

राष्ट्रिय कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम
वार्षिक प्रगति पुस्तिका
(आ.व. २०८१/८२)

नेपाल सरकार
कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय
राष्ट्रिय कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम
(साविकको प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना)
कार्यक्रम व्यवस्थापन एकाइ
खुमलटार, ललितपुर

सुपर सिडर मेसिनको प्रयोगद्वारा गहुँ खेती, कैलाली

मेसिनबाट धान रोपाईँ, चितवन

सुन्तला नर्सरी स्थापना सहयोग कार्यक्रम, स्याङ्जा

केरा खेती क्षेत्र विस्तार, रौतहट

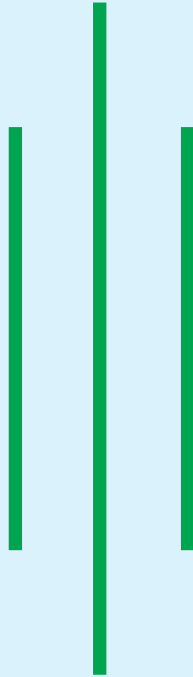
प्याज प्रवर्द्धन कार्यक्रम, धादिङ

माछा पोखरी क्षेत्र विस्तार, रुपन्देही

वार्षिक प्रगति पुस्तिका

(आ.व. २०८१/८२)

नेपाल सरकार

कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय

राष्ट्रिय कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम

(साविकको प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना)

कार्यक्रम व्यवस्थापन एकाइ

खुमलटार, ललितपुर

प्रकाशक:

**नेपाल सरकार
कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय
राष्ट्रिय कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम
(साविकको प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना)
कार्यक्रम व्यवस्थापन एकाइ
खुमलटार, ललितपुर**

फोन नं. : ०१-५४४६२०६, ०१-५४४६७७१
इमेल : pmamp.pmu@gmail.com
वेबसाइट : www.pmamp.gov.np
प्रकाशन वर्ष : २०८३ जेठ

दुई शब्द

कृषिमा आधारित अर्थतन्त्रबाट कृषिजन्य उद्योगमा रूपान्तरित कृषि क्षेत्रको विकास गर्ने सोचका साथ नेपाल सरकारको आफ्नै स्रोत साधन र जनशक्ति परिचालन गरी २०७३ साउन देखि २०८३ असारसम्म समयावधि रहने गरी कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय अन्तर्गत प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना कार्यान्वयनमा रहेको हो। आ.व. २०८२/८३ बाट परियोजनाको नाम परिवर्तन भई राष्ट्रिय कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम (National Agriculture Modernization Program-NAMP) को रूपमा हाल देशभरका ७७ वटै जिल्लाहरू कार्य क्षेत्र रहने गरी राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त १५ वटा बाली/वस्तुहरूमा यो कार्यक्रम कार्यान्वयन भइरहेको छ। यसका मुख्य उद्देश्यहरू कृषिका विशिष्टीकृत क्षेत्रहरू निर्माण गर्ने, कृषि उपजको मूल्य अभिवृद्धि गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्ने र सरोकारवालाबीचको कार्यमूलक समन्वयमार्फत प्रभावकारी सेवा प्रवाह गर्ने रहेका छन्। यी उद्देश्यहरू प्राप्त गर्न आठवटा रणनीति र ४ वटा सम्भागमार्फत स्थानीय तह (पकेट), प्रदेश (ब्लक) र सङ्घीय (जोन/सुपरजोन) तीनवटै सरकारमार्फत कार्यान्वयन हुँदै आइरहेको छ।

कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिका लागि आवश्यक प्रविधि पहुँच तथा उत्पादन सामग्रीको व्यवस्था, बाली/वस्तुको उत्पादन लागत घटाउनका लागि यान्त्रिकीकरण एवम् पूर्वाधार विकास लगायतका क्रियाकलापमार्फत प्रशोधन तथा बजारीकरण गरी उत्पादनको मूल्य अभिवृद्धि गर्ने स्पष्ट मार्ग चित्रका साथ नेपालको कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरणको परिकल्पना गरिएको यस परियोजनामा मुख्यतः चारवटा सम्भागहरू: साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम, व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रम, व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र (जोन) विकास कार्यक्रम र वृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपरजोन) विकास कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ। आ.व. २०७३/७४ देखि आ.व. २०८१/८२ सम्ममा देशभरका ७७ जिल्लामा विशिष्टीकृत बाली वस्तुहरूमा ९१६२ वटा पकेट, १६६४ वटा ब्लक, २०६ जोन र २१ वटा सुपरजोन स्थापना भई कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेका छन्। आ.व. २०७७/७८ देखि ५८ वटा परियोजना कार्यान्वयन एकाइहरूमार्फत सुपरजोन/जोन कार्यान्वयन गरिएकोमा आ.व. २०८०/८१ बाट प्रशासनिक संरचनामा परिवर्तन भई ४८ वटा परियोजना कार्यान्वयन एकाइ (हाल कार्यक्रम कार्यान्वयन एकाइ) हरूमार्फत सुपरजोन/जोन कार्यक्रम, ७ वटै प्रदेशका जिल्लास्थित कार्यालयमार्फत ब्लक विकास कार्यक्रम र ७५३ पालिकाहरूमार्फत पकेट विकास कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएका छन्।

यस वार्षिक प्रगति पुस्तिकामा कार्यक्रमको संक्षिप्त परिचय, आ.व. २०८१/८२ सम्म कार्यक्रमको अवस्था, आ.व. २०८१/८२ को कार्यक्रम र प्रगति विवरण, आ.व. २०८१/८२ मा कार्यक्रमका जोन/सुपरजोनमा आबद्ध कृषि इन्टर्नको विवरण र विविध गरी पाँचवटा परिच्छेदहरू रहेका छन्। यस वार्षिक पुस्तिकाले कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन भएका चारवटै सम्भागहरूको समग्र प्रगति अवस्था तथा मुख्यतः कार्यक्रम कार्यान्वयन एकाइहरूबाट आ.व. २०८१/८२ मा जोन र सुपरजोन अन्तर्गत सञ्चालित साना सिँचाइ, यान्त्रिकीकरण, चक्लाबन्दी, कष्टम हायरिड सेन्टर, क्षेत्रफल विस्तार, बीउ स्रोतकेन्द्र स्थापना, नर्सरी स्रोतकेन्द्र स्थापना, भण्डारण पूर्वाधार, प्राथमिक प्रशोधन उद्योग स्थापना, प्राविधिक शिक्षालय, पशुनस्ल स्रोतकेन्द्र, आधुनिक गोठ/खोर निर्माण जस्ता कार्यक्रमहरूको विवरण, उक्त कार्यक्रमको प्रगति तथा प्राप्त उपलब्धिहरूलाई सिलसिलेवार रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ। यस पुस्तिका प्रकाशनको क्रममा सम्भव भएसम्म धेरै सूचनाहरू समावेश गर्ने प्रयास गरिए तापनि केही तथ्याङ्क छुटेको भएमा

कार्यालयलाई जानकारी गराइदिनु हुन अनुरोध गर्दै आगामी प्रकाशनको क्रममा यहाँहरूले दिनु भएका उक्त रचनात्मक सुझावहरूलाई समेटेर थप परिमार्जित र परिष्कृत गर्दै लाने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु। यस पुस्तिकाले नेपाली कृषि क्षेत्रको अवस्था तथा समग्र कृषि विकासमा कार्यक्रमको समग्र पहलकदमी सम्बन्धी जानकारी लिन चाहने सम्पूर्ण पाठकवर्गलाई सहयोगी पुस्तिकाको रूपमा कार्य गर्नेछु भन्ने अपेक्षा लिएको छु।

यस वार्षिक पुस्तिका तयारीमा प्रत्यक्ष संलग्न वरिष्ठ कृषि अधिकृत पुष्पराज पौडेल, कृषि अधिकृतद्वय विकास पौडेल र सृजना मरासिनीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु। पुस्तिका तयारीको क्रममा सहयोग पुर्याउनु हुने कार्यक्रम कार्यान्वयन एकाइ एवम् कार्यान्वयन व्यवस्थापन एकाइका सम्पूर्ण वरिष्ठ अधिकृतहरू, अधिकृतहरू र सबै कर्मचारी मित्रहरू तथा पुस्तिका तयार गर्ने सिलसिलामा आवश्यक तथ्याङ्क र सूचना प्रदान गर्नु हुने कार्यक्रमसँग प्रत्यक्ष र परोक्ष रूपमा संलग्न सबै महानुभावहरूप्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु।

हिक्मत कुमार श्रेष्ठ

कार्यक्रम निर्देशक

विषय सूची

परिच्छेद-१

परियोजनाको संक्षिप्त परिचय	१
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ परियोजनाको सोच, लक्ष्य एवम् उद्देश्य	१
१.३ परियोजनाका रणनीतिहरू	२
१.४ परियोजनाका सम्भागहरू	२
१.५ परियोजना सञ्चालनको अवधारणा	२
१.६ परियोजना सञ्चालन गर्ने निकाय	२
१.७ परियोजना कार्यान्वयनको संरचना	२
१.८ परियोजना कार्यान्वयनमा सहयोगी निकायहरू	३
१.९ अवधारणा ढाँचा	४
१.१० आ.व. २०८१/८२ मा परियोजना व्यवस्थापन एकाइ र परियोजना कार्यान्वयन एकाइको जनशक्ति विवरण	५

परिच्छेद-२

आ.व. २०८१/८२ सम्म परियोजनाको अवस्था	१५
२.१ प्रक्षेपित बजेट, विनियोजन र खर्चको अवस्था विश्लेषण	१७
२.२ परियोजनाको स्थापनाकालदेखि हालसम्मको वार्षिक प्रक्षेपित बजेट, विनियोजन र खर्चको अवस्था	१८
२.३ आ.व. २०८१/८२ सम्म परियोजनाका सम्भागहरूको प्रगति स्थिति	१८
२.४ जोन र सुपरजोन विकास कार्यक्रम	१८
२.५ आ.व. २०८१/८२ मा निरन्तरतामा रहेका ब्लक विकास कार्यक्रम	३२
२.६ आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालनमा पकेट विवरण	३३
२.७ आ.व. २०८१/८२ सम्ममा परियोजना अन्तर्गत सञ्चालित सुपरजोन, जोन, ब्लक र पकेटहरूको प्रगति	३४
२.८ परियोजना कार्यान्वयन एकाइहरूबाट सञ्चालित मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरू	३५
२.९ परियोजना कार्यान्वयन पश्चात (आ.व. २०७३/७४ देखि २०८१/८२ सम्म) प्राप्त प्रतिफल विवरण	९६
२.१० परियोजनाको सुरुदेखि हालसम्मका मुख्य उपलब्धिहरू	९९
२.११ आ.व. २०८१/८२ सम्ममा परियोजनाको संस्थागत संरचना तथा सञ्चालन प्रक्रियामा भएका परिवर्तनहरू	१०१
२.१२ परियोजनाको सुरुदेखि हालसम्म परियोजना कार्यान्वयनका लागि फिल्डस्तरका कार्यालयहरूको विवरण	१०२

परिच्छेद-३

आ.व. २०८१/८२ को कार्यक्रम र प्रगतिको विवरण	१०३
३.१ गत आ.व. २०८०/८१ को तुलनामा आ.व. २०८१/८२ मा बजेट विनियोजन	१०५
३.२ आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाको वित्तीय प्रगति विवरण	१०५
३.३ आ.व. २०८१/८२ परियोजना कार्यान्वयन एकाइहरूको (प्रदेशगत) वार्षिक प्रगति विवरण (भारित र वित्तीय)	१०६

३.४	आ.व. २०८१/८२ मा परियोजना कार्यान्वयन एकाइहरूको वित्तीय प्रगतिको अवस्था	१०६
३.५	प्रदेश सरकार अन्तर्गत ब्लक विकास कार्यक्रमका लागि विनियोजित बजेट	१०६
३.६	आ.व. २०८१/८२ मा ब्लक सम्भागको प्रगति (प्रदेशस्तरका कार्यालयबाट कार्यान्वयन हुने सम्भाग) ...	१०७
३.७	आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरूको मुख्य/मुख्य उपलब्धिहरू	१०७
३.८	आ.व. २०८१/८२ को वार्षिक कार्यक्रमतर्फको भारित तथा वित्तीय प्रगति स्थिति.....	१११
३.९	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाको स्थापनाकालदेखि हालसम्म विभिन्न आर्थिक वर्षहरूमा विनियोजित बजेट तथा खर्चको विवरण	११३
३.१०	आ.व. २०८१/८२ मा समष्टिगत रूपमा प्रगति नपुगका कारणहरू.....	११८
३.११	आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	११९
३.१२	आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्यामा लैङ्गिक सहभागिता.....	११९
३.१३	आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्यामा सामाजिक सहभागिता	११९
३.१४	आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाबाट सिर्जना भएको रोजगारीको अवस्था.....	१२०
३.१५	परियोजना अन्तर्गत जोन/सुपरजोनको राष्ट्रिय उत्पादनमा हिस्सा	१२०
३.१६	समस्या, चुनौती र सवाल	१२२
३.१७	परियोजनाको संरचनात्मक सुधारको प्रयास	१२४
३.१८	आ.व. २०८१/०८२ मा परियोजनाको बेरूजु तथा फर्स्यौट विवरण.....	१२४
३.१९	बेरूजु फर्स्यौट प्रगति विवरण	१२४

परिच्छेद-४

कृषि इन्टर्न विद्यार्थीहरूको विवरण

११५

४.१	नेपाल पोलिटेक्निकल इन्स्टिच्युट (NPI), भरतपुर, चितवन अन्तर्गतका कृषि इन्टर्न विद्यार्थीहरूको विवरण	१२७
४.२	पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय, हिमालयन कलेज अफ एग्रीकल्चर साइन्स एण्ड टेक्नोलोजी, काठमाडौं अन्तर्गतका कृषि इन्टर्न विद्यार्थीहरूको विवरण.....	१३५
४.३	सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय, टिकापुर, कैलाली अन्तर्गतका कृषि इन्टर्न विद्यार्थीहरूको विवरण.....	१४३
४.४	कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय रामपुर, चितवन र अन्तर्गतका कृषि इन्टर्न विद्यार्थीहरूको विवरण.....	१५१
४.५	पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय जि.पि. कोईराला कलेज अफ एग्रीकल्चर एण्ड रिसर्च सेन्टर मोरङ अन्तर्गतका कृषि इन्टर्न विद्यार्थीहरूको विवरण.....	१९६

परिच्छेद-५

वित्ति

११६

५.१	सुपरजोन र जिल्लागत कमाण्ड क्षेत्रको विवरण	२०३
५.२	जोन र तिनीहरूका जिल्लागत कमाण्ड क्षेत्रको विवरण.....	२०५
५.३	परियोजना व्यवस्थापन एकाइमा हालसम्म कार्यरत परियोजना निर्देशकहरूको विवरण.....	२२४
५.४	आ.व. २०८१/८२ मा परियोजना कार्यान्वयन एकाइमा कार्यरत कार्यालय प्रमुखहरूको विवरण	२२५
५.५	आ.व. २०८१/८२ मा परियोजना व्यवस्थापन एकाइमा कार्यरत जनशक्ति विवरण.....	२३०

परिच्छेद-१

परियोजनाको संक्षिप्त परिचय

परियोजनाको संक्षिप्त परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको अर्थतन्त्रको मेरूदण्डको रूपमा रहेको कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण, विशिष्टीकरण र औद्योगिकीकरण मार्फत समग्र कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्दै आत्मनिर्भर अर्थतन्त्रको विकास गर्नका लागि कृषि क्षेत्रको दीर्घकालीन "कृषि विकास रणनीति" कार्यान्वयनको सहयोगी परियोजनाको रूपमा आन्तरिक संस्थागत जनशक्तिबाट दस्तावेज तयार भई नेपाल सरकारको आन्तरिक स्रोतबाट सञ्चालन हुने गरी नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषद्को मिति २०७३/९/२६ को निर्णय बमोजिम देशभर सञ्चालन हुने गरी आर्थिक वर्ष २०७३/७४ देखि राष्ट्रिय कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम (साविकको प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना) कार्यान्वयनमा रहेको छ। कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय कार्यान्वयन निकाय रहने गरी १० वर्षसम्म सञ्चालन हुने यस परियोजनाको कूल प्रक्षेपित लागत १ खर्ब ३० अर्ब ७४ करोड २० लाख रहेको छ। आ.व. २०८१/८२ सम्मको प्रक्षेपित बजेट रू. १ खर्ब ९ अर्ब ३० करोड ३३ लाख २२ हजार रहेको छ। आ.व. २०८१/८२ सम्मको विनियोजित बजेट रू. ५२ अर्ब ३४ करोड ९९ लाख र आ.व. २०८१/८२ सम्मको खर्च रू. ३६ अर्ब ३९ करोड ९९ लाख भई जम्मा खर्चको प्रतिशत ६९.५३% रहेको छ।

आ.व २०८१/८२ को लागि प्रक्षेपित लागत १९ अर्ब ०८ करोड ३९ लाख रहेकोमा स्वीकृत वार्षिक बजेट जम्मा ३ अर्ब ६८ करोड १६ लाख विनियोजित रहेको थियो। जसमा सङ्घीय निकाय अन्तर्गतका कार्यालय (सुपरजोन र जोन) का लागि रू. २ अर्ब ९८ करोड ८० लाख ६३ हजार र प्रदेश सरकारमार्फत सञ्चालित ब्लकका लागि रू. ९ करोड ७९ लाख १० हजार विनियोजन भएको थियो भने स्थानीय तहमार्फत सञ्चालित पकेटमा रू. ५९ करोड ५६ लाख २७ हजार विनियोजन भएको थियो।

१.२ परियोजनाको सोच, लक्ष्य एवम् उद्देश्य

सोच

कृषिमा आधारित अर्थतन्त्रबाट कृषिजन्य उद्योगमा रूपान्तरित आधुनिक, व्यवसायिक, दिगो एवम् आत्मनिर्भर कृषि क्षेत्रको विकास गर्ने।

लक्ष्य

समग्र कृषि मूल्य शृङ्खलाका अवयवहरूको एकीकृत संयोजन र परिचालनमार्फत खाद्य पोषण सुरक्षा सुनिश्चित गर्दै कृषि औद्योगिकीकरण उन्मुख दिगो आर्थिक अवसरहरू सिर्जना गरी राष्ट्रको समग्र विकासमा टेवा पुर्याउने।

उद्देश्यहरू

- प्रमुख कृषि उपजहरूको विशिष्टीकृत क्षेत्रहरू निर्माण गर्ने,
- निर्यातयोग्य कृषि बाली/वस्तुहरूको मूल्य अभिवृद्धि गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,
- कृषिलाई सम्मानजनक नाफामुखी व्यवसायका रूपमा विकास गर्दै रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्ने,
- बहुसरोकारवाला निकायहरूबीचको कार्यमूलक समन्वयमार्फत प्रभावकारी सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता गर्ने।

१.३ परियोजनाका रणनीतिहरू

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाले कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरणका लागि निम्न अनुसारका रणनीतिहरू सञ्चालन गर्नेछ।

- क. भूमिको वैज्ञानिक उपयोग,
- ख. आधुनिक कृषि प्रविधिहरूको अवलम्बन,
- ग. कृषिमा यान्त्रिकीकरण,
- घ. कृषि उपजहरूको प्रशोधन तथा बजारीकरण पूर्वाधारहरूको विकास,
- ङ. कृषि अनुसन्धान-शिक्षा-प्रसार प्रणालीको सुदृढ समन्वय एवम् आधुनिकीकरण,
- च. प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन प्रणालीको अवलम्बन,
- छ. गुणस्तर नियन्त्रण तथा खाद्य स्वच्छता अभिवृद्धि,
- ज. वातावरण परिवर्तन अनुकूलित कृषि प्रणाली अवलम्बन ।

१.४ परियोजनाका सम्भागहरू

- क. साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम,
- ख. व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रम,
- ग. व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र (जोन) विकास कार्यक्रम,
- घ. बृहत् व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपरजोन) विकास कार्यक्रम ।

१.५ परियोजना सञ्चालनको अवधारणा

- कृषियोग्य जमिनको चकलाबन्दी,
- विशिष्टीकृत बालीको व्यवसायिकरण,
- उन्नत प्रविधि र गुणस्तरीय पूर्वाधार विकास,
- अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रतिस्पर्धी कृषि औद्योगिकीकरण,
- उपलब्धिमा आधारित सहजीकरण (Smart Output based Facilitation)

१.६ परियोजना सञ्चालन गर्ने निकाय

नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

१.७ परियोजना कार्यान्वयनको संरचना

सङ्घीय सरकार अन्तर्गत

परियोजना व्यवस्थापन एकाइ : १

परियोजना कार्यान्वयन एकाइ : ४८

प्रदेश सरकार अन्तर्गत

७ वटा प्रदेश अन्तर्गतका जिल्ला स्थित कृषि/पशु सेवासँग सम्बन्धित कार्यालय: १४४

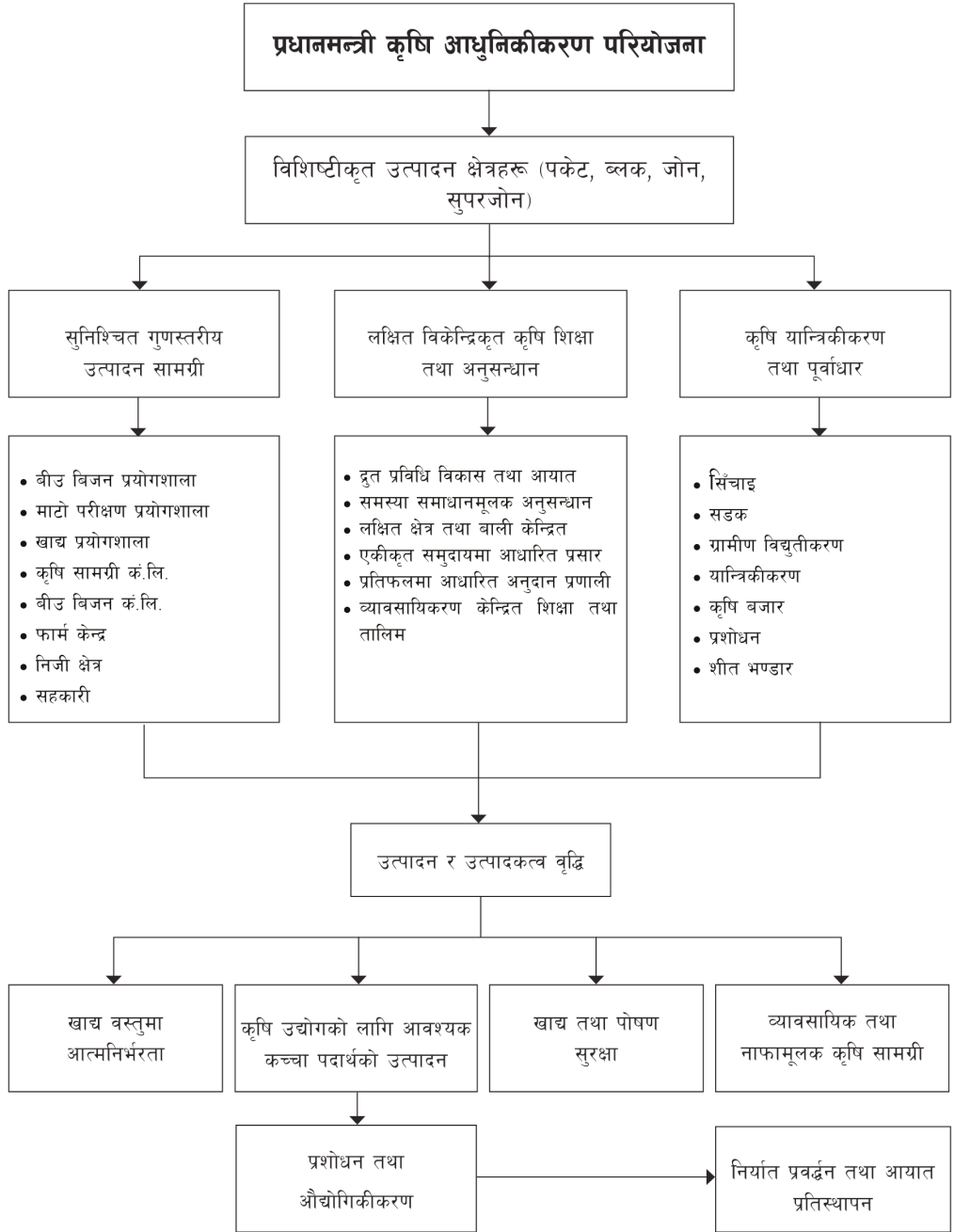
स्थानीय सरकार अन्तर्गत

स्थानीय तह/पालिका: ७५३

१.८ परियोजना कार्यान्वयनमा सहयोगी निकायहरू

- अर्थ मन्त्रालय
- सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
- उर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय
- उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
- भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय
- वन तथा वातावरण मन्त्रालय
- शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
- सहरी विकास मन्त्रालय

१.९ अवधारणा ढाँचा

१.१० आ.व. २०८१/८२ मा परियोजना व्यवस्थापन एकाइ र परियोजना कार्यान्वयन एकाइको जनशक्ति विवरण

क्र.सं.	प्रदेशको नाम	दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	रिक्त %
१	परियोजना व्यवस्थापन एकाइ	२९	२८	१	३
२	कोशी प्रदेश	१४१	१२५	१६	११
३	मधेश प्रदेश	७३	६२	११	१५
४	बागमती प्रदेश	११८	१००	१८	१५
५	गण्डकी प्रदेश	१११	९४	१७	१५
६	लुम्बिनी प्रदेश	१३४	११३	२१	१६
७	कर्णाली प्रदेश	९३	७४	१९	२०
८	सुदूरपश्चिम प्रदेश	८६	६९	१७	२०
	जम्मा	७८५	६६५	१२०	१५

१.१०.१ आ.व. २०८१/८२ परियोजना व्यवस्थापन एकाइ (स्थायी)

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
१	परियोजना निर्देशक	रा.प.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	१	१	०	
२	वरिष्ठ योजना अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	एप्री.इको. एण्ड मार्केटिङ	१	१	०	
३	वरिष्ठ कृषि इन्जिनियर	रा.प.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	कृषि इन्जिनियरिङ	१	१	०	
४	वरिष्ठ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	१	१	०	
५	वरिष्ठ कृषि अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	१	१	०	
६	उपसचिव (लेखा)	रा.प.द्वि.प्रा.	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१	०	
७	योजना अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	एप्री.इको. एण्ड मार्केटिङ	१	१	०	
८	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	१	१	०	
९	कृषि अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	१	०	१	

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
१०	पशु विकास अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	लाइभस्टक	१	१	०	
११	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	०	
१२	पशु सेवा प्राविधिक सहायक	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	लाइभस्टक	१	१	०	
१३	क्यामेरोमेन	रा.प.अनं.द्वि.प्रा.	नेपाल विविध		१	१	०	
१४	लेखापाल	रा.प.अनं.द्वि.	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१	०	
१५	नायव सुब्बा	रा.प.अनं.प्र.	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	०	
१६	खरिदार	रा.प.अनं.द्वि.	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	०	
	जम्मा				१६	१५	१	

१.१०.२ आ.व. २०८१/८२ परियोजना व्यवस्थापन एकाइ (करार सेवा)

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
१	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.	विविध		२	२	०	
२	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहीन	नेपाल इन्जिनियरिङ मे.इ.		७	७	०	
३	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	४	४	०	
	जम्मा				१३	१३	०	
	कूल जम्मा				२९	२८	१	

१.१०.३ आ.व. २०८१/८२ परियोजना कार्यान्वयन एकाइ (स्थायी)

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
१	वरिष्ठ कृषि अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	३५	२८	७	
२	कृषि अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	६७	४९	१८	
३	पशु विकास अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	ला.पो.डे.डे.	५	२	३	

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
४	पशु चिकित्सक	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	भेटेरिनरी	२	१	१	
५	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.	नेपाल प्रशासन	लेखा	४७	३०	१७	
६	नायव सुब्बा	रा.प.अनं.प्र.	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	३३	२८	५	
७	खरिदार	रा.प.अनं.द्वि.	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१५	१०	५	
८	प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	३४	१२	२२	
९	नायव प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	४	२	२	
१०	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	विविध		१	०	१	
११	सह लेखापाल	रा.प.अनं.द्वि.	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१	०	
	जम्मा				२४४	१६३	८१	

१.१०.४ आ.व. २०८१/८२ परियोजना कार्यान्वयन एकाइ (करार)

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
११	कृषि अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	४३	२७	१६	
१२	पशु विकास अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	७	४	३	
१३	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.	विविध		११	७	४	
१४	नायव प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	२३५	२२५	१०	
१५	नायव पशु सेवा प्राविधिक	रा.प.अनं.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	४०	३५	५	
१६	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहीन	नेपाल इन्जिनियरिङ	मे.इ.	४६	४६	०	
१७	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१३०	१३०	०	
				जम्मा (करार)	५१२	४७४	३८	
	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ जम्मा (करार र स्थायी)				७५६	६३७	११९	
	परियोजना व्यवस्थापन एकाइ र परियोजना कार्यान्वयन एकाइ जम्मा (करार र स्थायी)				७८५	६६५	१२०	

१.१०.५ आ.व. २०८१/८२ को स्वीकृत दरबन्दी विवरण

प.का.ए.	परियोजना निर्देशक	वरिष्ठ अधिकृत/त/उपसचिव	शाखा अधिकृत	कृषि अधिकृत	पशु चिकित्सक	पशु विकास अधिकृत	नायब सुब्बा	लेखापाल/सह लेखापाल	क्याम्पमेन	प्राविधिक सहायक	नायब प्राविधिक सहायक	सचिव	कृषि अधिकृत(स्थायी/कत्र)	पशु चिकित्सक (स्थायी/कत्र)	ना.प्रा.स (स्थायी/कत्र)	ना.प.से.प्रा.प्रा.स (स्थायी/कत्र)	कम्प्युटर अपरेटर	हलिका सवारी चालक	कार्यालय सहायगी	जम्मा
	१	५	१	३	०	१	१	१	१	१		१	०	०	०	०	२	७	४	२९
प.व्य.ए. खुमलटार				२			१	१					१		६			१	३	१५
ताप्लेजुङ/पाँचथर				२				१				१			८			१	३	१७
संखुवासभा/भोजपुर				२				१				१		१	८			१	३	२१
ओखलढुंगा/सोलुखुम्बु		१		२			१	१					१	१	८	२		१	४	२१
खोटाङ/उदयपुर		१		१			१	१		२			१	१	८	२		१	३	२०
तेह्रथुम/धनकुटा		१		१			१	१					१		४			१	३	१५
इलाम		१			१		१	१						२	२	२		१	२	११
झापा		१		१			१	१		२	१		१	५	५			१	२	१६
मोरङ/सुनसरी		१		२				१				१	२	१२	१२	२	१	१	३	२६
सिरहा/सप्तरी		१		१	१		१	१					१	६	६	२		१	३	१८
धनुषा/महोत्तरी		१		२			१	१			१		१	७	७		१	१	३	१९
सलीही/रौतहट		१		२			१	१		१			२	५	५			१	३	१७
बारा/पर्सा		१		२			१	१		२			२	४	४	२		१	३	१९
सिन्धुपाल्चोक/काभ्रे		१		२			१	१		२				२	२	४		१	३	१७
नुवाकोट/रसुवा		१		१			१	१		१				१	५	२		१	३	१७
धादिङ		१						१				१	१	४	४		१	१	२	१२

प.का.प.	परियोजना निर्देशक	वरीष्ठ अधिकृत/उपसचिव	शिक्षा अधिकृत	कृषि अधिकृत	पशु चिकित्सक	पशु विकास अधिकृत	नायक सुब्बा	लेखापाल/सह लेखापाल	क्याम्पमेसन	प्राविधिक सहायक	नायक प्राविधिक सहायक	अतिरिक्त	कृषि अधिकृत/स्थायी/करत	पशु विकास अधिकृत/स्थायी/करत	ना.प्रा.स (स्थायी/करत)	ना.प.से.प्रा. (स्थायी/करत)	कम्युटर अपरेटर	दलित सवारी चालक	कर्मचारी सदस्योपे	जमा
	भक्तपुर/काठमाडौं/ललितपुर	१		२			१	१		२	१		१	१	४	२	१	१	४	२१
	रामेछाप/दोलखा	१		२		१	१	१				१	१		५	२		१	३	२१
	सिन्धुली	१		१			१	१			१		१		३			१	२	१२
	चितवन/मकवानपुर	१		३			१	१				१	१		६		१	१	३	१८
	गोरखा/तनहुँ	१		१			१	१				१	१		५			१	३	१७
	लमजुङ/मनाङ	१		१			१	१					१		६			१	३	१५
	मुस्ताङ/म्याग्दी	१					१	१		१		१	२	१	४			१	३	१९
	कास्की	१		२			१	१		२			१		२		१	१	३	१५
	नवलपरासी (ब.सु.प.)	१		१			१	१					१	१	४			१	२	१२
	स्याङ्जा	१		१			१	१		२			१		२			१	३	१५
	बागलुङ/पर्वत	१		२			१	१					१		६			१	३	१८
	रुकुम (पूर्वी भाग)			२			१	१					१		६			१	३	१५
	प्युठान			१			१	१				१	१		२			१	३	१०
	गुल्मी	१		१			१	१		१				१	५			१	२	१६
	अर्घाखाँची			१		१	१	१		१			१		१			१	२	१३
	पाल्पा	१					१	१		१		१	१		३			१	२	१२
	रूपन्देही/नवलपरासी (ब.सु.प.)	१		३			१	१		२			१		६			१	३	२०

प.का.प.	परियोजना निर्देशक	वर्षिक अधिकृत/उपसचिव	शाखा अधिकृत	कृषि अधिकृत	पशु चिकित्सक	पशु विकास अधिकृत	नायक सुब्बा	लेखापाल/सह लेखापाल	क्याम्पमेसन	प्राविधिक सहायक	नायक प्राविधिक सहायक	सचिव	कृषि अधिकृत(स्थायी/कतर)	पशु विकास अधिकृत(स्थायी/कतर)	ना.प्रा.स (स्थायी/कतर)	ना.प.स.प्रा. (स्थायी/कतर)	कम्युटर अपरेटर	दलिका सवारी चालक	कर्मचारी सदस्योपे	जमा
		१						१		२		१	१		४		१	१	३	१५
	कपिलवस्तु						१			२			१		४		१	१	३	१५
	दाङ	१		१			१			२			१		४			१	२	१४
	बर्दिया/बाँके	१		२			१			२			२		६			१	३	१९
	डोल्पा			१			१					१			४				२	९
	मुगु			१			१					१	१		४			१	२	११
	हुम्ला			१			१								२				२	९
	जुम्ला/कालिकोट	१		२			१			२			१		४			१	३	१६
	जाजरकोट			१			१					१	१		४			१	२	११
	सल्यान/रुकुम (पश्चिम भाग)			२			१						१		६			१	३	१५
	सुर्खेत/दैलेख	१		३		१	१								८		१	१	३	२२
	बझाङ			१			१					१	१		४			१	२	११
	दार्चुला/बैतडी			२		१	१			२			१		६			१	३	१८
	डडेल्धुरा/डोटी	१		१			१						१		८			१	३	१७
	अछाम/बाजुरा			२			१					१	२		४			१	३	१६
	कैलाली	१		१			१			१			१		२		१	१	२	१२
	कञ्चनपुर	१		१			१			१			१		३			१	२	१२
		१	४०	१	१	२	३४	४९	१	३५	४	१६	४३	८	२३५	४०	१४	५३	१३४	७८५

१.१०.६ परियोजनामा कार्यरत विज्ञको विवरण (आ.व. २०८१/८२)

क्र.सं.	प.का.प.	नाम	पद	मोबाइल नं.	इमेल
१	मोरङ	श्री सुमन कुमार भगत श्री प्रज्ञा गौतम श्री सुन्दर झा	बागवानी विज्ञ बाली संरक्षण विज्ञ सामाजिक विकास विज्ञ	९८४१२५१३३५ ९८६०१०३७२८ ९८५२०३००८२	sumanbhagat2006@gmail.com prazya1@gmail.com sundar22jha@gmail.com
२	धनुषा	श्री विष्णुदेव यादव श्री अन्जेश श्रेष्ठ	मत्स्य विज्ञ सामाजिक विकास विज्ञ	९८४४०३६८३७ ९८५११५८६६	vishnudeo111@gmail.com
३	चितवन	श्री बाबुराम ज्ञावली श्री कालिका कोईराला	सामाजिक विकास विज्ञ बागवानी विज्ञ	९८५१९५९५६ ९८४५०२९२७६	२०८०/०५/०५ मा नयाँ नियुक्ति Kalika.koirala @gmail.com
४	कास्की	श्री मनोज ढकाल श्री गोविन्द श्रेष्ठ	बागवानी विज्ञ सामाजिक विकास विज्ञ	९८०८१३६६७१ ९८५१०००१९५	manojdhakal12@gmail.com kshitiz.govin@gmail.com
५	रूपन्देही	श्री विमर्श ज्ञावली	मत्स्य विज्ञ	९८६७२५९३४३	
६	सुर्खेत	श्री वेदप्रसाद चौलागाई श्री अन्जु दाहाल	बाली संरक्षण विज्ञ सामाजिक विकास विज्ञ	९८४८३०१८१७ ९८६९४१६१९८	chaulagainbedprasad@gmail.com anjudahal2075@gmail.com
७	कैलाली	श्री सहेदेव पोखरेल	बाली विज्ञ	९८४६८४२०५२	sahadevpokhrel0@gmail.com

१.१०.७ परियोजनाका सम्भाग (जोन तथा सुपरजोन) हरूबाट सिर्जना भएको रोजगारीको अवस्था (आ.व. २०८१/८२ सम्म)

आ.व.	आंशिक		पूर्ण		जम्मा	
	प्रक्षेपित	प्रगति	प्रक्षेपित	प्रगति	प्रक्षेपित	प्रगति
२०७३/७४	८७०००	६७१७८	४३५००	२३५१२	१३०५००	९०६९०
२०७४/७५	६३४६२०	२८१४००	३१३७१	२५३२६	६६५९९१	३०६७२६
२०७५/७६	६३४६२०	३९६०३०	३१७३१	२७७२२	६६६३५१	४२३७५२
२०७६/७७	५८९२९०	४४३४६७	५९४६५	४८७८१	६४८७५५	४९२२४८
२०७७/७८	५८९२९०	३८३०३८	२९४६५	२३५७२	६१८७५५	४०६६१०

आ.व.	आंशिक		पूर्ण		जम्मा	
	प्रक्षेपित	प्रगति	प्रक्षेपित	प्रगति	प्रक्षेपित	प्रगति
२०७८/७९	६०२२९०	१०४६२९	३०११५	२२०४९	६३२४०५	१२६६७८
२०७९/८०	५५५९६०	८२४८८	२७७९८	१६४५०	५८३७५८	९८९३८
२०८०/८१	५५६०८०	१८८८३६	२७८०४	२४६६७	५८३८८४	२१३५०३
२०८१/८२	५५६०८०	१०४०६८	२७८०४	१३०३८	५८३८८४	११७१०६
जम्मा	४८०५२३०	२०५११३४	३०९०५३	२२५११७	५११४२८३	२२७६२५१

नोट: आ.व. २०८१/८२ सम्ममा परियोजनाका दुई सम्भागहरू (जोन र सुपरजोन) बाट सिर्जना भएको रोजगारीको अवस्था राखिएको सो अवधिमा दुई अन्य सम्भागहरू (पकेट र ब्लक) बाट सिर्जना भएको रोजगारीको विवरण प्राप्त नभएको।

१.१०.८ परियोजनाबाट लाभान्वित कृषक घर परिवार सङ्ख्या (आ.व. २०८१/८२ सम्म)

यस परियोजनाको सुरु वर्ष आ.व. २०७३/७४ देखि आ.व. २०८१/८२ सम्म कूल १६ लाख ५९ हजार ४ सय ५५ जना कृषक घर परिवार सङ्ख्या लाभान्वित भएका छन्।

लाभान्वित जनसङ्ख्या (आ.व. २०७३/७४ देखि २०८१/८२ सम्म)

आ.व.	महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाती	अन्य	युवा	कूल जम्मा
२०७३/७४	२४६७४	३७०६५	६१७३९	५४४१	२१६७६	३४६२२	१८५२२	६१७३९
२०७४/७५	२७१५४	४०५९६	६७७५०	६२४९	२७७७३	३३७२८	२०३२५	६७७५०
२०७५/७६	४९३२१	४५२१०	९४५३१	१०७८३	३६४०१	४७३४७	२८३५९	९४५३१
२०७६/७७	१३९५६१	१४२३०९	२८१८७०	२३६७८	१०४४९१	१५३७०१	८४५६१	२८१८७०
२०७७/७८	१२८६११	१५१२९७	२७९९०८	३२३२५	९२११७	१५५४६५	९१२८५	२७९९०८
२०७८/७९	१२६८५३	११२२७५	२३९१२८	३०७४२	९३८९९	११४४८७	९६६५६	२३९१२८
२०७९/८०	१२७०३७	१२३८४७	२५०८८४	३२३७०	९२०१२	१२६५०२	८०९८५	२५०८८४
२०८०/८१	१०४६६६	१०७३०३	२११९६९	२८६३०	६९६१३	९५०६७	५६३०१	१९३३०९
२०८१/८२	९२९३९	९७३९७	१९०३३६	१६७९५	६६२६८	१०७२७३	५७९७७	१९०३३६
जम्मा	८२०८१६	८५७२९९	१६७८११५	१८७०१३	६०४२५०	८६८१९२	५३४९७१	१६५९४५५

१.१०.१ पन्ध्रौं योजना र परियोजना

आयोजनाको नाम	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना
विषय क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> आर्थिक क्षेत्र, कृषि।
परिचय	<ul style="list-style-type: none"> कृषि क्षेत्रमा आवश्यक आधारभूत पूर्वाधारको उपलब्धता, उन्नत बीउ र नस्लको प्रयोग बढाउँदै कृषिको आधुनिकीकरण गर्नुपर्ने आवश्यकता छ। प्रतिस्पर्धी क्षमता अभिवृद्धि एवम् खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सुनिश्चित गर्दै यस क्षेत्रको औद्योगिकीकरण गरी दिगो आर्थिक अवसर सिर्जना गर्ने तथा कृषि उत्पादनमा आत्मनिर्भर हुनका लागि यस परियोजनालाई रूपान्तरणकारी आयोजनाको रूपमा अङ्गीकार गरिएको छ।
राष्ट्रिय लक्ष्य	<ul style="list-style-type: none"> उच्च र समतामूलक राष्ट्रिय आय। उच्च र दिगो उत्पादन तथा उत्पादकत्व। परिष्कृत तथा मर्यादित जीवन।
लक्ष्य	<ul style="list-style-type: none"> समग्र कृषि मूल्य शृङ्खलाका अवयवहरूको संयोजन र परिचालनमार्फत औद्योगिकीकरण गर्ने।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> प्रमुख कृषि उपजहरूको विशिष्टीकृत क्षेत्रहरू निर्माण गरी प्रमुख बाली/वस्तुहरूमा आत्मनिर्भर हुँदै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता तथा निर्यातयोग्य कृषि वस्तुहरूको मूल्य अभिवृद्धि गर्ने।
असर तथा प्रभाव	<ul style="list-style-type: none"> खाद्य तथा पोषण सुधार, कृषिमा आधारित उद्योगको विस्तार, आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रवर्द्धन, रोजगारी सिर्जना र गरिबी निवारणमा उल्लेख्य योगदान पुगेको हुनेछ।
प्रतिफल	<ul style="list-style-type: none"> भौगोलिक सम्भाव्यता तथा स्थानीय आवश्यकताका आधारमा क्रमशः १५,००० पकेट, १,५०० ब्लक, ३०० जोन र २१ सुपरजोन स्थापना भई ८ लाख ४२ हजार हेक्टरमा खेती भएको हुने र करिब ६६ लाख मे.टन थप कृषि उपज उत्पादन भएको हुनेछ।
प्रमुख क्रियाकलाप	<ul style="list-style-type: none"> साना कृषि औजार उपकरण, कस्टम हायरिड सेवा केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालनमा सहयोग गरी लागत न्यूनीकरण गर्ने, भूमिको वैज्ञानिक व्यवस्थापन र बाली विशेषको खेती विस्तार, सहकारी खेती, करार खेती, स्वेच्छिक रूपमा चक्लाबन्दीमा आबद्धता, नमूना कृषि फार्म स्थापना, साना, मझौला तथा ठूला सिँचाइ प्रणाली विकास तथा मर्मत सम्भार गरी उत्पादन वृद्धि गर्ने, प्रशोधन उद्योग र पोष्टहोर्भेष्ट सेण्टर स्थापनामा सहयोग, बजार व्यवस्थापन र खाद्य वस्तुहरूको गुणस्तर नियमन तथा क्वारेन्टाइन सेवा विस्तार गरी मूल्य शृङ्खला अभिवृद्धि गर्ने, कृषि अनुसन्धान केन्द्र र सरकारी फार्म केन्द्रहरूको आधुनिकीकरण तथा संस्थागत क्षमता विकास गरी गुणस्तरीय बीउ तथा नस्लको उपलब्धता वृद्धि गर्ने।
आयोजना अवधि	<ul style="list-style-type: none"> सुरू आ.व. २०७३/७४ सम्पन्न आ.व. २०८२/८३
कूल प्रक्षेपित लागत	<ul style="list-style-type: none"> रु. १ खर्ब ३० अर्ब
कार्यान्वयन अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> आ.व. २०८१/८२ सम्ममा ५२ अर्ब ३४ करोड ९१ लाख विनियोजित बजेटको ६९.५३% (३६ अर्ब ३९ करोड ९१ लाख) खर्च भएको अवस्था छ। परियोजनाको सुरुदेखि आ.व. २०८१/८२ सम्ममा २१ सुपरजोन, २०६ जोन, १६६४ ब्लक र ९१६२ पकेट सञ्चालन भएका छन्।
आयोजनाको दायरा	<ul style="list-style-type: none"> कार्यान्वयन हुने क्षेत्र: ७७ जिल्ला तथा ७५३ पालिकाहरू। लाभान्वित जनसङ्ख्या: १६.५९ लाख।

आयोजनाको नाम	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना
सुधारका पक्ष	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय आवश्यकता, उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिमा योगदान पुर्याउने खास-खास बाली वस्तुमा केन्द्रित हुने गरी रूपान्तरणकारी आयोजनाका आधार बमोजिम सुधार गर्ने।

१.१०.१० सोह्रौँ योजना र परियोजना

१६औँ योजनाले १५औँ योजनाको झैं स्पष्ट उल्लेख नगरे तापनि कृषिको आधुनिकीकरण र व्यावसायीकरण कार्यक्रम सञ्चालन, हाल सञ्चालनमा रहेका कृषि सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको नयाँ मोडेलमा सञ्चालन, कृषि वस्तुको प्रशोधन उद्योग तथा कृषि उपजलाई कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग गर्ने उद्योग स्थापना गर्न सुविधा प्रदान गर्ने लगायतका परियोजनाले हाल सञ्चालन गरिरहेका जस्तै: कार्यक्रमहरू उल्लेख गरेकाले यस परियोजनालाई महत्त्व दिएको छ भन्न सकिन्छ।

परिच्छेद-१

आ.व. १०८१/८१ सम्म परियोजनाको अवस्था

आ.व. २०८१/८२ सम्म परियोजनाको अवस्था

२.१ प्रक्षेपित बजेट, विनियोजन र खर्चको अवस्था विश्लेषण

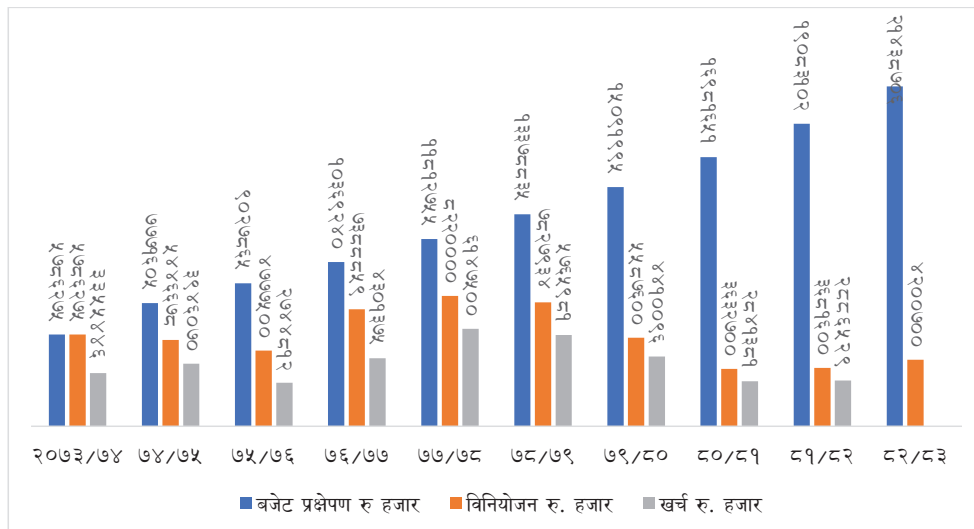
परियोजना दस्तावेज बमोजिम कार्यक्रमको दश वर्षे अवधिको लागि कूल प्रक्षेपित बजेट १ खर्ब ३० अर्ब रहेको भए तापनि परियोजना कार्यान्वयन अवधिको कूल यथार्थ विनियोजन रू. ५६ अर्ब ५४ करोड (प्रक्षेपित बजेटको ४३.२५%) प्रतिशत रहेको देखिन्छ। परियोजना कार्यान्वयनको सुरुको ९ वर्षको खर्च प्रक्षेपणको तुलनामा ३२.८४ प्रतिशत रहेको छ भने विनियोजनको तुलनामा आ.व. २०८१/८२ सम्ममा ६९.५३% मात्र वित्तीय प्रगति हासिल भएको देखिन्छ। परियोजना कार्यान्वयनको सुरु अवधिमा परियोजनाले निर्दिष्ट गरेभन्दा फरक प्रकृतिका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा दक्षता नपुग भएको तथा जनशक्तिको अभाव र कमजोर समन्वयले गर्दा वित्तीय प्रगति अपेक्षाकृत हुन नसकेको देखिन्छ। परियोजनाको विनियोजन र खर्चको अवस्था तालिका १ बमोजिम रहेको छ।

तालिका १. परियोजनाको बजेट विनियोजन र खर्चको अवस्था

(बजेट रू. हजारमा)

आर्थिक वर्ष	बजेट प्रक्षेपण	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत
२०७३/७४	५७८६२७५	५७८६२७५	३३५५४४६	५७.९९
२०७४/७५	७७७१६०५	५४४६६७८	३९४६०७०	७२.४५
२०७५/७६	९०२७८६५	४७७७५००	२७४४८१२	५७.४५
२०७६/७७	१०३६९२४०	७३८८८५९	४३०१३७५	५८.२१
२०७७/७८	११८१२७५५	८२२००००	६१४७५००	७४.७९
२०७८/७९	१३३७८८३५	७८२७९३४	५७६५९८१	७३.६६
२०७९/८०	१५०९१९९५	५५८७६००	४४१००९६	७८.९३
२०८०/८१	१६९८१६५१	३६३२७००	२८४१३८१	७८.२२
२०८१/८२	१९०८३१०२	३६८१६००	२८८६५३०	७८.४०
२०८२/८३	२१४३८७०६	४२००७००		
जम्मा	१३०७४२०२९	५६५४९८४६	३६३९९१९१	

२.२ परियोजनाको स्थापनाकालदेखि हालसम्मको वार्षिक प्रक्षेपित बजेट, विनियोजन र खर्चको अवस्था

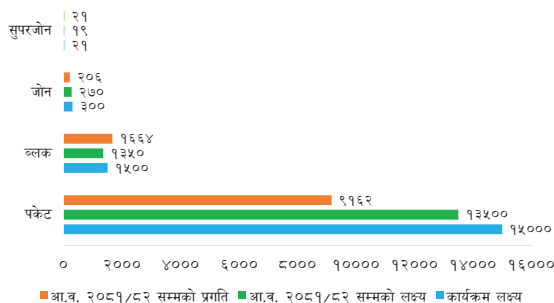

२.३ आ.व. २०८१/८२ सम्म परियोजनाका सम्भागहरूको प्रगति स्थिति

नेपाल सरकारको पूर्ण लगानीमा सञ्चालित यस परियोजना अन्तर्गत आ.व. २०८१/८२ को अन्त्यसम्ममा निम्नानुसारका विशिष्टीकृत क्षेत्रहरू पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोन विकास कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा रहेका छन्।

सम्भागहरूको भौतिक प्रगति स्थिति

कार्यक्रम सम्भागहरूको प्रगति विवरण

२.४ जोन र सुपरजोन विकास कार्यक्रम

उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्न, कृषि यान्त्रिकीकरण, कृषि पूर्वाधार विकास एवम् व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा प्राथमिक प्रशोधन केन्द्रहरूको स्थापना र औद्योगिकीकरण गर्ने र कृषि आधुनिकीकरणको आधारशीला तयार गर्ने, रोजगारी सिर्जना गरी कृषकहरूको आमदानी वृद्धि गर्ने उद्देश्यले आ.व. २०८१/८२ सम्म देशभरमा २१ वटा सुपरजोन र २०६ वटा जोन कार्यक्षेत्र निर्धारण भई कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन्।

आ.व. २०८१/८२ सम्म परियोजना अन्तर्गत सञ्चालित जोन/सुपरजोनहरूको विवरण

क्र.सं.	जिल्ला	बाली/वस्तु	सञ्चालित जोन सुपरजोन	सुरूवात वर्ष	जम्मा जोन	जम्मा सुपरजोन
कोशी						
१	ताप्लेजुङ	अलैंची	जोन	२०७५/७६	२	०
		मकै	जोन	२०७८/७९		
२	पाँचथर	अलैंची	जोन	२०७३/७४	३	०
		आलु	जोन	२०७८/७९		
		सुन्तालाजात फलफूल	जोन	२०८१/८२		
३	इलाम	किवी	जोन	२०७५/७६	३	०
		गाई	जोन	२०७६/७७		
		अलैंची	जोन	२०८१/८२		
४	झापा	धान	सुपरजोन	२०७३/७४	५	१
		रबर	जोन	२०७५/७६		
		सुपारी	जोन	२०७५/७६		
		मकै	जोन	२०७६/७७		
		तरकारी	जोन	२०८१/८२		
		माछा	जोन	२०८१/८२		
५	मोरङ	माछा	जोन	२०७३/७४	३	१
		तरकारी	जोन	२०७८/७९		
		धान (जोन २०७५/७६)	सुपर जोन	२०८१/८२		
		मौरी	जोन	२०८१/८२		
६	सुनसरी	अदुवा/बेसार	जोन	२०७३/७४	५	०
		तरकारी	जोन	२०७६/७७		
		माछा	जोन	२०७५/७६		
		धान	जोन	२०७५/७६		
		बङ्गुर	जोन	२०७६/७७		
७	धनकुटा	तरकारी	जोन	२०७३/७४	२	०
		सुन्तलाजात	जोन	२०७८/७९		
८	तेह्रथुम	अलैंची	जोन	२०७६/७७	२	०
		तरकारी	जोन	२०७८/७९		

क्र. सं.	जिल्ला	बाली/वस्तु	सञ्चालित जोन सुपरजोन	सुरूवात वर्ष	जम्मा जोन	जम्मा सुपरजोन
९	संखुवासभा	अलैंची (जोन २०७५/७६)	सुपर जोन	२०८१/८२	१	१
		सुन्तलाजात	जोन	२०७८/७९		
१०	भोजपुर	अलैंची (जोन २०७५/७६) संखुवासभा र भोजपुर अलैंची जोन गरी अलैंची सुपरजोनमा एकिकरण गरिएको	सुपर जोन	२०८१/८२	१	०
		सुन्तलाजात	जोन	२०७८/७९		
११	सोलुखुम्बु	सुन्तलाजात	जोन	२०७३/७४	४	०
		अदुवा/बेसार	जोन	२०७५/७६		
		किवी	जोन	२०७६/७७		
		स्याउ/ओखर	जोन	२०७८/७९		
		आलु (छुट्टै जोन नभई ओखलढुंगाको सिमानामा क्षेत्र विस्तार गरिएको)	जोन	२०७८/७९		
१२	ओखलढुंगा	आलु	जोन	२०७५/७६	२	०
		बाखा	जोन	२०७८/७९		
१३	खोटाङ	मकै/मकै बीउ	जोन	२०७३/७४	३	०
		तरकारी	जोन	२०७८/७९		
		बाखा	जोन	२०७८/७९		
१४	उदयपुर	सुन्तलाजात फलफूल	जोन	२०७३/७४	४	०
		अदुवा/बेसार	जोन	२०७५/७६		
		बहुबाली (धान, मकै, आलु)	जोन	२०७६/७७		
		बाखा	जोन	२०८१/८२		
जम्मा					४०	३
मधेश प्रदेश						
१५	सप्तरी	आँप	जोन	२०७३/७४	३	०
		भैंसी	जोन	२०७६/७७		
		धान	जोन	२०७८/७९		
१६	सिरहा	आँप	जोन	२०७६/७७	४	०
		धान	जोन	२०७४/७५		
		माछ्रा	जोन	२०७८/७९		
		गाई/भैंसी	जोन	२०८१/८२		

क्र. सं.	जिल्ला	बाली/वस्तु	सञ्चालित जोन सुपरजोन	सुरूवात वर्ष	जम्मा जोन	जम्मा सुपरजोन
१७	धनुषा	माछा (जोन २०७४/७५)	सुपरजोन	२०७५/७६	३	१
		धान	जोन	२०७५/७६		
		आँप	जोन	२०७८/७९		
		तरकारी	जोन	२०८१/८२		
१८	महोत्तरी	तरकारी	जोन	२०७६/७७	३	०
		माछा	जोन	२०७६/७७		
		धान	जोन	२०८१/८२		
१९	सर्लाही	धान	जोन	२०७३/७४	२	१
		मकै (जोन २०७८/७९)	सुपरजोन	२०८१/८२		
		तरकारी	जोन	२०८१/८२		
२०	बारा	माछा	सुपरजोन	२०७३/७४	४	१
		धान	जोन	२०७८/७९		
		गाई/भैसी	जोन	२०७८/७९		
		केरा	जोन	२०८१/८२		
		तरकारी	जोन	२०८१/८२		
२१	पर्सा	तरकारी	जोन	२०७३/७४	३	०
		धान	जोन	२०७८/७९		
		माछा	जोन	२०८१/८२		
२२	रौतहट	तरकारी	जोन	२०७३/७४	४	०
		धान बीउ	जोन	२०७६/७७		
		केरा	जोन	२०७८/७९		
		माछा	जोन	२०८१/८२		
जम्मा					२६	३
बागमती प्रदेश						
२३	सिन्धुली	जुनार (जोन २०७३/७४)	सुपरजोन	२०७४/७५	१	१
		अदुवा/बेसार	जोन	२०७८/७९		
२४	रामेछाप	जुनार	जोन	२०७६/७७	३	०
		आलु	जोन	२०७६/७७		
		बाखा	जोन	२०७६/७७		

क्र. सं.	जिल्ला	बाली/वस्तु	सञ्चालित जोन सुपरजोन	सुरूवात वर्ष	जम्मा जोन	जम्मा सुपरजोन
२५	दोलखा	किवी	जोन	२०७५/७६	२	०
		आलु	जोन	२०७८/७९		
२६	सिन्धुपाल्चोक	मकै/मकै बीउ	जोन	२०७५/७६	२	०
		गाई/भैसी	जोन	२०७८/७९		
२७	काभ्रेपलान्चोक	आलु	सुपरजोन	२०७३/७४	१	१
		गाई/भैसी	जोन	२०७८/७९		
२८	ललितपुर	तरकारी	जोन	२०७६/७७	२	०
		गाई/भैसी	जोन	२०७८/७९		
२९	भक्तपुर	आलु	जोन	२०७३/७४	२	०
		तरकारी	जोन	२०७८/७९		
३०	काठमाडौं	आलु	जोन	२०७६/७७	२	०
		तरकारी	जोन	२०७८/७९		
३१	नुवाकोट	तरकारी	जोन	२०७४/७५	४	०
		आलु	जोन	२०७३/७४		
		धान	जोन	२०७८/७९		
		तरकारी	जोन	२०८१/८२		
३२	रसुवा	आलु	जोन	२०७६/७७	२	०
		बाखा	जोन	२०७८/७९		
३३	धादिङ	मकै/मकै बीउ	जोन	२०७३/७४	४	०
		तरकारी	जोन	२०७४/७५		
		तरकारी	जोन	२०७८/७९		
		बाखा	जोन	२०८१/८२		
३४	मकवानपुर	तरकारी	जोन	२०७४/७५	२	०
		धान	जोन	२०७८/७९		
३५	चितवन	तरकारी	जोन	२०७३/७४	४	१
		केरा जोन (२०७५/७६)	सुपर जोन	२०८१/८२		
		मौरी	जोन	२०७५/७६		
		धान	जोन	२०७६/७७		
		माछा	जोन	२०८१/८२		
जम्मा					३१	३

क्र. सं.	जिल्ला	बाली/वस्तु	सञ्चालित जोन सुपरजोन	सुरूवात वर्ष	जम्मा जोन	जम्मा सुपरजोन
गण्डकी प्रदेश						
३६	गोरखा	सुन्तलाजात	जोन	२०७४/७५	३	०
		धान	जोन	२०७६/७७		
		आलु	जोन	२०७८/७९		
३७	लमजुङ	अलैंची	जोन	२०७४/७५	३	०
		मौरी	जोन	२०७८/७९		
		तरकारी	जोन	२०७८/७९		
३८	तनहुँ	तरकारी	जोन	२०७५/७६	२	०
		धान	जोन	२०७८/७९		
३९	स्याङ्जा	सुन्तलाजात (जोन २०७३/७४)	सुपरजोन	२०७५/७६	३	१
		मसला बाली	जोन	२०७६/७७		
		भैसी	जोन	२०७८/७९		
		आँप/लिची	जोन	२०७८/७९		
४०	कास्की	तरकारी	सुपरजोन	२०७३/७४	२	१
		अलैंची	जोन	२०७८/७९		
		गाई/भैसी	जोन	२०८१/८२		
४१	मनाङ	स्याउ	जोन	२०७५/७६	२	०
		आलु	जोन	२०७८/७९		
४२	मुस्ताङ	स्याउ	जोन	२०७५/७६	३	०
		च्याङ्ग्रा	जोन	२०७८/७९		
		आलु	जोन	२०८१/८२		
४३	म्याग्दी	सुन्तलाजात	जोन	२०७५/७६	३	०
		बङ्गुर	जोन	२०७६/७७		
		आलु	जोन	२०७८/७९		
४४	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	सन्तुलाजात फलफूल	जोन	२०७५/७६	२	१
		तरकारी (जोन २०७६/७७)	सुपर जोन	२०८१/८२		
		धान	जोन	२०८१/८२		
४५	पर्वत	मकै/मकै बीउ	जोन	२०७३/७४	३	०
		धान	जोन	२०७६/७७		
		तरकारी	जोन	२०७८/७९		

क्र. सं.	जिल्ला	बाली/वस्तु	सञ्चालित जोन सुपरजोन	सुरूवात वर्ष	जम्मा जोन	जम्मा सुपरजोन
४६	बागलुङ	आलु	जोन	२०७५/७६	३	०
		बाखा	जोन	२०७८/७९		
		अलैंची	जोन	२०८१/८२		
जम्मा					२९	३
लुम्बिनी प्रदेश						
४७	गुल्मी	कफी	सुपरजोन	२०७५/७६	४	१
		सुन्तलाजात	जोन	२०७५/७६		
		मकै बीउ	जोन	२०७३/७४		
		मकै	जोन	२०७८/७९		
		बाखा	जोन	२०७८/७९		
४८	पाल्पा	तरकारी	जोन	२०७३/७४	३	०
		सुन्तलाजात	जोन	२०७८/७९		
		अदुवा/बेसार	जोन	२०७८/७९		
४९	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	गहुँ	जोन	२०७६/७७	३	
		केरा	जोन	२०७८/७९		
		धान	जोन	२०८१/८२		
५०	रूपन्देही	माछा (जोन २०७३/७४)	सुपरजोन	२०७६/७७	२	१
		गहुँ	जोन	२०७८/७९		
		आलु	जोन	२०८१/८२		
५१	कपिलवस्तु	धान (जोन २०७३/७४)	सुपरजोन	२०७५/७६	२	१
		तरकारी	जोन	२०७५/७६		
		माछा	जोन	२०७५/७६		
५२	अर्घाखाँची	तरकारी	जोन	२०७४/७५	४	०
		बाखा	जोन	२०७६/७७		
		कफी	जोन	२०७८/७९		
		सुन्ताला	जोन	२०८१/८२		
५३	प्यूठान	धान	जोन	२०७३/७४	३	०
		तरकारी	जोन	२०७८/७९		
		अदुवा/बेसार	जोन	२०८१/८२		

क्र. सं.	जिल्ला	बाली/वस्तु	सञ्चालित जोन सुपरजोन	सुरूवात वर्ष	जम्मा जोन	जम्मा सुपरजोन
५४	रोल्पा	मकै	जोन	२०७४/७५	२	०
		आलु	जोन	२०७८/७९		
५५	रुकुम (पूर्वी भाग)	ओखर	जोन	२०७५/७६	२	०
		आलु	जोन	२०७८/७९		
५६	बाँके	मकै/मकै बीउ	जोन	२०७३/७४	३	०
		धान	जोन	२०७८/७९		
		तरकारी	जोन	२०८१/८२		
५७	बर्दिया	धान (जोन २०७३/७४)	सुपरजोन	२०७५/७६	३	१
		माछ्रा	जोन	२०७८/७९		
		केरा	जोन	२०७८/७९		
		गाई/भैसी	जोन	२०८१/८२		
५८	दाङ	मकै	सुपरजोन	२०७३/७४	३	१
		तोरी	जोन	२०७५/७६		
		मौरी	जोन	२०७६/७७		
		बाखा	जोन	२०८१/८२		
जम्मा					३४	५
कर्णाली प्रदेश						
५९	रुकुम (पश्चिम भाग)	तरकारी बीउ	जोन	२०७४/७५	३	०
		मकै	जोन	२०७८/७९		
		ओखर	जोन	२०८१/८२		
६०	सल्यान	अदुवा/बेसार	जोन	२०७३/७४	४	०
		धान	जोन	२०७६/७७		
		तरकारी	जोन	२०७८/७९		
		सुन्तालाजात फलफूल	जोन	२०८१/८२		
६१	सुर्खेत	अदुवा/बेसार	जोन	२०७३/७४	३	०
		तरकारी	जोन	२०७६/७७		
		मकै	जोन	२०७८/७९		

क्र. सं.	जिल्ला	बाली/वस्तु	सञ्चालित जोन सुपरजोन	सुरूवात वर्ष	जम्मा जोन	जम्मा सुपरजोन
६२	दैलेख	सुन्तलाजात	जोन	२०७५/७६	४	०
		आलु	जोन	२०७६/७७		
		बाखा	जोन	२०७६/७७		
		तरकारी	जोन	२०८१/८२		
६३	जाजरकोट	सन्तुलाजात	जोन	२०७४/७५	४	०
		मौरी	जोन	२०७६/७७		
		स्याउ/ओखर	जोन	२०७८/७९		
		दलहन	जोन	२०८१/८२		
६४	डोल्पा	स्याउ	जोन	२०७६/७७	२	०
		दलहन	जोन	२०७८/७९		
६५	जुम्ला	स्याउ	सुपरजोन	२०७३/७४	२	१
		दलहन	जोन	२०७८/७९		
		आलु	जोन	२०८१/८२		
६६	कालिकोट	स्याउ	जोन	२०७५/७६	२	०
		दलहन	जोन	२०७८/७९		
६७	मुगु	सिमी	जोन	२०७६/७७	२	०
		स्याउ/ओखर	जोन	२०७८/७९		
६८	हुम्ला	स्याउ	जोन	२०७६/७७	२	०
		भेडा/बाखा	जोन	२०७८/७९		
जम्मा					२८	१
सुदूरपश्चिम प्रदेश						
६९	बाजुरा	जैतुन	जोन	२०७३/७४	२	०
		स्याउ/ओखर	जोन	२०७८/७९		
७०	बझाङ	आलु	जोन	२०७६/७७	२	०
		दलहन	जोन	२०७८/७९		
७१	अछाम	आलु	जोन	२०७५/७६	२	०
		बाखा	जोन	२०७६/७७		
७२	डोटी	अदुवा/बेसार	जोन	२०७६/७७	३	०
		सुन्तलाजात	जोन	२०७८/७९		
		तरकारी	जोन	२०८१/८२		

क्र. सं.	जिल्ला	बाली/वस्तु	सञ्चालित जोन सुपरजोन	सुरूवात वर्ष	जम्मा जोन	जम्मा सुपरजोन
७३	कैलाली	गहुँ	सुपरजोन	२०७३/७४	३	१
		तेलहन	जोन	२०७४/७५		
		धान	जोन	२०७८/७९		
		माछा	जोन	२०८१/८२		
७४	कन्चनपुर	धान (जोन २०७३/७४)	सुपरजोन	२०७६/७७	१	१
		गहुँ	जोन	२०७८/७९		
७५	डडेल्धुरा	आलु (जोन २०७३/७४)	सुपरजोन	२०७५/७६	१	१
		भटमास	जोन	२०७६/७७		
७६	बैतडी	मकै	जोन	२०७५/७६	२	०
		तरकारी	जोन	२०७८/७९		
७७	दार्चुला	स्याउ/ओखर	जोन	२०७५/७६	२	०
		सुन्तलाजात	जोन	२०७८/७९		
जम्मा					१८	३
कूल जम्मा					२०६	२१

आ.व. २०८१/८२ देखि लागू हुने गरी आ.व. २०८०/८१ मा थप भएका सुपरजोनहरूको विवरण

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	सुरूवात वर्ष	जम्मा सुपरजोन
१	संखुवासभा र भोजपुर	अलैंची	२०८१/८२	१
२	मोरङ	धान	२०८१/८२	१
३	सर्लाही	मकै	२०८१/८२	१
४	चितवन	केरा	२०८१/८२	१
५	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	तरकारी	२०८१/८२	१
जम्मा				५

नोट: भोजपुर अलैंची जोन र संखुवासभा अलैंची जोन गरी अलैंची सुपरजोनमा एकीकरण गरिएको, मोरङको धान जोन, सर्लाहीको मकै जोन, चितवनको केरा जोन र नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व) को तरकारी जोन सुपरजोनमा स्तरोन्नती गरिएको।

आ.व. २०८१/८२ देखि लागू हुने गरी आ.व. २०८०/८१ मा थप भएका जोनहरूको विवरण

क्र.स.	जिल्ला	बाली वस्तु	सुरवात वर्ष	जम्मा जोन
१	पाँचथर	सुन्तला	२०८१/८२	१
२	इलाम	अलैंची	२०८१/८२	१
३	उदयपुर	बाखा	२०८१/८२	१
४	झापा	तरकारी र माछा	२०८१/८२	२
५	मोरङ	मौरी	२०८१/८२	१
६	सिराहा	गाई/भैंसी	२०८१/८२	१
७	महोत्तरी	धान	२०८१/८२	१
८	सर्लाही	तरकारी	२०८१/८२	१
९	रौतहट	माछा	२०८१/८२	१
१०	बारा	केरा र तरकारी	२०८१/८२	२
११	पर्सा	माछा	२०८१/८२	१
१२	धनुषा	तरकारी	२०८१/८२	१
१३	नुवाकोट	तरकारी	२०८१/८२	१
१४	धादिङ	बाखा	२०८१/८२	१
१५	चितवन	माछा	२०८१/८२	१
१६	कास्की	गाई/भैंसी	२०८१/८२	१
१७	मुस्ताङ	आलु	२०८१/८२	१
१८	बागलुङ	अलैंची	२०८१/८२	१
१९	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	धान	२०८१/८२	१
२०	रूपन्देही	आलु	२०८१/८२	१
२१	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	धान	२०८१/८२	१
२२	अर्घाखाँची	सुन्तला	२०८१/८२	१
२३	प्यूठान	अदुवा/बेसार	२०८१/८२	१
२४	दाङ	बाखा	२०८१/८२	१
२५	बाँके	तरकारी	२०८१/८२	१
२६	बर्दिया	गाई/भैंसी	२०८१/८२	१
२७	रूकुम (पश्चिम भाग)	ओखर	२०८१/८२	१
२८	जुम्ला	आलु	२०८१/८२	१
२९	सल्यान	सुन्तलाजात	२०८१/८२	१
३०	जाजरकोट	दलहन	२०८१/८२	१
३१	दैलेख	तरकारी	२०८१/८२	१
३२	डोटी	तरकारी	२०८१/८२	१
३३	कैलाली	माछा	२०८१/८२	१
	जम्मा			३५

२.४.१ आ.व. २०८१/८२ सम्म प्रदेशगत बाली वस्तु अनुसारको सुपरजोन विकास कार्यक्रमको विवरण

बाली/प्रदेश	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
धान	२	०	०	०	२	०	१	५
मकै	०	१	०	०	१	०	०	२
गहुँ	०	०	०	०	०	०	१	१
तरकारी	०	०	०	२	०	०	०	२
आलु	०	०	१	०	०	०	१	२
केरा	०	०	१	०	०	०	०	१
स्याउ/ओखर	०	०	०	०	०	१	०	१
सुन्तलाजात	०	०	१	१	०	०	०	२
कफी	०	०	०	०	१	०	०	१
माछा	०	२	०	०	१	०	०	३
अलैंची	१	०	०	०	०	०	०	१
जम्मा	३	३	३	३	५	१	३	२१

२.४.२ आ.व. २०८१/८२ सम्म प्रदेशगत बाली वस्तु अनुसारको जोन विकास कार्यक्रमको विवरण

बाली/प्रदेश	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
धान	१	८	३	४	३	१	१	२१
मकै	३	०	२	१	४	२	१	१३
गहुँ	०	०	०	०	२	०	१	३
बहुबाली	१	०	०	०	०	०	०	१
तरकारी	६	६	९	३	५	४	२	२५
आलु	२	०	६	५	३	२	२	२०
दलहन	०	०	०	०	०	५	२	७
तेलहन	०	०	०	०	१	०	१	२
स्याउ/ओखर	१	०	०	२	१	६	२	१२

बाली/प्रदेश	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
सुन्तलाजात	६	०	१	३	३	३	२	१८
केरा	०	२	०	०	२	०	०	४
आँप	०	३	०	१	०	०	०	४
किवी	२	०	१	०	०	०	०	३
अलैची	४	०	०	३	०	०	०	७
अदुवा/बेसार	३	०	१	१	२	२	१	१०
कफी	०	०	०	०	१	०	०	१
सुपारी	१	०	०	०	०	०	०	१
रबर	१	०	०	०	०	०	०	१
जैतुन	०	०	०	०	०	०	१	१
माछा	३	४	१	०	२	०	१	११
गाई/भैसी	१	३	३	२	१	०	०	१०
बङ्गुर	१	०	०	१	०	०	०	२
बाखा/भेडा/च्याङ्ग्रा	३	०	३	२	३	२	१	१४
मौरी	१	०	१	१	१	१	०	५
जम्मा	४०	२६	३१	२९	३४	२८	१८	२०६

२.४.३ आ.व. २०८१/८२ सम्म बाली अनुसास्का जोन सुपरजोन सञ्चालित जिल्ला

बाली/वस्तु	जोन		सुपरजोन
	सङ्ख्या	जिल्ला	
धान	२१	सुनसरी, सिरहा, धनुषा, सर्लाही, रौतहट, चितवन, गोरखा, प्युठान, सल्यान, पर्वत, सप्तरी, बारा, पर्सा, नुवाकोट, मकवानपुर, तनहुँ, बाँके, कैलाली, महोत्तरी, नवलपरासी सुस्ता पूर्व, नवलपरासी सुस्ता पश्चिम	झापा, कञ्चनपुर, कपिलवस्तु, बर्दिया, मोरङ
मकै	१३	झापा, ताप्लेजुङ, खोटाङ, सिन्धुपाल्चोक, धादिङ, पर्वत, गुल्मी, रोल्पा, बाँके, रूकुम पश्चिम, सुर्खेत, बैतडी, गुल्मी	दाङ, सर्लाही
गहुँ	३	नवलपरासी बर्दघाट सुस्ता पश्चिम, रूपन्देही, कञ्चनपुर	कैलाली
बहुबाली	१	उदयपुर	
तरकारी	३५	धनकुटा, तेह्रथुम, मोरङ, सुनसरी, खोटाङ, महोत्तरी, पर्सा, रौतहट, नुवाकोट, धादिङ, चितवन, मकवानपुर, ललितपुर, भक्तपुर, काठमाडौँ, धादिङ, तनहुँ, लमजुङ, पर्वत, पाल्पा, कपिलवस्तु, अर्घाखाँची, प्युठान, रूकुम (पश्चिम भाग), सुर्खेत, सल्यान, बैतडी, झापा, बाँके, धनुषा, सल्लाही, बारा, नुवाकोट, दैलेख, डोटी	कास्की, नवलपरासी सुस्ता पूर्व
आलु	२०	पाँचथर, ओखलढुंगा, दोलखा, रामेछाप, रसुवा, नुवाकोट, भक्तपुर, काठमाडौँ, गोरखा, मनाङ, स्याग्दी, बागलुङ, रोल्पा, रूकुम (पूर्वी भाग), दैलेख, बझाङ, अछाम, मुस्ताङ, जुम्ला, रूपन्देही	काभ्रेपलाञ्चोक, डडेल्धुरा
दलहन बाली	७	मुगु, डडेल्धुरा, डोल्पा, जुम्ला, कालिकोट, बझाङ, जाजरकोट	
तेलहन बाली	२	दाङ, कैलाली	
स्याउ/ओखर	१२	मनाङ, मुस्ताङ, कालीकोट, डोल्पा, हुम्ला, दार्चुला, रूकुम (पूर्वी भाग), सोलुखुम्बु, जाजरकोट, मुगु, बाजुरा, रूकुम पश्चिम	जुम्ला
सुन्तलाजात	१८	धनकुटा, संखुवासभा, भोजपुर, सोलुखुम्बु, उदयपुर, रामेछाप, गोरखा, स्याग्दी, नवलपरासी (ब.सु.प.), गुल्मी, जाजरकोट, दैलेख, पाल्पा, डोटी, दार्चुला, अर्घाखाँची, सल्यान, पाँचथर	सिन्धुली, स्याङ्जा
केरा	४	रौतहट, नवलपरासी (ब.सु.प.), बर्दिया, बारा	चितवन
आँप	४	सप्तरी, सिरहा, धनुषा, स्याङ्जा	
किवी	३	इलाम, दोलखा, सोलुखुम्बु	
अलैंची	७	इलाम, ताप्लेजुङ, पाँचथर, तेह्रथुम, लमजुङ, कास्की, बागलुङ	संखुवासभा, भोजपुर
अदुवा/बेसार	१०	सोलुखुम्बु, उदयपुर, सुनसरी, स्याङ्जा, सल्यान, सुर्खेत, डोटी, सिन्धुली, पाल्पा, प्युठान	
कफी	१	अर्घाखाँची	गुल्मी
सुपारी	१	झापा	
रबर	१	झापा	

बाली/वस्तु	कोशी		मधेश		बागमती		गण्डकी		लुम्बिनी		कर्णाली		सुदूरपश्चिम		सुपराजोन	
	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	जिल्ला
जैतून	१	७५०	३	३०००	१	१५०	४	३१२५					१	७५०		
माछा	११	१५००	१	१०००	१	१५०			२	११००	२	१०००			३	धनुषा, बारा, रूपन्देही
गाई/भैसी	१०	१५००	१	१०००	१	१५०										
बङ्गुर	२	१५००	१	१०००												
बाखा/भेडा/च्याङ्ग्रा	१४	१५००			१	१५०										
मौरी	५	१५००			१	१५०										
जम्मा	२०६	१५०००	६	२००००	४	३६००	१	७७५	२	११००	१	१२५०	३	२२००	२१	

२.५ आ.व. २०८१/८२ मा निरन्तरतामा रहेका ब्लक विकास कार्यक्रम

प्रदेश	बाली/वस्तु	कोशी		मधेश		बागमती		गण्डकी		लुम्बिनी		कर्णाली		सुदूरपश्चिम		जम्मा		
		सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	
धान	१	७५०	३	३०००	१	१५०	४	३१२५					१	७५०			१०	८५७५
मकै	२	१५००	१	१०००	१	१५०				२	११००	२	१०००			८	६३५०	
गाहुँ	२	१५००	१	१०००												३	२५००	
तेलहनबाली						१	१५०									१	१५०	
तरकारी	१	१४५०	१	७००	४	३६००	१	७७५	२	११००	१	१२५०	३	२७००	१३	१२५७५		
आलु	२	१५००			१	१५०				४	३६००			४	२२००	११	८४५०	
स्याउ/ओखर								१	१५५०			१	७५०			२	२३००	
सुन्तलाजात	२	१५००			२	११००				१	१५०	१	१०००	२	१०००	८	६३५०	
केरा	१	७५०					१	७७५			१	७५०			३	२२७५		
आँप							१	७७५			१	१२५०			२	२०२५		
किवी	२	१५००													२	१५००		

प्रदेश	कोशी		मधेश		बागमती		गण्डकी		लुम्बिनी		कर्णाली		सुदूरपश्चिम		जम्मा	
	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट	सङ्ख्या	बजेट
अदुवा/बेसार											१	५००			१	५००
कफी							१	७७५							१	७७५
माछा			१	१७५०											१	१७५०
गाई/भैँसी	२	६७५०	१	२७५०	१	३५००	२	४५००	१	२२५०	२	३०००			९	२२७५०
बङ्गुर					१	१५००									१	१५००
वाखा/भेडा/च्याङ्ग्रा					१	१७५०			२	४५००	१	१५००	५	४५००	९	१२२५०
अन्य							१	७७५			२	११००			३	१८७५
जम्मा	१५	१७२००	८	१०२००	१३	१६२५०	१२	१३०५०	१२	१५३००	१३	१२१००	१५	१११५०	८८	९५२५०

नोट: परियोजना व्यवस्थापन एकाइबाट ७७ वटा ब्लाकको लागि बजेट पठाइएको भएपनि प्रदेशबाट ८८ वटा ब्लाक विकास कार्यक्रम सञ्चालन भएको रिपोर्ट प्राप्त भएको।

२.६ आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालनमा रहेका पकेट विवरण

क्र. सं.	बाली/वस्तु	कोशी	बजेट	मधेश	बजेट	बागमती	बजेट	गण्डकी	बजेट	लुम्बिनी	बजेट	कर्णाली	बजेट	सुदूरपश्चिम	बजेट	कुल संख्या	कुल बजेट
१	धान	४	४८००	७	८४००	२	२४००	०	०	४	४८००	०	०	१	१२००	१८	२१६००
२	मकै	४	४८००	२	२४००	५	६०००	३	३६००	५	६०००	०	०	५	६०००	२४	२८८००
३	गाहुँ	०	०	२	२४००	०	०	०	०	४	४८००	०	०	१	१२००	७	८४००
४	तरकारी	१३	१५६००	२१	२५२००	१७	२०४००	१४	१६३००	१७	२०४००	९	१०८००	३	३६००	९४	११२३००
५	आलु	४	४८००	६	७२००	५	६०००	७	८४००	८	९६००	२	२४००	७	८४००	३९	४६६००
६	सुन्तलाजात फराफुल	१०	१२०००	३	३६००	११	१३२००	१२	१४४००	१०	१२०००	६	७२००	७	८४००	५९	७०८००
७	स्याउ/ओखर	०	०	०	०	०	०	३	३६००	२	२४००	७	८४००	७	८४००	१९	२२८००
८	आँप	०	०	५	६०००	०	०	१	१२००	०	०	०	०	०	०	६	७२००
९	केरा	१	१२००	२	२४००	१	१२००	४	४८००	०	०	०	०	२	२४००	१०	१२०००

२.८ परियोजना कार्यान्वयन एकाइहरूबाट सञ्चालित मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरू

२.८.१ कस्टम हायरिड सेण्टर स्थापना कार्यक्रम विवरण

कृषिमा यान्त्रिकीकरण प्रवर्द्धनका लागि उत्पादनदेखि बजारीकरणसम्म आवश्यक पर्ने सबै प्रकारका मेसिनरी औजार उपकरणको सेटसहितको सेवा उपलब्ध गराउनका लागि परियोजनाको सुरु वर्ष आ.व. २०७३/७४ देखि ५० प्रतिशत अनुदानमा कस्टम हायरिड सेन्टर स्थापना कार्यक्रम भइरहेको छ। आ.व. २०७३/७४ मा ब्लक सञ्चालक समितिहरूमा ५९ जिल्लाहरूमा १०७ वटा ब्लकहरूमा कस्टम हायरिड सेण्टर स्थापना भएका थिए। त्यसै गरी सोही आ.व. २०७३/७४ मा ब्लक सञ्चालक समितिहरूमा २८ वटा र सुपरजोन सञ्चालक समितिहरूमा ६ वटा कस्टम हायरिड सेण्टर स्थापना भएका थिए। आ.व. २०७४/७५ मा जोन सञ्चालक समितिहरूमा २७ वटा र सुपरजोन सञ्चालक समितिहरूमा ७ वटा कस्टम हायरिड सेण्टर स्थापना भएका थिए। आ.व. २०७५/७६ मा सुपरजोन सञ्चालक समितिहरूमा १५ वटा कस्टम हायरिड सेण्टर स्थापना भएका थिए। आ.व. २०७६/७७ मा ७२ वटा कस्टम हायरिड सेण्टर स्थापना भएका थिए। आ.व. २०७७/७८ मा यो कार्यक्रम सञ्चालनमा थिएन। आ.व. २०७८/७९ मा जम्मा १४ वटा कस्टम हायरिड सेण्टर स्थापना भएका थिए। आ.व. २०७८/७९ सम्ममा परियोजनाको अनुदान सहयोगमा जम्मा ५८३ वटा कस्टम हायरिड सेण्टर बनेको तथ्याङ्क छ। आ.व. २०७९/८० मा जम्मा १६ वटा कस्टम हायरिड सेण्टर स्थापना भएका थिए। आ.व. २०८०/८१ मा जम्मा ७ वटा कस्टम हायरिड सेण्टर स्थापना भएकोमा २०८१/८२ मा जम्मा ६ वटा कस्टम हायरिड सेण्टर स्थापना भएका छन्। यसरी आ.व. २०८१/८२ सम्ममा ६१४ वटा कस्टम हायरिड सेण्टर स्थापना भएका छन्।

तालिका २: आ.व. २०८१/८२ मा स्थापना भएका कस्टम हायरिड सेण्टर

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	सहयोग गरिएका कूल यन्त्र औजार सङ्ख्या	विस्तृतीकरण
१	झापा	पटक	१	१	२०	१९.६७	७	ट्रयाक्टर १ थान, लेजर ल्याण्ड लेवलर १ थान, श्रेशर १ थान, कल्टिभेटर १ थान, रोटाभेटर १ थान, जिरोभेटर १ थान, क्याहील १ सेट र टहरा १ वटा निर्माण भएको।
२	मोरङ	पटक	१	१	१५	१५		
३	धनुषा	पटक	१	१	१५	१३.९	१०	ट्रयाक्टर-१, रोटाभेटर-१, श्रेशर-१, रिपर-१, सिडड्रिल-१, पावर टिलर-१, एम वि प्लो-१, कल्टीभेटर-१, रिजर-१, लेभलर-१
४	सर्लाही	पटक	२	२	३०	२७.५३	२	तरकारी जोनतर्फ १ तथा केरा जोनतर्फ १ गरी २ संस्थाहरूलाई ट्रैक्टर, रोटाभेटर, श्रेशर, मल्चर, मकै श्रेशर, पुसरो मेज सिडरसहितको यन्त्र औजार उपलब्धताले २०% सम्म न्युन रेटमा जोताई तथा श्रेशिड कार्य गरी संस्थाहरूलाई सहयोग पुगेको।

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	सहयोग गरिएका कूल यन्त्र औजार सङ्ख्या	विस्तृतीकरण
५	रूपन्देही	पटक	१	१	२०	१६.९७	६	ट्र्याक्टर-६० एच.पी., चार पाङ्ग्रे मिनिटिलर-२ वटा, मिनी टिलर अपरेटेड रिपर-४ वटा, श्रेसर-१ वटा, राउण्ड स्ट्रॉ बेलर-१ वटा र कल्टिभेटर-२ वटा
६	दाङ	पटक	१		२०	१९.८३	२५	पहिलो स्थापना भएको कस्टम हायरिड सेन्टरको लागि पावर टिलर १३, श्रेसर १, तावा १, ज्याव प्लान्टर ३, पुसरो सिडर २, सिड ड्रिल १, मोटर १, कम्बाइन मिल २, मिनी टिलर १
७	बर्दिया	पटक	२	२	३०	३०		मिनिक्म्बाइन हार्भेष्टर, बेलर, ट्रयाक्टर, श्रेसर, रोटाभेटर, कल्टिभेटर सामग्रीमा सहयोगमार्फत लागत न्यूनीकरण तथा समयको बचत हुने ।
८	कन्चनपुर	पटक	३	०	६०	०		पटक पटक सूचना प्रकाशन गर्दा पनि कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सहकारीहरू सम्झौता गर्न नआएको
	जम्मा		१२	८	२१०	१४२.९	५०	

२.८.२ चक्लाबन्दी खेती विस्तार कार्यक्रम

खेतीयोग्य जमिनमा उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन स-साना कित्तामा छरिएर रहेका जग्गाहरूलाई चक्लाबन्दी गरी वा एकल बालीको माध्यमबाट चक्लाबन्दीमा खेती गर्ने समूह, सहकारी वा निजी उद्यमीहरूलाई परियोजना कार्यान्वयन एकाइमा सञ्चालित जोन/सुपरजोनमार्फत उत्पादन सामग्री, यान्त्रिकीकरण, सिञ्चित क्षेत्र विस्तारमा अनुदान उपलब्ध गराउँदै आएको छ । चक्लाबन्दीमा खेती गर्दा आधुनिक कृषि उपकरणलाई सहज ढङ्गले प्रयोग गर्न सकिने हुनाले उत्पादन खर्चसमेत न्यूनीकरण हुन्छ । आ.व. २०७९/८० सम्म करिब ६९.५९ हेक्टर चक्लाबन्दी खेती गरिएकोमा आ.व. २०८०/८१ मा थप १०५ वटा चक्लाबन्दी खेतीबाट ७४४.२० हेक्टर थप भएको थियो । आ.व. २०८१/८२ मा थप ८७ वटा चक्लाबन्दी खेतीबाट ७६१ हेक्टर थप भएको थियो । आ.व. २०८१/८२ मा खाद्यान्न (धान, मकै), खाद्यान्न बीउ, आलु बाली, तरकारी, फलफूल, अदुवा बेसार, अलैंची, कफी र बहु बालीमा चक्लाबन्दी खेतीबाट क्षेत्र विस्तार भएको छ ।

तालिका ३: आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालित चकलाबन्दी खेती कार्यक्रमको विवरण

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	चकलाबन्दी क्षेत्रफल हे	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	चकलाबन्दी खेतीको बाली र बालीले ढाकेको क्षेत्रफल	विस्तृतीकरण
१	ताप्लेजुङ	सङ्ख्या	२	२	१३	१६	१३.५	आलु र मकै १३ हेक्टर	उन्नत प्रविधि सहितको प्रयोग गरी उत्पादनमा वृद्धि हुने
२	तेह्रथुम	सङ्ख्या	२	२	१५	२०	२०	तरकारी (बन्दा, काउली, अकबरे)	
३	खोटाङ	सङ्ख्या	७	१५	१५५	७०	५६.९	बेसार-आलु-अकबरे खुर्सानी-किवी-हिउँदे मकै	
४	ओखलढुंगा	सङ्ख्या	२	२	१२	२५	१७.२२६	कफी चकलाबन्दी १२ हेक्टरमा	कफी बिरूवा रोपण सिँचाइ व्यवस्थापन तथा छहारी व्यवस्थापन कार्य
५	मोरङ	सङ्ख्या	१	०	-	१०	०		
६	धनुषा	सङ्ख्या	३	२	२०	३०	२०.४१		नर्सरी घर निर्माण-३, मिनिटिलर-५, स्थालोट्युबवेल-७, पावर विडर-२, स्प्रेयर-२१, डिजिटल तराजु-३
७	सर्लाही	सङ्ख्या	२	३	३२	२०	१९.९७	मकै-६, ओल-१० र तरकारी-६ हे.	मकैको बीउ, सिँचाइ, विषादी, तालिम, उत्पादकत्व ११ मे. टन/हे., ओलको बीउ, ओल धुने मेसिन, सिँचाइ सुविधा, उत्पादकत्व ४० मे. टन/हे., टमाटर बीउ (indo american, Gaurav, Kabita), काजली बीउ (Girija, Sweta) उत्पादकत्व ३० मे. टन/हे.।
८	रामेछाप	सङ्ख्या	७	९	३२	५१.८५	३२.३४	सुन्तलाजात फलफूलको ३८.५ हेक्टर र कफी ५ हेक्टर	
९	चितवन	सङ्ख्या	४	४	१००	३२	२७.२५	मकैको ८५ हे. र आलुको १५ हे. क्षेत्रफलमा चकलाबन्दी	चकलाबन्दीमा मकै रोपनी कार्यलाई यान्त्रिकीकरण गरिएको तथा चिप्स उत्पादन गर्ने कम्पनीसँग सम्झौता गरी आलु उत्पादन गरिएको

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	चकलाबन्दी क्षेत्रफल हे	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	चकलाबन्दी खेतीको बाली र बालीले ढाकेको क्षेत्रफल	विस्तृतीकरण
१०	गोरखा	सङ्ख्या	४	६	०.३८	४०	२८.५७	सुन्तला, कागती र लिचीमा करिब ३८ हेक्टर	३८ हेक्टर क्षेत्रफलमा सुन्तलाजात फलफूल साथै लिचीको बगैँचा स्थापना, साना सिँचाइ निर्माण साथै साना कृषि यान्त्रीकरण सहयोग गरी बाँझो जमिनमा व्यवसायिक फलफूल खेतीमा प्रोत्साहन
११	लमजुङ	सङ्ख्या	१	१	१	१२	११.५१	उच्च घनत्व स्याउ विरूवा-१ हे.	कूल २ हे. क्षेत्रफलमध्ये करिब १ हे. क्षेत्रफलमा उच्च घनत्वको स्याउ वगान स्थापनामा आवश्यक सहयोग गरिएको
१२	कास्की	सङ्ख्या	१	१	७	१०	९.९३	अलैंची ७ हे.	७ हेक्टर क्षेत्रफलमा अलैंची क्षेत्रफल विस्तार, सिँचाइ पूर्वाधार निर्माण र यान्त्रिकरण सहयोग (मिनिटिलर)
१३	बागलुङ	सङ्ख्या	३	१	७	३०	८.६१	कित्री ७ हे.	७ हेक्टर जमिनमा कित्री बालीको चकलाबन्दी कार्य सम्पन्न भएको, बाँझो जमिनको सदुपयोग
१४	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	सङ्ख्या	२	१	१२	२०	८.९५	कागती	बिनयीत्रिवेणी गाउँपालिका-५ मा रहेको हिडन भ्याली एग्रो फर्मले १७ विघा क्षेत्रफलमा चकलाबन्दीमा सिँचाइ सहितको ५००० कागतीको विरूवा रोपण गरेकोमा यस आ.व. मा पनि सो कार्यक्रमलाई निरन्तरता स्वरूप २ वटा सिमेन्ट ट्याङ्कीसहित पाइपलाईन विस्तार, १६५० कागतीको विरूवा लगायत साना कृषि मेसिनरीहरूमा अनुदान सहयोग गरिएको थियो । यसबाट गत आ.व. र यस आ.व. गरेर कागतीको क्षेत्रफल विस्तारका साथै सो क्षेत्रमा सिँचाइको सुविधा भएको छ ।
१५	रूपन्देही	सङ्ख्या	२	२	३०	२०	१९.४९	३० हे. क्षेत्रफलमा धानको बीउ उत्पादन बीउ उत्पादन	३० हे. क्षेत्रफलमा धानको बीउ उत्पादन भई स्थानीयमा धानको बीउ आपूर्ति गर्न योगदान हुने

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	चकलाबन्दी क्षेत्रफल हे	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	चकलाबन्दी खेतीको बाली र बालीले ढाकेको क्षेत्रफल	विस्तृतीकरण
१६	कपिलवस्तु	सङ्ख्या	१	१	१०	१०	९.३९	धानको मूल बीउ उत्पादन-१० हे.	१० हे. क्षेत्रफलमा धान बीउ उत्पादन एवम् राईस ट्रान्सप्लान्टर, लेजर ल्याण्ड लेभलर, पावर ह्यारो लगायतका मेसिनरी उपकरणहरूमा अनुदान प्रवाह हुँदा उत्पादित बीउको स्थानीय क्षेत्रमा खपत बढ्ने र आगामी दिनहरूमा धान बीउ उत्पादन लागतमा न्यूनीकरण हुने भएको
१७	पाल्पा	सङ्ख्या	२	२	१३.७५	२०	१४.६६	अकबरे खुर्सी-१.२५ हे. र मकैको बीउ उत्पादन-२.५ हे.	
१८	गुल्मी	सङ्ख्या	३	२	१४.५	३०	१७.४९	तरकारी ७ हे. र सुन्तला ७.५ हे.	
१९	रुकुम (पूर्वी भाग)	सङ्ख्या	५	३	१७	२५	११.७२	आलु १४ हे.	१४ हेक्टर क्षेत्रमा आलु बालीमा चकलाबन्दी गरी आलुको क्षेत्र विस्तार भएको
२०	प्यूठान	सङ्ख्या	५	५	५०.५	५५.५	५५.२४	चैते धान २१.५ हे. र अदुवा/बेसार २९ हे.	
२१	दाङ	सङ्ख्या	१	१	१०	१०	१०	मकैको बीउ उत्पादन	
२२	बर्दिया	सङ्ख्या	६	६	६०	४०	३८.३५	५० हे. मा धान र १० हे. मा तरकारी	
२३	सल्यान	सङ्ख्या	१	१	५	८	५.०२	तरकारी ५ हे.	३ वटा मिनिटिलर ३ वटा सिंचाइ पोखरीसहित करिब ५ हे. क्षेत्रफलमा तरकारी उत्पादन गरिएको।
२४	मुगु	सङ्ख्या	१	१	१५	१०	१०	१५ हे. स्याउ विस्तार	२ वटा कृषक समूहलाई ४५०० स्याउ विरूवा लगाउने २ वटा साना सिंचाइ ट्याङ्की निर्माण र घेरबार गरिएको।

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	चकलाबन्दी क्षेत्रफल हे	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	चकलाबन्दी खेतीको बाली र बालीले ढाकेको क्षेत्रफल	विस्तृतीकरण
२५	सुर्खेत	सङ्ख्या	३	३	२६.८	२४	२३.६८	क्षेत्रफल थप भई कृषि उत्पादनमा वृद्धि हुने।	
२६	बझाङ	सङ्ख्या	१	१	८	८	८	आलु बालीमा ८ हे. क्षेत्रफलमा घेरवार तथा चकलाबन्दी भएको	
२७	अछाम	सङ्ख्या	१	१	७	५	४.९४	आलु ७ हे.	७ हेक्टर क्षेत्रमा आलु बालीमा चकलाबन्दी गरी आलुको क्षेत्र विस्तार भएको।
२८	डडेलधुरा	सङ्ख्या	४	५	२७	२०	१९.९२	२७ हेक्टर आलु खेती गरिएको	आलुको क्षेत्र विस्तार भएको।
२९	कञ्चनपुर	सङ्ख्या	२	२	३०	२०	१९.५३	धान ३० हे.	३० हे. क्षेत्रफलमा मेसिनबाट धान रोपाई गरी बीउ उत्पादन गरिएको।
३०	कैलाली	सङ्ख्या	६	२	३०	६०	८.५५	३० हे.	क्षेत्रफलमा तोरी बालीको चकलाबन्दी
	जम्मा		८५	८७	७६१	७५२	५५१.११		

२.८.३ विभिन्न बालीको क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम

परियोजना कार्यान्वयन एकाइहरूबाट सञ्चालित सम्भागहरू जोन/सुपरजोनमा तोकिएका विशिष्टकृत बाली/वस्तुहरूको आ.व. २०८१/८२ मा क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम अन्तर्गत थप २९४१ हेक्टर खाद्यान्न बाली (बोपै धान ११७६ हे., मकै १११६ हे. र गहुँ ६४९ हे.) क्षेत्र विस्तार भएको छ। यस क्षेत्र विस्तार कार्यक्रममा परियोजनाबाट रु. १ करोड ८३ लाख अनुदान उपलब्ध गराइएको छ। यसै गरी आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाको विशेष प्राथमिकताको कार्यक्रमको रूपमा चैते धान प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ। उक्त कार्यक्रम अन्तर्गत ४ करोड ३४ लाख अनुदान उपलब्ध गराई थप ६१६२ हेक्टर क्षेत्रफलमा चैते धान खेती विस्तार गरिएको छ। उक्त क्षेत्र विस्तार कार्यक्रममा ६ करोड ८ लाख खर्च भएको छ। त्यसै गरी ७६९ हेक्टरमा फलफूल बाली १३५ हेक्टर स्याउ, ओखर ११३ हेक्टर, सुन्तलाजात फलफूल ३१५ हेक्टर, आँप/लिची १०१ हेक्टर, केरा १०३ हेक्टर, उच्च घनत्व स्याउ २.२६ हेक्टर) क्षेत्र विस्तार भएको छ। उक्त क्षेत्र विस्तार कार्यक्रममा ४ करोड ५५ लाख खर्च भएको छ। आ.व. २०८१/८२ मा आलुको ३२८ हेक्टरमा क्षेत्र विस्तार भएको छ। उक्त क्षेत्र विस्तार कार्यक्रममा २ करोड ४१ लाख १७ हजार खर्च भएको छ। आ.व. २०८१/८२ मा ३५२.९८ हेक्टरमा तरकारीको

क्षेत्र विस्तार भएको छ। उक्त क्षेत्र विस्तार कार्यक्रममा १ करोड ३९ लाख ८२ हजार खर्च भएको छ। आ.व. २०८१/८२ मा मसला बालीको ८८.३७ हेक्टर (अदुवा/बेसार ४.६ हेक्टर, अलैंची ८३.७७ हेक्टर) क्षेत्र विस्तार भएको छ। उक्त क्षेत्र विस्तार कार्यक्रममा ३४ लाख ३३ हजार खर्च भएको छ। आ.व. २०८१/८२ मा दाल बालीको (सिमी) २०७ हेक्टरमा क्षेत्र विस्तार भएको छ। उक्त क्षेत्र विस्तार कार्यक्रममा ७३ लाख ५१ हजार खर्च भएको छ। आ.व. २०८१/८२ मा कफीको २२ हेक्टरमा क्षेत्र विस्तार भएको छ। उक्त क्षेत्र विस्तार कार्यक्रममा २८ लाख १५ हजार खर्च भएको छ। आ.व. २०८१/८२ मा माछाको क्षेत्रफल ४३ हेक्टरमा क्षेत्र विस्तार भएको छ। उक्त क्षेत्र विस्तार कार्यक्रममा १ करोड ५१ लाख ५६ हजार खर्च भएको छ। यस क्षेत्र विस्तार कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य विभिन्न बालीको क्षेत्र विस्तार गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिमा सहयोग गर्नु हो।

तालिका ४: खाद्यान्न बाली क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम

बजेट (रु. लाख)

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	धान				चैते धान			
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च
१	ताप्लेजुड	हे.					३०	२५	२.५५	१.६७
२	खोटाङ	हे.					८००	६८०	६८	५२.८३
३	झापा	हे.					६००	९९१	७१.४	६७.२८
४	मोरङ	हे.					२०००	६५०	१७०	११४.६
५	सिराहा	हे.	५	१२	१०	८.०२	४००	१२०	३४	१३.४
६	धनुषा	हे.	२००	३००	१७	५.५१	५००	७२	४२.५	०.८१
७	सर्लाही	हे.	१७०	१७०	२२	१६	५००	३६५	४२.५	३९.२
८	बारा	हे.	२५	२५	११.२५	११.१४	१०००	१२२२.४३	८५	६३.७४
९	नुवाकोट	हे.	५	५	१.२८	०.९४	३०	३०	२.५५	१.८८
१०	चितवन	हे.					४००	२८२	४०	
११	कास्की	हे.					२५	३०.२	२.१३	१.५३
१२	स्याङ्जा	हे.					१००	१४	८.५	०.५५
१३	बागलुङ	हे.	६५	५०	४.२६	४.१	२५	२२	२.१३	१
१४	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	हे.					३५०	२६८	३५	११.९
१५	रूपन्देही	हे.	५००	२३६.४८	१०	४.०२	१००	१०	८.५	०.८५२
१६	कपिलवस्तु	हे.	५०	२८	११	२	३०	११	३.८३	१.४१
१७	प्यूठान	हे.					७०	७०	५.९५	५.७१
१८	बर्दिया	हे.	१५०	२००	१६.३८	१२.७४	६००	७५०	५१	८.८५
१९	सल्यान	हे.	१००	१००	३.४	२.४२	४०	०	३.४	०.०६
२०	कञ्चनपुर	हे.	५०	५०	५	५	२५०	५४.६	२१.२५	३.४६
२१	कैलाली	हे.					६००	४५९.४८	५१	३४.०१
	जम्मा		१३२०	११७६	१११	७२	८४५०	६१२६	७५१.१९	४२४.७४२

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	मकै				गहूँ			
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च
१	ताप्लेजुड	हे.	७०	७०	५.१	३.२				
२	झापा	हे.	१५०	१९४	१२.७५	१२.७५				
३	सर्लाही	हे.	३०	३०	६.३८	६.२५				
४	सिन्धुपाल्चोक	हे.	६०	६०	१२.७५	९.५३				
५	रूपन्देही	हे.					५००	५००	२७	२६.४०१
६	कपिलवस्तु	हे.	२०	१७	३.४	२.१६				
७	गुल्मी	हे.	५०	१२५	५	३.६१				
८	दाङ	हे.	४००	३५०	१७	१७				
९	सल्यान	हे.	५०	५०	३.४	३.१४				
१०	सुर्खेत	हे.	४०	३९.५	६.८	६.६२				
११	दार्चुला	हे.	१०८.७४	१०८.७४	५	४.९९				
१२	कन्चनपुर	हे.	९०	७२.६	६.८९	३.४९	१५०	१४९	१२.७५	१२.०९
	जम्मा		१०६८.७४	१११६	८४.४७	७२.७४	६५०	६४९	३९.७५	३८.४९१

तालिका ५: फलफूल वाली क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम

बजेट (रु. लाख)

क्र.सं.	प.का.ए.	एकाइ	स्थाड			ओखर			HDP स्थाड						
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	
१	ओखलढुंगा	हे.					५	३.६	३.४	१.०८	०.२५	०	५	०	१८.८१
२	लमजुङ	हे.					१०	१०	४.२५	४.१७		१.२६			
३	रुकुम (पूर्वी भाग)	हे.					२५	२०	१४.८८	१३.८					
४	सल्यान	हे.					५	५	१२	१२	१२	१	२०	१८	
५	डोल्पा	हे.	४०	३८	३३.८६	२७	२०	२०	११.९	८.७	५	०	७५	०	
६	जुम्ला	हे.	३०	३०	२४	२०.२६	१०	५	१०	५	१	०	२०	१८	
७	सुगु	हे.	६०	६०	५४.४	५४.४	३०	४५	२१	२०.९२					
८	जाजरकोट	हे.					५	५	८.५	८.२७	२	०	३०.६	०	
९	अछाम	हे.	७	७	४.१७	४.१५	११०	११३	८५.९३	७३.९४	९.२५	२.२६	१५५.३५	३६.८१	
	जम्मा		१३७	१३५	११६	१०६									

क्र.सं.	प.का.ए.	एकाइ	सुत्तलाजात			आपैं/ लिची			केरा						
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	
१	ताप्लेजुङ	हे.	०	०	०		३५	२५.५	१५.१७	९.८४	०	०	०	०	०
२	संखुवासभा	हे.	१५	१५	२१.०४	१३.६६	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	तेह्रथुम	हे.	१४	६	११.९	७.८६									
४	ओखलढुंगा	हे.	१०	२.६	२.५५	०.७८७५	६०	१९.३	१२.७५	२.१६					
५	सिराहा	हे.													
६	सर्लाही	हे.													
७	बारा	हे.	०	०	०	०	२१	१९.५	३०.६	३०.६	३०	२१	२२.५	१९	
८	सिन्धुली	हे.					२१	२६.७८	१७.८५	९.३२					

क्र.सं.	प.का.ए.	एकाइ	सुत्तलाजात			आर्थ/ लिची			केरा					
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च
९	स्याङ्जा	हे.	१००	१००	१००	५५.५	२०	१७	९.९५					
१०	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	हे.	४०	३०	८.५	५.८४								
११	रूपन्देही	हे.												
१२	पाल्पा	हे.	४२	३५.२५	३३.६	२१.७५	०	०	०	५०	०	२६.५	०	
१३	गुल्मी	हे.					१०	१०.१५	११.४८					
१४	बर्दिया	हे.												
१५	सल्यान	हे.	३८	२१	२५.८४	१३.९१								
१६	जाजरकोट	हे.	२०	४२	१६	१५.९९								
१७	सुर्खेत	हे.	९	९.०५	५.७४	३.४४								
१८	डडेलधुरा	हे.	३५	५४	१२.५	९.३५								
	जम्मा		३२३	३१४५	३७.६७	१४८.०८७५	१४६	१०१	७४.२५	३८.४८	१५५	१०३	८५.५	५१.९५

तालिका ६: तरकारी, आलु, मसला बाली, दलहन र कफी बाली क्षेत्र विस्तार कार्यक्रमको विवरण

बजेट (रु. लाख)

क्र.सं.	प.का.ए.	एकाइ	आलु			तरकारी						
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च		
१	ताप्लेजुङ	हे.	२०	२०	१४.४५	१४.४	०	०	०	०	०	०
२	मोरङ	हे.					७	७	७	७	७	६.३१
३	धनुषा	हे.						८०	८०	५१	५१	३४.११
४	बारा	हे.						२०	१९.५	४०	४०	३९.९९
५	सिन्धुपाल्चोक	हे.	६०	६०	५१	५१						
६	नुवाकोट	हे.	२०	२०	१०.२	८.९२	०	०	०	०	०	०

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	आलु				तरकारी						
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च			
७	गोरखा	हे.					२५	४.२५		२५	४.२५		४.२४
८	मुस्ताङ	हे.	२०	१६	१७	१२							
९	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	हे.								६०	२०.४		१२.१७
१०	रूपन्देही	हे.	७५	१६.८	४५	९.७२							
११	कपिलवस्तु	हे.								२५	१७		७.०९
१२	रूकुम (पूर्वी भाग)	हे.	४२	१७	३५.७	१८.१३							
१३	प्युठान	हे.								२०	१०.२		१०.२
१४	बर्दिया	हे.								२०	४.२५		१.६३
१५	सल्यान	हे.								५०	१२.७५		१२.१६
१६	जुम्ला	हे.	३०	२०	३०	२७.०९							
१७	सुर्खेत	हे.	२५	२१.८	२१.२	१७.३५				२५	४६.२७		५.५५
१८	बझाङ	हे.	५०	५०	३४	३४							
१९	अछाम	हे.	३०	२१.५	१७.८५	१४.६२							
२०	दार्चुला	हे.								२५	२१.२१		६.३७
२१	डडेल्धुरा	हे.	४२.२	६५	३४	३३.९४							
	जम्मा		४१४	३२८	३१०.४०	२४१.१७				३५७	३५२.९८	१८३.८५	१३९.८२

प.का.ए.	दलहन			
	लक्ष्य (हे.)	प्रगति (हे.)	विनियोजन (रु. लाख)	खर्च (रु. लाख)
डोल्पा	३०	३०	२५.५	१७
जुम्ला	४०	३५	१३.६	९.८
मुगु	७०	७०	२७.२	२७.२
जाजरकोट	४०	४७	१६	१२.११
बझाङ	३०	२५	७.५	७.४
जम्मा	२१०	२०७	८९.८	७३.५१

प.का.ए.	कफी			
	लक्ष्य (हे.)	प्रगति (हे.)	विनियोजन (रु. लाख)	खर्च (रु. लाख)
अर्घाखाँची	५	३.५	३.५	२.२५
गुल्मी	१५	१०.५	२५.५	१६.०६
रुकुम पूर्व	५	५	७	६.९
प्युठान	४	३	३.९५	२.९४
जम्मा	२९	२२	३९.९५	२८.१५

प.का.ए.	अदुवा/बेसार				अलैंची			
	लक्ष्य (हे.)	प्रगति (हे.)	विनियोजन (रु. लाख)	खर्च (रु. लाख)	लक्ष्य (हे.)	प्रगति (हे.)	विनियोजन (रु. लाख)	खर्च (रु. लाख)
ताप्लेजुङ					४०	४०	९.१८	९.१८
इलाम					३०	२१.७७	१०.२	७.२६
ओखलढुंगा	२	१.६	३.८३	३.१५				
कास्की					२०	१३	११.०५	७.८१
वाग्लुङ					४०	९	१०.२	३.९३
सल्यान	१०	३	१०	३				
जम्मा	१२	४.६	१३.८३	६.१५	१३०	८३.७७	४०.६३	२८.१८

२.८.४ साना सिँचाइ निर्माण तथा मर्मत सम्भार कार्यक्रम

जोन/सुपरजोनहरूका कार्यक्रममा सहभागी कृषक समूह, सहकारी, जल उपभोक्ता समूह तथा निजी कृषि व्यवसायीहरू र परियोजना कार्यान्वयन एकाइहरूबीचको सम्झौताका आधारमा साना सिँचाइ सम्बन्धी पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार सम्बन्धी कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। जस अन्तर्गत परियोजनाको अधिकतम ८५% सम्मको अनुदान सहयोगमा साना सिँचाइ कुलो निर्माण र मर्मत, पानी सङ्कलनका लागि सिमेन्टेड तथा प्लाष्टिक पोखरी निर्माण, पक्की पोखरी निर्माण, थोपा सिँचाइ प्रणाली स्थापना, स्यालो ट्यूबवेल, बाँध, पानी तात्रे मोटर/पम्प, पाइप लिफ्ट सिँचाइ लगायतका साना सिँचाइ सम्बन्धी पूर्वाधार तथा मेसिनरीहरूमा अनुदान सहयोग उपलब्ध गराइएको छ। आ.व. २०७९/८० सम्म जोन/सुपरजोनबाट १२४७० वटा साना सिँचाइ सम्पन्न भएका थिए। आ.व. २०८०/८१ मा थप २३३२ वटा साना सिँचाइ निर्माण भई थप ४८९७ हेक्टरमा सिँचाइ पुगेकोमा आ.व. २०८१/८२ मा थप ३३९९ वटा साना सिँचाइ निर्माण भई ५८३० हेक्टरमा थप सिँचाइ पुगेको छ। आ.व. २०८१/८२ सम्म जोन/सुपरजोनबाट जम्मा १८२०१ वटा साना सिँचाइ निर्माण भई ३६५२४ हेक्टर क्षेत्रफलमा सिँचाइ पुगेको छ।

तालिका ७: साना सिंचाइ निर्माण तथा मर्मत सम्भार कार्यक्रम विवरण (आ.व. २०८१/८२)

बजेट (रु. लाख)

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	सिद्धित क्षेत्रफल हे.	विस्तृतीकरण
१	ताप्लेजुङ	सड्ब्या	५७	५३	८५.५	७९.५	७९.५	करिब ७९.५ हे. सिद्धित क्षेत्र थप उत्पादन तथा उत्पादत्वमा वृद्धि भएको।
२	इलाम	सड्ब्या	४७	६१	६२	५९.३८	३१.०२७	करिब ३१.०२७ हेक्टर क्षेत्रफल (घाँस खेती राईवस्तुको लागि खानेपानी तथा अलैंची खेती) मा सिंचाइ सुविधा।
३	संखुवासभा	सड्ब्या	४१	६८	७०.	६८.४९	९०	६० हेक्टर अलैंची र ३० हेक्टर सुन्तला वालीमा सिंचाइ सुविधा पुगी अलैंची र सुन्तला उत्पादनमा वृद्धि भएको।
४	तेह्रथुम	सड्ब्या	३५	८१	७१	७०.६९	७५	Plastic Pond, pipe irrigation, Cement Pond, कूलो निर्माण
५	खोटाङ	सड्ब्या	३२	४७	५४	४६.७	११४	Plastic Pond, Pipe Irrigation, Motor, Cement Pond, Canal Irrigation
६	ओखलढुंगा	सड्ब्या	३२	३१	४८	४४.०२	२३.५	जोन प्रभावित क्षेत्रमा ६ वटा जोनमा सिद्धित क्षेत्र विस्तार भई कृषक लाभान्वित भएको।
७	झापा	सड्ब्या	१३५	१८८	९५.५	९४.४६	४२५.५	धान सुपरजोन १२८ वटा (३२० हेक्टर), मकै जोन ३० वटा (७५ हेक्टर), तरकारी जोन ४ वटा (३.५ हेक्टर), सुपारी जोन ६ वटा (१२ हेक्टर), माछा जोन २० वटा (१५ हेक्टर) मा सिद्धित क्षेत्र विस्तार भएको।
८	मोरङ	सड्ब्या	४०	४०	६०	५९.०३	९०	
९	सिराहा	सड्ब्या	५४	६७	६४.५६	५७.८३	७३	स्यालो बोरिङ, मोटर, पाइप ७ वटा, जोन प्रभावित क्षेत्रमा सिंचाइको सुविधा उपलब्ध भई उत्पादनमा वृद्धि।
१०	धनुषा	सड्ब्या	३०२	१८७	२६२	१४१.०७	३७५.१६	इनार-६ वटा, ड्रिल/पावर बोरिङ-१५ वटा, स्यालो ट्युबवेल मोटरसहित-१२९, समरसिबल मोटर-२५, इलेक्ट्रिक मोटर-१२
११	सर्लाही	सड्ब्या	१८५	१८५	१३०	१२९.४२	६४२	विभिन्न जोनमा १८५ वटा स्यालो ट्युबवेल जडान भई तरकारी, मकै, धान बीउ तथा माछा जोनमा सिंचाइ सुविधा उपलब्ध भएको

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	सिञ्चित क्षेत्रफल हे.	विस्तृतीकरण
१२	बारा	सड्ब्या	१००	११४	१००	९९.९९	६३०	११४ जना समूह/सहकारी/फर्म लाभान्वित भई (३१५ वटा) क्षेत्रफल ६३० हे. मा सिञ्चित क्षेत्र भएको। वर्षाको पानीको निर्भरता घटेको।
१३	रामेछाप	सड्ब्या	८५	८५	१३१	१२६.७९	७१.२	७० वटा समूह/सहकारी/फर्म लाभान्वित।
१४	सिन्धुली	सड्ब्या	५३	४६	६४.५	५५.५७	६९.८	जुनार सुपरजोनतर्फ: १ वटा सिँचाइ कुलो र ४३ वटा RCC पानी सड्कलन पोखरी र पाइप सिँचाइ, अडुवा जोनतर्फ: २ वटा सिँचाइ कुलो, सिञ्चित क्षेत्रफल जम्मा: ५३.८ हे., (सुपरजोनतर्फ- ३७.८ हे., जोनतर्फ- १६ हे.)।
१५	सिन्धुपाल्चोक	सड्ब्या	२२	२५	६६	६५.५५	१३९	सिन्धुपाल्चोक र काभ्रे जिल्लामा गरी १० वटा RCC कुलो, १० वटा RCC पोखरी, ५ स्थानमा पाइपद्वारा १३९ हेक्टरमा सिँचाइ सुविधाको विस्तार भएको जसबाट उत्पादन वृद्धिमा सहयोग पुगे।
१६	नुवाकोट	सड्ब्या	७२	७१	१२८	१२०	८५	
१७	धादिङ	सड्ब्या	३४	७८	५१	५१	३५	३४.५ हेक्टरमा सिँचाइ क्षेत्र विस्तार भएको।
१८	चितवन	सड्ब्या	२४५	२२६	२५३.४५	२३९.२५	४००	
१९	भक्तपुर	सड्ब्या	४०	४२	५५.५०	५२.१२	१६	१६ हेक्टरमा थप सिँचाइ भएको।
२०	गोरखा	सड्ब्या	५२	९४	१३७.४	१३०	१००	थप १०० हे. मा सिँचाइ क्षेत्र विस्तार कुलो निर्माण, सिमेन्ट ट्याङ्की, ड्रम पाइप आदि निर्माण साथै खरिद भएको।

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	सिञ्चित क्षेत्रफल हे.	विस्तृतीकरण
२१	लमजुङ	सङ्ख्या	५१	१०१	१२८	११८.०२	११०	लमजुङमा पूँजीगत सिँचाइ शीर्षकबाट कूल ४१ वटा कृषक संस्थाहरूको कुलो निर्माण र २ वटा कृषक संस्थाहरूको स्थायी ट्याङ्की निर्माणमा सहयोग गरिएको। यसबाट करिब १५ हे. सिञ्चित क्षेत्र विस्तार तथा सुदृढीकरणमा टेवा पुगेको र साना मझौला सिँचाइ शीर्षकबाट कूल ५१ वटा कृषक संस्थाहरू मध्ये:- पाइप सिँचाइ-२८ वटा यो./थोपा सिँचाइ-२१ वटा यो./प्लाष्टिक पोखरी-२ वटा यो. मा सहयोग गरिएको। जसबाट करिब १० हे. सिञ्चित क्षेत्र विस्तार तथा सुदृढीकरणमा टेवा पुगेको। साना मझौला सिँचाइ शीर्षकबाट मनाङमा कूल ७ वटा कृषक संस्थाहरूको स्याउ बगानमा थोपा सिँचाइ/ट्याङ्की निर्माणमा सहयोग गरिएको जसबाट करिब ५ हे. सिञ्चित क्षेत्र विस्तार तथा सुदृढीकरणमा टेवा पुगेको।
२२	कास्की	सङ्ख्या	३०	४०	४५	४४	११	४० कृषक समूह/कृषि सहकारी/कृषि फर्म लाभान्वित भएको (ड्रिप सेट जडान, पानी सङ्कलन ट्याङ्की निर्माण, पाइप जडान, रैन-गान, प्लाष्टिक पोखरी निर्माण)
२३	मुस्ताङ	सङ्ख्या	५९	५९	११८.	९३.८१	२३	पक्कि पोखरी निर्माण, कुलो निर्माण साथै पाइप तथा हिल ट्याङ्क वितरणबाट २३ हे. सिञ्चित क्षेत्र विस्तार।
२४	स्याङ्जा	सङ्ख्या	८०	१३४	१४४	९१.११	६२	३० हे. सुन्तला बगैँचा, ५ हे. आप/लिची, २ हे. कफी, २५ हे. चैते धान खेतीलाई सिँचाइ पुगेको।
२५	बागलुङ	सङ्ख्या	४०	४०	१०५	१०२.३१	६०	१५ हे. चैतेधान, ९ हे. आलु, २० हे. धान र १६ हे. तरकारीमा सिँचाइ सुविधा पुगेको।

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	सिद्धित क्षेत्रफल हे.	विस्तृतीकरण
२६	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	सङ्ख्या	४७	३८	१८१	११८	१७८	सिँचाइ पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार कार्यक्रम (पूँजीगत र चालुतर्फ) सम्पन्न सिँचाइ आयोजनाको सङ्ख्या-२९ वटा धान जोनतर्फ स्यालो ट्युबवेल जडान कार्यक्रम सम्पन्न सङ्ख्या-९ वटा गरी जम्मा ३८ वटा सिँचाइ आयोजनाहरू सम्पन्न भएका छन्। यी सिँचाइ आयोजनाले करिब १७८ हेक्टर सिँचाइ व्यवस्थित भएको अवस्था छ। १७८ हेक्टरमध्ये करिब ९० हेक्टरमा थप सिँचाइ विस्तार भएको छ भने ८८ हेक्टरमा सिँचाइ बाह्रै महिना सञ्चालन हुने गरी व्यवस्थित गरिएको छ।
२७	रूपन्देही	सङ्ख्या	३०	३०	५०	४०.१८	१२०	३० वटा साना सिँचाइ निर्माण तथा जडान भई १२० हे. मा सिँचाइ सुविधा पुगेको।
२८	कपिलवस्तु	सङ्ख्या	५७	३९	१११	४१.०९	९५	४५ वटा जम्मा लाभग्राही संस्थालाई करिब २०० सि. को २ वटा पक्की कुलो र ३७ वटा बोरिङ जडान, विद्युतीय मोटर र मोटर घर निर्माणको प्याकेजसहितको सिँचाइ पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग हुँदा करिब ९२ हे. धान र तरकारीको तथा ३ हे. मत्स्य पोखरीको थप सिद्धित क्षेत्रफल विस्तार भएको छ।
२९	पाल्पा	सङ्ख्या	२६	२६	६०	५२.०८	५५.५५	सिमेन्ट पोखरी-२८, कुलो-२ वटा जम्मा-३९६ मिटर, सिँचाइ पाइप-१३५० मी.
३०	अर्घाखाँची	सङ्ख्या	४५	४५	६७.५	६३.३२	१५	४४ वटा सिमेन्ट ट्याङ्की, १ वटा कुलो निर्माण
३१	गुल्मी	सङ्ख्या	४१	४१	११६.५	१०५.०८	१०१	पक्कि पोखरी-२०, कुलो- २० वटा र सिँचाइ पाइप १
३२	रुकुम (पूर्व भाग)	सङ्ख्या	३९	३७	७८	७०.६७	५५.५	२५ वटा सिँचाइ पोखरी, पाइप सिँचाइ १२ गरी जम्मा ३७ वटा सिँचाइ संरचना तयार भई ५५.५ हे. जमिनमा सहज सिँचाइ सुविधा विस्तार भएको।

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	सिञ्चित क्षेत्रफल हे.	विस्तृतीकरण
३३	प्यूठान	सङ्ख्या	२३	५२	६३	६१.६	६८	१५ वटा सिँचाइ पोखरी, ४ वटा थोपा सिँचाइसहित जम्मा ५२ वटा सिँचाइ संरचना तयार भई ६८ हे. जमिनमा सहज सिँचाइ सुविधा विस्तार ।
३४	दाङ	सङ्ख्या	१५	१७	३०	२९.५	५०	स्यालो बोरिङ निर्माण १० वटा, डेलिभरि पाइप विस्तार १ वटा र सिँचाइ कूलो निर्माण ५ वटा सम्पन्न भई करिब ५० हेक्टर क्षेत्रफल सुख्खा जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको ।
३५	बर्दिया	सङ्ख्या	८६	८६	१२९	१०८.४८	१२०	१२० हेक्टर क्षेत्रफलमा सिञ्चित क्षेत्रको विस्तार भएको ।
३६	सल्यान	सङ्ख्या	७१	७०	२१३	१९७	१०५	१०५ हेक्टर क्षेत्रफलमा सिञ्चित क्षेत्रको विस्तार भएको ।
३७	डोल्पा	सङ्ख्या	३२	४५	५६	५०.४४	११५	११५ हेक्टर क्षेत्रफलमा सिञ्चित क्षेत्रको विस्तार भएको ।
३८	जुम्ला	सङ्ख्या	३६	४५	१०२	९१.३५	३३	४५ वटा कृषि समूह/सहकारी/उद्यमीहरूलाई पाइप लाइन र पक्की सिँचाइ पोखरी निर्माण भएको ।
३९	मुगु	सङ्ख्या	२४	२६	४८	४७.११	३५	२६ वटा कृषि समूह/सहकारी/उद्यमीहरूलाई पाइप लाइन र पक्की सिँचाइ पोखरी निर्माण भएको ।
४०	हुम्ला	सङ्ख्या	३०	३६	४५	४३.१९	१४	१४ हेक्टर क्षेत्रफलमा सिञ्चित क्षेत्रको विस्तार भएको ।
४१	जाजरकोट	सङ्ख्या	६१	७५	१०५	९०.५८	८०	७५ वटा कृषि समूह/सहकारी/उद्यमीहरूलाई पाइप लाइन र पक्की सिँचाइ पोखरी निर्माण भएको ।
४२	सुर्खेत	सङ्ख्या	६७	७१	१३४	११८.५	१००	७१ वटा समूह/सहकारी/उद्यमीहरूले (सिँचाइ कुलो १९ वटा, पोखरी ४५ वटा, लिफ्ट सोलार सिँचाइ, ईनार १ वटा र सिँचाइ पाइप/मोटर) खरिद तथा निर्माण कार्य सम्पन्न गरी १०० हे. थप सिँचाइ सुविधा विस्तार हुने ।
४३	बझाङ	सङ्ख्या	१०	१५	३१	२८	२२	करिब २२ हेक्टर अतिरिक्त जमिनमा सिँचाइ सुविधा उपलब्ध भई आलु खेतीको उत्पादन वृद्धि तथा सहयोग ।
४४	अछाम	सङ्ख्या	२५	२५	५०	४७	२३.२	२३.२ हेक्टर क्षेत्रमा सिञ्चित क्षेत्र विस्तार भएको ।

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	सिद्धित क्षेत्रफल हे.	विस्तृतीकरण
४५	दाचुला	सड्ब्या	७८	७८	११०	१०९.१९	३९	३७ वटा सिंचाइ ट्याङ्की निर्माण एवम् ७ वटा पाइप सहितको पाइपलाइनबाट करिब २२ हेक्टरमा सिंचाइ सुविधा पुगी व्यवसायिक रूपमा स्याउ, ओखर तथा सुन्तलाजात फलफूलका साथै ३२ वटा सिंचाइ ट्याङ्की निर्माण एवम् २ वटा पाइपसहितको पाइपलाइनबाट करिब १७ हेक्टरमा सिंचाइ सुविधा पुगी व्यवसायिक रूपमा मकै तथा तरकारी खेती गरिरहेका कृषकहरूलाई सिंचाइको सुनिश्चितता भएको।
४६	डडेलधुरा	सड्ब्या	६०	८०	१३४.१५	११६.१९	८७	८० सिंचाइ योजनामार्फत ८७ हेक्टरमा सिंचाइ सुविधा विस्तार गरिएको।
४७	कन्चनपुर	सड्ब्या	८०	१२२	८०	६६.२८	१४५	१०२ वटा सर्फस पम्प र २० वटा समसिबल पम्प जडान भई १४५ हे. क्षेत्रफलमा सिंचाइ सुविधा विस्तार भएको।
४८	कैलाली	सड्ब्या	१२८	१३७	७५	६२.३७	३४३	धान जोनमा ५० वटा र गहुँ सुपरजोनमा ८७ वटा स्यालो ट्युबवेल जडान भई सिद्धित क्षेत्रफल विस्तार भएको।
	जम्मा		३०३४	३३९९	४५९८.१	३९९६.९२	५८३०	

२.८.५ कृषि यान्त्रिकीकरण सहयोग कार्यक्रम

कृषिमा यान्त्रिकीकरणमार्फत आधुनिकीकरण र लागत न्यूनीकरण गर्नका लागि विभिन्न परियोजना कार्यान्वयन एकाइमार्फत कृषि यान्त्रिकीकरण सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत अनुदानमा किसानहरूलाई कृषि औजार उपकरणहरू वितरण गर्ने गरिएको छ। परियोजनाको मुख्य उपलब्धिको रूपमा कृषि यान्त्रिकीकरणलाई लिन सकिन्छ। यसको माध्यमबाट उत्पादन लागत न्यूनीकरण तथा पूर्ण यन्त्रबाट खेतीको सुरुवात भएको छ। परियोजना लागू भएदेखि हालसम्म यस शीर्षकमा लगानी भइराखेको छ। आ.व. २०८१/८२ मा जोन/सुपरजोनबाट ८९८४ वटा साना र ठुला कृषि यन्त्र/मिसिनी/उपकरण कृषि यान्त्रिकीकरण सहयोग कार्यक्रममार्फत वितरण भएका छन्। विस्तृत विवरण तल तालिकामा दिइएको छ।

तालिका ८: आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालित कृषि यान्त्रिकीकरण सहयोग कार्यक्रमको विवरण

क्र. सं.	प.का.प.	पकाई	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	सहयोग गरिएका कूल यन्त्र औजार सङ्ख्या	विस्तृतीकरण
१	तान्लेजुङ	पटक	३	३	३५	३४.७	२३०	Mini Tiller 7 HP Diesel=61, Mini Tiller 5.5 HP Diesel=5, Power Weder 3HP Petrol=1 Digital weighing Machine=1 Electric Corn Sheller(Multi Tuber)=18 Electric Sprayer=28, Power Sprayer=9 Telescopic Tree Pruner=89, Aluminum Ladder=6, Earth Auger=10, Furrow Opener =2
२	इलाम	पटक	१	१	२०	१७.८	७१	मिनिटिलर १९ कम्बाइन मिल ६ सोलार हिलर २, डिजिटल काँटा ६, स्प्रेयर ३, चापकटर ३५
३	संखुवासभा	पटक	३	३	१२.८	१२.७७	८८	१२० थान क्रेट, डिजिटल मेसिन १५ थान, ब्रसकटर ९ थान, पोटेवल स्प्रेयर ९५ थान, न्यापस्याक स्प्रेयर ३ थान र सुन्तला टिप्ने, भयाड १० थान, म्यानुअल लुपर १० थान, चैन स १४ थान, पावर विडर ८ थान, सिकिचर १५० थान, सेफ्टी टुल्स ३५ थान, ग्रुनिड स ११० थान, फ्रुट पिकर थान ५
४	तेह्रथुम	पटक	१	१	२६.२	२४.१३	६०	मिनिटिलर-६०, ब्रसकटर-१
५	खोटाङ	पटक	१	१	६०	४७.९	२७७	minitiller-96, chaffcutter-10, combine mill-59, sprayer-68, motor, Thresher-4, Powertiller-5, Reaper-3, मकै रोप्ने मेसिन-12, Mini thresher-3
६	ओखलढुंगा	पटक	१	१	४०	३४.८८६	१२९	साना मेसिनरी औजार अनुदानमा वितरणमार्फत उत्पादन लागतमा कमी आउने।
७	झापा	पटक	१	१	६५.६	६२.८८	२९	रबर ट्रयाकवाला कम्बाईन हार्भेष्टर ३ थान, चारक्के राईस ट्रान्सपलाण्टर १ थान, ब्रस कटर ३ थान, समरसिबल पम्प ११ थान, एरिष्टर ३ थान, पावर टिलर २० HP १ थान, मिनिटिलर ९ Hp १ थान, माछा मार्ने माहाजाल ३ थान, माछा पोखरी छेकवार जाली ३ रोल वितरण गरिएको।

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	सहयोग गरिएका कूल यन्त्र औजार सङ्ख्या	विस्तृतीकरण
८	मोरङ	पटक	६	६	७५	६८.७१	२१	पावरटिलर २, मिनिटिलर ३, इभि लोडर १, च्याफ कटर ८५, स्प्रेयर ४८, मोटर २HAP-१८, १HAP-२, समरसिबल मोटर १.५ HAP-७, १ HAP-१, रिपर २, थ्रेसर १, गटर स्प्रेयर-३, मिलक क्यान ४० लि.- ६ थान, ५ लि. को १०० थान, मिलिकड मेसिन १, रोटाभेटर १, डिप फ्रिज १ आदि ।
९	सिराहा	पटक	१	१	४५	४४.९३	२८०	एरिएटर-१० थान, डिजिटल तराजु-४३ थान, दाना बनाउने मेसिन-१ थान, कम्बाइन दाना बनाउने मेसिन-१ थान, स्प्रेयर ट्याङ्की-१३६ थान, ऑप टिप्ने मेसिन-९ थान, पावरविडर-२ थान, विडर-९ थान, हाइथ्रेसर कोल्डवाटर-१५ थान, मिनिटिलर-१७ थान, च्याफकटर-३ थान, जैरोवेटर-२ थान, कल्टीभेटर-२ थान, पावरटिलर-२ थान, रोटाभेटर-२ थान ।
१०	धनुषा	पटक	६	६	३९	३३.२७	२५४	किसानहरूको मागको आधारमा ४ पटक गरी मकै थ्रेसर २ वटा, पावर टिलर ५ वटा, रोटाभेटर ६ वटा, स्प्रेयर ३९० वटा, बैलेन्स ६५ वटा, डेलिभरी पाइप ३२०० के.जी., पुसरो मेज सिडर मेसिन १७ वटा, इलेक्ट्रीक मोटर, मेज कर्न सेलर, मल्लिङ प्लाष्टिक, समरसिबल पम्प लगायतको सामान वितरण भई प्रयोग हुँदा कृषि कर्ममा सहजीकरण तथा लागतमा न्यूनीकरण भएको ।
११	सर्लाही	पटक	४	४	८०	७८.६६	३९५	जेनेरेटर, अटोफिडर, पैलेट, डिजिटल तराजु, एरिएटर, जाल, फिडर, चाप कटर, क्यारोट, बोट, मोटर १ एच.पि., मोटर २ एच.पि., डि.फिज, इ-लोडर, रोटाभेटर, कल्टिभेटर, थ्रेसर leveler , स्प्रेयर ट्याङ्की, पावर टेलर आदि ।
१२	बारा	पटक	१	१	८०	७८.१२	२२५	मिनिटिलर-१९५, स्प्रेयर-७०, सिकेचर-४३, डिजिटल तराजु-३३, डिस्क मिल-१८, कम्बाइन मिल-४२, चाफकटर-८, इलेक्ट्रिक सिकेचर-९, रिफ्राक्टोभेटर-२, किची भाइन टेप टुइस्ट-२
१३	रामेछाप	पटक	२	२	६२	६१.१२	४२२	

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाई	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	सहयोग गरिएका कूल यन्त्र औजार सङ्ख्या	विस्तृतीकरण
१४	सिन्धुली	पटक	१	१	१०	८.३२	३१	३० वटा मिनिटिलर (सुपरजोनामा २८ र जोनामा २) र १ वटा अदुवा बेसारको धुलो बनाउने मेसिन वितरण।
१५	सिन्धुपाल्चोक	पटक	१	१	६५	६४.८	४४८	मिनिटिलर-२२४, पावरटिलर-३, च्याफ कटर-१२१, डिक्स मिल-८१, कर्न सेलर-१९
१६	नुवाकोट	पटक	४	४	१२५	११०.९६	७९८	मिनिटिलर ४४१, पावर टिलर ९, स्प्रेयर २२८, कम्बाइन मिल ४८, च्याफ कटर १९, डिक्स मिल ५, पेलेट मेसिन ४ कर्न सेलर ३४, डिजिटल तराजु ८, ब्रस कटर २
१७	धादिङ	पटक	४	४	५१	५१	२९१	२०७ मिनिटिलर, २१ पुस रो सिडर, १४ वटा कर्न सेलर १३ गोड्ने मेसिन, २३ च्याप कटर, २ ब्रस कटर र ११ वटा कम्बाइन मिल गरी जम्मा २९१ साना यन्त्रहरू खरिदमा अनुदान सहयोग।
१८	चितवन	पटक	९	९	१२१	१०९.८५	११९	३४ मिनिटिलर, ३ कम्बाइन्ड मिल, ५० स्प्रेयर, २५२६ प्लाष्टिक क्रेट, १ गोड्ने मेसिन, १ वटा पावर टिलर, १२ वटा रिपर मेसिन, १२ वटा थ्रेसर, २ वटा Rice transplanter, ४ वटा खाडल खन्ने मेसिन लगायत अन्य कृषि यन्त्र उपकरणहरू १२९ जना कृषक/समूह/सहकारीलाई अनुदान सहयोग गरिएको।
१९	भक्तपुर	पटक	१	१	६०	५७.७१	५६०	२६१ मिनिटिलर र १ पावर टिलर र २९८ स्पेर्स पम्प विवतरण गरी लागत न्यूनीकरणमा सहयोग पुगेको।
२०	गोरखा	पटक	५	५	३०	२५.०५	४७२	डिजिटल काँटा १४०, सिकेचर/आरी ११५, ठेलागाडा १००, स्प्रेयर १००, ब्रसकटर १७

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	सहयोग गरिएका कूल यन्त्र औजार सङ्ख्या	विस्तृतीकरण
२१	लमजुङ	पटक	२	२	४०	३४.०८	११९	लमजुङका ६६ वटा कृषक संस्थाहरूलाई १०७ थान विभिन्न कृषि मेसिनरीहरू व्यवस्थापनमा सहयोग गरिएको। (मिनिटिलर ७ एच.पी.डि-३३ वटा/६ एच.पी.डि.-३८ वटा/कम्बाइन मिल-७ वटा/ब्रस कटर-६ वटा/स्प्रेयर टुइनवान-४ वटा/मह प्रशोधन मेसिन-१ वटा/वेन्सो मेसिन-१ वटा/चेनस-५ वटा/डिजिटल तराजु-१२ वटा) र मनाङका ७ वटा कृषक संस्थाहरूलाई १२ थान विभिन्न कृषि मेसिनरीहरू व्यवस्थापनमा सहयोग गरिएको। (पावर स्प्रेयर २ वटा/स्प्रेयर टुइनवान-१ वटा/ डिजिटल तराजु-१ वटा/एप्पल जुसर-१ वटा/आलु चिप्स बनाउने मेसिन-४ वटा/भर्याङ-३ वटा)
२२	कास्की	पटक	१	१	१	४५	२१६	मिनिटिलर-१०१, पावर स्प्रेयर -८, चाफ कटर-२८, इलेक्ट्रिक स्प्रेयर-५ ब्रस कटर-१३, पानी तोत्रे पम्प-१, चेन स-५, autoclave-१, Air conditioning system-२, D-freeze-६, C-freeze-१, डिजिटल तराजु खरिदमा ५०% अनुदान सहयोग।
२३	मुस्ताङ	पटक	५	५	५५.	५१.३२	५६६	मिनिटिलर ६० थान, भर्याङ ३३ थान, तराजु ६९ थान, दाना बनाउने मिल/मेसिन ८, कम्बाइन राइस मिल ५ थान, चाफ कटर १, ब्रस कटर २७, सिकेचर ५८, करौती ५४, २ इन १ स्प्रेयर ३२, पावर स्प्रेयर २४, रौं काँटने कैंची २८, आलु खन्ने मेसिन २, रिफ्रिगेटर १ गरी जम्मा ४०२ वटा कृषि यन्त्र तथा औजार वितरण साथै कुटो २९, कोदालो ८३, गैँचा २, बाउसो २४, दाँते २१ बेल्ला ५ गरी जम्मा १६४ वटा साना कृषि औजार वितरण
२४	बागलुङ	पटक	३	३	३०	२९.७५	११९	११९ वटा मिनिटिलरमा अनुदान उपलब्ध भई उत्पादन लागत कम भएको र उत्पादन कार्यमा सहजता भएको।
२५	रूपन्देही	पटक	७	६	७५	६२.०४३	१८६	मिनिटिलर/पावर टिलर लगायत साना औजार उपकरणसमेत वितरण भई उत्पादन लागत न्यूनीकरण, समय र सहज खेती गर्न सहयोग पुगेको र युवाको खेती गर्न तर्फ रूची बृद्धि भएको।

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	सहयोग गरिएका कूल यन्त्र औजार सङ्ख्या	विस्तृतीकरण
२६	कपिलवस्तु	पटक	१	१	१००	७१.४३	९७	२२ एच.पी. पावर टिलर-४, ९ एच. पी. मिनिटिलर-३९, चार चक्के मिनिटिलर-२, धान श्रेसर-७, कम्बाइन मिल-२, माछाको दाना बनाउने मेसिन सेट-१, रोटरी टिलर-३१, ४ पैडल एरिएटर-५, डिस्क रिजर-२, लेभलर-१, २ पावर स्प्रेयर-१ जस्ता यन्त्र/उपकरणहरूमा ५० प्रतिशत अनुदान सहयोग भई कृषि यान्त्रिकीकरणमा टेवा पुगेको।
२७	पाल्पा	पटक	२	२	२५	२२.८४	६३३	डिजिटल काटा-५१, इलेक्ट्रिक स्प्रे-८३, भर्थाड-३७, फुट स्प्रे-१, आरी-१५५, सिकेचर-२४६, फल टिप्ने मेसिन-३, इलेक्ट्रिक चैन स-११, चैन स-२, खडल खन्ने मेसिन-१ गाडेन टिलर-४, मिनिटिलर-२२, कम्बाइन मिल-१७
२८	अर्घाखाँची	पटक	५	५	२५	२४.८३	११६	मिनिटिलर-६३, दाना पिस्ने मेसिन-३८, डिजिटल काँटा-११, चाफकटर ४
२९	रूकुम (पूर्वी भाग)	पटक	१	१	२५	१८.०८	३४	मिनिटिलर-३१, तेल पेलने मेसिन-१, डिजिटल काँटा-१, ड्याङ्ग उठाउने मेसिन १
३०	प्युठान	पटक	१	२	४७	४६.६५	९७	५९ बटा मिनिटिलर, ९ बटा मिनिश्रेसर, २ बटा मल्टिश्रेसर, १७ बटा प्रशोधन मिल, १ कल्टीभेटर/रोटाभेटर, २ बटा ब्रसकटर लगायत कृषि औजार/मेसिनरी वितरण गरिएको
३१	दाङ	पटक	१	१	४५	४५	८७	पावरटिलर ३५, मिनिटिलर १७, कम्बाइन मिल १२, ज्याव प्लान्टर ८, कर्नसिलर ८, सिडड्रिल हूलो ३, पावरटिलरमा जोड्ने सिडड्रिल ३, पुस्रो सिडर १
३२	बर्दिया	पटक	६	६	८९.५	८०.३२	२२५	श्रेसर, रोटाभेटर, कल्टिभेटर, पावरटिलर, मिनिटिलर, रिपर, बताउने पङ्खा, स्प्रेटङ्की, चापकटर, कम्बाइन मिल, दाना मेसिन, एरियटर सामग्रीमा सहयोग।

क्र. सं.	प.का.प.	एकाई	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	सहयोग गरिएका कूल यन्त्र औजार सङ्ख्या	विस्तृतीकरण
३३	सल्यान	पटक	१	१	१५	१०	२३०	Mini Tiller 7 HP Diesel=61, Mini Tiller 5.5 HP Diesel=5, Power Weder 3HP Petrol=1 Digital weighing Machine=1 Electric Corn Sheller (Multi Tuber) =18 Electric Sprayer=28, Power Sprayer=9 Telescopic Tree Pruner=89, Aluminum Ladder=6, Earth Auger=10, Furrow Opener =2
३४	डोल्पा	पटक	१	१	१०	४.४८	३७	सोलार ड्रायर, भर्याड, चाना काट्ने मेसिन
३५	जुम्ला	पटक	१	१	१२	११.९३	६३	५७ वटा कृषि समूह/सहकारी/उद्यमीहरूलाई ६३ वटा मिनिटिलर ५०% अनुदानमा सहयोग
३६	सुगु	पटक	१	१	१२	१२	१०२	आर सिकेचर ४५, मिनिटिलर १८, कम्माइन मिल ५, कुटानी पिसानी १, मेटल बिन ३० सेट, भ्याड ३
३७	हुम्ला	पटक	१	१	७	६.९९	२१४	सिकेचर ५४, आरा ५०, सोलार ड्रायर १८, स्याउ टिप्ने लट्टी ३४, भर्याड २३, चाना बनाउने हाते मेसिन २७, जुस बनाउने हाते मेसिन ८
३८	जाजरकोट	पटक	१	१	२०	१९	७३	मिनिटिलर ५१, पावर स्प्रेयर ४, ब्रस कटर ११, भर्याड ३, पेट्रोल आरी ४ तथा साना औजारहरू
३९	सुर्खेत	पटक	५	५	४०	२१.८७	७६	कृषक समूह/सहकारी/उद्यमीहरूलाई ५ HP, ७HP र ९ HP का ७६ वटा मिनिटिलर वितरण कार्य सम्पन्न गरी खनजोत कार्यमा प्रयोग भएको। जसबाट किसानहरूको २५-३०% लागत घट्न गएको देखिन्छ।
४०	बझाङ	पटक	१	१	१२.५	१२.५	३०	३० वटा ५ H.P को १७ थान र ७ H.P को १३ थान Mini Tiller वितरण
४१	अछाम	पटक	२	०	२५	०	-	कार्यक्रम सञ्चालन हुन नसकेको।
४२	दार्चुला	पटक	१	१	३०	२५.७६	१०९	मिनिटिलर, ब्रस कटर, डिगर मेसिन, पुस सिडर, कर्न सेलर, आरी, सिकेचर आदि सहयोग गरिएको।

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	सहयोग गरिएका कूल यन्त्र औजार सङ्ख्या	विस्तृतीकरण
४३	डडेल्धुरा	पटक	५	५	६८	६४.६७	२१७	२१७ वटा मिनिटिलर ७ एच पि र ९ एच पिका मिनिटिलर वितरण गरिएको।
४४	कञ्चनपुर	पटक	१	१	४०	३१.९२	१०५	पावरटिलर जडित रिपर-१७, मिनिटिलर-४२, पेडल श्रेसर-३२, रोटाभेटर-२, हारो-१, कल्टिभेटर-१, ट्याक्टरजडित रिपर-१, सिड ड्रिल-१, मिनिटिलर जडित रिपर-१, कम्बाइन मिल-७
४५	कैलाली	पटक	१	१	३०	२७.४२	३३	२६ वटा पावर टिलर, ३ वटा रिपर, ४ वटा रोटाभेटर सहयोग भएको
	जम्मा		११३	१११	१९८२	१७६२.५	८९८४	

२.८.६ स्थानीय तहको लागत सहभागितामा बीउ स्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यक्रम

आ.व. २०८०/८१ मा जम्मा ५ परियोजना कार्यान्वयन एकाइहरूबाट ५ वटा बीउ स्रोतकेन्द्रहरू स्थापना भएकोमा यस आ.व. २०८१/८२ मा जम्मा ६ परियोजना कार्यान्वयन एकाइहरूबाट ८ वटा बीउ स्रोतकेन्द्रहरू स्थापना भएका छन्। यसरी आ.व. २०८१/८२ सम्ममा जम्मा ९४ वटा बीउ स्रोतकेन्द्रहरू स्थापना भएका छन्।

तालिका ९: आ.व. २०८१/८२ मा स्थानीय तहको लागत सहभागितामा सञ्चालित बीउ स्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यक्रम

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	विस्तृतीकरण
१	ताप्लेजुङ	सङ्ख्या	१	१		३.७३	मकै सुकाउने ठाउँ (Threshing floor) लाई Screen house अन्तर्गत Insect Net प्रयोग गरी घेराबारा ४ मे.टन क्षमताको २*२ मि. को ४ वटा र्याक निर्माण र मकै छोडाउने मेसिन (खोसेलासहित) १ थान ठुलो खरिद।
२	संखुवासभा	सङ्ख्या	१	२	१५.	१४.५९	भोजपुर जिल्लामा बीउ स्रोतकेन्द्रको भण्डारण क्षमता वृद्धि गरिएको तथा १५ टन पुर्याइएको तथा संखुवासभामा बीउ सुकाउने १ टन क्षमताको Threshing floor निर्माण कार्य सम्पन्न भएको। मकैको बीउ भण्डारणको लागि १५ टन क्षमताको भण्डारण घर निर्माण भएको।

क्र.सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	विस्तृतीकरण
३	मोरङ	सङ्ख्या	२	२	३०	२९	सुनवर्षी नगरपालिका-१ मा ९७.५ वर्ग मिटर क्षेत्रफलमा ५०% अनुदानमा भण्डारण गृह निर्माण भएको। श्री कर्मठ महिला कृषि सहकारीद्वारा ५०% अनुदानमा धानको बीउ स्रोतकेन्द्र निर्माण भएको। आगामी वर्षहरूमा बीउ उत्पादन, सङ्कलन र विक्री वितरण कार्य हुने।
४	सर्लाही	सङ्ख्या	१	१	१५	१४.३७	साना किसान कृषि सहकारी संस्था, बरहथवा ७ सँगको साझेदारीमा बीउ स्रोतकेन्द्र निर्माण भई बीउ उत्पादन तथा विक्री वितरण भइरहेको।
५	स्याङ्जा	सङ्ख्या	२	१	३०	१४.६२	३० मे. टन सम्म खाद्यान्न बाली भण्डारण गर्न सकिने।
६	जुम्ला	सङ्ख्या	१	०	१०	२.८७	६ वटा कृषि समूह/सहकारी/उद्यमीहरूबाट जम्मा ०.२२५ हेक्टरमा आलुको PBS दाना उत्पादन भएको।
७	अछाम	सङ्ख्या	१	१	१५	१४.२४	७ मे. टन क्षमताको राष्ट्रिक स्टोर निर्माण भई बीउ आलु भण्डार तथा बाह्र बीउ आयातमा कमी हुने।
८	कञ्चनपुर	सङ्ख्या	१	१	१०	८.२	रिसड प्रेडर लगायतका बीउ प्रशोधन मेसिनरीमा सहयोग गरेको
	जम्मा		१०	८	१२५	१०१.६२	

२.६.७ तरकारी, फलफूल, मसला बाली तथा घाँसबालीको नर्सरी स्रोतकेन्द्र

यस परियोजना अन्तर्गत तरकारी, मसला बाली, फलफूल तथा पशुका जोनहरूमा स्वस्थ र गुणस्तरीय विरूवा उत्पादनका लागि सरकारी/निजी/सहकारी/समूहको साझेदारीमा जोन सुपरजोन क्षेत्रमा प्रविधियुक्त नर्सरी स्रोतकेन्द्र स्थापना गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन भएका छन्। परियोजनाको ८५ प्रतिशतसम्मको अनुदानमा नर्सरी स्रोतकेन्द्रलाई आवश्यक पर्ने पूर्वाधार निर्माण गर्ने काम सम्पन्न भएको छ। आ.व. २०८०/८१ सम्ममा जम्मा ५०१ वटा विभिन्न बालीका नर्सरी स्रोतकेन्द्रहरू स्थापना भएकामा आ.व. २०८१/८२ मा थप ६९ वटा नर्सरी स्रोतकेन्द्र स्थापना भएका छन्। यसरी आ.व. २०८१/८२ सम्ममा जम्मा ५७० वटा विभिन्न बालीका नर्सरी स्रोतकेन्द्रहरू स्थापना एवम् सुदृढीकरण भएका छन्।

तालिका १०: आ.व. २०८१/८२ मा स्थापना भएका तरकारी, फलफूल, मसला बाली तथा घाँसबालीको नर्सरी स्रोतकेन्द्रको विवरण

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	नर्सरीको प्रमुख बाली	विस्तृतीकरण
१	ताप्लेजुङ	सङ्ख्या	१	१	५.१०	३.८	सुन्तला	८*१६ वर्ग मि. क्षेत्रफलमा ग्रीनहाउस निर्माण भएको थोपा सिंचाइ जडान भएको Fogger system जडान भएको।
२	इलाम	सङ्ख्या	४	४	१४	१३.९	अलैंची	अलैंचीको स्रोत बीउ बेर्ना नर्सरी उत्पादन केन्द्र स्थापना।
३	संखुवासभा	सङ्ख्या	२	३	४.८५	३.७१	अलैंची/सुन्तला	अलैंचीको २०००० टिस्यूकल्चर बिरुवा साथै सुन्तलाको १५००० कलमी बिरुवा उत्पादन हुने।
४	धनुषा	सङ्ख्या	३	२	२४	८.५	तरकारी	इन्सेक्ट नेट सहितको प्लाष्टिक टनेल निर्माण-३, germination tray-१००, polybag-५ kg, cocopit-१००kg, plastic caret-१०, हजारी-१
५	रामेछाप	सङ्ख्या	३	३	२१	२०.१५७	सुन्तलाजात फलफूल	५०० वर्ग मि. क्षेत्रफलमा सेमीहाइटेक ग्रीनहाउस निर्माण गरी स्वस्थ तथा गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादन गर्ने।
६	भक्तपुर	सङ्ख्या	२	२	४	४	तरकारी	नर्सरी स्थापनामार्फत गुणस्तरीय बेर्ना उत्पादनमा सहज हुने।
७	गोरखा	सङ्ख्या	३	१	५.१२	२.६३	सुन्तलाजात फलफूल	नर्सरी स्थापनामार्फत गुणस्तरीय बेर्ना उत्पादनमा सहज हुने।
८	कास्की	सङ्ख्या	३	३	६.३९	४.०२	अलैंची, तरकारी र डालेघाँस	अलैंची, तरकारी र डालेघाँसको गुणस्तरीय बेर्नाको सहज उपलब्धता हुने।
९	मुस्ताङ	सङ्ख्या	१	१	४.३	३.१८	स्याउ	स्याउका थप ८००० कलमी बिरुवा उत्पादन हुने।
१०	स्याङ्जा	सङ्ख्या	३	५	१२	७.०४	सुन्तला	३ वटा नर्सरी टनेल निर्माण, २ वटा नर्सरी सुदृढीकरण।
११	गुल्मी	सङ्ख्या	२	२	१०	९.९९	सुन्तला	सुन्तला जालीघरको कलमी बिरुवा थप १०००० उत्पादन हुने।
१२	सल्यान	सङ्ख्या	२	१	११	५.३४	सुन्तला	सुन्तला जालीघरको कलमी बिरुवा थप २५००० उत्पादन हुने।
१३	डोल्पा	सङ्ख्या	३	७	१२	११.३८	स्याउ र ओखर	७ वटा स्याउ र ओखरको नर्सरी फार्महरूको नर्सरी स्रोतकेन्द्र स्थापना/सुदृढीकरण भएको।

क्र. सं.	प.का.प.	एकाई	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	नर्सरीको प्रमुख बाली	विस्तृतीकरण
१४	जुम्ला	सङ्ख्या	८	९	२०.४	१३.१९	स्याउ र ओखर	९ वटा नर्सरी फार्महरूको करिब १८ रोपनी क्षेत्रमा नर्सरी स्रोतकेन्द्र स्थापना/सुदृढीकरण भएको।
१५	मुगु	सङ्ख्या	४	४	५	५	स्याउ र ओखर	४ वटा नर्सरी फार्महरूमा ११-१२ रुटस्टक ६०० वितरण साथै ४ वटा नर्सरीमा ५००० दाते ओखर कलमीमा सामग्री सहयोग गरिएको।
१६	हुम्ला	सङ्ख्या	१०	११	८.५	८.४९	स्याउ र ओखर	नर्सरी स्थापनामार्फत गुणस्तरीय बेर्ना उत्पादनमा सहज हुने।
१७	जाजरकोट	सङ्ख्या	३	३	१५	१४.०९	सुन्तलाजात फलफूल	नर्सरी स्थापनामार्फत गुणस्तरीय बेर्ना उत्पादनमा सहज हुने।
१८	सुर्खेत	सङ्ख्या	५	५	१३	११.३३		३ वटा तरकारी र २ वटा सुन्तला गरी जम्मा ५ वटा सुन्तलाजात फलफूलका नर्सरी स्थापना गरी हाल बिरुवा उत्पादन गर्न चाहिने न्युनतम पूर्वाधारहरू तयार भई गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादन भएको।
१९	डडेल्धुरा	सङ्ख्या	२	२	८	५.४५	फलफूल	३ वटा नर्सरीको स्तर उन्नती गरी थप नर्सरी घर निर्माण गरिएको।
	जम्मा		६४	६९	२०३.६१	१५५.२		

२.८.८ कृषि उपजको ढुवानी सहयोग, बजारीकरण, भण्डारण पूर्वाधार, प्राथमिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना कार्यक्रम

परियोजना कार्यान्वयन एकाइबाट सञ्चालित जोन/सुपरजोनहरूमा व्यवसायिकरण र मूल्य अभिवृद्धिका लागि प्राथमिक प्रशोधन केन्द्र, गोदाम घर, प्रोडिङ, ढुवानी, बिक्री कक्ष/स्टल लगायतका उत्पादनोपरान्त उपज व्यवस्थापन/ह्याण्डलिङ तथा बजार व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक अन्य पूर्वाधारहरू र साना ढुवानी साधन- पिकअप, ३ पाइप्रे इलेक्ट्रिक लोडर टेम्पो, मिनी ट्रक आदि) समेतको कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने परियोजना दस्तावेजमा उल्लेख रहेको छ। आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाको अधिकतम ८५% अनुदान सहयोगमा यो कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ। आ.व. २०८१/८२ तरकारी, माछा, फलफूल लगायतका कृषि उपजको बजारीकरण सहयोगको लागि १ करोड ८ लाख अनुदान खर्च भएको छ। यसै गरी आ.व. २०८१/८२ मा ढुवानी साधन सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत तरकारी, माछा, केरा लगायतका कृषि उपजको ढुवानी प्रयोजनका लागि पिकअप भ्यान ३ वटा र ईलोडर ९ वटा र Three wheeler chargeable loader

४ वटा सहयोग गरिएको छ। कृषि प्रशोधन उद्योग स्थापना सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत २ करोड ६५ लाखको सहयोगमा अलैंची प्रशोधन उद्योग, सुन्तला जुस उद्योग, धान मिल तथा धान मिल स्तरोन्नति, चिउरा/भुजा उद्योग, तेल मिलको लागि सहयोग भएको छ। साथै भण्डारण पूर्वाधार अन्तर्गत १५ वटा कोल्ड रूम, ३४ वटा भण्डारण घर र ८ वटा सड्कलन केन्द्र निर्माण भएका छन्। प्याकेजिङ लेबलिङमा आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाले २ करोड ३८ लाख (८५% सम्म अनुदान) खर्च गरी कोशेली घर निर्माण, विभिन्न प्याकेजिङ लेबलिङ तथा अन्य सामग्रीमा सहयोग गरेको छ।

तालिका ११: आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालित ढुवानी साधन सहयोग कार्यक्रमको विवरण

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	ढुवानी साधन सहयोग				विस्तृतीकरण
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	
१	तेह्रथुम	सड्क्या	१	१	१५	१५	तरकारी ढुवानीको लागि पिकअप भ्यान
२	सिराहा	सड्क्या	१	१	१०	१०	पिकअप भ्यान-१ (माछा ढुवानीको लागि)
३	धनुषा	सड्क्या	१	१	८	२.५२	electric loader-१ वितरण
४	सर्लाही	सड्क्या	५	४	१५	१४.३४	Three wheeler chargeable loader ४ थान वितरण भएको
५	बारा	सड्क्या	९	९	२८	२७.९	तरकारी तथा बजारीकरणमा ८ इ-लोडर र केरा बजारीकरणलाई १ पिक अप वितरण
	जम्मा		१७	१६	७६	७०	

तालिका १२: आ.व. २०८१/८२ मा कृषि उपज बजारीकरणको विवरण

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	बाली	विस्तृतीकरण
१	मोरङ	वटा	४	४	२०	२०	vegetable	
२	धादिङ	वटा			१०	९.७४	डिजिटल काटा-५७, क्यारेट १०९६	
३	चितवन	वटा	६	६		३६.४१		

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	बाली	विस्तृतीकरण
४	बागलुङ	वटा	५	५	९.३५	४	आलु र तरकारी	तरकारी जोन अन्तर्गत १५ समूह सहकारी र आलु जोन अन्तर्गत ४ समूह सहकारीमार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गरी उत्पादित उपजको बजारीकरणमा सहयोग पुगेको।
५	रूपन्देही	वटा	२	१	३	१.४९	माछा	माछा सुपरजोन क्षेत्रमा उत्पादित माछाको बजार प्रवर्द्धनको लागि जिउँदो माछा बजारीकरण केन्द्र स्थापना।
६	पाल्पा	वटा	२	२	१०	९.७४	तरकारी	
७	जुम्ला	मे.ट.	१००	७१.५	४	३.५४	स्याउ	१५ वटा ताजा स्याउ ढुवानी कर्तालाई ५०% ढुवानी अनुदान सहयोग गरिएको।
८	सुगु	वटा	२	२	१२.८	१२.८	स्याउ/रैथाने बाली सिमी ढुवानी अनुदान	११५०० स्याउ काटुन प्याकजिङ सहयोगको लागि ५० प्रतिशत अनुदानमा विवरण गरिएको।
९	हुम्ला	मे.ट.	१०००	४६	९	८.९९	स्याउ	ताजा स्याउ ढुवानी कर्तालाई ५०% ढुवानी अनुदान सहयोग गरिएको।
१०	दार्चुला	वटा	२	२	८.७१	७.४२	सुन्तलाजात फलफूल र तरकारी	सुन्तलाजात फलफूल जोनमा १५ डिजिटल तराजु, १५४ क्रेट र १०१ डोको वितरणका साथै तरकारी जोनमा ११ डिजिटल तराजु, २५० क्रेट र २०३७ जालीदार बोरा वितरण गरिएको।
११	डडेलधुरा	पटक	१	१	५.३६	४	सुन्तलाजात फलफूलको बजारीकरण सहयोग	प्लाष्टिक क्रेट र डिजिटल तराजु सहयोग।

तालिका १३: आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालित प्राथमिक प्रशोधन/प्रशोधन उद्योग स्थापना सहयोग कार्यक्रमको विवरण

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	प्राथमिक प्रशोधन/प्रशोधन उद्योग				वित्तीयकरण
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	
१	संखुवासभा	सङ्ख्या	२	७	२५	२४.९९	अलैचीयुक्त सखर उत्पादन, अलैचीको प्रशोधन उद्योग स्थापना तथा सुन्तलाको प्रशोधन उद्योग अन्तर्गत जुस उत्पादन गर्ने।
२	तेह्रथुम	सङ्ख्या	५	६	१५	१४.५६	अलैची सुकाउने आधुनिक भट्टी-४, तरकारी सुकाउने ड्रायर मेसिन-१ र स्लाइसर मेसिन-१
३	झापा	सङ्ख्या	२	२	३०	२९.९९	तरकारी जोन अन्तर्गत आलुको चिप्स उद्योग र धान सुपरजोन अन्तर्गत धान मिल स्थापना भएको।
४	मोरङ	सङ्ख्या	१	१	१५	१५	७५% अनुदानमा श्री साना किसान सहकारीद्वारा भण्डारण गृह (400 m3) निर्माण, आगामी आ.व. मा उत्पादित धानको भण्डारण गर्न सहज हुने
५	सिराहा	सङ्ख्या	२	१	१०	५.१८	आँप प्रशोधन उद्योग स्थापना १, श्री साना किसान कृ.सं.लि. धनगढीमाई, मेसिनरी औजार तथा सेड निर्माणमा सहयोग।
६	सर्लाही	सङ्ख्या	२	४	४४	४४	मकै प्रशोधन उद्योग ०.५ t/hour तथा राइस सेलर मिल 0.5 t./hour क्षमताको प्रशोधन उद्योग स्थापना।
७	सिन्धुपाल्चोक	सङ्ख्या	२	२	१५	९.४३	आलु चिप्स र फ्रेन्च फ्राई उद्योग स्थापना र सञ्चालन।
८	मुस्ताङ	सङ्ख्या	२	२	२८.०	२६.४	आलु चिप्स मेसिन तथा मेसिन तथा खरे घरमा सहयोग, आलु चिप्स उत्पादन तथा स्याउ ग्रेडिङ मेसिन सहयोग।
९	कपिलवस्तु	सङ्ख्या	१	१	१५	१५	बुद्धभूमि-४, बुट्टीमा चिउरा/भुजा उद्योगको लागि गोदाम घर निर्माण हुँदा खाद्यान्न भण्डारणमा सहज हुने र आगामी दिनमा मेसिनरी उपकरण जडान भएमा उत्पादन र बजारीकरण सनिश्चित हुने भएको।
१०	पाल्पा	सङ्ख्या	१	१	५	४.७४	२ वटा सङ्कलन केन्द्र निर्माण।
११	गुल्मी	सङ्ख्या	१	१	४	३.९९	मकैको प्रशोधनका लागि Grinder, Grader, Band Sealer, Digital balance मेसिन सहयोग।
१२	दाङ	सङ्ख्या	१	९	१०	८.७७	९ वटा तोरी पेलने साना मिल समूह सहकारीमा वितरण गरेको

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	प्राथमिक प्रशोधन/प्रशोधन उद्योग				
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	विस्तृतीकरण
१३	बर्दिया	सङ्ख्या	२	२	४०	३६	केराको थाम प्रशोधन गरी रेसा, भर्मिकम्पोष्ट तथा मल्टिन्युट्रिन्ट उत्पादनको लागि प्रशोधन मेसिनको जडान तथा उत्पादन कार्यको थालनी गरिएको। आधुनिक चामल मिलको स्थापनामार्फत धान जोन क्षेत्रमा उत्पादित धानको प्रशोधन हुने।
१४	डोल्पा	सङ्ख्या	१	१	१०	९.९१	प्याकेजिङ प्लाष्टिक ५००० वटा, बाइनको बोटल १ र फिल्टर मेसिनमा सहयोग भई जाम जैती जुस वाइन उत्पादन भइरहेको।
१५	जाजरकोट	सङ्ख्या	१	१	६	५.८८	भटमास र मासको दाल बनाउने मेसिन खरिद र पक्की सङ्कलन घर निर्माण भएको सङ्ख्या : १
१६	सुर्खेत	सङ्ख्या	२	२	१०	७.९२	अदुवा/बेसार सङ्कलन, प्राथमिक प्रशोधन तथा भण्डारणका लागि २ वटा प्रशोधन/सङ्कलन घर निर्माण गरी हाल अदुवा/बेसारको बीउ सङ्कलन गरी भण्डारण तथा प्रशोधन कार्यमा सहज भएको।
१७	कन्चनपुर	सङ्ख्या	३	१	३०	२.८३	धान मिलको स्तरोन्नति (डिस्टोनर, डिहस्कर, ग्रेडर मेसिन ५०% मा अनुदान प्रदान)
	जम्मा		३१	४४	३१२	२६५	

तालिका १४: कोल्डरूम निर्माण सहयोग कार्यक्रमको विवरण

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	कोल्डरूम निर्माण सहयोग				
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	विस्तृतीकरण
१	संखुवासभा	सङ्ख्या	३	३	२१.	२०.४	भोजपुर जिल्लाको जोन कार्य क्षेत्रभित्र ३ वटा संस्थामार्फत ५ टन क्षमताको मिनी चिस्यान घर स्थापना कार्य सम्पन्न भएको।
२	खोटाङ	सङ्ख्या	१	१	१०	१०	

कोल्डरूम निर्माण सहयोग						
क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)
३	रामेछाप	सड्ढ्या	२	२	१५	१४.७
४	सिन्धुली	सड्ढ्या	८	६	३६	२६.२१
५	चितवन	सड्ढ्या	१	१	४०	२९.४५
६	बागलुङ	सड्ढ्या	२	१	३५.५	१४.७
७	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	सड्ढ्या	२	१	२०	५.७१
	जम्मा		१९	१५	१७८	१२१

विस्तृतीकरण

रामेछाप जिल्लाको जोन कार्यक्षेत्र भित्र २ वटा संस्थामार्फत १० टन क्षमताको चिस्थान घर स्थापना कार्य सम्पन्न भएको ।

प्रति कोल्डरूम ६ मे. टन क्षमताका दरले ३६ मे. टन जुनार भण्डारण क्षमता थप भएको ।

करिब २२०० मे. टन भन्दा बढी क्षमता भएको कोल्डस्टोरको स्तरोन्नति

जैमिनी न.पा. १ मा १५ मे. टन क्षमताको कोल्ड रूम निर्माण गरिएको ।

यस कार्यक्रम अन्तर्गत ९ मेट्रिक टन क्षमताको एकवटा कोल्ड रूम/च्याम्बर कावासोती थोक बजार व्यवस्थापन समितिले आफ्नो कार्यक्षेत्र कावासोती २ मा निर्माण सम्पन्न ।

तालिका १५: भण्डारण घर र सड्कलन केन्द्रहरूको विवरण

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	भण्डारण घर				सड्कलन केन्द्र			
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)
१	सर्लाही	वटा	१	२	२०	१९.५७	०	०	०	०
२	बारा	वटा	१	१	१६	१५.९९	०	०	०	०
३	रामेछाप	वटा	२	२	२०	१९.९५				
४	सिन्धुपाल्चोक	वटा	५	६	४०	३७.१२				
५	कास्की	वटा	४	४	२५	१९.०२	१	१	५	४.२७
६	मुस्ताङ	वटा	५	५	७२.	६४.	३	२	२२	१४.३८
७	बागलुङ	वटा	३	३	१५	१३.५१	१	१	८	७.६८

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	भण्डारण घर				सङ्कलन केन्द्र			
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)
८	रूपन्देही	वटा	१	१	३०	३०				
९	दाङ	वटा	३	३	४५	४३				
१०	बर्दिया	वटा	१	१	१०	९.९७				
११	सल्यान	वटा	४	३	१२	२.६५				
१२	सुर्खेत	वटा	२	३	६	५.४२	१	१	५	४.८१
१३	अछाम	वटा					२	२	२०	१९.०९
१४	दार्चुला	वटा					१	१	१०	९.९६
	जम्मा		३२	३४	३११	२८०.२	९	८	७०	६०.१९

तालिका १६: प्याकेजिङ, लेभलिङ तथा पोषहार्भष क्षति न्यूनीकरण सहयोग कार्यक्रमको विवरण

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	मूल्य क्रियाकलाप	विस्तृतीकरण
१	झापा	पटक	१	१	४०	३९.१३	कोल्ड च्याम्बर निर्माण	६ वटा कोल्ड च्याम्बर निर्माण भई भण्डारण क्षतिमा कमी आउने।
२	मोरङ	पटक	३	३	१२	१२		स्थानीय बासमति चामललाई ग्रेडिङ गर्न चामल ग्रेडिङ मेसिन १ थान, Band Sealer machine १ थान साथै ग्रेसिड पलोर निर्माण भई स्थानीय बासमति चामलको गुणस्तरमा वृद्धि भएको सिलिड मेसिन, डिजिटल काँटा, प्लाष्टिक पेटजार, बाल्टि, स्टिकर आदि।

क्र. सं.	प.का.प.	एकाई	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	मूख्य क्रियाकलाप	विस्तृतीकरण
३	धनुषा	पटक	२	२	१०	८.७२	PP WOVEN BAG (BOPP), ELECTRONIC PRINTING CYLINDER	PP WOVEN BAG (BOPP)-५५०० वटा (३५ के.जी. को बोरा), PP WOVEN BAG (BOPP)-७५०० वटा (५ के.जी. को बोरा), ELECTRONIC PRINTING CYLINDER-८ वटा।
४	रामेछाप	पटक	१	१	५.९५	३.६५	किवी प्याकेजिडका लागि कार्टुन खरिद र प्लाष्टिक क्रेट	१६ वटा संस्थाहरू लाभान्वित भई कार्टुन खरिद।
५	नुवाकोट	पटक	३	२	१६	९.१४	धान मिल स्थापना/क्रेट र डिजिटल तराजु वितरण	१ धान मिल स्थापना, १८३० क्रेट र ८ डिजिटल तराजु वितरण।
६	भक्तपुर	पटक	२	२	२०	१९.६५	डिजिटल तराजु लगायत सामग्रीले कृषकलाई सहज भएको।	
७	लमजुङ	पटक	२	२	४	३.९९	स्याउ जोन कमाण्ड क्षेत्रका १९ कृषक संस्थाहरूलाई स्याउ प्याकेजिडका लागि ८६७८ वटा विभिन्न साइजका कार्टुन बक्सहरू खरिदमा अनुदान सहयोग गरिएको।	स्याउ जोन कमाण्ड क्षेत्रका १९ कृषक संस्थाहरूलाई स्याउ प्याकेजिडका लागि ८६७८ वटा विभिन्न साइजका कार्टुन बक्सहरू खरिदमा अनुदान सहयोग गरिएको।
८	सुस्ताङ	पटक	२	२	१६	११	स्याउ कार्टुन तथा क्रेट वितरण, आलु बोरा तथा क्रेट वितरण।	१३००० कार्टुन तथा १२४० क्रेट र ५० बोरा वितरण।
९	स्याङ्जा	पटक	१	१	४.२५	३.६५	सुन्तला कार्टुन सहयोग।	पोष्टहर्भेष्ट क्षति न्यूनीकरणका लागि नेट, कार्टुन सहयोग।

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	मुख्य क्रियाकलाप	विस्तृतीकरण
१०	बागलुङ	पटक	३	३	१५	११.९८	मह, अदुवा वेसार र केचप उत्पादन/प्रशोधन र प्याकेजिङ।	महको प्रशोधन, अदुवा बेसारको प्रशोधन, गोलभेंडाको केचप बनाउने उद्योगको लागि सहयोग पुगेको, बजारीकरण र उत्पादन विविधीकरणमा सहयोग।
११	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	पटक	१	१	१०	७.६८	प्लाष्टिक केट, प्याकिङ प्लाष्टिक र डिजिटल तराजु आदि सामग्रीहरूमा अनुदान सहयोग।	११९६ वटा प्लाष्टिक केट, ७ वटा विभिन्न डिजिटल तराजुहरू र ६४६ के.जी. प्याकेजिङ प्लाष्टिक, सिकेचर ७० वटा, आरी १ वटा, सिलिड मेसिन १ वटा र विभिन्न क्षमताका प्लाष्टिकका बट्टाहरू खरिदमा अनुदान सहयोग भएको थियो। यसबाट उत्पादित कृषिजन्य वस्तुको सुरक्षित प्याकेजिङमा सहयोग पुगेको र कृषि वस्तुहरूको बिक्री वितरण गर्दा तौल मापन गर्न सहज भएको छ।
१२	रूपन्देही	पटक	२	२	६	६	प्लाष्टिक केट, प्याकिङ प्लाष्टिक र डिजिटल तराजु आदि सामग्रीहरूमा अनुदान सहयोग।	वाली/वस्तुको भण्डारण, प्रशोधन, प्याकेजिङ तथा लेबलिङ गरी मूल्य अभिवृद्धि गरी बजारीकरणमा सहयोग पुगेको।
१३	गुल्मी	पटक	१	१	२	२	मैको आटो बजारीकरणका लागि wrapper (३५० k.g.), packaging cylinder सहयोग।	मैको आटो र पिटो ब्राण्डिङ गरी बजारीकरणको सुरुवात भएको।

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	मूख्य क्रियाकलाप	विस्तृतीकरण
१४	प्यूठान	पटक	३	३	६	५.९७	त्रिपाल, क्यारेट लगायतका सामग्री वितरण साथै सडकलन केन्द्रका पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग गरी पोष्टहाभेष्ट क्षति न्यूनीकरणमा टेवा पुगेको	१६६ त्रिपाल वितरण, प्याज भण्डारणका लागि जाली च्याम्बर निर्माणमा सहयोग, सडकलन केन्द्रका लागि आवश्यक क्यारेट, र्याक, मेटल बेन्च, डिजिटल तराजु लगायतका सामग्री वितरण।
१५	बर्दिया	पटक	१	१	६.८	५.१		चैते धान र मसिना धानको बीउ तथा चामल प्याकेजिङ बोरोमा बजारीकरणमा सहयोग।
१६	सल्यान	पटक	७	७	७	४.९२		क्यारेट, त्रिपाल, स्प्रेयर, तौल नाप्ने काँटा, सिड बिन आदि सामानहरू खरिद कार्यमा अनुदान सहयोग गरी विभिन्न वालीहरूको पोष्टहाभेष्ट क्षति न्यूनीकरणमा सहयोग पुगेको।
१७	जुम्ला	पटक	१	१	४.९५	४.७८	प्याकेजिङ कार्टुन।	१६ जना कृषकलाई जम्मा ९,५७५ वटा स्याउ प्याकेजिङ कार्टुन वितरण गरिएको,
१८	हुम्ला	पटक	१	१	७.६५	७.६४	प्याकेजिङ कार्टुन।	५००० वटा कार्टुन स्याउ उत्पादक कृषकहरूलाई वितरण गरिएको।
१९	जाजरकोट	पटक	१	१	५	४.६५	मह भर्ने मेसिन र मह राख्ने ट्याङ्की खरिद।	मह भर्ने मेसिन खरिद १, मह राख्ने ट्याङ्की १ वटा खरिद भएको
२०	सुर्खेत	पटक	१	४	५	४.९८	ग्रेन्डिड मेसिन, त्रिपाल, डिजिटल तराजु।	१ वटा, ग्रेन्डिड मेसिन, १५ वटा त्रिपाल, २ वटा डिजिटल तराजु आदि कृषि सामग्रीहरू खरिद तथा वितरण गरी भुक्तानीको कार्य सम्पन्न। जसबाट उत्पादित अदुवा/बेसार प्रशोधन कार्यमा सहज भएको।

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	मुख्य क्रियाकलाप	विस्तृतीकरण
२१	बझाङ	पटक	१	२	६	६		जालिदार बोरा ११,०००, डिजिटल तराजु १०० के.जी. तौलको ६ वटा, Automatic Plastic Sealer Machine, PP Plastic, Sticker लगायतका सामग्री वितरण गरिएको।
२२	अछाम	पटक	१	१	४.२५	४.१४	१० के.जी. क्षमताको स्याउ कार्टुन वितरण।	१० के.जी. क्षमताको कार्टुन ५१०० वटा स्याउ उत्पादक कृषकहरूलाई वितरण गरिएको।
२३	दार्चुला	पटक	२	२	१०.६३	१०.१२	केट, कार्टुन, हार्मेटिक ब्याग/सुपरग्रेन ब्याग, ५० के.जी. क्षमताको वितरण	स्याउ/ओखरका लागि १५ डिजिटल तराजु, ४०० केट, १५००, २० के.जी. र २२२१ १० के.जी. क्षमताको कार्टुन र मकैका लागि ५९० हार्मेटिक ब्याग/सुपरग्रेन ब्याग, ५० के.जी. क्षमताको वितरण गरिएको।
२४	कैलाली	पटक	१	१	१०	९.२४	मेटर विन, सुपरग्रेन ब्याग, त्रिपाल वितरण गरिएको	१५ वटा कृषक समूह/सहकारीहरूलाई ३ क्वीन्टल क्षमताको ८३ वटा मेटल विन, २ क्वीन्टल क्षमताको १३९ वटा मेटल विन, ११२ वटा त्रिपाल तथा ३९३ वटा सुपर ग्रेन ब्याग वितरण भएको
	जम्मा		४५	४८	२३९	२०९		

२.८.१ सुधारिएको अलैची भट्टी विवरण

आ.व. २०८०/८१ सम्म अलैची जोन कार्यक्रम अन्तर्गत ७५८ वटा सुधारिएको अलैची भट्टीहरू निर्माण एवम् सुदृढीकरण भएकोमा आ.व. २०८१/८२ मा १०९ वटा थप सुधारिएको अलैची भट्टीहरू निर्माण भएका छन्। यसरी आ.व. २०८१/८२ सम्म जम्मा ८६७ वटा सुधारिएको अलैची भट्टीहरू निर्माण भएका छन्।

तालिका १७: आ.व. २०८१/८२ मा निर्माण गरिएका सुधारिएको अलैंची भट्टी विवरण

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	अनुमानित प्रशोधन क्षमता (वार्षिक) मे. टन	विस्तृतीकरण
१	ताप्लेजुङ	सङ्ख्या	२५	२५	३०.५	३०.५०	१७.५	२५ वटा करिब १७.५० मे. टन गुणस्तरीय अलैंची प्राथमिक प्रशोधन गरी कृषकले परम्परागत भट्टीमा सुकाएको अलैंचीको मूल्यभन्दा प्रति मन २ हजार बढी मूल्य पाउने र ५३५ जना लाभान्वित भएका।
२	इलाम	सङ्ख्या	२१	२०	२६.२५	२४.५३	६	अनुदान पाएका कृषकको उत्पादन भएको परिमाण अनुसार २० जना कृषकले सरदर १२ मन सुकेको अलैंची उत्पादन गर्ने देखिएको
३	संखुवासभा	सङ्ख्या	४०	४५	४६	४६	१५०	
४	तेह्रथुम	सङ्ख्या	४	४	५	५	१.२५	
५	लमजुङ	सङ्ख्या	२	२	१०	९.९९	२५	अलैंची जौन कमाण्ड क्षेत्रका ५ वटा कृषक संस्थाहरूका लागि ४ वटा नयाँ अलैंची प्रशोधन भट्टिघर निर्माण र २ वटा अलैंची सङ्कलन कक्ष निर्माणमा सहयोग गरिएको।
६	कास्की	सङ्ख्या	२	३	५	४.४७	०.५	५०० के.जी. काँचो अलैंची सुकाउने क्षमताको ३ वटा अलैंची भट्टी निर्माण।
७	बागलुङ	सङ्ख्या	१५	१०	१५	८.९९	५०	करिब ५० मे. टन अलैंची सुकाउन/प्राथमिक प्रशोधन गर्न सकिने।
	जम्मा		१०९	१०९	१३७.७५	१२९.४८	२५०	

२.८.१० कृषि प्राविधिक शिक्षालयसँगको सहकार्यमा व्यवसायिक उत्पादन कार्यक्रम

परियोजनाको मूल दस्तावेजमा यस परियोजनाको प्रमुख रणनीतिको रूपमा रहेको कृषि अनुसन्धान-शिक्षा-प्रसारको सम्बन्धको समन्वय तथा आधुनिकीकरण गर्ने व्यवस्था बमोजिम परियोजनाका जौनहरूमा कृषि प्राविधिक शिक्षालय स्थापना तथा सञ्चालनका लागि चालु अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था रहेको छ। आ.व. २०८१/८२ मा परियोजना अन्तर्गत "पढ्दै कमाउँदै" कार्यक्रमबाट २० वटा प्राविधिक शिक्षालयहरूलाई सहयोग भई १ हजार २ सय ८७ जना विद्यार्थीहरू कार्यक्रमबाट प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भएका छन्। जस अन्तर्गत उक्त शिक्षालयहरूमा हुने प्रयोगात्मक अभ्यासलाई व्यवहारिक बनाउन पोलिहाउस, आधुनिक नर्सरी निर्माण, च्याउ टनेल, शिक्षालयमा प्रयोगशालाको सुदृढीकरण, कुखुरापालन, मैरीपालन, भर्मी कम्पोष्ट लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नका लागि अनुदान उपलब्ध गराइएको छ। यस्ता कार्यक्रमहरूले विद्यालयको थप आयआर्जनमा मद्दत गर्ने, समुदायमा समयमा बेर्ना उत्पादन भई वितरण हुँदा उत्पादकत्व वृद्धिमा सहयोग गर्ने र विद्यार्थीमा उद्यमशीलताको विकास गर्न मद्दत पुगेको पाइएको छ।

तालिका १८: प्राविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यवसायिक उत्पादन कार्यक्रम विवरण (आ.व. २०८१/८२)

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	लाभान्वित विद्यार्थी सङ्ख्या	विस्तृतीकरण
१	सर्लाही	वटा	१	१	१०	९.६३	४०	४० जना Bsc.Ag विद्यार्थीहरू डेरी उत्पादनमा प्रशिक्षित हुनुको साथै कृषि यन्त्र तथा उपकरणबारे प्रशिक्षित हुने।
२	बारा	वटा	१	१	४.२५	३.१८	४०	श्री जनता माध्यमिक विद्यालय जितपुर, सिमरा उ.म.पा-१४, बाराका ४० जना विद्यार्थीहरूले केरा खेतीबारे अनुभव प्राप्त गरेको।
३	सिन्धुली	वटा	१	१	२.५	२.४८	२५	२ वटा फलामे स्क्रिन हाउस निर्माण भएको। काँको २.५, करेला २ र फर्सी ०.५ गरी जम्मा ५ कठामा विद्यार्थीहरूले व्यवसायिक खेती गरेको।
४	नुवाकोट	वटा	१	१	२	१.८१	५०	१ स्थायी प्लाष्टिक घर निर्माण, १ मिनिटिलर, १ स्प्रेयर, वडिड चक्रु र सिजनल तरकारीका बीउहरू।
५	गोरखा	वटा	२	१	६	०.०४५	५०	आलुको मूल बीउमार्फत शिक्षालयका विद्यार्थीलाई आलु बीउमा सचेतना
६	लमजुङ	पटक	१	१	४	३.८४	९६	९६ जना कृषि अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको प्राविधिक दक्षता/क्षमता अभिवृद्धिका लागि २० वटा स्ट्याण्डसहितको मौरी गोला घर/भर्मिकम्पोष्ट बेड-१ वटा र ल्याव सामग्रीहरूमा सहयोग गरिएको।
७	कास्की	वटा	१	१	६	५.९७	२००	कृषि विषयमा स्नातक अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको तरकारी खेतीमार्फत प्राविधिक दक्षता र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने लक्ष्यसहित २ वटा सेमिहाईटेक संरचना निर्माण।
८	सुस्ताङ	वटा	२	२	१०.२	५.९	११२	२ वटा कुखुरा खोर निर्माण तथा १ वटा प्लाष्टिक टनेल निर्माण।
९	स्याङ्जा	वटा	४	२	१२	४.९६	८५	१ कुखुरा खोर निर्माण, १ प्लाष्टिक टनेल निर्माण, बेर्ना, कृषि सामग्री सहयोग।

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	लाभान्वित विद्यार्थी सङ्ख्या	विस्तृतीकरण
१०	पाल्पा	वटा	२	२	१०	९.३४	१२५	हाइटिक टनेल-१ वटा, च्याउ घर-१ वटा, फोगर-१ वटा, थोक्रा स्टिक-१ वटा, नेट जाली-१ पिस, सेमिहाइटिक नर्सरी-६*२० मी.-१ वटा, थोपा सिँचाइ-१ वटा, फोगर-१ वटा, मोटर-१ वटा, हिल टयाङ्की-१ वटा, पाइप-२०० मी.।
११	रुकुम (पूर्वी भाग)	वटा	१	१	१०	१०	१२०	सेमिहाइटिक टनेल-१ वटा, च्याउ घर-१, कम्पोष्ट खाडल-१ वटा, मिनी टिलर १, चाप कटर-१, सेमिहाइटिक, च्याउ तथा तरकारीको बीउ खरिद, प्राङ्गारिक मल/जैविक विषादी खरिद, मल्विड प्लाष्टिक खरिद-११ रोल, थोपा सिँचाइ-१, फोगर-१, हिल टयाङ्की-२, पाइप-५०० मी.।
१२	दाङ	वटा	१	३	१०	९.९	८०	विद्यार्थीहरूलाई गरेर सिकिन्छ भन्ने उद्देश्य अनुसार आइ.पी.एम. कक्षा सञ्चालन, भर्मिकम्पोष्ट संरचना निर्माण, स्थायी टनेल निर्माण।
१३	सुर्खेत	वटा	२	२	१०	९.९८	१८४	२ वटा विद्यालयमा कृषि अध्ययनरत करिब १८४ विद्यार्थी सिकदै कमाउँदै कार्यमा सहभागी हुने।
१४	अछाम	वटा	१	१	५	३.२	८०	पढ्दै, सिकदै र कमाउँदै कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।
	जम्मा		२०	२०	१०२	८०.२४	१२८७	

२.८.११ पशु विकास कार्यक्रम

यस कार्यक्रम अन्तर्गत पशु विकास जोनहरूमा पशुनस्ल स्रोतकेन्द्र, पशुनस्ल सुधार, भकारी सुधार, गोठ र खोर निर्माण, मासु पसल सुधार लगायत पूर्वाधार निर्माणका कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा आएका छन्। यस आ.व. २०८१/८२ मा १६ वटा पशुनस्ल स्रोतकेन्द्रहरू स्थापना भएका छन्। पशु जोनहरू सुरुवात भएदेखि आ.व. २०८१/८२ सम्ममा कूल १०२ वटा पशुनस्ल स्रोतकेन्द्रहरू स्थापना भएका छन्। साथै आ.व. २०८१/८२ मा ६४६ वटा पशुको उन्नतनस्ल वितरण भई गाई, भैँसी, बाख्रा, भैँसी, बड्गुर र च्याङ्ग्राको नस्ल सुधार तथा उत्पादनमा सहयोग पुऩुका साथ-साथै स्थानीय बाख्राको संरक्षण भई व्यवसाय वृद्धि भएको छ। यसै गरी ११९ वटा गोठ र भकारीहरू सुधार भएका छन् भने ६५१ वटा गाई/ भैँसीको गोठ तथा बाख्रा/ भेडाको खोर निर्माण तथा सुधार भएका छन्।

तालिका ११: आ.व. २०८१/८२ मा स्थापना भएका पशुनस्ल स्रोतकेन्द्र विवरण

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	वस्तुको विवरण	विस्तृतीकरण
१	रामेछाप	वटा	३	३	१८	१७.९२	बाखा	१४ वटा शुद्ध बोयरमा १० बोयर पाठी र ४ बोयर बोका, ६ वटा आधुनिक खोर निर्माण, ३ वटा सिँचाइ पोखरी निर्माण र २ वटा डाले घाँसको नर्सरी स्थापना।
२	नुवाकोट	वटा	२	२	८	८	बाखा	१० शुद्ध बोयर पाठी र १ शुद्ध बोयर बोका र १७ सिन्हाल बोका/पाठी खरिद र १ उन्नत खोर निर्माण।
३	धादिङ	वटा	१	२	१२.७५	१२.७५	भेडा/बाखा स्रोतकेन्द्र स्थापना सहयोग	२ वटा व्यवसायिक बाखा फार्मलाई बाखा स्रोतकेन्द्र स्थापनाका लागि अनुदान सहयोग।
४	कास्की	वटा	१	१	१२	९.१८	गाई/भैंसी स्रोतकेन्द्र	अन्नपूर्ण गाउँपालिका ४, सल्यानमा गाई/भैंसी स्रोतकेन्द्र स्थापना गरिएको, उन्नत जातका गाई/भैंसीको उपलब्धतामार्फत समग्र पशुपालन व्यवसायको उत्पादकत्व वृद्धिमा टेवा पुग्ने।
५	मुस्ताङ	वटा	१	१	११.९	८.०५	च्याङ्ग्रा	१०० माउ क्षमताको च्याङ्ग्रा नस्ल स्रोतकेन्द्र स्थापना भएको।
६	बागलुङ	वटा	२	१	१०	४.१२	बाखा	बाखा जोन अन्तर्गत बरेङ गा.पा.-५ मा स्थापित नस्ल स्रोतकेन्द्रको स्तरोन्नती (उच्च नस्लको खरिद र संरचनाको निर्माण/मर्मत)।
७	दाङ	वटा	१	१	२२	२१.४४	बाखा	संरचना निर्माण उन्नत जातको बोका खरिद
८	अछाम	वटा	५	५	२०	१९.७५		बाखाको नस्ल सुधारमा टेवा पुग्ने।
	जम्मा		१६	१६	११५	१०१.२१		

तालिका २०: आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालित पशुनस्ल सुधार कार्यक्रमको विवरण

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	वितरित पशुको सङ्ख्या	विस्तृतीकरण
१	इलाम	वटा	५०	३७	१७	१२.३३	३७	३७ वटा उन्नत नस्लको गाई खरिदमा ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराएको।
२	खोटाङ	वटा	१८०	१५३	३०	२२.४	१५३	बीउ बोका, पाठापाठी वितरण।
३	ओखलढुंगा	वटा	२५	२६	८	६.२७	२६	उन्नत बाखाको नस्ल अनुदान वितरण।
४	रामेछाप	वटा	४०	२९	१०	७.०८	२९	७५ प्रतिशत जातीय शुद्धता भएको बोनर बोका १६ वटा र पाठी ४ र १०० प्रतिशत जातीय शुद्धता भएको बोनर बोका ५ र पाठी ४।
५	नुवाकोट	वटा	१५	१५	७.५	५.१७	४३	४३ उन्नत बोका/पाठी खरिद भई नस्ल सुधार।
६	धादिङ	वटा	१	१	८.५	५.६९	२२	१७ वटा बोनर र ५ वटा खरी जातको बोका खरिदमा अनुदान सहयोग।
७	मुस्ताङ	वटा	४०	४०	२०	१६.४७	१४८	१८ वटा उन्नत च्याङ्ग्रा बोका र १३० वड्गुर पाठापाठी वितरण।
८	स्याङ्जा	वटा	१००	८८	१३४	४४	८८	३ वटा व्यवसायिक गाईपालन फर्मलाई ५ वटा दरले गाई, १४ वटा व्यवसायिक भैंसीपालन फर्मलाई प्रति फर्म ५ वटाको दरले र १ वटा व्यवसायिक भैंसीपालन फर्मलाई ३ वटाको दरले उन्नत नस्लका भैंसी वितरण गरिएको।
९	दाङ	वटा	१	१	८.५	५.३५	२५	उन्नत नस्लको बोका वितरण।
१०	बर्दिया	वटा	१	१	१२.७५	०.६५	०	गाई/भैंसीको नस्ल सुधारमा प्रयोग हुने सामग्रीमा अनुदानद्वारा पशु नस्ल सुधार हुने।
११	हुम्ला	वटा	३०	३०	७.७५	५.७३	६०	भेडाबाखा नस्ल सुधार गरी उन्नत जातको नश्वमार्फत आगामी समयमा पशु उत्पादकत्व वृद्धि गर्न सकिने देखिएको।

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	पशु वस्तु	वितरित पशुको सङ्ख्या	विस्तृतीकरण
१२	सुर्खेत	वटा	२०	१५	५	२.९३		१५	बाखा नस्ल सुधार गरी उन्नत जातको नश्वमार्फत आगामी समयमा पशु उत्पादकत्व वृद्धि गर्न सकिने देखिएको।
	जम्मा		५११	४३६	२७७	१३४.०३		६४६	

तालिका २१: आ.व. २०८१/८२ मा निर्माण भएका गाई/भैंसीको गोठ तथा भेडा/बाखाको खोरको प्रगति विवरण

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	पशु वस्तु	विस्तृतीकरण
१	इलाम	वटा	२५	२५	१५	१४.६८	गाई	२५ वटा गोठसुधार कार्यक्रम सञ्चालन भएको जसबाट कृषकहरूका करिब १२५ भन्दा बढी गाईवस्तुलाई सुधारिएको गोठको सुविधा उपलब्ध भएको।
२	खोटाङ	वटा	८०	८०	१२०	११८.६		बाखा खोर निर्माण।
३	ओखलढुंगा	वटा	४०	३५	६०	४८.५१	बाखा	खोर निर्माणमार्फत उत्पादन वृद्धि तथा स्वस्थ बाखा उत्पादन।
४	सिराहा	वटा	१५	११	३०.३	२०.११	भैंसी	८ वटा आधुनिक खोर ३ र वटा नमुना गाई/भैंसी फार्म निर्माणमा अनुदान सहयोग
५	रामेछाप	वटा	५०	४९	४०	३८.५५	बाखा	४९ वटा आधुनिक खोर निर्माण भएको
६	सिन्धुपाल्चोक	वटा	९०	८१	१३५	११८.९६	गाई/भैंसी	सिन्धुपाल्चोकमा ४१ वटा र काभ्रेमा ४० वटा निर्माण भएको।
७	नुवाकोट	वटा	७६	७३	७२.२	६५.७४	बाखा	६ वटा ७० बाखा अटने खोर र ६७ वटा ३० वटा बाखा अटने खोर निर्माण भई जम्मा २४४० वटा बाखालाई उचित वासस्थानको व्यवस्थापन
८	धादिङ	वटा	२५	३८	५५	५४.१७	बाखा	८ वटा आधुनिक खोर निर्माणमा अनुदान सहयोग, २५ वटा नयाँ खोर निर्माण र ५ वटा खोर सुधार गरिएको
९	भक्तपुर	वटा	१५	१५	६	५.८७	गाई/भैंसी	१५ वटा गोठ सुधार भई स्वच्छ दूध उत्पादन

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	पथु वस्तु	विस्तृतीकरण
१०	मुस्ताङ	वटा	१०	१०	३०	३०	च्याङ्ग्रा	च्याङ्ग्रा पालनका लागि थप १० वटा खोर निर्माण भएका,
११	बागलुङ	वटा	१५	१५	३०	२७.२२	बाखा	१५ वटा सुधारिएको आधुनिक खोर निर्माण भई करिब १५०० बाखापालनमा सहजता भएको
१२	अर्घाखाँची	वटा	३५	३३	२६.२५	२१.९१	बाखा	३३ वटा बाखा खोर निर्माण भएको
१३	गुल्मी	वटा	४०	३४	३८	३१.४६	बाखा	३४ वटा बाखा खोर निर्माण भएको
१४	दाङ	वटा	३०	२६	३०	२६.०८	बाखा	२६ वटा बाखा खोर निर्माण भएको
१५	बर्दिया	वटा	५०	५०	२५	२४.५७	गाई/भैसी	३५ वटा ६ पशु क्षमताको व्यवस्थित गोठ निर्माण तथा १५ गोठ सुधारमार्फत थप दूध उत्पादन बढ्ने।
१६	हुम्ला	वटा	३५	४२	५२.५	५०.३९	भेडाबाखा	भेडाबाखा पालनका लागि थप ४२ वटा खोर निर्माण भएका।
१७	सुर्खेत	वटा	३५	३४	३५	३१.०९	बाखा	बाखा पालनका लागि थप ३४ वटा खोर निर्माण भएका।
१८	अछाम	वटा	५०	४३	५६	५२.५१	बाखा	१० वटा नमुना बाखा खोर प्रदर्शन र ३३ वटा उन्नत बाखा खोर निर्माणबाट बाखा स्वस्थ, गुणस्तरीय र उत्पादनमा वृद्धि भएको।
	जम्मा		७१६	६९४	८५६	७८०.४५		

तालिका २२: आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालित गाई/भैसीको भकारी सुधार कार्यक्रमको विवरण

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	वस्तु	विस्तृतीकरण
१	लमजुङ	पटक	२	२	३.४	२.४१		जोन कमाण्ड क्षेत्रका कूल २० वटा कृषक संस्थाहरूको २० वटा भकारीको निर्माण तथा सुदृढीकरणमा सहयोग गरिएको
२	स्याङ्जा	वटा	१००	९३	२०	१४.६७	गाई/भैसी	९३ वटा व्यवसायिक गाई/भैसीपालन फर्मको भकारी सुधार
३	जाजरकोट	वटा	२५	२४	३.१८	२.८३	ओखर सुन्तला	२४ वटा भकारी निर्माण गरी मल मुत्रको समुचित व्यवस्थापन भएको
	जम्मा		१२७	११९	२७	१९.९१		

२.८.१२ मत्स्य विकास कार्यक्रम

यस कार्यक्रम अन्तर्गत माछा जोन सुपरजोनहरूमा मत्स्य क्षेत्र विस्तार, मत्स्य ह्याचरी, माछा दाना उद्योग, जिउँदो माछा पसल, यान्त्रिकीकरण, सिँचाइ लगायत पूर्वाधार निर्माणका कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा आएका छन्। आ.व. २०८१/८२ मा ४३ हेक्टर मत्स्य पोखरी क्षेत्र विस्तार भई परियोजनाको सुरुदेखि हालसम्म १८७३ हेक्टर मत्स्य पोखरी निर्माण भएको छ।

तालिका २३: आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालित गरिएको मत्स्य पोखरी क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	विस्तृतीकरण
१	झापा	हे	२५	११	१००	३३.१८	११ हेक्टरमा नयाँ पोखरी निर्माण सम्पन्न भएको।
२	सिराहा	हे	१८	३.३	५४	९.९६	३.३ हे. मा मात्र नयाँ पोखरी निर्माण भएको।
३	धनुषा	हे	१०	१.७६	४०	५.३६	१.७६ हे. थप नयाँ पोखरी निर्माण।
४	सर्लाही	हे	२५	१३	७५	६६	१३ हे. नयाँ पोखरी निर्माण र ९ हे. बाढीबाट क्षति ग्रस्त पुराना पोखरी मर्मत सम्भार।
५	बारा	हे	१५	१.५	४५	४.४७	क्षेत्र विस्तार भई जिल्लामा माछा उत्पादनमा वृद्धि।
६	चितवन	हे	१०	२	३०	३.५४	४ वटा नयाँ पोखरी तथा १ वटा नर्सरी पोखरी निर्माण, करिब २ हे. क्षेत्रफलमा मत्स्य पोखरी क्षेत्र विस्तार भएको।
७	कपिलवस्तु	हे	१५	७	४५	२०.८२	७ हेक्टर नयाँ मत्स्य पोखरी निर्माण भएकोले माछा जोन क्षेत्रमा थप ३५ मे. टन वार्षिक माछा उत्पादन हुने।
८	बर्दिया	हे	८	३	२४	७.४२	३ हे. नयाँ पोखरी निर्माण भएको, माछाको थप उत्पादनमा वृद्धि हुने।
९	कैलाली	हे	२०	०.२७	६०	०.८१	०.२७ हे. क्षेत्रफलमा नयाँ मत्स्य पोखरी निर्माण भएको।
	जम्मा		१४६	४३	४७३	१५१.५६	

२.८.१३ प्लाष्टिक टनेल निर्माण कार्यक्रम

यस कार्यक्रम अन्तर्गत आ.व. २०८०/८१ सम्म ५४९५ वटा प्लाष्टिक टनेल निर्माण भएका थिए। आ.व. २०८१/८२ मा विभिन्न प.का.ए. अन्तर्गत ५८३ वटा स्थायी प्लाष्टिक टनेल र ६३५ वटा अस्थायी प्लाष्टिक टनेल गरी जम्मा १२१८ वटा प्लाष्टिक टनेल निर्माण भएका छन्। यसरी आ.व. २०८१/८२ सम्ममा जम्मा ६७१३ वटा प्लाष्टिक टनेल निर्माण भएका छन्।

तालिका २४: आ.व. २०८१/८२ मा निर्माण भएका स्थायी प्लाष्टिक टनेलहरूको विवरण

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	विस्तृतीकरण
१	तेह्रथुम	वटा	७५	६०	६३	४२.२१	
२	खोटाङ	वटा	२०	२०	४०	३८	
३	रामेछाप	वटा	७	७	१५.७५	१५.६१	७ वटा जि.आइ. को सिम्पल ग्रीनहाउस निर्माण गरी डालेघाँस बेर्ना उत्पादनको लागि प्रयोग गरिने।
४	नुवाकोट	वटा	८३	७६	७७	७०.८	१ रोपनीको ८ वटा र ९० वर्ग मिटरको ७६ वटा पक्की प्लाष्टिक घर निर्माण।
५	धादिङ	वटा	५६	५६	८४	८४	५६ वटा नेचुरल भेन्टिलेटेड फलामे स्थायी प्लाष्टिक टनेल (fertigation प्राविधिको थोपा सिँचाइ प्रणाली जडान सहित) को निर्माणमा अनुदान सहयोग, fertigation सहितको थोपा सिँचाइ प्रविधिबाट उत्पादकत्व बढनका साथै बेमौसमी तरकारी उत्पादन हुने।
६	लमजुङ	वटा	५०	५०	३६	२६.५४	जोन कमाण्ड क्षेत्रका कूल ४१ वटा कृषक संस्थाहरूको लागि ५० वटा नयाँ स्थायी टनेल घर निर्माण र २८ वटा पुराना टनेलहरूको सुदृढीकरणमा सहयोग गरिएको।
७	कास्की	वटा	५०	८६	५०	४८.६१	८३ वटा नयाँ स्थायी पाल्टिक घर निर्माण तथा ३ वटा सेमिहाईटेक संरचनाको सुदृढीकरण भएको।
८	बागलुङ	वटा	३५	५०	३५	३४.२५	तरकारी जोन अन्तर्गत ५० वटा प्लाष्टिक घर (टनेल) निर्माण सम्पन्न भई, बेमौसमी तरकारी खेतीको लागि सहयोग।
९	प्यूठान	वटा	४	४	३.२३	३.२३	४ वटा विभिन्न क्षेत्रफलका पक्की टनेल निर्माण गरिएको, बेमौसमी तरकारी सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत टनेल निर्माण गरिएको।
१०	बर्दिया	वटा	३	१	१५	४.१५	विभिन्न सिजनल तथा अफसिजन तरकारीको उत्पादन गर्न सहज हुने।
११	सल्यान	वटा	३६	३६	३६	२८.५८	तरकारी जोनमा ३६ वटा स्थायी प्लाष्टिक टनेल निर्माण सम्पन्न भई बेमौसमी तरकारी खेती उत्पादनमा सहयोग पुगेको।
१२	सुर्खेत	वटा	७६	७६	७६	७४.२३	उक्त घरभित्र करिब ४७५ क्वीन्टल टमाटर, काँक्रा, करेला लगायतका तरकारीको उत्पादन भई कृषकको आमदानी बृद्धि हुने र विशेषत बेमौसमी तरकारी उत्पादनमा सहयोग पुग्ने।

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	विस्तृतीकरण
१३	दार्चुला	वटा	१७	१७	२०	१९.८९	१७ वटा स्थायी प्लाष्टिक घर निर्माण गरिएको।
१४	डडेलधुरा	वटा	४०	४४	४०	१५.७१	तरकारी जोन अन्तर्गत डोटी जिल्लामा ४४ वटा स्थायी प्लाष्टिक घर निर्माण गरिएको।
	जम्मा		५५२	५८३	५९०.९८	५०६.१८	

तालिका २५: आ.व. २०८१/८२ मा निर्माण भएका अस्थायी प्लाष्टिक टनेलहरूको विवरण

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	विस्तृतीकरण
१	खोटाङ	वटा	५०	४९	६	६	बाँसको प्लाष्टिक घर निर्माण।
२	चितवन	वटा	२०	१९	१०	८.१४	तरकारी जोन मकवानपुर अन्तर्गत १९ जना कृषक/ कृषक समूह/सहकारीलाई तरकारी बालीको लागि प्लाष्टिक घर निर्माण गरी मौसमी/बेमौसमी तरकारी खेतीमा प्रोत्साहन/सहयोग।
३	भक्तपुर	वटा			५०	४७	करिब १६५० अस्थायी प्लाष्टिक घर निर्माणको लागि प्रोत्साहन सहयोग।
४	कास्की	वटा	४०४	३०८	२९.७५	२२.३२	
५	अर्घाखाँची	वटा	१००	१००	५.१५	५.११	
६	प्यूठान	वटा	१००	१००	११.७५	११.६७	१०० वटा बाँसका ५*१२ वर्ग मिटर साइजका कच्ची टनेल निर्माण गरिएको, बेमौसमी तरकारी सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत टनेल निर्माण गरिएको, टनेल साथ मल्विड प्लाष्टिक, बीउविजन, विषादी, सुक्ष्म खाद्यतत्व आदि पनि सहयोग
७	बर्दिया	वटा	२५	१०	२	१.४३	
८	दार्चुला	वटा	०	०	०	०	३ वटा अस्थायी प्लाष्टिक घर निर्माण गरिएको। स्थायी र अस्थायी प्लाष्टिक घरको कार्यक्रम एउटै रहेको।
९	डडेलधुरा	वटा	५०	४९	८.५	६.३४	४९ वटा ६*१२ मी. का प्लाष्टिक टनेल निर्माण
	जम्मा		७४९	६३५	१२३	१०८	

२.८.१४ बीउ उत्पादन कार्यक्रम

आ.व. २०८१/८२ मा परियोजना कार्यान्वयन एकाइमार्फत धान बालीमा ६१७.७२ हे., मकैमा १९९ हे., आलुमा ६५ हे., गहुँमा २५५.६७ हे. गरी जम्मा ११३७ हेक्टरमा बीउ उत्पादन कार्य सम्पन्न भएको छ।

तालिका २६: आ.व. २०८१/८२ मा सम्पन्न बीजवृद्धि उत्पादन कार्यक्रमहरूको विवरण

(रु. लाख)

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	बाली १	बाली २	विस्तृतीकरण
१	ताप्लेजुङ	हे.	७	७	४.२५	४		आलु	७ हेक्टर क्षेत्रफलमा गुणस्तरीय आलु उत्पादन गरी करिब १४० मे. टन आलु उत्पादन भएको।
२	संखुवासभा	हे.	२	२	२.६	१.७		मकै	६ टन उन्नत मकैको उत्पादन भई सम्पन्न जिल्लालाई आवश्यकता पर्ने मकैको बीउ मागलाई पूर्ति गर्न सहयोग पुर्याउनेछ।
३	झापा	हे.	३५	११०	८	३.५५	धान	मकै	धान विजवृद्धि १५ हेक्टरमा सम्पन्न र मकै विज वृद्धि १५ हेक्टरमा सम्पन्न।
४	सर्लाही	हे.	५०	५०	१०	९.६	धान		धान बालीमा लालका बासमती, बहुगुनी-२, हर्दिनाथ-६, सुख्खा धान ३, तथा साँवा मन्सुली सब-१ जातका धान रौतहटमा २५ हे. तथा सर्लाहीमा २५ हे. मा प्रमाणित बीउ उत्पादन कार्य भइरहेको।
५	बारा	हे.	१००	६३.४५	१७	११.१७	धान		(स्वर्ण सब १ धान) सहकारी ३ वटा, फर्म २ वटा गरी जम्मा ५ वटा लाभान्वित भएको। बीउको लागि परिभरितामा कमी आएको, गुणस्तरीय बीउको उपलब्धता भएको।
६	रामेछाप	हे.	१	१	२.५५	२.२७		आलु	२५३३३ वटा आलुको दाना १३ वटा संस्थालाई वितरण।
७	सिन्धुपाल्चोक	हे.	८	८	८	८	आलु		
८	नुवाकोट	हे.	९६	९६	२३	२०.४७	धान	आलु	२ कृषक संस्थामात्र आवद्ध भई ३८०० के.जी. धान मूल र प्रजनन बीउ गरी ५६ हेक्टर क्षेत्रमा बीउ उत्पादन गरी १९६ मेट्रिक टन उन्नत र मूल बीउ उत्पादन, ७६००० पिपिएस प्रथम पुस्ता बीउ र ५६० मे. टन बीउ आलु उत्पादन।

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	बाली १	बाली २	विस्तृतीकरण
९	चितवन	हे.	३५	३५	२.९८	१.५३	धान		१६२५ के.जी. विभिन्न जातको (चैते-५. सावित्री, हर्दिनाथ) धानको बीउ वितरण गरी ३५ हे. क्षेत्रफलमा धान खेती विस्तार, २५ वटा स्प्रेयर, २० पिस त्रिपाल र १ वटा Moisture meter वितरण।
१०	गोरखा	हे.	३०	३०	२.०४	१.४१	धान		विभिन्न जातको धानको मूल बीउमार्फत प्रमाणित उन्नत बीउ उत्पादन गरी धानको बीउमा आत्मनिर्भरता।
११	बागलुङ	हे.	१०	२३	८.५	६.३४	धान	मकै	बीउ उत्पादन कार्यक्रम बाट वार्षिक धानको १५ मे.टन र मकैको ३० मे.टन बीउ उत्पादन गरिएको।
१२	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	हे.	१०	०	१.२८	०.७६	धान		
१३	रूपन्देही	हे.	२५०	१११	१३.२५	५.८९	धान	गाहुँ	९५ हे. क्षेत्रफलमा गाहुँको मूल बीउ स्रोतबाट ३९०.४५ मे.ट. उन्नत बीउ उत्पादन भएको र १६ हे. क्षेत्रफलमा धानको मूल बीउ स्रोतबाट बीउ उत्पादन भइरहेको।
१४	कपिलवस्तु	हे.	५०	५०	१३	३	धान		
१५	गुल्मी	हे.	१४०	७९	७.६५	१.५१		मकै	१० हेक्टरमा मूल बीउ र ६९ हेक्टरमा उन्नत मकै बीउ उत्पादन हुने।
१६	प्युठान	हे.	१५	१७	१.५९	१.४८	धान		१७ हे. जमिनमा करिब ८४ मे.टन. उन्नत जातका धानको बीउ उत्पादन हुने
१७	दाङ	हे.	६५	६५	४.४	४.३९		मकै	६५ हेक्टर जमिनमा उन्नत र हाइब्रिड जातको मकै बीउ उत्पादन भएको
१८	बर्दिया	हे.	७०	७०	५.५२	५.३२	धान		हर्दिनाथ-१, चैते-५, रामधान, सामा मन्सुली सब-१ को बीउ वृद्धि हुने।
१९	सुर्खेत	हे.	१५	१५	४.५	४.१७	मकै		१५ हे. क्षेत्रमा अरूण र मकैको बिज वृद्धि कार्य विस्तार भई कार्यक्रमबाट करिब ४७ टन उन्नत बीउ उत्पादन हुने अपेक्षा गरिएको।
२०	बझाङ	हे.	२	२	४	४	आलु		पि.वि.एस. दाना तथा आलुको उन्नत तथा स्थानीय जातको ०.६ हेक्टरमा बीउ उत्पादन सहयोग।
२१	दार्चुला	हे.	१०	१०	०.३	०.३	मकै		१८ मे. टन मकैको बीउ उत्पादन हुने।

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	बाली १	बाली २	विस्तृतीकरण
२२	डडेलधुरा	हे	७	७	१०	१०	आलु		
२३	कन्चनपुर	हे	१७५	१७५	१९.२५	१७.८७	धान	गहुँ	१०० हे. क्षेत्रफलमा धान तथा ७५ हे. क्षेत्रफलमा गहुँको बीउ उत्पादन कार्य भएसँगै प्रमाणित स्तरको ३६० मे.ट. धान र २४२ मे.ट. गहुँ बीउ उत्पादन हुने।
२४	कैलाली	हे	१००	८५.६७	२०	१२.२५	गहुँ		८५.६७ हे. क्षेत्रफलमा गहुँ विजवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन भई करिब ३९५ मे.टन उन्नत जातको गहुँ बीउ उत्पादन।
२६		हे	५०	२५.२७	१०	४.७६	धान		२५.२७ हे. क्षेत्रफलमा धान विजवृद्धि भई करिब १३७ मे.टन उन्नत जातको धान बीउ उत्पादन।
	जम्मा		१३३३	११३७	२०३.११	१४६			

तालिका २७: आ.व. २०८१/८२ मा सम्पन्न सिकाइ केन्द्र एवम् उन्नत प्रविधि प्रदर्शन स्थापना तथा सञ्चालन कार्यक्रमको विवरण

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	विस्तृतीकरण
१	झापा	हे	१०	१०	१३.२८	९.७९	धानको प्रदर्शन ३ हेक्टरमा, मकैको ५ हेक्टर, तरकारीको १ हेक्टर, माछाको १ हेक्टर।
२	सिराहा	हे	४	४	२७	२६.६७	प्रदर्शनी केन्द्र माछामा २ र आँपमा २, प्रदर्शनी केन्द्रको लागि मेसिनरी औजार खरिद माछामा २ र आँपमा १।
३	सर्लाही	हे	१	१	७.६५	७.६५	टयाक्टर-१, रोटाभेटर-१, मिनी मकै हार्भेष्टर-१।
४	बारा	हे	३	३	३.८३	२.७७	सहकारी, समूह र फर्म गरी जम्मा ५ वटा लाभान्वित भएको।
५	नुवाकोट	हे	१	१	२.५५	१.५६	१ धान रोप्ने मेसिन खरिद, ५०० नर्सरी क्रेट खरिद।

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	विस्तृतीकरण
६	लमजुङ	सङ्ख्या	२	७	६.८	४.९४	लमजुङ जोन कमाण्ड क्षेत्रका कूल ३ वटा कृषक संस्थाहरूको अलैची/तरकारी बालीमा (अलैचीमा १ वटा र तरकारीमा २ वटा) नमुना प्रविधि (मलिचिड/टिप्युकल्वर विरूवा/मलखाद/एकीकृत शत्रुजीव व्यवस्थापन लगायत) प्रदर्शनमा सहयोग गरिएको र मनाङ जोन कमाण्ड क्षेत्रका कूल ४ वटा कृषक संस्थाहरूको उच्च घनत्व स्याउ वगानको क्षेत्र विस्तारमा आवश्यक विरूवा व्यवस्थापनमा सहयोग गरिएको।
७	कास्की	सङ्ख्या	२	२	१६	१५.९३	२ वटा नयाँ (एकीकृत कृषि तथा पशुपन्छी फर्मलाई) र १ वटा पुरानोलाई सहयोग भएको।
८	कपिलवस्तु	सङ्ख्या	१५	११	११	७	तरकारी जोनतर्फका ६ वटा लाभप्राही संस्थाहरूलाई प्रत्येक १५ कठ्ठा क्षेत्रफलमा प्रदर्शन सञ्चालनको लागि लहरे तरकारी बीउ, मलिचिड प्लाष्टिक, सुक्ष्मतत्व तथा बाली संरक्षण सामग्रीहरूमा सहयोग भएको भने माछा जोन तर्फ ५ वटा लाभप्राही संस्थाहरूलाई प्रत्येक १५ कठ्ठा मत्स्य जलाशय क्षेत्रफलमा प्रदर्शन सञ्चालनको लागि माछाको भुरा, चुना, माछा दाना, आदिमा सहयोग भएको।
९	पाल्पा	हे.	३	३	३.८३	२.७३	प्राङ्गारिक मल उत्पादन गर्ने तरिका प्रदर्शन तथा सामग्री वितरण।
१०	दाङ	हे.	८	८	३.४	३.४	३ हेक्टरमा तोरी बाली र ४ हेक्टरमा मकै बालीमा प्रविधि प्रदर्शन।
११	अछाम	सङ्ख्या	२	२	८.५	६.५५	आलु बालीमा प्रविधि प्रदर्शन प्रवर्द्धन।
१२	दार्चुला	हे.	२	५.६२	२९.७५	२५.१७	०.६२ हे. उच्चघनत्व स्याउको क्षेत्र विस्तार र ५ हे. ओखर क्षेत्र विस्तार भएको।

२.८.१५. किवी तथा स्याउमा ट्रेलिसिड सहयोग कार्यक्रम

आ.व. २०८१/८२ किवीमा तथा स्याउमा ट्रेलिसिड सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत स्याउमा १.१ हे. र किवीमा ०.९ हेक्टरमा ट्रेलिसिड व्यवस्थापनमा सहयोग गरिएको छ जसको लागि १४ लाख खर्च भएको छ।

तालिका २८: आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालित किवी तथा स्याउमा ट्रेलिसिड सहयोग विवरण

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	विस्तृतीकरण
१	ओखलढुंगा	हे.	३	२	२२	१४	स्याउमा १.१ हे. र किवीमा ०.९ हेक्टरमा ट्रेलिसिड व्यवस्थापन
	जम्मा		३	२	२२	१४	

तालिका २९: आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालित बगैँचा घेराबार कार्यक्रमको विवरण

(रु. लाख)

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	विस्तृतीकरण
१	ओखलढुंगा	हे.	२०	२०	४०	३५.८४	
२	रुकुम (पूर्वी भाग)	सड्ढ्या	१५	१४	१५	१४	१४ वटा बगैँचामा घेराबार गरी ३.५ हे. ओखर बगैँचा घेराबार भएको।
३	अर्घाचम	वटा	१०	१०	२०	१८.७	गत वर्ष स्थापना भएका तथा यो वर्ष स्थापना हुने नमुना बगैँचाको घेराबार सहयोग।
४	दाचुला	मिटर	१६००	२१५०	१९.०४	१६.०३	९५० मी. सुन्तलाजात फलफूल र १२०० मी. स्याउमा घेराबार निर्माण गरिएको।
५	डडेल्धुरा	सड्ढ्या	३	४	३५	३४.७१	४ वटा ४०० रोपनी जग्गा घेराबार गरिएको र आलु खेती विस्तार गरिएको
	जम्मा				१२९	११९	

तालिका ३०: आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालित नमूना बगैँचा स्थापनामा सहयोग कार्यक्रमको विवरण

(रु. लाख)

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	नमूना बगैँचा स्थापना सहयोग कार्यक्रम				विस्तृतीकरण	
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च		बालीको विवरण
१	तान्लेजुङ	सड्ढ्या	१	१	२.२४	२.६२	सुन्तला	२ वटा सुन्तला बगान थोपा सिँचाइसहितको कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको २० रो. ४०० वटा कलमी सुन्तलाको विरूवा रोपण भएको।
२	संखुवासभा	सड्ढ्या	४	४	६.८	४.६	सुन्तला	संखुवासभामा १ र भोजपुरमा ३ वटा नमुना सुन्तला बगैँचा सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन भएको।
३	गोरखा	सड्ढ्या	१५	२३	२५.५	२०.९१	सुन्तलाजात फलफूल	बाँझो लगायतका जग्गामा सुन्तलाजात फलफूलको व्यवसायिकता विकासका लागि मल विरूवा यान्त्रीकरणमार्फत आत्मनिर्भरतातर्फ अग्रसरता विकास।
४	पाल्पा	सड्ढ्या	३	३	५.१	३.१३	सुन्तला	थोपा सिँचाइ जडानसहित १२० वटा सुन्तलाका विरूवा रोपण।

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	नमूना बगैँचा स्थापना सहयोग कार्यक्रम					विस्तृतीकरण
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	बालीको विवरण	
५	सल्यान	सङ्ख्या	४	१	६	१.४८	सुन्तला	थोपा सिँचाइ जडानसहित १२० वटा सुन्तालका विरूवा रोपण।
६	डोल्पा	सङ्ख्या	१२	१३	१२	११.५३	स्याउ	१३ वटा स्याउ बगैँचामा जाली घेराबार गरिएको।
७	जाजरकोट	सङ्ख्या	५	५	४.२५	४.१६	ओखर	६०० ओखरका कलमीका विरूवा रोपण भएको।
८	सुर्खेत	सङ्ख्या	४	०	३.४	०		
९	अछाम	सङ्ख्या	१०	१०	८.५	७.८८	स्याउ	बाँझो जमिनमा उन्नत प्रविधि सहित नमुना स्याउ बगैँचा स्थापना प्रदर्शन गरिएको।
१०	डडेल्धुरा	सङ्ख्या	३	३	५.४१	३.८	सुन्तलाको नमुना बगैँचा स्थापना	ड्रिप र weed mate सहित तिन वटा पालिकामा बगैँचा स्थापना गरिएको।
	जम्मा		६१	६३	७९.२०	६०.०८		

तालिका ३३: आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालित बगैँचा सुदृढीकरण कार्यक्रमको प्रगति विवरण

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	सुन्तलाजात				स्याउ				ओखर			
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)
२	रामेछाप	सङ्ख्या	२	२	४२५	४२५								
३	गोरखा	सङ्ख्या	८०	८०	२०.४	१८.५८								
४	मुस्ताङ	सङ्ख्या								१५.	१५.	२.१	१.६	
५	स्याङ्जा	सङ्ख्या	१२००	६५०	३०.६	१८.१७								

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	सुन्तलाजात				स्याउ				ओखर					
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)		
६	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	हेक्टर	१००	१००	१२.७५	१०.०९										
७	पाल्पा	सङ्ख्या	१८	१३	७.६५	३.१५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
८	सल्यान	सङ्ख्या	१०	१०	६.८	६.३१										
९	डोल्पा	हेक्टर					३०	२८	३५	२४						
१०	जुम्ला	सङ्ख्या					१०	१०	८.५०	६.२३						
११	हुम्ला	सङ्ख्या					३०	३३	१२.७५	१२.७२						
१२	जाजरकोट	सङ्ख्या	२०	४०	१५	१४.८०								१०	३५	९०
१३	सुर्खेत	हेक्टर	५	१३	३.४०	३.१६										
१४	डडेलधुरा	हेक्टर	१७	२०	६.८	५.०९										

तालिका ३२: आ.व. २०८१/८२ को मौरीघार वितरण कार्यक्रमको प्रगति विवरण

(रु. लाख)

क्र. सं.	प.का.ए.	पकाइ	गोलासहितको मौरी घार वितरण			खाली मौरी घार वितरण			विस्तृतीकरण		
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण		विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च (रु. लाख)
१	मोरङ	सङ्ख्या	१२५	२१२	१६.२५	१६.२५	१६.२५	२८५	(गोलासहितको मौरीघार र खाली मौरीघारको लागि १६.२५ लाख रकम विनियोजन गरिएकोमा २८५ खाली घार, १४० मौरीसहित घार वितरण र ७२ गोला थप वितरणमा १६.२५ लाख रकम अनुदान सहयोग गरिएको।		
२	लमजुङ	पटक	२	३३७	३६ (गोलासहितको मौरीघार र खाली मौरीघार दुवैको लागि)	१५.१६	१५.१६	१२४१	०	१९.२३	मौरीघार तथा गोलामा अनुदान शीर्षकमा विनियोजन गरिएको कूल ३६ लाख बजेटबाट मौरी जोन कमाण्ड क्षेत्रमा रहेका १२१ वटा कृषक संस्थाहरूको मौरीको व्यवसाय विस्तार तथा सुदृढीकरणका लागि ३३७ मौरी सहितको गोला घार र १२४१ वटा खाली घार गरी कूल १५७८ वटा मौरी घार व्यवस्थापनमा कूल ३४.४० लाख रकम अनुदान सहयोग गरिएको।
३	दाङ	पटक	१		२५ (मौरीपालनसँग सम्बन्धित विभिन्न क्रियाकलापको लागि)			३६०			मौरीपालनसँग सम्बन्धित औजार उपकरण तथा मौरी सामग्री सहयोग र मह मौरी चाका तथा अन्य महजन्य उत्पादनसँग सम्बन्धित उद्योग स्तरीकरण कार्यक्रमबाट मौरीपालनसँग सम्बन्धित विविध क्रियाकलापहरूसँगै मौरीघार वितरण गरिएको।

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	गोलासहितको मौरी घर वितरण				खाली मौरी घर वितरण				विस्तृतीकरण
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	
४	जाजरकोट	सङ्ख्या	२००	२००	१०	८.९०	१	१८२	५	४.५७	१८२ वटा खाली र २०० वटा गोलासहित मौरीघर वितरण भई मौरीपालनसँग सम्बन्धित औजार उपकरण तथा मौरी सामग्री सहयोग र मह, मौरी चाका तथा अन्य महजन्य उत्पादनसँग सम्बन्धित उद्योग स्तरिकरण कार्यक्रमबाट मौरीपालनसँग सम्बन्धित विविध क्रियाकलापहरूसँगै मौरीघर वितरण गरिएको ।

तालिका ३३: रस्टिक तथा सेलार स्टोर निर्माण सहयोग कार्यक्रमको विवरण (आ.व. २०८१/८२)

क्र.सं.	प.का.ए.	एकाइ	रस्टिक स्टोर				सेलार स्टोर				
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	
१	ताप्लेजुङ	वटा	१	१	१२	१२					
२	ओखलढुंगा	वटा	३	३	४५	४३.३७१					
३	रामेछाप	वटा	५	५	५०	४९.९६					
४	रुकुम (पूर्वी भाग)	वटा	२	२	३०	३०					
५	सुर्खेत	वटा	२	२	२०	१९.४५	१			६	
६	बझाङ	वटा	२	२	२४	२४					
	जम्मा		१५	१५	१८१	१७८	१			६	

तालिका ३४: प्राङ्गारिक मल उत्पादन सहयोग कार्यक्रमको विवरण (आ.व. २०८१/८२)

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	प्राङ्गारिक मल उत्पादन कार्यक्रम			विस्तृतीकरण
			लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	
१	झापा	सङ्ख्या	५	५	६.३८	तरकारी खेतीमा प्रयोग हुने कम्पोष्ट मल उत्पादन गर्न ५ वटा कम्पोष्ट पिट निर्माण कार्य सम्पन्न भई यसबाट प्रति पिट १ मे. टन का दरले ५ मे. टन कम्पोष्ट मल/गड्यौला मल उत्पादन भएको। कार्यक्रम स्थलमा माटोमा प्राङ्गारिक पदार्थ बढ्ने अपेक्षा गरेको।
२	कास्की	सङ्ख्या	२	२	०.८५	गड्यौला मल उत्पादन प्रदर्शनमार्फत २ वटा कृषि फर्मलाई सहयोग भएको।
	जम्मा		७	७	७.२५	

तालिका ३५: कृषि तथा पशुपन्छी उद्यमशीलता विकास कार्यक्रमको विवरण (आ.व. २०८१/८२)

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	उद्यमको विवरण (Sub sector अनुसार वर्गीकरण गर्न सकिने)
१	झापा	सङ्ख्या	१०	९	४०	३४.७१५	व्यवसायिक च्याउ खेती ३ वटा, व्यवसायिक मौरीपालन तथा मह प्रशोधन २ वटा, व्यवसायिक तरकारी उत्पादन तथा प्रशोधन १ वटा, मासु उत्पादन र बजारीकरण १ वटा, खाद्यान्न उत्पादन तथा प्रशोधन २ वटा सञ्चालन भएको।
२	बारा	सङ्ख्या	२०	२४	८०	७१.५८	पर्सा जिल्लाबाट १ वटा सहकारी र फर्म ११ वटा गरी जम्मा १२ वटा लाभान्वित भएको र बारा जिल्लाबाट १२ वटा फर्म लाभान्वित गरी जम्मा २४ वटा कृषकहरू उद्यमी बन्न उत्प्रेरित भई आर्थिक रूपमा सवल तथा रोजगारीमा वृद्धि भएको।
३	रामेछाप	सङ्ख्या	२०	२०	६१.२५	५५.७९	सहकारी १ वटा, समूह १ र कृषि फर्म ८ गरी जम्मा १० लाभान्वित भएको भई उद्यमी बन्न सफल भएको र नियमित कार्यक्रमतर्फ मौरी उद्यमशीलता विकासका कार्यक्रम अन्तर्गत १० कार्यक्रम सञ्चालन भएको।
४	चितवन	सङ्ख्या	१५	२०	६०	५१.०९	खोर/गोठ निर्माण, स्थायी/अस्थायी प्लाष्टिक घर, बढाईको केज निर्माण, भर्मी सेड निर्माण, मसला उद्योग स्थापना, बागवानी नर्सरी स्थापना, बजारीकरणको लागि ढुवानी साधन आदि।

क्र. सं.	प.का.ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	उद्यमको विवरण (Sub sector अनुसार वर्गीकरण गर्न सकिने)
५	भक्तपुर	सङ्ख्या	२५	३७	१००	९१.५६	२० वटा गोठ, ७ वटा च्याउ घर, कुखुराको खोर २, स्वचालित पानी तताउने मेसिन र मासु सुकेश २, र ६ प्लाष्टिक घर निर्माण भई व्यवसायिकतामा वृद्धि भएको।
६	कास्की	सङ्ख्या	१०	८	४०	२९.९६	बाखापालन-रूपा गा.पा. ७, माउडाँडा र माछापुच्छ्रे गा.पा. ५, रिभान, फलफूल प्रशोधन तथा बजारीकरण-पोखरा महानगरपालिका १९, दीप गड्यौला मल उत्पादन तथा बजारीकरण-पोखरा म.न.पा ११, फूलबारी मौरीपालन व्यवसाय-पोखरा म.न.पा २२, कालाबाड, लोकल कुखुरापालन-पोखरा म.न.पा २१, लेयर्स कुखुरापालन-पोखरा म.न.पा १५, भैँसीपालन तथा दूधको बजारीकरण-पोखरा म.न.पा १४।
७	स्याङ्जा	सङ्ख्या	१०	१०	४०	३१.५३	२ बेमौसमी तरकारी खेती, १ अकबरे खुर्सानी खेती, १ गड्यौले मल उत्पादन, २ मौरीपालन, १ भैँसीपालन, २ बाखापालन, १ मासु बजारीकरणमा सहयोग गरी १० जना युवा कृषकहरूको आयआर्जनमा वृद्धि।
८	बागलुङ	सङ्ख्या	१०	१०	४०	३८.८८	बाखापालन ३, च्याउखेती ३, मौरीपालन १, लोकल कुखुरापालन १, तरकारी खेती १, सुन्तलाजात नर्सरी १।
९	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	सङ्ख्या	१०	२	४०	४.४८	बङ्गुरपालन १, नर्सरी घर निर्माण १।
१०	रूपन्देही	सङ्ख्या	८	६	३२	२२.३७	गड्यौली मल-३, व्यवसायिक तरकारी-१, व्यवसायिक मौरीपालन-१, च्याउको बीउ उत्पादन तथा प्रशोधन-१।
११	कञ्चनपुर	सङ्ख्या	१०	११	४०	२५.६३	तरकारी खेती -१, कुखुरापालन (ब्रोइलर)-४, कुखुरापालन (लोकल)-१, बाखा-२, बङ्गुर-२, मिट मार्ट-१।
	जम्मा		१४८	१५७	५७३	४५७.५९	

तालिका ३६: व्यवसायिक प्याज प्रवर्द्धन कार्यक्रमको विवरण (आ.व. २०८१/८२)

क्र. सं.	प.का.प.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	क्षेत्रफल	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	कैफियत
१	तेह्रथुम	पटक	४	०	०	२५.२	०	
२	झापा	पटक	२	२	२.८	८.५	४.१४	२.८ हेक्टरमा प्याज खेती विस्तार भएको।
३	मोरङ	पटक	४	४	४	१७	१३.३८	३ हे. ५ कठ्ठा सुनसरीमा र मोरङमा ३५ कठ्ठामा प्याज खेती गरिएको (नासिक ५३) जात, उत्पादकत्व १०.७ मे. टन/हे.।
४	धनुषा	पटक	४	४	१०	१७	६.९	
५	सर्लाही	पटक	४	४	३२	१७	१६.९९	१६ वटा कृषक समूहमार्फत साग प्याज २० हे. (४०० मे.टन हरियो प्याज उत्पादन) तथा गानो प्याज १२ हे. (१२० मे. टन गानो उत्पादन) मा प्याज खेती भएको, चैवर/सेन्चुरी, Nasik Red ५३, Red Creole जातको खेती भएको।
६	बारा	पटक	४	४	८	१७	८.४१	१४ वटा समूह/सहकारी/फर्म लाभान्वित भएको। प्याज खेतीको व्यावसायीकरणमा थप सहयोग भई उत्पादनमा वृद्धि भएको।
७	नुवाकोट	पटक	४	४	५	१७	४.२८	६० मेटन प्याज उत्पादन।
८	धादिङ	पटक	४	४	१७	१८	१२.७४	व्यवसायिक प्याज उत्पादन भएको; प्रति रोपनी रु. ३०००.०० का दरले कृषि सामग्री खरिदमा अनुदान सहयोग।
९	चितवन	पटक	४	४	१०.३	१७	१६.८	करिब १०.३ हे. क्षेत्रफलमा प्याज रोपण कार्य सम्पन्न भई व्यवसायिक प्याज खेती १३५ मे. टन उत्पादन।
१०	भक्तपुर	पटक	२	२	४	९	८.४४	१२०/के.जी. सम्म हरियो गानो बिक्री हुने।
११	गोरखा	पटक	२	२	१८	८.५	६.८१	प्याज उत्पादन भई आयात प्रतिस्थापनमा सहयोग।
१२	लमजुङ	पटक	२	२	२.१५	८.५	६.१९	२५ वटा कृषक संस्थाहरूलाई २.१५ हे. क्षेत्रफलमा प्याज खेती विस्तारमा सहयोग गरिएको।
१३	कास्की	पटक	४	४	३.७५	१७	१२.६	३.७५ हे. क्षेत्रफलमा प्याज खेती तथा २ वटा प्याज स्टोर हाउस निर्माण (१६*५० फिट, २३.५ मे. टन क्षमता स्थायी संरचना) र (५*१२ मी. को अस्थायी बाँसको संरचना, १६ मे. टन) र साना सिँचाइमा सहयोग।

क्र. सं.	प. का. ए.	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	क्षेत्रफल	विनियोजित बजेट (रु. लाख)	वार्षिक खर्च (रु. लाख)	कैफियत
१४	बागलुङ	पटक	२	२	५	८.५	१.७२	५ हेक्टर जमिनमा प्याज खेतीको विस्तार भएको।
१५	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	पटक	४	४	१४	१७	११	यस कार्यक्रमबाट कृषक समूह, सहकारी तथा फर्महरूले बीउ ८४.५ के.जी., प्याकोजिङ बोरा- ३३८५ थान, स्प्रेयर- ३५ थान लगायतका उत्पादन कृषि सामग्रीहरूमा अनुदान सहयोग प्राप्त गरेका थिए। यसबाट १९७.४ मे. टन प्याज उत्पादन भएको छ।
१६	कपिलबस्तु	पटक	२	१	९	८.५	४.६१	तरकारी जोन क्षेत्रमा करिब ९ हे. प्याजको क्षेत्र विस्तार हुँदा उत्पादित प्याजको खपत र करिब ४० मे.टन बराबरको बजारीकरण हुँदा स्थानीय कृषकहरूको आयस्तरमा वृद्धि भएको।
१७	पाल्पा	पटक	२	२	३.६	८.५	३.८५	१३ वटा कृषक समूह/सहकारी र फर्महरू लाभान्वित भएको।
१८	अर्घाखाँची	पटक	२	२	२.३	८.५	३.५	२ वटा सहकारी १ वटा समूह र ३ वटा फर्महरू लाभान्वित भएको।
१९	प्युठान	पटक	२	२	९.५	८.५	८.४६	१९० रोपनीमा व्यवसायिक प्याज खेती गरी १८१ मे. टन ताजा प्याज र २.५ मे. टन प्याजको सेट उत्पादन र ६५ रोपनीमा बेमौसमी प्याजको सेट खेती गरिने।
२०	बर्दिया	पटक	२	१	१२	८.०	१.३९	नासिक-५३ जातको १३० के.जी. प्याजको बीउ वितरणमार्फत १२ हेक्टरमा खेती भई १८२० मे.ट. उत्पादन भएको।
२१	सल्यान	पटक	२	२	२	८.५	२.२५	मिनिटिलर, प्याजको बीउ लगायत अन्य कृषि सामग्रीहरू खरिदमा अनुदान सहयोग गरी २० मे. टन प्याज उत्पादनमा वृद्धि भएको।
२२	सुर्खेत	पटक	२	२	९.३५	८.५	५.२७	९.३५ हेक्टर क्षेत्रफलमा प्याज खेती गरी कृषकको आयआर्जन भई कृषि उत्पादनमा वृद्धि भएको।
२३	दार्चुला	पटक	२	२	१.४२	८.५	४.५९	१.४२ हेक्टरमा प्याजको क्षेत्र विस्तार भएको।
२४	डडेलधुरा	पटक	२	४	३	८.५	४.५	४ वटा फर्म र समूहलाई प्याज प्रवर्द्धन गर्न सहयोग गरिएको।
	जम्मा		६८	६४	१८८	२९८	१६८.६५	

२.१ परियोजना कार्यान्वयन पश्चात (आ.व. २०७३/७४ देखि २०८१/८२ सम्म) प्राप्त प्रतिफल विवरण

क) उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिसँग सम्बन्धित

क्र. सं.	कार्यक्रम	एकाइ	आ.व. २०८०/८१ सम्मको प्राप्त प्रतिफल	आ.व. २०८१/८२	आ.व. २०८१/८२ सम्मको प्रतिफल
१	खाद्यान्न बाली क्षेत्रफल विस्तार	हेक्टर	१९७३४	२९४१	२२६७५
२	चैते धानको क्षेत्रफल विस्तार	हेक्टर	११३६०	६१२६	१७४८६
३	फलफूल बाली क्षेत्रफल विस्तार	हेक्टर	९०५२	७६९	९८२१
४	तरकारी बाली क्षेत्रफल विस्तार	हेक्टर	६२५३	३५२	६६०५
५	आलु बाली क्षेत्रफल विस्तार	हेक्टर	३३४१	३२८	३६६९
६	मसला बाली क्षेत्रफल विस्तार	हेक्टर	२९६९	८८	३०५७
७	दाल बाली क्षेत्रफल विस्तार	हेक्टर	७९३	२०७	१०००
८	कफी क्षेत्रफल विस्तार	हेक्टर	२७७	२२	२९९
९	उच्च घनत्वको स्याउ रोपण	सङ्ख्या	६२	२.२६	६४.२६
१०	विजवृद्धि कार्यक्रम (धान, मकै, गहुँ)	हेक्टर	६०९७	१०७२	७१६९
११	चक्लाबन्दी खेती	हेक्टर	७७०३	७६१	८४६४
१२	साना सिँचाइ निर्माण	सङ्ख्या	१४८०२	३३९९	१८२०१
१३	साना सिँचाइ (सिञ्चित क्षेत्रफल)	हेक्टर	३०६९४ (८३ वटा सौर्य सिँचाइसहित)	५८३०	३६५२४ (८३ वटा सौर्य सिँचाइसहित)
१४	माछा पोखरी निर्माण	हेक्टर	१८३०	४३	१८७३
१५	फलफूल, तरकारी, मसला बाली र घाँसबाली बिरूवा उत्पादनका लागि नर्सरी स्रोतकेन्द्र	सङ्ख्या	५०१	६९	५७०
१६	बीउ स्रोतकेन्द्र स्थापना	सङ्ख्या	८६	८	९४
१७	पशु नस्ल स्रोतकेन्द्र	सङ्ख्या	८६	१६	१०२
१८	मत्स्य ह्याचरी	सङ्ख्या	३२	५	३७
१९	पशु नस्ल सुधार	सङ्ख्या	१८९८	६४६	२५४४
२०	बाखा/च्याङ्ग्रा खोर निर्माण	सङ्ख्या	१५१३	४६९	१९८२
२१	गाईभैँसी गोठ निर्माण	सङ्ख्या		१८२	१८२
२२	भकारो सुधार	सङ्ख्या	७०८०	११९	७१९९
२३	हाइटेक ग्रीनहाउस	सङ्ख्या	१०	०	१०
२४	सेमीहाइटेक ग्रीनहाउस	सङ्ख्या	१२४	०	१२४

क्र. सं.	कार्यक्रम	एकाइ	आ.व. २०८०/८१ सम्मको प्राप्त प्रतिफल	आ.व. २०८१/८२	आ.व. २०८१/८२ सम्मको प्रतिफल
२५	प्लाष्टिक टनेल/घर निर्माण	सङ्ख्या	५४९५	१२१८	६७१३
२६	PBS आलु उत्पादनका लागि स्क्रिन हाउस		८	०	८
२७	टिस्युकल्चर ल्याब स्थापना	सङ्ख्या	४	०	४
२८	किवी थाँका र स्याउमा ट्रेलिसिड सहयोग	हेक्टर	२०६	४०	२४६
२९	प्राङ्गारिक मल/भर्मी कम्पोष्ट/हरियो मल/जैविक मल प्रदर्शन	सङ्ख्या	३४४	११७	४६१
३०	उन्नत प्रविधि प्रदर्शन	सङ्ख्या	७०८	२०५	९१३
३१	प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	हेक्टर	४३४६२	०	४३४६२
३२	जैविक विषादी उत्पादन कारखाना	सङ्ख्या	८	०	८
३३	प्राङ्गारिक मल कारखाना	सङ्ख्या	८	२	१०
३४	Total Mixed Ration (TMR) उद्योग निर्माण तथा सञ्चालन	सङ्ख्या	२	०	२

ख) लागत न्यूनीकरणसँग सम्बन्धित

क्र.स.	कार्यक्रम	एकाइ	आ.व. २०८०/८१ सम्मको प्राप्त प्रतिफल	आ.व. २०८१/८२	आ.व. २०८१/८२ सम्मको प्रतिफल
१	कस्टम हायरिड सेन्टर	सङ्ख्या	६०६	८	६१४
२	साना मेसिनरी औजार	सङ्ख्या	५४१८२	८९८४	६३१६६

ग) मूल्य शृङ्खला अभिवृद्धि र बजार व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित

क्र. सं.	कार्यक्रम	एकाइ	आ.व. २०८०/८१ सम्मको प्राप्त प्रतिफल	आ.व. २०८१/८२	आ.व. २०८१/८२ सम्मको प्रतिफल
१	भण्डारण पूर्वाधार, पोष्टहार्भेष्ट क्षति न्यूनीकरण, बजारीकरण र प्राथमिक प्रशोधन उद्योग स्थापना				
१.१	तरकारी तथा फलफूल सङ्कलन केन्द्र	सङ्ख्या	२९८	८	३०६
१.२	गोदाम घर/भण्डारण घर	सङ्ख्या	२९	३४	६३
१.३	चिस्यान घर/कोल्डरूम	सङ्ख्या	७५	१५	९०
१.४	Rustic Store निर्माण	सङ्ख्या	६८	१५	८३
१.५	सोलार स्टोर	सङ्ख्या	२२	०	२२
१.६	ढुवानी साधन/माछा-मासुका लागि चिलिड भ्याटसहित	सङ्ख्या	१२४	१६	१४०
२	प्राथमिक प्रशोधन/प्रशोधन उद्योग	सङ्ख्या	१३६	४४	१८०

क्र. सं.	कार्यक्रम	एकाइ	आ.व. २०८०/८१ सम्मको प्राप्त प्रतिफल	आ.व. २०८१/८२	आ.व. २०८१/८२ सम्मको प्रतिफल
३	आलुचिप्स उद्योग	सङ्ख्या	१०	४	१४
४	सुधारिएको अलैची भट्टी	सङ्ख्या	७५८	१०९	८६७
५	स्याउ ग्रेडिङ मेसिन	सङ्ख्या	९	०	९
६	केरा राइपेनिङ च्याम्बर	सङ्ख्या	१५	३	१८
७	जिउँदो माछा पसल स्थापना	सङ्ख्या	६४	९	७३
८	दुग्ध सङ्कलन केन्द्र स्थापना तथा सुदृढीकरण	सङ्ख्या	२५	४	२९
९	चिलिङ भ्याट	सङ्ख्या		२१	२१

घ) संस्थागत विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि

क्र. सं.	कार्यक्रम	एकाइ	आ.व. २०८०/८१ सम्मको प्राप्त प्रतिफल	आ.व. २०८१/८२	आ.व. २०८१/८२ सम्मको प्रतिफल
१	माटो तथा बाली संरक्षण मिनी ल्याब	सङ्ख्या	६	०	६
२	माटो परीक्षण मोबाइल भ्यान खरिद	सङ्ख्या	८	०	८
३	खाद्य परीक्षण मोबाइल भ्यान खरिद	सङ्ख्या	२	०	२
४	कृषि इन्टर्न परिचालन	सङ्ख्या	२८३३	५८५	३४१८
५	प्राविधिक शिक्षालयको समन्वय (विद्यार्थी सङ्ख्या)	सङ्ख्या	३१५ (१३७४८)	२० (१२८७)	३३५ (१५०३५)

परियोजनाका जोन/सुपरजोनतर्फका कार्यक्रममा सहभागी हुन आ.व. २०८१/८२ मा जोन/सुपरजोन क्षेत्रका तपसिलको तालिका बमोजिमका १३०२४ वटा विभिन्न प्रकारका संस्थाहरू कार्यक्रम कार्यायन्वन एकाइहरूमा सूचीकृत भएका छन्।

क्र. सं.	प्रदेश	सहकारी	समूह	निजी उद्यमी/कम्पनी	प्राविधिक शिक्षालय	अन्य	जम्मा
१	कोशी	९०	३०६	१०३६	१	०	१४३३
२	मधेस	२८५	२९४	९४७	१	०	१५२७
३	बागमती	२१५	२९८	१६२४	१	६	२१४४
४	गण्डकी	११५	३७०	११००	७	०	१५९२
५	लुम्बिनी	३७७	८०७	१६४२	०	९८	२९२४
६	कर्णाली	१९८	४०८	२२२५	५	०	२८३६
७	सुदूरपश्चिम	२१८	४९५	१२८०	३	५	२००१
	जम्मा	१४०८	२६७२	८८१८	१७	१०९	१३०२४
	प्रतिशत	१०.८१	२०.५१	६७.७०	०.१४	०.८४	१००

२.१० परियोजनाको सुरुदेखि हालसम्मका मुख्य उपलब्धिहरू

कार्यक्रम	उपलब्धि
चक्लावन्दी खेती	<ul style="list-style-type: none"> परियोजनाबाट Land Consolidation र Crop Pooling गरी करिब ८४६४ हे. मा चक्लावन्दी खेतीको सञ्चालन भएको।
प्राविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यवसायिक उत्पादन कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> "सिक र कमाउ" मोडलमा ३३५ प्राविधिक शिक्षालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूबाट कृषि व्यवसाय सञ्चालनको व्यवहारिक ज्ञानका साथै अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई आयआर्जनको अवसर प्राप्त भई हालसम्म १५०३५ विद्यार्थी लाभान्वित भएको।
कृषि इन्टर्न परिचालन	<ul style="list-style-type: none"> कृषि र वन विज्ञान विश्वविद्यालय, रामपुर, जि.पी. कोइराला कलेज अफ एग्रीकल्चर एण्ड रिसर्च सेन्टर विराटनगर, महेन्द्र रत्न बहुमुखी क्याम्पस, इलाम, सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय, कृषि विज्ञान सङ्काय, कैलाली, नेपाल पोलिटेक्निक ईन्स्टिच्यूट चितवन, हिमालयन कलेज अफ एग्रीकल्चरल साइन्सेज एण्ड टेक्नोलोजी काठमाडौं, मिड वेस्ट कलेज अफ लाईफ साइन्स दाङ गरी जम्मा ७ वटा अध्ययन संस्थानबाट हालसम्म ३४१८ जना विद्यार्थी विभिन्न प.का.ए., कृषि ज्ञान केन्द्र र फार्म/केन्द्र तथा स्थानीय तहमा परिचालन गरिएको।
भण्डारण, प्राथमिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना	<ul style="list-style-type: none"> ८६७ अलैचीका आधुनिक भट्टी निर्माणका साथै १४ वटा आलु चिप्स उद्योगको स्थापना भएको। कृषि उपज भण्डारण प्रशोधन तथा बजारीकरणका लागि ५६४ वटा विभिन्न प्रकृतिका पोष्टहार्भेष्टसँग सम्बन्धित पूर्वाधार सहयोग गरिएको। यसमा ३०६ सङ्कलन केन्द्र, ६३ गोदाम घर, ९० वटा चिस्थान घर, ८३ रष्टिक स्टोर र २२ सेलार स्टोर स्थापना भई भण्डारण र बजारीकरणमा सहजता भएको। १४० वटा ढुवानी साधन (माछाको ४ वटा चिलिड भ्यानसहित) ले ढुवानी लागत कम गराई बजारीकरणमा सहज, १८ वटा केरा राइपेनिङ च्याम्बर, ९ वटा स्याउ ग्रेडिङ मेसिनमार्फत उपभोक्ताको माग अनुसारको केरा तथा स्याउको गुणस्तर कायम गर्न सहज भएको। हालसम्म १८० वटा प्राथमिक प्रशोधन उद्योग (अलैचीको तेल, अलैचीको धुलो, सुपारी, रवर, चामल, चिउरा, च्याखला, अचार, अदुवा वेसार धुलो, आलु चिप्स, मह, माछा आदि) स्थापनामा सहयोग, बर्दियामा चिउरा उद्योग, पाल्पामा अचार उद्योग, दाङमा मकै, तेल र साइलेज उद्योगको सञ्चालन भएका छन्। रूपन्देहीमा फ्रोजन ब्लाष्ट प्रविधिबाट ताजा माछाको प्राथमिक प्रशोधन उद्योग स्थापना भएको छ। स्याङ्जामा सुन्तलाको वाईन, ब्राण्डीको परीक्षण उत्पादन सफल भई उत्पादनहरू जापान निर्यात गरिएको।
जुनार बगैँचा व्यवस्थापन तथा क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> सिन्धुलीमा जुनारको औँसा कीरा व्यवस्थापनका लागि क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम सञ्चालन भई ५९ प्रतिशतबाट १ प्रतिशतमा क्षति न्यूनीकरण भएको र सोको अन्य/छिमेकी जिल्लाहरूमा अनुसरणसमेत भएको।

कार्यक्रम	उपलब्धि
यान्त्रिकीकरण प्रवर्द्धन/ कस्टम हायरिड सेण्टर	<ul style="list-style-type: none"> कृषि यान्त्रिकरण प्रवर्द्धनका लागि हालसम्म ६१४ वटा कस्टम हायरिड सेन्टर स्थापना गरिएको जसबाट ट्याक्टर, रोटाभेटर, श्रेसर, धान रोप्ने मेसिन, कम्वाइन्ड हार्भेष्टर, ड्रायर लगायतका कृषि यन्त्रको प्रयोगमा व्यापक विस्तार भई उत्पादन लागत न्यूनीकरण भई कार्यबोझसमेत घटेको। गाउँघरमा प्रचलित कृषि यन्त्रको भाडा दर घट्टनाले उत्पादन लागत कम भई नाफा वृद्धि हुन गएको। हालसम्म ६३१४९ वटा मिनिटिलर, पावरटिलर, कर्न सेलर, स्प्रेयर, ज्याब प्लान्टर लगायतका अन्य साना मेसिन तथा औजार यन्त्र वितरण। विशेष गरी तराईका खाद्यान्न बालीका जोन/सुपरजोनमा साना तथा ठूला कृषि यन्त्र उपकरणहरूको बढ्दो प्रयोगबाट उत्पादन लागतमा ३५-५० प्रतिशतले कमी आएको। जग्गा सम्प्याउने Land Laser Leveler को प्रयोग, मेसिनबाट धान रोपाइ, कम्वाइण्ड हार्भेष्टरको प्रयोग, चैते धान सुकाउन ड्रायरको प्रयोग केही सफल भएका प्रविधि हुन पुगेको छ। धान खेतीमा ३०-४० हजार/हे. लागत न्यून गर्न सकिएको उत्पादन लागत घटेको। मेसिनरीको बढ्दो प्रयोगबाट कार्यक्रम क्षेत्रमा १.४५ kw/ha. उर्जा प्रयोग भई रहेको (नेपाल ०.८० kw/ha, भारत २.५ kw/ha) नया प्रविधि प्रति कृषकहरूको रुचि बढ्दै गएको। प्रविधि प्रति युवा किसानहरू आकर्षित हुँदै गएको
नयाँ बालीको व्यवसायिक उत्पादन	<ul style="list-style-type: none"> पाल्पामा अकबरे खुर्साना व्यवसायिक रूपमा खेती सुरु गरिएको। बाँझो जमिनको सदुपयोग, बाँदरले नोकसाना नगरेको हुनाले वैकल्पिक बालीको रूपमा स्थापित हुन सक्ने। चाउचाउ उद्योगसँग सम्झौता गरी अकबरे खुर्सानामा करार खेतीको अभ्यास सुरु भएको छ।
बीउ आत्मनिर्भरताको लागि पूर्वाधार विकासमा सहयोग	<ul style="list-style-type: none"> ९४ वटा बीउ स्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यक्रममार्फत जोन सुपरजोन क्षेत्रमा प्रमुख खाद्यान्न बालीको बीउ भण्डारण, प्रशोधन, प्याकेजिङ, लेबलिङ तथा बजारीकरण कार्यमा सहयोग पुगेको छ।
स्याउको उच्च घनत्व रोपण प्रविधि HDP	<ul style="list-style-type: none"> सोलुखुम्बु, मनाङ, मुस्ताङ, जुम्ला, मुगु र दार्चुलामा हालसम्म जम्मा ६४.२६ हे. क्षेत्रफलमा स्याउको उच्च घनत्व रोपण प्रविधिबाट खेती गरिएको छ। सामान्य रोपणमा ३०० बिरूवा प्रति हेक्टर हुनेमा यो प्रविधिबाट ३०००-३३०० बिरूवा प्रति हेक्टर रोपन सकिन्छ भने सामान्यमा ७ मे.ट. उत्पादकत्व छ भने यो प्रविधिमा २१ देखि २४ मे.ट. प्रति हे. उत्पादकत्व प्राप्त भएको छ। सामान्य रोपणबाट ६ वर्षमा फल लाग्छ भने HDP बाट ३ वर्षमा उत्पादन लिन सकिन्छ।
धान प्रवर्द्धन तथा चैते धान क्षेत्र विस्तार	<ul style="list-style-type: none"> चैते धानको क्षेत्र विस्तार भई धानको उत्पादन वृद्धिमा यो कार्यक्रम कोशे दुङ्गा बनेको छ। कार्यक्रम लागू भएको धानका जोन तथा सुपरजोन क्षेत्रहरूमा राष्ट्रिय औसतभन्दा करिब २३% ले उत्पादकत्व बढिरहेको। कार्यक्रमबाट हरेक वर्ष चक्रलाबन्दी र क्षेत्र विस्तार कार्यक्रममार्फत चैते धानको क्षेत्र विस्तार भई हालसम्म १७४८६ हे. क्षेत्र विस्तार भएको छ। धानको न्युनतम समर्थन मूल्यमा कृषकहरूबाट धान खरिद गरी परियोजनाबाट सहयोग प्राप्त सहकारीहरूले भण्डारण एवम् चामल प्रशोधन गरी कृषकलाई उचित मूल्य तथा उपभोक्ता मूल्यको स्थिरीकरणमा समेत सहयोग पुगेको छ। परियोजनामार्फत चैते धान प्रवर्द्धन गरिएका जिल्लाहरू झापा, मोरङ, सुनसरी, उदयपुर, धनुषा, मकवानपुर, चितवन, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व) नुवाकोट, प्यूठान, बाँके, बर्दिया, कैलाली, कञ्चनपुर रहेका छन्।
किसान स्तरबाट हाइब्रिड बीउ उत्पादन	<ul style="list-style-type: none"> दाङ र सर्लाहीमा कृषक सहकारीले किसानस्तरबाटै स्वदेशी हाइब्रिड मकैको बीउ (रामपुर हाइब्रिड १०) उत्पादन भई रहेको।

कार्यक्रम	उपलब्धि
सामुदायिक नर्सरीमा धान वेर्ना उत्पादन	<ul style="list-style-type: none"> मोरङ तथा चितवनमा मेसिनबाट धान रोप्नको लागि सामुदायिक नर्सरीमा ट्रेमा वेर्ना उत्पादन कार्यमा सफलता प्राप्त भई कृषकस्तर प्रविधि विस्तार भएको। ४ चक्रे राईस ट्रान्सप्लान्टको सङ्ख्या बढ्दै गएको।
बजारीकरण प्रवर्द्धन	<ul style="list-style-type: none"> स्याउ, सुन्तला, जुनार, किवीमा प्याकेजिङ लेबलिङ गरी बजारीकरण भइरहेको। उच्चपहाडी जिल्लाबाट स्याउ तथा सिमीको ढुवानी लागतमा ५० प्रतिशत अनुदानमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
बृहत चकलाबन्दी र क्षेत्र विस्तारमार्फत व्यवसायिक मत्स्यपालन	<ul style="list-style-type: none"> यस कार्यक्रमबाट क्षेत्र विस्तार कार्यक्रमबाट हालसम्म थप १८७३ हे. मत्स्य पोखरी निर्माण भई ११३४२ मे.ट. माछा थप उत्पादन भई आयत प्रतिस्थापन भएको। बाह्य देशसँगको परनिर्भरता क्रमशः हट्दै गएको। माछाको उपभोगमा वृद्धि भएको छ, मत्स्य मूल्य शृङ्खलाको विकासमा जिउँदो माछा पसल ७२ वटा, ब्लाष्ट प्रविधिबाट फ्रोजन माछा, वोनलेस माछा लगायत परिकारहरू उत्पादन तथा बिक्री वितरणका कार्यहरूसमेत बढेको। धनुषाको धनुषाधाम न.पा. को पर्वतामा १०० हेक्टर र क्षिरेश्वरनाथ न.पा. सखुवा महेन्द्रनगरमा ५० हे. लाग्यताका विभिन्न क्षेत्रहरू बृहत माछापालन चकलाबन्दीको रूपमा विकास भएको।

२.११ आ.व. २०८१/८२ सम्ममा परियोजनाको संस्थागत संरचना तथा सञ्चालन प्रक्रियामा भएका परिवर्तनहरू

सुरुवाती कार्यान्वयन ढाँचामा परियोजनाका ४ वटा सम्भागहरू सुपरजोन, जोन, ब्लक र पकेट सबै सङ्घीय सरकारबाट कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था रहेको थियो। केन्द्रमा परियोजना व्यवस्थापन एकाइको स्थापना गरिएको थियो। जोन तथा सुपरजोन कार्यान्वयनका लागि छुट्टै कस्ट सेन्टरसहित जोन तथा सुपरजोन रहेको जिल्लामा कार्यालय स्थापना गरिएको र ब्लक तथा पकेट साविक जिल्ला कृषि विकास कार्यालयबाट सञ्चालन हुने व्यवस्था भएको तर परियोजनाको ९ वर्षको अवधिमा ५ संरचनात्मक परिवर्तन गरिएका छन्।

पहिलो परिवर्तन (आ.व. २०७४/७५)

राज्य पुर्नसंरचना गरी निर्वाचनको माध्यमबाट तीनै तहको राजनैतिक नेतृत्व आएपश्चात् प्रशासनिक पुर्नसंरचना गर्ने क्रममा यस परियोजना कार्यान्वयनका लागि जोन तथा सुपरजोन सङ्घीय सरकारबाट तथा ब्लक र पकेट प्रदेश सरकारबाट सञ्चालन गरिएको।

दोस्रो परिवर्तन (आ.व. २०७५/७६)

जोन तथा सुपरजोन सङ्घीय सरकारबाट, ब्लक प्रदेश सरकारबाट र पकेट स्थानीय सरकारबाट सञ्चालन गरिएको।

तेस्रो परिवर्तन (आ.व. २०७६/७७)

परियोजनामा पशुपन्छी क्षेत्रलाई समेत समावेश गरिएको।

चौथो परिवर्तन (आ.व. २०७६/७७)

जोन तथा सुपरजोनमा छुट्टै कार्यालयको रूपमा स्थापना गरिएकोमा १ जिल्लामा १ वटा परियोजना कार्यान्वयन एकाइ रहने गरी सो जिल्लाका सबै जोन तथा सुपरजोन एउटै प्रशासनिक संयन्त्रबाट सञ्चालन गरिएको। साथै सञ्चालक समितिलाई समन्वय समितिमा रूपान्तरण गरिएको।

पाँचौँ परिवर्तन (आ.व. २०७७/७८)

७७ वटा जिल्लामा अवस्थित परियोजना कार्यान्वयन एकाइहरूलाई ५८ वटामा सिमित गरिएको साथै ७ वटा प.का.ए. हरूलाई प्रादेशिक समन्वय एकाइको समेत जिम्मेवारी दिइएको। परियोजनाको विभिन्न सम्भाग सञ्चालनको लागि सम्भागहरूबीचको अन्तरसम्बन्ध कायम गर्न परियोजना कार्यान्वयन म्यानुअल, २०७७ स्वीकृत गरी लागू गरिएको।

छैठौँ परिवर्तन (आ.व. २०८०/८१)

५८ वटा परियोजना कार्यान्वयन एकाइहरूलाई पुनर्संरचना गरी ७७ जिल्ला हेर्ने गरी ४८ वटा प.का.ए. कायम गरिएको।

२.१२ परियोजनाको सुरुदेखि हालसम्म परियोजना कार्यान्वयनका लागि फिल्डस्तरका कार्यालयहरूको विवरण

आर्थिक वर्ष	सुपरजोन सङ्ख्या	जोन सङ्ख्या	कार्यालय सङ्ख्या	कैफियत
२०७३/७४	७	३०	३७	सुपरजोन कार्यान्वयन एकाइ ७, जोन कार्यान्वयन एकाइ ३०
२०७४/७५	१०	३९	४९	सुपरजोन कार्यान्वयन एकाइ १०, जोन कार्यान्वयन एकाइ ३९
२०७५/७६	१४	६९	८३	सुपरजोन कार्यान्वयन एकाइ १४, जोन कार्यान्वयन एकाइ ६९
२०७६/७७	१६	१०६	७७	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ ७७
२०७७/७८	१६	१०६	५८	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ ५८
२०७८/७९	१६	१७७	५८	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ ५८
२०७९/८०	१६	१७७	५८	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ ५८
२०७९/८०	१६	१७७	५८	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ ५८
२०८०/८१	१६	१७७	४८	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ ४८
२०८१/८२	२१	२०६	४८	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ ४८

परिच्छेद-३

आ.व. २०८१/८२ को कार्यक्रम र प्रगतिको विवरण

आ.व. २०८१/८२ को कार्यक्रम र प्रगतिको विवरण

परियोजनाको आ.व. २०८१/८२ को स्वीकृत वार्षिक बजेट ३ अर्ब ६८ करोड १६ लाख विनियोजित भएकोमा सङ्घीय निकाय अन्तर्गतका कार्यालय परियोजना व्यवस्थापन एकाइका लागि १० करोड ९८ लाख ०७ हजार, परियोजना कार्यान्वयन एकाइ (सुपरजोन र जोन) का लागि २ अर्ब ८७ करोड ८२ लाख ५६ हजार र प्रदेश सरकारमार्फत सञ्चालित ब्लकका लागि रू. ९ करोड ७९ लाख १० हजार विनियोजन भएको थियो भने स्थानीय तहमार्फत सञ्चालित पकेटमा रू. ५९ करोड ५६ लाख २७ हजार विनियोजन भएको थियो।

३.१ गत आ.व. २०८०/८१ को तुलनामा आ.व. २०८१/८२ मा बजेट विनियोजन

तह/निकाय	आ.व. २०८०/८१ मा बजेट विनियोजन	आ.व. २०८१/८२ मा बजेट विनियोजन
परियोजना व्यवस्थापन एकाइ र जोन सुपरजोनतर्फ (सङ्घीय निकाय)	२ अर्ब ८० करोड ३३ लाख	२ अर्ब ९८ करोड ८० लाख
ब्लक विकास कार्यक्रमतर्फ (प्रदेश सरकार)	१९ करोड ७५ लाख	पुराना निरन्तरता-९ करोड ७९ लाख
पकेट विकास कार्यक्रमतर्फ (स्थानीय सरकार)	पुराना निरन्तरता-६३ करोड १८ लाख ३६ हजार	५९ करोड ५६
जम्मा	३ अर्ब ६३ करोड ७० लाख	३ अर्ब ६८ करोड १६ लाख

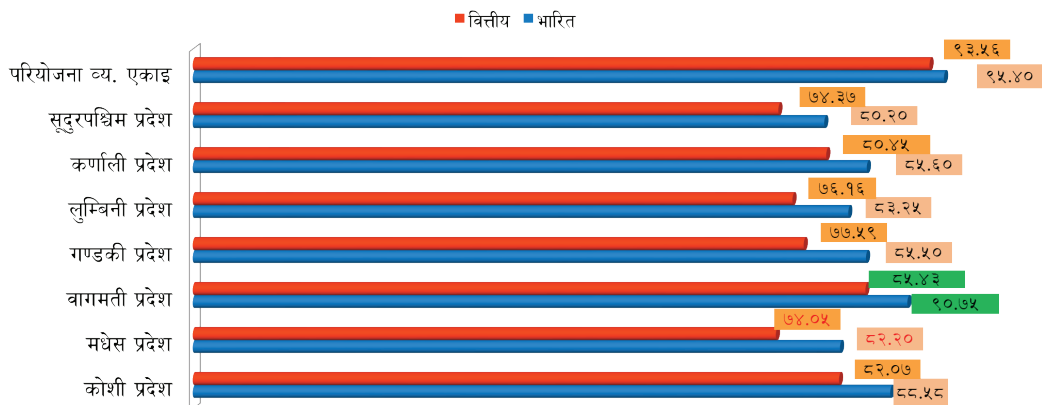
३.२ आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाको वित्तीय प्रगति विवरण

(रू. हजारमा)

क्र. सं.	कार्यक्रम/कार्यालय	वार्षिक विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत	भारित प्रगति प्रतिशत
१	परियोजना व्यवस्थापन एकाइ	१०९८०७	१०२७४०	९३.५६	९५.४०
२	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ (४८)	२८७८२५६	२२७४४९४	७९.०१	८४.२५
३	प्रदेश सरकारमार्फत सञ्चालित ब्लक	९७९१०	६८८१८	७०.२९**	७७ वटा ब्लकको निरन्तरताको लागि बजेट पठाएकोमा ७७ प्रतिशत प्रगति
४	स्थानीय तहमार्फत सञ्चालित पकेट	५९५६००	४४०४७६	७३.९५**	४५२ वटा पकेटको लागि बजेट पठाएकोमा शत प्रतिशत प्रगति
	जम्मा	३६८१६००	२८८६५२९	७८.३९	

नोट: ** म.ले.नि.का. बाट प्राप्त वित्तीय प्रगतिको आधारमा

३.३ आ.व. २०८१/८२ परियोजना कार्यान्वयन एकाइहरूको (प्रदेशगत) वार्षिक प्रगति विवरण (भारित र वित्तीय)

३.४ आ.व. २०८१/८२ मा परियोजना कार्यान्वयन एकाइहरूको वित्तीय प्रगतिको अवस्था

वित्तीय प्रतिशत	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ	जम्मा
९०% भन्दा बढी	संखुवासभा, सर्लाही, धादिङ, प्युठान, दाङ, हुम्ला, मुगु, बझाङ	८
८० देखि ८९%	ताप्लेजुङ, इलाम, तेह्रथुम, खोटाङ, ओखलढुंगा, मोरङ, बारा, रामेछाप, सिन्धुली, सिन्धुपाल्चोक, नुवाकोट, भक्तपुर, गोरखा, लमजुङ, कास्की, डोल्पा, जाजरकोट सुर्खेत, दार्चुला, डडेल्धुरा	२०
७० देखि ७९%	झापा, सिरहा, चितवन, मुस्ताङ, बागलुङ, रूपन्देही, पाल्पा, गुल्मी, रुकुम (पूर्व), बर्दिया, सल्यान, अछाम,	१२
६० देखि ६९%	स्याङजा, नवलपरासी (व.सु.पू.), कपिलवस्तु, अर्घाखाँची, जुम्ला, कन्चनपुर	६
५० देखि ५९%	कैलाली	१
५०% भन्दा कम	धनुषा	१

३.५ प्रदेश सरकार अन्तर्गत ब्लक विकास कार्यक्रमका लागि विनियोजित बजेट

रु. हजारमा

बजेट/ प्रदेश	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश	जम्मा
निरन्तरता (कृषि विकासतर्फ)	१०४५०	५७००	९५००	८५५०	८५५०	७६००	६६५०	५७०००
निरन्तरता (पशु/बस्तु)	६७५०	४५००	६७५०	४५००	६७५०	४५००	४५००	३८२५०

बजेट/ प्रदेश	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश	जम्मा
ब्लक विकास कार्यक्रमको अनुगमन	४७०	२९०	४४०	३८०	४९०	३५०	३२०	२६६०
जम्मा बजेट	१७६७०	१०४९०	१६६९०	१३४३०	१५७१०	१२४५०	११४७०	९७९१०

३.६ आ.व. २०८१/८२ मा ब्लक सम्भागको प्रगति (प्रदेशस्तरका कार्यालयबाट कार्यान्वयन हुने सम्भाग)

क्र.सं.	प्रदेश	ब्लक संख्या	विनियोजन (रु.हजार)	खर्च (रु.हजार)	वित्तीय प्रगति %
१	कोशी	१४	१७६७०.००	१६६२३.००	९४.०७
२	मधेश	८	१०४९०.००	३६५९.००	३४.८८
३	बागमती	१३	१६६९०.००	११३४८.००	६७.९९
४	गण्डकी	११	१३४३०.००	७८६१.००	५८.५३
५	लुम्बिनी	१२	१५७१०.००	८९४७.००	५६.९५
६	कर्णाली	१०	१२४५०.००	११३२२.००	९०.९४
७	सुदूरपश्चिम	९	११४७०.००	९०५८.००	७८.९७
	जम्मा	७७	९७९१०.००	६८८१८.००	७०.२९

३.७ आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरूको मुख्य/मुख्य उपलब्धिहरू

- विभिन्न बाली/वस्तुका २०६ जोन र २१ सुपरजोनमा कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ।
- आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनामार्फत ८७ वटा चक्लाबन्दी खेती परियोजनाका लागि रु. ५ करोड ५१ लाख १५ हजार अनुदान उपलब्ध गराई थप ७६१ हे. मा एकल बाली खेतीसहितको चक्लाबन्दी खेती विस्तार गरिएको।
- परियोजना अन्तर्गत खाद्यान्न बालीको २९४१ हेक्टर (मकै १११६ हेक्टर, गहुँ ६४९ हेक्टर, वर्षे धान ११७६ हेक्टर) क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। खाद्यान्न बालीको क्षेत्र विस्तारतर्फको कार्यक्रममा परियोजनाबाट कूल रु. १ करोड ८३ लाख अनुदान उपलब्ध गराइएको छ। त्यसै गरी आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाको विशेष प्राथमिकताको कार्यक्रमको रूपमा चैते धान प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ। उक्त कार्यक्रम अन्तर्गत ४ करोड २४ लाख अनुदान उपलब्ध गराई थप ६१२६ हेक्टर क्षेत्रफलमा चैते धान खेती विस्तार गरिएको छ।
- परियोजनाले ४ करोड ५५ लाख अनुदान सहयोग गरी फलफूल बालीको ७६९ हे., (सुन्तलाजात फलफूल ३१५ हे., स्याउ १३५ हे., उच्च घनत्वको स्याउ २.२६ हे., ओखर ११३ हे., केरा १०३ हे., र आँप/लिची १०१ हे.) मा क्षेत्र विस्तारको कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ।
- परियोजना अन्तर्गत कृषक सुमदायलाई रु. १ करोड ३९ लाख अनुदान सहयोग गरी तरकारी बालीको ३५२ हे., (मोरड ७ हे., धनुषा ८० हे., बारा १९.५ हे., गोरखा २५ हे., नवलपरासी पूर्व- ६० हे., कपिलवस्तु

१४ हे., प्युठान २० हे., बर्दिया १० हे., सल्यान ५० हे., सुर्खेत ४६ हे., दार्चुला २१ हे.,) मा क्षेत्र विस्तार गरिएको। त्यसै गरी आलु बालीको ३२८ हे., (ताप्लेजुड २० हे., सिन्धुपाल्चोक ६० हे., नुवाकोट २० हे., मुस्ताङ १६., रूपन्देही १६ हे., रुकुम पूर्व १७ हे., जुम्ला २० हे. सुर्खेत २१.८ हे., बझाङ ५० हे., डडेलधुरा ६५ हे.) मा क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। यस कार्यक्रमका लागि २ करोड ४१ लाख १७ हजार अनुदान उपलब्ध गराइएको छ।

- अदुवा/बेसार/अलैंचीको ८८.३७ हे. (अलैंची ताप्लेजुड ४० हे., इलाम २१.७७ हे., कास्की १३ हे., बागलुङ ९ हे. तथा अदुवा/बेसार ४.६ हे. ओखलढुंगा १.६ हे. र सल्यान ३ हे.) क्षेत्र विस्तार सम्पन्न भएको छ। मसला बालीहरूको क्षेत्र विस्तारमा ३४ लाख ३३ हजार खर्च भएको छ।
- परियोजना अन्तर्गत रु. २८ लाख १५ हजार खर्च भई कफी बालीको २२ हे. (प्युठान ३ हे., गुल्मी १०.५ हे., अर्घाखाँची ३.५ हे., रुकुम पूर्व ५ हे.) मा क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ।
- परियोजनाले १ करोड २४ लाख ५६ हजार अनुदान सहयोग गरी कूल ४३ हे. क्षेत्रफलमा (झापा ११, धनुषा १.७६, सिरहा ३.३ हे., सर्लाही १३ हे., बारा १.५ हे, चितवन २ हे., कपिलवस्तु ७ हे., बर्दिया ३ हे. र कैलाली ०.२७ हे.) नयाँ मत्स्य पोखरी निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।
- गत आ.व. २०८१/८२ मा पशु नस्ल सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत ६४६ वटा उन्नत पशु नस्ल (३३९१ वटा बाखा/भेडा/च्याङ्गा, १३० वटा बङ्गुर र गाईभैँसीको १२५) लागि वितरण गरिएको। सो कार्यक्रममा १ करोड ३४ लाख खर्च भएको छ।
- परियोजना अन्तर्गत ३९ करोड ९६ लाख ९२ हजार अनुदान सहयोग उपलब्ध गराई ३३९९ वटा साना सिँचाइ पूर्वाधार निर्माण सम्पन्न भई थप ५८३० क्षेत्रफलमा सिँचाइ सुविधा विस्तार भएको।
- परियोजनाले १७ करोड ६२ लाख ५० हजार अनुदान सहयोग गरी ८९८४ वटा साना तथा ठुला कृषि औजार तथा मेसिनरीहरूको वितरण गरी उत्पादन लागतमा न्यूनीकरण गर्न सहयोग गरिएको छ। यस कार्यक्रम कार्यान्वयनले कृषकको कार्यबोझ घटाई कृषिक्षेत्रमा यन्त्र उपकरणहरूको प्रयोगमा व्यापक विस्तार भएको छ।
- परियोजनाले १ करोड ४२ लाख ९० हजार अनुदान सहयोग गरी ८ वटा (झापा १, मोरङ १, धनुषा १, सर्लाही २, रूपन्देही १, बर्दिया २) कस्टम हायरिड सेन्टर स्थापना तथा सञ्चालनमा सहयोग गरेको छ।
- परियोजनाको १ करोड १ लाख ६२ हजार अनुदान सहयोगमा ८ वटा (ताप्लेजुड १, संखुवासभा- २, मोरङ २, सर्लाही १, स्याङजा १, अछाम १) वीउ स्रोतकेन्द्र स्थापना भई सञ्चालनमा आएको छ।
- परियोजनाको १ करोड ५५ लाख २० हजार अनुदान सहयोगमा नर्सरी स्रोतकेन्द्रहरू (तरकारी, सुन्तलाजात, अलैंची, स्याउ, ओखर) स्थापना तथा सञ्चालनको लागि पूर्वाधार निर्माण तथा सुदृढीकरण सहयोगसहित ६९ वटा नर्सरी स्रोतकेन्द्र स्थापना भएको छ।
- परियोजनाको ७० लाख अनुदान सहयोगमा कृषि उपजको बजारीकरण सहयोगको लागि ३ वटा पिकअप भ्यान, ईलेक्ट्रिक लोडर ९ वटा तथा विद्युतीय तीन पाङ्ग्रे सवारी साधन ४ वटा वितरण गरिएको छ।
- ३४ वटा भण्डारण घर/ गोदाम घर र ८ वटा कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र निर्माण सहयोगको लागि ३ करोड ४० लाख अनुदान उपलब्ध गराइएको छ।
- १५ वटा रस्टिक स्टोर (ताप्लेजुड १, ओखलढुंगा ३, रामेछाप ५, रुकुम पूर्व २, सुर्खेत २ र बझाङ २) निर्माणका लागि १ करोड ७८ लाख अनुदान उपलब्ध गराइएको छ। यसै गरी १ करोड २१ लाख अनुदान उपलब्ध गराई १५ वटा कोल्डरूम (बागलुङ-१, नवलपरासी पूर्व १, चितवन १, सिन्धुली ६, रामेछाप २, खोटाङ १ र संखुवासभा ३) निर्माणमा सम्पन्न भएको छ। साथै ३ वटा (सर्लाही २, रूपन्देही १) केरा राईपेनिङ्ग च्याम्बर निर्माणमा ५९ लाख खर्च भएको छ। ९ वटा जिउँदो माछा पसल स्थापना (मोरङ ४,

सर्लाही ४, रूपन्देही १) गरी माछा बजारीकरणमा सहयोग गरिएको छ। यसको लागि १४ लाख ५१ हजार अनुदान प्रदान गरिएको छ।

- परियोजनाले १ करोड २९ लाख ४८ हजार अनुदान सहयोगमार्फत १०९ वटा (ताप्लेजुङ २५, इलाम- २०, संखुवासभा ४५, तेह्रथुम ४, लमजुङ २, कास्की ३, बागलुङ १०) सुधारिएको अलैंची भट्टी निर्माण सम्पन्न गरेको छ। यसबाट २५० मे.टन अलैंची सुकाउने सुविधा विस्तार भएको छ।
- परियोजना अन्तर्गत विभिन्न विश्वविद्यालयमा अध्ययनरत ५८५ जना (कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालयका ४०५ जना, जि.पी. कोइराला कलेज अफ एग्रीकल्चर एण्ड रिसर्च सेन्टरका ३० जना, सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय कृषि विज्ञान सङ्काय कैलाली टिकापुरका ६३ जना, नेपाल पोलिटेक्निक ईन्स्टिच्यूट चितवनका ५६ जना र हिमालयन कलेज अफ एग्रीकल्चरल साइन्सेज एण्ड टेक्नोलोजी (HICAST) का ३१ जना) कृषि इन्टर्न परिचालन गरिएको छ।
- परियोजनाले २० वटा प्राविधिक शिक्षालयलाई ८०.२४ लाख सहयोग गरी थप १२८७ विद्यार्थीलाई EARN and LEARN कार्यक्रम अवधारणामा सहयोग गरेको छ।
- कृषि तथा पशुपन्छी उद्यमशीलता कार्यक्रम अन्तर्गत ४ करोड ५७ लाख ५९ हजार खर्च भई १५७ वटा नयाँ कृषि तथा पशुपन्छीजन्य उद्यमहरूको स्थापना भई सञ्चालनमा आएका छन्।
- व्यवसायिक प्याज प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत १८८ हे. मा गाँना तथा साँग प्याज खेती विस्तार भएको छ। यसका लागि १ करोड ६८ लाख ६५ हजार खर्च भएको छ।
- परियोजना अन्तर्गतका विभिन्न परियोजना कार्यान्वयन एकाइमार्फत ६१७.७२ हे. मा धान, १९९ हे. मा मकै, ६५ हे. मा आलु, र २५५.६७ हे. मा गहुँको विजवृद्धि कार्यक्रम गरी उन्नत बीउको उपलब्धता बढाइएको छ।

सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भ्रमण

डेरी स्थापना सहयोग, सिरहा

आईस प्लाण्ट निर्माण सहयोग, धनुषा

यान्त्रिकीकरण सहयोग, सर्लाही

स्याउ बगैँचामा ट्रेलिस, जुम्ला

बाख्रा खोर निर्माण सहयोग, नुवाकोट

स्थानीय प्याज भण्डारण प्रविधि विकास, चितवन

३.८ आ.व. २०८१/८२ को वार्षिक कार्यक्रमतर्फको भारत तथा विन्तीय प्रगति स्थिति

क्र. सं.	कार्यालय	विनियोजन			खर्च			खर्च प्रतिशत			भारत प्रगति			भारत लक्ष्य	भारत एकमुष्ट
		पूँजीगत	चालु	जम्मा	पूँजीगत	चालु	जम्मा	पूँजीगत	चालु	जम्मा	पूँजीगत	चालु	जम्मा		
१	प.का.ए., तान्लेजुङ	६८००	४२९०३	४९७०३	६५११	३३३८५	३९८९६	९५.७५	७७.८१	८०.२७	१००	८८.२३	८८.५१	१.६६	१.४७
२	प.का.ए., ईलाम	३०००	३०५०६	३३५०६	२९८१	२५१३३	२८११४	९९.३७	८२.३९	८३.९१	१००	८८.७३	८८.९१	१.१२	०.१०
३	प.का.ए., संखुवासभा	२०२०	४०१४७	४२१६७	१७८३	३६५८७	३८३७०	८८.२६	९१.१३	९१.००	९४	९६	९५	१.४१	१.३४
४	प.का.ए., तेह्रथुम	१६२०	४३७३१	४५३५१	१६१५	३५३५३	३६९६८	९९.६८	८०.८४	८१.५१	१००	८९.१३	८९.३४	१.५२	१.३६
५	प.का.ए., खोटाङ	२४००	७०४२३	७२८२३	२१३१	५८५४१	६०६७३	८८.८१	८३.१३	८३.३२	१००	८८.८	८९.४	२.४४	२.१८
६	प.का.ए., ओखण्डुंगा	३३००	५४९२९	५८२२९	३२०७	४४४२२	४७६२९	९७.१७	८०.८७	८१.८०	१००	८७.६	८९.५६	२.९७	२.३६
७	प.का.ए., झापा	५८२५	८२९२६	८८७५१	५८२३	६४८२७	७०६५०	९९.९७	७८.१७	७९.६०	१००	७९.१२	७९.५६	२.९७	२.३६
८	प.का.ए., मोरङ	११८७०	८०२६६	९२१३६	११६५९	६२१८१	७३८४०	९८.२२	७७.४७	८०.१४	९९.१	८६.१	८६.५	३.०८	२.६७
९	प.का.ए., सिराहा	३०००	५५०११	५८०११	२८०१	३८१८३	४०९८४	९३.३७	६९.४१	७०.६५	१००	७४.१२	७८.४५	१.९४	१.५२
१०	प.का.ए., धनुषा	२०००	१०२१३७	१०४१३७	१९७४	४९७५३	५१७२७	९८.७१	४८.७१	४९.६७	१००	६६.३१	६७.४३	३.४८	२.३५
११	प.का.ए., सप्तरी	९५००	८११९७	९०६९७	९४१८	७४०९३	८३५११	९९.१४	९१.२५	९२.०८	१००	९०.३६	९१.२८	३.०३	२.७७
१२	प.का.ए., बारा	४१००	१००३६१	१०४४६१	४१००	८३९४२	८८०४१	१००.००	८३.६४	८४.२८	१००	८३.६२	८५.३४	३.५०	२.९८
१३	प.का.ए., रामेछाप	८९००	६९०१०	७७९१०	८५३४	५९८६५	६८३९९	९५.८९	८६.७५	८७.७९	९६.३२	८८.३२	८८.६५	२.६१	२.३१
१४	प.का.ए., सिन्धुली	३२००	३२०५७	३५२५७	३०२३	२५९४४	२८९६७	९४.४६	८०.९३	८२.१६	९४.८	८९.१२	८९.४६	१.१८	१.०६
१५	प.का.ए., सिन्धुपाल्चोक	३२००	६८५४२	७१७४२	३१९८	५९२६९	६२४६७	९९.९४	८६.४७	८७.०७	१००	८९.३४	८९.६३	२.४०	२.१५
१६	प.का.ए., नुवाकोट	५५२०	६२८४८	६८३६८	५१७२	५२७५४	५७९२६	९३.७०	८३.९४	८४.७३	१००	८८.९	८९.२७	२.२९	२.०४
१७	प.का.ए., धादिङ	३६००	४५२०५	४८८०५	३६००	४२९५६	४६५५६	१००.००	९५.०३	९५.३९	१००	९८.५	९९.०५	१.६३	१.६२
१८	प.का.ए., चितवन	२५७९०	८९३०६	११५०९६	२३०६७	६५७४५	८८८१२	८९.४४	७३.६२	७७.१६	८८.१३	७८.३५	७९.५८	३.८५	३.०६
१९	प.का.ए., भक्तपुर	१८००	७०५५९	७२३५९	१५४२	६३५५८	६५१००	८५.६६	९०.०८	८९.९७	९०	८९.०२	८९.८५	२.४२	२.१८
२०	प.का.ए., गोरखा	१७५००	४२०११	५९५११	१६७०४	३४०१९	५०७२३	९५.४५	८०.९८	८५.२३	९६.७६	८२.९३	८७.४१	१.९९	१.७४
२१	प.का.ए., लमजुङ	८८५०	४३९८९	५२८३९	८२३४	३८२१६	४६४५०	९३.०४	८६.८८	८७.९१	९३.१३	८८.३४	८९.०३	१.७७	१.५७
२२	प.का.ए., कास्की	३१००	६३४७१	६६५७१	३०८३	५४०५३	५७१३६	९९.४६	८५.१६	८५.८३	१००	८९.८	८९.९५	२.२३	२.००
२३	प.का.ए., मुस्ताङ	७४००	६४४५३	७१८५३	७०२३	४६५७८	५३६०१	९४.९१	७२.२७	७४.६०	९६.२	७९.०४	७९.५४	२.४०	१.९१
२४	प.का.ए., स्याङ्जा	१७४००	६०१६८	७७५६८	१०५६९	४१९७०	५२५३९	६०.७४	६९.७६	६७.७३	७४.६	६९.१७	६९.८७	२.६०	१.८१
२५	प.का.ए., वाग्लुङ	६९५०	६४९३५	७१८८५	४७४२	५२४१५	५७१५७	६८.२३	८०.७२	७९.५१	७४.७५	८५.४	८३.२	२.४१	२.००

क्र. सं.	कार्यालय	विनियोजन		खर्च			खर्च प्रतिशत			भारत प्रगति			भारत लक्ष्य	भारत एकमूढ	
		पूँजीगत	चालु	जम्मा	पूँजीगत	चालु	जम्मा	पूँजीगत	चालु	जम्मा	पूँजीगत	चालु			जम्मा
२६	प.का.ए., नवलपरासी (ब.सु. प.)	६१००	४६३७९	५२४७९	३४८१	३०१४८	३३६२९	५७.०७	६५.००	६४.०८	६७.२१	७९.६२	७९.६२	१.४०	
२७	प.का.ए., रूपन्देही	९०२०	७४९१४	८३९३४	८८३८	५२११०	६०९४८	९७.९८	६९.५६	७२.६१	१००	७८.७६	८१.०३	२.२८	
२८	प.का.ए., कपिलवस्तु	७५००	४७७४१	५५२४१	४०७६	२९२३२	३३३०८	५४.३५	६१.२३	६०.३०	७३.३४	७४.१६	७४.०५	१.३७	
२९	प.का.ए., पाल्पा	२४००	३०८८०	३३२८०	२१७४	२३६९३	२५८६७	९०.५८	७६.७३	७७.७३	९५.३२	८९.२३	८९.४५	०.१०	
३०	प.का.ए., अर्घाखाँची	३३००	४१०८७	४४३८७	३२२०	२७१२५	३०३४५	९७.५७	६६.०२	६८.३६	१००	७४.२५	७७.२	१.१५	
३१	प.का.ए., गुल्मी	२९००	३९०९०	४१९९०	२७५३	२९६३७	३२३९१	९४.९४	७५.८२	७७.१४	१००	८५.३४	८८.२१	१.२४	
३२	प.का.ए., (रुकुम पूर्वी भाग)	१८००	३७८२९	३९६२९	१७३४	२८५९२	३०३२५	९६.३१	७५.५८	७६.५२	१००	८४.३६	८४.८१	१.१२	
३३	प.का.ए., प्युठान	४५००	३२१४४	३६६४४	४३९५	२९७५२	३४१४७	९७.६६	९२.५६	९३.१९	१००	९८.६६	९८.८२	१.२१	
३४	प.का.ए., दाङ	१००	५२३०१	५२४०१	९४	४८०९२	४८१८६	९३.५१	९१.९५	९१.९६	१००	९१	९२.७९	१.६३	
३५	प.का.ए., बर्दिया	५९००	७३३९५	७९२९५	५४३४	५४५५५	५९९८९	९२.०९	७४.३३	७५.६५	९८	८४.२२	८५.१८	२.२६	
३६	प.का.ए., सल्यान	०	५८२७२	५८२७२	०	४४११९	४४११९	०	७५.७१	७५.७१	०	८८.३४	८८.३४	१.७२	
३७	प.का.ए., डोल्पा	२२००	३१७६६	३३९६६	२१७२	२७२३९	२९४११	९८.७३	८५.७५	८६.५९	१००	९८.४	९९.०२	१.१३	
३८	प.का.ए., जुम्ला	५२५	६०८४८	६१३७३	५२०	३७३३९	३७८५९	९९.०४	६१.३६	६१.६९	१००	७४.३२	७४.०६	१.५४	
३९	प.का.ए., मुगु	४८००	२८८३१	३३६३१	४७९९	२५६९७	३०४९६	९९.९९	८९.१३	९०.६८	९९.९८	८९.२६	९३.२	१.०५	
४०	प.का.ए., हुम्ला	४५००	२७६०१	३२१०१	४५००	२५८५१	३०३५०	१००.००	९३.६६	९४.५५	१००	९८.५४	९८.६	१.०६	
४१	प.का.ए., जाजरकोट	५५००	३५२३६	४०७३६	४६४७	३१३०५	३५९५२	८४.४९	८८.८४	८८.२६	९०	९८	९५	१.२९	
४२	प.का.ए., सुर्खेत	१२८००	६२९७५	७५७७५	१०६५८	५१३५७	६२०१४	८३.२६	८१.५५	८१.८४	९०.६४	९०.१२	९०.३३	२.५४	
४३	प.का.ए., बझाङ	३१००	२५६१५	२८७१५	२७९२	२४३०४	२७०९५	९०.०६	९४.८८	९४.३६	९०.२३	९४.८६	९४.३७	०.९१	
४४	प.का.ए., अछाम	४५००	४४७३८	४९२३८	४०९२	३१३२७	३५४१९	९०.९३	७०.०२	७१.९३	१००	७६.३१	७९.११	१.३०	
४५	प.का.ए., दार्चुला	६३००	३६९८९	४३२८९	६२५२	३१३८०	३७६३२	९९.२३	८४.८४	८६.९३	१००	९८.५८	९८.७९	१.४३	
४६	प.का.ए., डडेल्धुरा	८१००	५६८२४	६४९२४	७८९७	४५०२८	५२९२५	९७.४९	७९.२४	८१.५२	९८	८८.४	८९.६१	१.९५	
४७	प.का.ए., कञ्चनपुर	५८००	४५४०१	५१२०१	४४३४	२९४३६	३३८७०	७६.४५	६४.८४	६६.१५	१००	७५.५३	७७.२३	१.७१	
४८	प.का.ए., कैलाली	१००	५६४३२	५६५३२	८७	३१५२७	३१६१४	८६.९४	५५.८७	५५.९२	१००	६८.७३	६८.७८	१.३०	
	प.व्य.ए., खमलटार	११००	१०८७०७	१०९८०७	८३३	१०१९०७	१०२७४०	७५.७७	९३.७४	९३.५६	१००	९५.२	९५.४	३.५१	
	जम्मा	२७१४९०	२७१७०८६	२९८८५७६	२४२३७६	२१३४४९३	२३७६८६९	८९.२८	७८.५६	७९.५३				१००	८५.६५

३.९ प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाको स्थापनाकालदेखि हालसम्म विभिन्न आर्थिक वर्षहरूमा विनियोजित बजेट तथा खर्चको विवरण

क्र.सं.	खर्च शीर्षक	खर्च शीर्षक नं.	२०७३/७४		२०७४/७५		२०७५/७६		२०७६/७७		२०७७/७८	
			विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च
१	पारिश्रमिक	२११११		४८००	१११०००	५००००	१४८४००	२११३००	१९९४००	१५२४००	१६८७००	१३८१००
२	स्थानीय भत्ता	२११३१		९००	३००७	१९००	५३००	८५००	१००००	५८००	८०००	५९००
३	महँगी भत्ता	२११३२		२००	३३१२	१७००	७९००	६५००	९९००	६५००	७७००	५९००
४	फिल्ड भत्ता	२११३३		४००	५८९२	१४००	१००	६००	१००		०	
५	अन्य भत्ता	२११३९	१८७५०	६९००	१२४४८०	८००	४८००	७०००	४१००	२२००	२९००	१६००
६	कर्मचारी बैठक भत्ता	२११३४										
७	पोशाक	२११२१		२००	१८२२	१०१००	४५००	६६००	४३००	३०००	३४००	२६००
८	योगदानमा आधारित	२१२१२										०
९	योगदानमा आधारित बीमा	२१२१३								२००	१५००	११००
१०	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	२११३५										
११	पानी विजुली	२२१११	४२०१	१७००	५३५९	२८००	५७००	९३००	१०९००	६३००	१३१००	७०००
१२	सञ्चार महसूल	२२११२	३३००	३३००	८३८५	६०००	९०००	१२५००	१०७००	७७००	१५१००	९४००
१३	घरभाडा	२८१४२	१०६२०	६५००	२२९९२	१६३००	१६६००	२१६००	३५६००	२७४००	३३४००	३०५००
१४	सवारी साधन तथा मेसिनरी औजार भाडा	२८१४३								१५००	१२००	०
१५	अन्य भाडा	२८१४९		०	२५२०	१६००	२८००	३४००	१७००	१३००		
१६	ईन्धन	२२२१२	२२१४५	१२८००	२८७४२	२१७००	२४९००	२९०००	२७७००	२३३००	३४१००	३०५००
१७	सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार	२२२२१	७१४८	७५००	१५४९९			२५१००	१३००	४०००	४७००	४४००
१८	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३				१३२००	२२१००		२२८००	२०१००	२५१००	२५९००
१९	बीमा	२२२१४	७६५	७००	३५८२	१३००	२३००	५३००	४६००	३०००	७२००	४८००
२०	अन्य सम्पत्तिहरूको सञ्चालन सम्भार खर्च	२२२९१										
२१	कार्यालय सम्बन्धी खर्च	२२३११	१०९८८	१३६००	२४३४०	२२२००	२४८००	२५७००	१९१००	१८९००	१५६००	१५५००
२२	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	२२३१३										

क्र.सं.	खर्च शीर्षक	खर्च शीर्षक नं.	२०७३/७४		२०७४/७५		२०७५/७६		२०७६/७७		२०७७/७८	
			विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च
२३	ईन्धन अन्य प्रयोजना	२२३१४		०	२३२	२००	३००	२००	३०००	२३००	२४००	२०००
२४	पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५							९८००	७६००	९३००	७१००
२५	अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	२२३१९							६००	५००		
२६	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत	२२३२१		०	१०००	१०००			१३००	१०००	५००	५००
२७	सेवा र परामर्श	२२४११	८२८६०	१७८००	७२३१२	३३९००	५५१००	१६०००	६५९००	३८६००	३५७००	१७८००
२८	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर सञ्चालन खर्च	२२४१२										
२९	करार सेवा शुल्क	२२४१३							१२०४००	१०००००	१३८२००	१२६४००
३०	अन्य सेवा शुल्क	२२४१९	२७१८	४७००	४१७७१	२९०००	६८८००	५११००	५५००	४०००	१२०००	९७००
३१	सीप विकास	२२५१२		०	४९७२५	४०३००	३७४००	३१२००	८६७००	४५५००	३५०००	२४२००
३२	कर्मचारी तालिम खर्च	२२५११							१००	१००	२८००	१८००
३३	उत्पादन सामग्री	२२५२१		०	५००	५००			१०६००	१००००	१२९००	३००
३४	कार्यक्रम खर्च	२२५२२	३३४९०१	२०३६	३५५७२६	२७५९००	३०४८००	१५८५००	२९७७००	२०८९००	६०७८००	४३४६००
३५	अनुगमन तथा मल्याङ्कन	२२६११	३८४९१	३२७००	१८६३१	१५६००	२४३००	२३०००	३५१००	२८८००	३४१००	३१४००
३६	भ्रमण खर्च	२२६१२	३३७५९	२८०००	४७२५३	४२१००	३११००	२९४००	२७६००	२१९००	२४१००	१९६००
३७	विविध खर्च	२२७११	७१७९	७३००	११२८०	१०७००	११७००	१०८००	१४४००	१३४००	११०००	१०७००
३८	सरकारी निकायलाई अनुदान		५०००००	४०००००	०				९००	८००	८७००	२९००
३९	अन्य संस्थालाई अनुदान	२६४१३	३३६०००	१७७२००	४३९७६२	२७४३००	४०८९००	१७८९००	५०७४००	२७७५००	६२४९००	५१०३००
४०	पूँजीगत अनुदान	२६४२३	३२४५३४०	१६६२७००	९०५२६०	५७८८००	१६६५७००	८८७६००	१९७४३००	८३५८००	१०५६२००	७२२४००
४१	चालु खर्चको जम्मा		४६५९६८१	२३९१९३६	२३०४३८४	१४५३३००	२९८०५००	१६६५१००	३५२५०००	१८८२१००	२९५९०००	२२०७८००
४२	भवन निर्माण	३१११२		०	५४५००	३७६००	२१०००	१४६००	२१५००		२१०००	१३५००
४३	भवन निर्माण सुधार	३१११३										२७००
४४	फर्निचर तथा फिक्चर्स	३११२३	१९०००	१७५००	२१३२५	१९७००	५३००	५३००	६९००	६४००	३९००	३८००
४५	सवारी साधन	३११२१	२९६९००	२२२२००	६२०००	५४६००	१०६००	१०५००	१२६००	११३००		१०६००
४६	मोसिनी औजार	३११२२	३०३५०	३२९००	२८३५५६	२४९२००	४५५००	१००००	३५१००	८७००	३३१००	२१५००
४७	पशुधन तथा बागवानी विकास खर्च	३११३१									११८००	६६००

क्र.सं.	खर्च शीर्षक	खर्च शीर्षक नं.	२०७३/७४		२०७४/७५		२०७५/७६		२०७६/७७		२०७७/७८	
			विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च
४८	सिंचाइ संरचना निर्माण	३११५५										
४९	सार्वजनिक निर्माण	३११५९	७४०७००	४४५७००	५१५३६०	४३८५००	१६४०००	१४६०००				
५०	निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	३११६१										
५१	पूँजीगत सुधार खर्च	३११७१										
	पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श खर्च	३११७२	३९६४४	२९९००	८६०३	७१००	३५००	३३००	१३००			
	पूँजीगत खर्चको जम्मा		११२६५९४	७६१९००	९५४४९४	८१५६००	२४९९००	१८९७००	१५५३००	२२४४००	१५५३००	२१५१००
	कुल जम्मा		५७८६२७५	३१५३८३६	३२५८८७८	२२६८९००	३२३०४००	१८५४८००	३७४९४००	२०३७४००	३२३११००	२४२२९००

क्र.सं.	खर्च शीर्षक	खर्च शीर्षक नं.	२०७८/७९		२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२		जम्मा		
			विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित
१	पारिभ्रमिक	२११११	१८३१००	१२६९००	१८१२००	१४७१००	१९३८७१	१३५०७०	१८९३६७	१४५८५६.८१	१४३७९३८	१०४८६२६.८१	
२	स्थानीय भत्ता	२११३१	९१००	४२००	८०००	४६००	७०२२	४३७६	६८७४	४४८०.३१	६०५०३	३७४५६.३१	
३	महँगी भत्ता	२११३२	८०००	४८००	७६००	५०००	६५४२	४६६२	६४५६	४९३२.६	५६०१०	४१५९४.६	
४	फिल्ड भत्ता	२११३३									६५९२	१९००	
५	अन्य भत्ता	२११३९	२९००	१६००	३३००	१७००	२२००	१४१६	१९४९	१३८७.१५	१६७५७९	२३४०३.१५	
६	कर्मचारी बैठक भत्ता	२११३४	७३००	४२००	३८००	३१००	६६४१	५१७६	५११५	४२२३.३७	२५७५६	२३६९९.३७	
७	पोशाक	२११२१	३५००	२२००	३२००	२२००	२८९०	२०५०	२७९५	२१७२	२८५०७	२९०२२	
८	योगदानमा आधारित	२१२१२	१००		२००	२००	२४३	५९	२४६	९३.१	७८९	१५२.१	
९	योगदानमा आधारित बीमा	२१२१३	१८००	९००	१८००	९००	१३५७	८१५	१३३४	८९७.०३	७७९१	४८१२.०३	
१०	कर्मचारी प्रोत्सहान तथा पुरस्कार	२११३५			१००			२१०	२००			५१०	१०
११	पानी विजुली	२२१११	१३४००	८१००	१३५००	८९००	११९६८	८२७५	११३६२	८२७१.५४	९३०९०	५७४५६.५४	
१२	सञ्चार महसुल	२२११२	९८००	९८००	१४१००	९३००	११७१२	८१६२	१०८६४	८११३.२९	१०२०७७	७०७७५.२९	
१३	घरभाडा	२८१४२	४०१००	३३४००	४०५००	३५०००	४१३६५	३५३७८	४१०२१	३६०९५.०२	२८७१९८	२३७१७३.०२	

क्र. सं.	खर्च शीर्षक	खर्च शीर्षक नं.	२०७८/७९		२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२		जम्मा	
			विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च
१४	सवारी साधन तथा मेसिनरी औजार भाडा	२२१४३	८००	७००	२१००	२०००	३४९०	३१४४	३३५३	३०६१.३५	११२४३	१०१०५.३५
१५	अन्य भाडा	२२१४९					२००	२००	१८०	२१	८०००	५९२१
१६	ईन्धन	२२२१२	३७८००	३१८००	३५४००	३२०००	२९१५०	२७७२४	३०२७०	२९४७६.९७	२७४३०७	२३३२००.९७
१७	सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार	२२२२१	३०६००	४८००	५२००	४७००	५४१७	५०८०	५९९८	५९४५.३५	१००९६२	३६४२५.३५
१८	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३		३११००	२५४००	२२८००	२३१३४	२२५२५	२७२३९.२८	२६७८६.१९	१२३६७३.२८	१८४५११.१९
१९	वीमा	२२२१४	७९००	४४००	९०००	५०००	७१५८	४४१२	७६३३.९८	५२४९.८५	५३१३८.९८	३११६१.८५
	अन्य सम्पतिहरूको सञ्चालन सम्भार खर्च	२२२९१							१००	८९.७५	१००	८९.७५
२०	कार्यालय सम्बन्धी खर्च	२२३११	१८९००	१६७००	१७२००	१५६००	१५२१८	१५१३३	१६१३४	१५९५६.१४	१६३१८०	१५८३८९.१४
	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	२२३१३							४०	३०.२	४०	३०.२
२१	ईन्धन अन्य प्रयोजना	२२३१४	३०००	२५००	३५००	२७००	२७८९	२४३०	२९२६	२५५५.४९	१८१४७	१४८८५.४९
२२	पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५	११३००	८३००	१०२००	८०००	१०७६३	९३५७	११५३३	१०३१२.७६	६२८९६	५०६६९.७६
२३	अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	२२३१९									६००	५००
२४	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत	२२३२१	५८००	२९००	१८१००	२७००	१२४०	१११३	८८६	७८१.५२	१३६२६	७०९४.५२
२५	सेवा र परामर्श	२२४११	३८९००	३३८००	४२७००	३५३००	३५३०२	२८०९६	४१६६६	३५३९४.५४	४७०४४०	२५६६९०.५४
	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर सञ्चालन खर्च	२२४१२									४८	४८
२६	करार सेवा शुल्क	२२४१३	१८७९००	१३१४००	१९६१००	१८१७००	२१८१५९	१९२४५५	२२००१२	१८५९८६.०५	१०८०७७१	९१७९४१.०५
२७	अन्य सेवा शुल्क	२२४१९	१३९००	१३५००	१७३००	१५४००	१९२७२	१७३७५	१९३२३	१७७९७.०६	२००५८४	१६२५७२.०६
२८	सीप विकास	२२५१२	९००००	५९५००	९३०००	५९२००	६७०१९	५७५९३	७०५९१.२५	६४५७९.३९	५२९४३५.२५	३८२०७२.३९
२९	कर्मचारी तालिम खर्च	२२५११	८००	४००	३००	२००	१५०	१५०	१५	०	४१६५	२६४०
३०	उत्पादन सामग्री	२२५२१		६००	६००	१००					२४६००	१०९००

क्र. सं.	खर्च शीर्षक	खर्च शीर्षक नं.	२०७८/७९		२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२		जम्मा	
			विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च
३१	कार्यक्रम खर्च	२२५२२	६४३८००	४०९३००	४२९६००	४४३१००	३५७६४४	३५७६४४	३५२४१४.२४	४१७१६९१	२६२८८२.२४	२६२८८२.२४
३२	अनुमान तथा मूल्याङ्कन	२२६११	३७३००	३०६००	३१७००	३१०९१	३१०९१	३०८९३	३०४४५.११	२८४९०६	२५३७३७.११	२५३७३७.११
३३	भ्रमण खर्च	२२६१२	२६३००	१९९००	१८४००	१८४००	१९५९९	१७६६१	१८७७०.५	२५१९८१.५	२१५७४४.२५	२१५७४४.२५
३४	विविध खर्च	२२७११	१४८००	१३०००	१२३००	१४७९७	१४२९६	१५०६४	१४८१४.६८	११३९२०	१०७३१०.६८	१०७३१०.६८
३५	सरकारी निकायलाई अनुदान		१००००	७६००	४७००	४७००				४२४६००	४१६०००	४१६०००
३६	अन्य संस्थालाई अनुदान	२६४१३	४१९२००	३४२७००	४६०९००	३८११००	४०३१२३	४०३१२३	३०७२७.३	४१४३६३३	२८६५०४०.३	२८६५०४०.३
३७	पूँजीगत अनुदान	२६४२३	१०४६७००	८४७८००	१११३५००	८१००३	६४८८१२	९७३०१	७७६७१०.४४	१२७९४३७४	७८२१०२२.४४	७८२१०२२.४४
	चालु खर्चको जम्मा		२९२९९००	२२०४९००	३०३१९००	२४४३४००	२५९१९५१	२०६३२५२	२१३४४८८.८५	२७६९९४०२	१८३४७२७६.८५	१८३४७२७६.८५
३८	भवन निर्माण	३१११२	३६००	३६००	७००	७००	९९०	९८२		१२३२९०	७०९८२	७०९८२
३९	भवन निर्माण सुधार	३१११३	३०००	२९००	२३००	२३००	५७५०	५५१८		११०५०	१३४१८	१३४१८
४०	फर्निचर तथा फिक्चर्स	३११२३	११४००	१११००	१२७००	१०८००	३१०९	२९५९	११७०.२६	८४९०४	७८७२९.२६	७८७२९.२६
४१	सवारी साधन	३११२१	५८००	५७००	५७००	५३००		७०२५	६७४६.२१	४००६२५	३२६९४६.२१	३२६९४६.२१
४२	मेसिनरी औजार	३११२२	१७८००	१६४००	३३८००	२६८००	१२२३४	११६४२		५९६८९०	३८१७२५	३८१७२५
४३	पशुधन तथा वागवानी विकास खर्च	३११३१				५४००				१७२००	११९००	११९००
४४	सिंचाइ संरचना निर्माण	३११५५	१२३२००	१००९००	१३५२००	१२१०००	१३४४५५	११९५६९	१९४८०५.१९	७७२५९०	६८०९७४.१९	६८०९७४.१९
४५	सार्वजनिक निर्माण	३११५९	८३७००	६८०००	५४५००	४४५००	५३४१५	४३४२७	३१५०५.८५	१८२९७७५	१३५३३३२.८५	१३५३३३२.८५
	निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	३११६१								२२००	२१७४.७४	२१७४.७४
४६	पूँजीगत सुधार खर्च	३११७१	१०००	१०००	१६००	२३००	१४००	१३९०	१३९४.७९	२४१५०	३३६८४.७९	३३६८४.७९
४७	पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श खर्च	३११७२					६०	६०		५३१०७	४०३६०	४०३६०
	पूँजीगत खर्चको जम्मा		२४९५००	२०९६००	२५५९००	२११४०३	१८५५४७	२७१४९०	२४२३८०.०४	३८१५७८१	२९९४१२७.०४	२९९४१२७.०४
	कूल जम्मा		३१७९४००	२४१५४००	३२८७८००	२५६२४००	२८०३३५४	२२४८९९	२३७६८६८.८९	३१५१५१८३	२१३४१४०३.८९	२१३४१४०३.८९

स्रोत: विभिन्न वर्षका आय/व्यय विवरण तथा मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीबाट प्राप्त प्रतिकलहरू।

३.१० आ.व. २०८१/८२ मा समष्टिगत रूपमा प्रगति नपुगका कारणहरू

क्र. सं.	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	एकाइ	लक्ष्य परिमाण	प्रगति परिमाण	नपुग परिमाण	कारण
१	चैते धान उत्पादन कार्यक्रम	हे.	९०५०	५९८९	३०६१	सिँचाइ सुविधा, विद्युत पूर्वाधारको अभावले कृषक आकर्षक नभएको। न्यूनतम समर्थन मूल्य कार्यान्वयन हुन नसकेको।
२	केरा क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	हे.	११०	४०.८	६९.२	आयातकर्ताले समयमा विरुवा उपलब्ध गराउन नसकेको। विरुवा आयात प्रक्रियामा जटिलता देखिएको।
३	उच्च घनत्व स्याउ क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	हे.	६	२.६	३.४	आपूर्तिकर्ताले समयमै विरुवा आपूर्ति गर्न नसकेको। जात दर्ता तथा आयात प्रक्रिया सहज नभएको।
४	नयाँ माछा पोखरी निर्माण	हे.	१४९	४३	१०६	पशुसेवा विभागबाट स्वीकृत कार्यविधि बमोजिम प्रति हे ३ लाखको दरले अनुदान दिने गरेको जुन कुल लागतको ३० देखि ३५ प्रतिशत मात्र हुने तर प्रदेश मार्फत प्रति हे ५ लाख अनुदान प्रदान गरिएकोले क्षेत्र विस्तारमा आवेदन प्राप्त नहुने समस्या रहेको।

- ३९ वटा प.का.ए. हरू अन्तर्गत ख.शी.नं. २२५२२ तर्फ करिब रु. ११ करोड बजेट रोक्का भएको कारणबाट कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नसकिएको।
- केही कार्यक्रमको लागि आवेदन नै नपरेको तथा सम्झौता गरेका केही आवेदकले ५०% लागत साझेदारी जुटाउन नसकेको कारणबाट काम गर्न नसक्ने जानकारी गराएको। (प्रायः प.का.ए.)
- प्रदेश तथा स्थानीय तहको भन्दा कम अनुदानका कारण प्रगति हुन नसकेको। ५०% अनुदानमा कृषकको आकर्षण कम हुने गरेको। प्रदेश र स्थानीय तहबाट सहयोग नपाएमा मात्र यस कार्यक्रमको ५०% अनुदान स्वीकार्ने प्रवृत्ति देखिएको।
- सिँचाइ सुविधा, विद्युत पूर्वाधार लगायतको अभावका कारणले लक्ष्य बमोजिम चैते धानको क्षेत्र विस्तार हुन नसकेको।
- कृषि पूर्वाधार निर्माण हुने जग्गाको स्वामित्व प्रष्ट नहुने वा सडक पहुँच, विद्युत पूर्वाधार आदिको अभावको कारणबाट प्राविधिक रूपले उक्त क्रियाकलापहरू अघि बढाउन उपयुक्त नदेखिने गरेको।
- सप्लायर्सले समयमै बीउविजन आपूर्ति तथा सामग्री आपूर्ति गर्न नसकेको। (HDP विरुवा, Tissue Culture विरुवा तथा मेसिनरीहरू आदि)।
- आवेदक संस्थाले सम्झौता गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरेता पनि फिल्ड अनुगमन गर्दा सम्झौता बमोजिम शतप्रतिशत कार्य नहुने गरेकोले यथार्थ कार्य प्रगतिको आधारमा मूल्याङ्कन गर्दा कम भुक्तानी हुने गरेको।
- समूह सहकारीको आन्तरिक विवादका कारण सम्झौता कार्यान्वयन नहुने गरेको।
- किबीको प्रशोधन केन्द्र (वाइन) स्थापनाको लागि कार्यक्रम रहेकोमा वाइन फ्याक्ट्री सञ्चालनको लागि इजाजत पत्र दिने कार्य स्थगित रहेकोले सम्पन्न हुन नसकेको (इलाम)।
- कार्यालय प्रमुख पद लामो समयसम्म रिक्त रहन गई कार्य सम्पादन हुन नसकेको (अछाम)
- दरबन्दी अनुसारको पदपूर्ति हुन नसकेको।
- करारमा कार्यरत कर्मचारीहरू लोक सेवा पास भई स्थायी नियुक्ति पाई छोडेर जाने कारणबाट कर्मचारीहरू कमी भई रहँदा प्रगति हासिल हुन नसकेको।

३.११ आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या

प्रदेश	महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाती	अन्य	युवा	कूल जम्मा
कोशी	८७६४	९९०३	१८६६७	१६४५	८२३५	८७८७	७१६९	१८६६७
मधेश	१११६६	९९०३	२१०६९	१७०९	४९८३	१४३७७	५६३७	२१०६९
बागमती	२८७५०	३४६४३	६३३९३	६०४८	२७८५८	२९४८७	१२३६७	६३३९३
गण्डकी	१२८३२	१३९९३	२६८२५	२५७५	६६६६	१७५८४	७०६२	२६८२५
लुम्बिनी	१३२६८	११३७६	२४६४४	२५३५	९२३९	१२८७०	१२४३४	२४६४४
कर्णाली	५२४६	६११७	११३६३	१३०१	१५९०	८४७२	३६९१	११३६३
सुदूरपश्चिम	१२९१३	११४६२	२४३७५	९८२	७६९७	१५६९६	९६१७	२४३७५
जम्मा	९२९३९	९७३९७	१९०३३६	१६७९५	६६२६८	१०७२७३	५७९७७	१९०३३६

३.१२ आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्यामा लैङ्गिक सहभागिता

प्रदेश	महिला	पुरुष	जम्मा
कोशी	८७६४	९९०३	१८६६७
मधेश	१११६६	९९०३	२१०६९
बागमती	२८७५०	३४६४३	६३३९३
गण्डकी	१२८३२	१३९९३	२६८२५
लुम्बिनी	१३२६८	११३७६	२४६४४
कर्णाली	५२४६	६११७	११३६३
सुदूरपश्चिम	१२९१३	११४६२	२४३७५
जम्मा	९२९३९	९७३९७	१९०३३६

३.१३ आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्यामा सामाजिक सहभागिता

प्रदेश	दलित	जनजाती	अन्य	युवा	कूल जम्मा
कोशी	१६४५	८२३५	८७८७	७१६९	१८६६७
मधेश	१७०९	४९८३	१४३७७	५६३७	२१०६९
बागमती	६०४८	२७८५८	२९४८७	१२३६७	६३३९३
गण्डकी	२५७५	६६६६	१७५८४	७०६२	२६८२५
लुम्बिनी	२५३५	९२३९	१२८७०	१२४३४	२४६४४
कर्णाली	१३०१	१५९०	८४७२	३६९१	११३६३
सुदूरपश्चिम	९८२	७६९७	१५६९६	९६१७	२४३७५
जम्मा	१६७९५	६६२६८	१०७२७३	५७९७७	१९०३३६

३.१४ आ.व. २०८१/८२ मा परियोजनाबाट सिर्जना भएको रोजगारीको अवस्था

प्रदेश	आंशिक रोजगारी	पूर्ण रोजगारी	जम्मा
कोशी	९६५७	५८४	१०२४१
मधेश	६०५३	४२८५	१०३३८
बागमती	३२१६८	१७८९	३३९५७
गण्डकी	१२५५४	१८७९	१४४३३
लुम्बिनी	३३६०२	२९३५	३६५३७
कर्णाली	४७६७	७८५	५५५२
सुदूरपश्चिम	५२६७	७८१	६०४८
जम्मा	१०४०६८	१३०३८	११७१०६

३.१५ परियोजना अन्तर्गत जोन/सुपरजोनको राष्ट्रिय उत्पादनमा हिस्सा

बाली	NAMP लागू हुनु अघि (२०७२/७३) आधार वर्षको		NAMP को हालको (२०८१/८२)		राष्ट्रिय (२०८०/८१)		NAMP हिस्सा (%)		
	क्षेत्रफल (हे)/संख्या	उपादकत्व (मे टन/हे)	उत्पादन (मे टन)	उत्पादकत्व (मे टन/हे)	क्षेत्रफल (हे)/संख्या	उत्पादन (मे टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे)	क्षेत्रफल/संख्या	उत्पादन
धान	३०५३०	३.१५	९६३०२.०८	५.१९	५६५१४	२९३५३७.९०	१४३८९८९	३.९३	५.१३
गाहूँ	३३७७	२.३३	७८६४.२५	४.१६	१२१७७	५०५९५.४४	६८१८५१	१.७९	२.४९
मकै	१४६११	२.५०	३६५६९.४४	५.३३	२६६५१	१४२०९४.२५	९१६०४४	२.९१	४.४५
तरकारी	१६७९७	१३.९९	२३५०२२.८२	२१.५६	२६७७२	५७७२७३.४१	३१९३८६९	८.५८	१३.००
आलु	११२२१	१४.०३	१५७४३०.०२	२२.६९	१७४३०	३९५५५०.०८	२११५०५	८.२४	११.२३
सुन्तला	८११४	८.७९	४९९२०.३८	१२.७१	१४३५७	१२७७२२.४१	२८७९०	४९.८७	६५.८८
जुनार	८६७	८.७९	५३३४.११	१७.०४	१७०३	२०३१३.३८	६०९९	२७.९२	४४.४७
स्याउ	४३२४	७.२९	२०४९२.७७	१०.२८	७९०८	४१४५६.०३	१२४९२	६३.३०	७५.०५
ओखर	३६०	४.२१	९८५.५८	४.९०	१०१८	२५९२.८४	५३९९.००	१८.८५	१९.४८
आँप	२०५०	६.९५	१०६७९.८३	१३.३०	२८७०	३२०२५.४७	५२९७५	५.४२	६.१९

बाली	NAMIP लागू हुनु अघि (२०७२/७३) आधार वर्षको			NAMIP को हालको (२०८१/८२)			राष्ट्रिय (२०८०/८१)			NAMIP हिस्सा (%)	
	क्षेत्रफल (हे)/संख्या	उपादकत्व (मे टन/हे)	उत्पादन (मे टन)	क्षेत्रफल (हे)/संख्या	उत्पादन (मे टन)	उत्पादकत्व (मे टन/हे)	क्षेत्रफल (हे)/संख्या	उत्पादन (मे टन)	उत्पादकत्व (मे टन/हे)	क्षेत्रफल/संख्या	उत्पादन
केरा	२७८०	१६.५०	४१७११.१५	४३८९	१९९४४६.१३	४९.९९	२५९७२	३८६७५१	१६.३८	१६.९०	५१.५७
कफी	२६०	०.२०	३९.६३	४४९	९१.९४	०.२७	४३०५.००	५०१	०.१२	१०.४२	१८.३५
अलैची	५७९६	०.५३	३०७९.०४	७७९३	४४०८.६१	०.५७	१६३८२	८८४६	०.५४	४७.५७	४९.८४
अदुवा/बेसार	३६९५	१२.४३	४५९३३.८८	५४९९	१०६०३४.४७	१९.२८	३१२३७	३७८९०५	१२.१३	१७.६०	२७.९८
दलहन	१९८०	१.११	२२००.०२	३३२५	४६९७.७५	१.४१	२५८३००	२७६३८१	१.०७	१.२९	१.७०
तेलहन	८५०	०.९६	८१२.६४	२०४२	२९३०.२७	१.४४	२३९०३३	२६२९३६	१.१०	०.८५	१.११
माछा	६४१२	४.८९	२१९३२.८०	१०२४३	४२१७९.७४	५.८८	१५६४४	५८८२७	५.३७	६५.४८	७१.७०
मौरी	२५६४०	०.०२	३८४.६०	४१७४७	८४०.४७	०.०२०	२४५०१०	४३०८	०.०१८	१७.०४	१९.५१
मासु	२३६८४६	०.०१	१३९०.५४	४७४३८०	४३८३.२७	०.०१८५	१७४२०५८७	१२८२२५	०.०१४७	२.७२	३.४२
दुध	७६४१४	०.८४	६४१८७.७६	१३८१५६	१८२३६५.९२	१.३२०	२३१४५१२	२६८३८७४	१.१५९६	५.९७	६.७९

३.१६ समस्या, चुनौती र सवाल

जनशक्ति व्यवस्थापन

- परियोजना दस्तावेजले प्रक्षेपण गरे अनुरूप जनशक्ति पूर्ति हुन नसकेको।
- यस परियोजनामा खटाइने स्थायी कर्मचारीको दरबन्दी पुलमा रहेको र सो अनुसारका कर्मचारी अवकाशमा जाँदा नयाँ पदपूर्तिका लागि लोक सेवा आयोगबाट विज्ञापन नहुने हुँदा जनशक्ति अभाव हुँदै गएको।
- सुपरजोनमा वैज्ञानिक र खाद्य अनुसन्धान अधिकृत रहने प्रावधान रहेतापनि जनशक्ति व्यवस्थापन हुन नसकेको।
- पटक पटक संरचनात्मक परिवर्तन गर्दा पनि प्राविधिक जनशक्ति यथोचित व्यवस्थापन गर्न समस्या देखिएको।

सुझाव

- एउटा सुपरजोनमा कम्तीमा १ जना रा.प.द्वि.प्रा. को नेतृत्वमा ३ जना अधिकृत विज्ञसहितको जनशक्ति र जोनमा ३ जना अधिकृतस्तरको प्राविधिक विज्ञ (अधिकृतस्तर) सहितको जनशक्ति परिचालन हुनुपर्ने।

अन्तरतह समन्वय र सहकार्य

- विभिन्न सम्भाग अलग अलग निकायबाट सञ्चालनमा रहेकाले सुदृढ समन्वय र सहकार्य हुन नसक्दा सम्भागहरूबीचको अन्तरसम्बन्ध स्थापित हुन नसकेको,
- ब्लक र पकेट विकास कार्यक्रमहरूको सञ्चालन अवस्था, बजेट खर्च, बाली वस्तु उत्पादन तथा क्षेत्रफल सम्बन्धी विवरण प्राप्त हुन नसक्दा समग्र योजना कार्यान्वयन एवम् लक्ष्य प्राप्तिसमा असर पुगेको।

अनुदान दर

- विभिन्न निकायबाट सञ्चालित कृषि विकास कार्यक्रममा अनुदान दरमा भिन्नताका कारण कार्यक्रम कार्यान्वयनमा समस्या। परियोजनाको अनुदान दर (५० देखि ८५ प्रतिशतसम्म)।
- पूर्वाधार निर्माण एवम् ठूला मेसिनरी उपकरणमा साना किसान, समूह र सहकारीबाट लागत साझेदारी गर्न कठिन।

अन्तर मन्त्रालय समन्वय

- आ.व. २०७७/७८ देखि परियोजनाको अन्य मन्त्रालयसँग सम्बन्धित कार्यक्रम क्रियाकलापको लागि बजेट विनियोजन नभएको।
- परियोजनाका गतिविधि अन्य मन्त्रालयसँग समेत सम्बन्धित भएकोमा कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको मात्र प्राथमिकतामा रहेको तर अन्य मन्त्रालयबाट अपनत्व ग्रहण हुन नसकेको।

स्थायित्व सम्बन्धी समस्या

- परियोजना अन्तर्गतको पकेट र ब्लक विभिन्न समयमा अलग अलग संयन्त्र (संघ, प्रदेश र स्थानीय तह) बाट सञ्चालन हुँदा निरन्तरता, समन्वय र स्तरोन्नतीमा समस्या देखिएको।
- परियोजना पटक पटक पुर्नसंरचना गर्दा स्थायित्वको समस्या देखिएको। परियोजनाको दस्तावेजको परिवर्तन बिना नै पटक पटक पुर्नसंरचना गर्दा सुरुको लक्ष्यसँग मेल नखाने।

कार्यक्रमगत समस्या

- सम्भाव्यता, नीतिगत/कानूनी आधार, सञ्चालन मोडालिटी एवम् दिगोपना जस्ता विषयहरूमा पर्याप्त अध्ययन तथा विश्लेषण बिना नै परियोजनाको सुरु वर्षदेखि नै पूर्वाधार विकास विशेष गरी शीत भण्डारमा ठूलो परिमाणमा बजेट विनियोजन गरिएको।

- यी क्रियाकलाप सञ्चालनमा नीतिगत/कानूनी र प्रक्रियागत जटिलता उत्पन्न भई हालसम्म सम्पन्न हुन नसकी परियोजनाको समस्याको रूपमा विद्यमान रहेको। परियोजनाका सफलतालाई पनि कोल्ड स्टोरेज र मोबाइल भ्यानको समस्याले ओझेलमा पारेको।

बजेट तथा स्रोत साधन

- १० वर्ष अवधिको लागि रु. १ खर्ब ३० अर्ब बजेट प्रक्षेपण गरिएको र सोका आधारमा आ.व. २०८१/८२ सम्ममा रु. १ खर्ब ९ अर्ब ८ करोड ३१ लाख विनियोजन हुनुपर्नेमा रु. ५२ अर्ब ३४ करोड ९१ लाख मात्र विनियोजन भएको (५४%)।
- पकेट र ब्लक कार्यक्रमका लागि सशर्त वित्तीय हस्तान्तरणमार्फत स्थानीय तह र प्रदेशमा बजेट पठाइएको तर ब्लक र पकेट विकास कार्यक्रमको नियमित प्रतिवेदन गर्ने प्रणाली विकास हुन नसकेकोले उपलब्धिहरू संस्थागत गरी प्रतिवेदन गर्न कठिनाई भएको।
- कार्यालय भवन एवम् सवारी साधनको अपर्याप्तता र सवारी साधनहरू जीर्ण अवस्थामा रहेकाले कार्यक्रम कार्यान्वयन र अनुगमनमा समस्या देखिएको।

नीतिगत/कानूनी व्यवस्था

- सहकारी/सामुहिक खेती, करार खेती, कबुलियती खेती (Lease Hold Farming) र चक्लाबन्दी सम्बन्धी आवश्यक कानूनहरूको अभाव।
- उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान उपलब्ध गराउदा बेरुजु कायम भएको र पुनः बजेट वक्तव्यमा सो उल्लेख गरिँदा कार्यान्वयनमा समस्या।

प्राविधिक तथा कार्यान्वयन तहको समस्या

- वड उड सर्टिफिकेशन भएको बिरूवा उपलब्ध हुन नसक्नु (सुन्तलाजातको बिरूवा)।
- बिरूवाको गुणस्तरमा समस्या (प्रमाणीकरणको संयन्त्र तयार नभइसकेको)।
- स्याउको उच्चघनत्व रोपण (HDP) को लागि स्रोत बिरूवाको समस्या देखिएको।
- आलुको पिबिएस दाना बिक्री वितरणमा समस्या।
- विद्युत् समस्याको कारणले चैते धान क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम प्रभावित भएको (कैलाली)।
- केरामा लाग्ने पनामा रोगको व्यवस्थापन तथा नया प्रजाती TR4 को नियन्त्रण।
- तरकारी बालीमा मूल्यको उतारचढावको समस्या।
- जुनारमा सुडे पुतलीको प्रकोप समाधानमा कठिनाई भएको (कूल २०% क्षति भएको, १० करोडभन्दा बढिको आर्थिक क्षति भएको) (सिन्धुली)।
- महमा मिसावट र आयात हुने सस्तो गुणस्तरहीन महका कारण बजारीकरणमा समस्या।
- अघिल्ला आ.व. हरूमा निर्मित पूर्वाधारहरू पूर्ण रूपमा प्रयोग नहुँदा परियोजनाले मूल्य शृङ्खलामा सोचे जस्तो कार्य गर्न नसकेको।
- माछापालक कृषकहरूलाई बीमामा जोडिए तापनि क्षतिपूर्ति बापत रकम उपलब्ध हुन कठिनाई भएको।
- माछापालक कृषकहरूले विद्युत् मिटरमा छुट पाउन नसकेको गुनासो।

३.१७ परियोजनाको संरचनात्मक सुधारको प्रयास

- प्रशासनिक खर्च कटौतीको लागि ७७ कार्यान्वयन एकाइबाट ४८ परियोजना कार्यान्वयन एकाइ कायम गरी ७७ जिल्लामा सेवा पुर्याइएको,
- परियोजनाको विभिन्न सम्भाग सञ्चालनको लागि सम्भागहरूबीचको अन्तरसम्बन्ध कायम गर्न परियोजना कार्यान्वयन म्यानुअल स्वीकृत गरी लागू गरिएको,
- प्रदेश परियोजना कार्यान्वयन समन्वय तथा अनुगमन समितिको व्यवस्था,
- जिल्ला परियोजना कार्यान्वयन समन्वय तथा अनुगमन समितिको व्यवस्था,
- जोन/सुपरजोनमा यस पूर्व भएको समितिको भूमिकामा परिवर्तन गरी सञ्चालन समन्वय समिति कायम गरिएको,
- परियोजना अन्तर्गतको पकेट विकास कार्यक्रम स्थानीय तह र ब्लक विकास कार्यक्रम प्रदेश सरकारबाट सञ्चालन हुने व्यवस्था गरिएको।

३.१८ आ.व. २०८१/०८२ मा परियोजनाको बेरूजु तथा फर्स्योर्ट विवरण

क्र. स.	प्रदेश	बेरूजु रु	फर्स्योर्ट रु	बेरूजु फर्स्योर्ट प्रगति %
१	कोशी	४००४२०३२.००	६६०२३५.००	१.६५
२	मधेस	७३०८२९६२.००	४७९९४५६.००	६.५७
३	बागमती	२७७३६७६३.००	३५९३६१७.००	१२.९६
४	गण्डकी	३०९०००२४.००	१११४०४४.००	३.६१
५	लुम्बिनी	१६७४२७२७.००	५९६२०२.००	३.५६
६	कर्णाली	१३१९७६४३.००	२१८७२०९.००	१६.५७
७	सुदूरपश्चिम	१२३२३७०२.००	२६५९७३.००	२.१६
	प.का.ए. जम्मा	२१४०२५८५३.००	१३२१६७३६.००	६.१८
	प.व्य.ए.	५१६३०५१४५.००	२१७६५९४११.७०	४२.१६
	कुल जम्मा	७३०३३०९९८.००	२३०८७६१४७.७०	३१.६१

३.१९ बेरूजु फर्स्योर्ट प्रगति विवरण

रकम रु.

नियमित गरिएको	अशुल गरिएको	पेशकी फर्स्योर्ट	जम्मा बेरूजु फर्स्योर्ट
४८५९५०६८	६४४१८९०	१७५८३९१९०	२३०८७६१४७

परिच्छेद-8

कृषि इन्टर्न विद्यार्थीहरूको विवरण

४.१ नेपाल पोलिटेक्निकल इन्स्टिच्युट (NPI), भरतपुर, चितवन अन्तर्गतका कृषि इन्टर्न विद्यार्थीहरूको विवरण

S.N.	Name	Contact Office	Phone	Email	Research Title	Abstract
1	Aaloka Kumar Yadav	PMAMP Project Implementation Unit, Chitwan, Banana zone	9843548699	yadavaalokkumar.937@gmail.com	EFFECTS OF DIFFERENT PRESERVATIVES ON BANANA (Musa paradisiaca cv. Grand Naine) SHELF LIFE AND QUALITY IN BHARATPUR, CHITWAN, NEPAL	An experiment in Chitwan evaluated preservatives on Grand Naine banana shelf life using CRD. Treatments included GAs, Aloe vera gel, acids, salts, and control. GAs (300 ppm) and Aloe vera minimized weight loss, maintained firmness, acidity, and quality, significantly extending shelf life compared to control fruits.
2	Aashika Shrestha	PMAMP Project Implementation Unit, Gorkha, Orange zone	9804162021	aashikashta456@gmail.com	EFFECT OF DIFFERENT DOSES OF ORGANIC AND INORGANIC FERTILIZERS ON SPRING RICE (Oryza sativa L.) PRODUCTION IN GORKHA, NEPAL	A field experiment in Gorkha, Nepal (spring 2025) evaluated organic and inorganic fertilizers on Kanchan rice using RCBD. Five treatments were tested. 100% chemical fertilizer (NPK 100:30:30 kg/ha) produced the highest growth and yield, while 75% organic plus 25% chemical recorded the highest harvest index. Full chemical fertilizer is recommended for maximum yield.
3	Aayushma Acharya	PMAMP Project Implementation Unit, Nawalparasi West, Wheat zone	9869927755	aacharyasiwangi@gmail.com	FARMERS' PERCEPTION AND ADOPTION OF IMPROVED VARIETIES OF WHEAT IN NAWALPARASI WEST, NEPAL	A field experiment in Gorkha, Nepal (spring 2025) evaluated organic and inorganic fertilizers on Kanchan rice using RCBD. Five treatments were tested. 100% chemical fertilizer (NPK 100:30:30 kg/ha) produced the highest growth and yield, while 75% organic plus 25% chemical recorded the highest harvest index. Full chemical fertilizer is recommended for maximum yield.
4	Abilash Khadka	PMAMP Project Implementation Unit, Bhojpur, Orange zone	9804179154	khadkaabilash9@gmail.com	IMPACT OF CLIMATE CHANGE ON PRODUCTION OF LARGE CARDAMOM AND FARMERS ADAPTION OF CLIMATE RESILIENT PRACTICES IN SANKHUWASABHA DISTRICT	This study examined climate change impacts on large cardamom farming in Sankhuwasabha, Nepal, surveying 79 households. Over half reported declining yields due to increased diseases and pests. Although many adopted resistant varieties, all felt government support was inadequate. Strengthened technical, financial, and institutional assistance is essential for sustainable production
5	Aniket Bhusal	PMAMP Project Implementation Unit, Nawalparasi East, Rice zone	9865995634	aniketbhusal2@gmail.com	STATUS AND ECONOMIC PERFORMANCE OF CHAITE PADDY IN GAINDAKOT	Chaite paddy farming in Gaidakot, Nawalparasi (East), supports food security and is economically viable, yielding 4,120 kg/ha with a BCR of 1.29. Farmers earn modest profits, higher at market prices. However, profitability is constrained by severe irrigation problems and pest outbreaks, requiring improved irrigation systems and pest management practices.
6	Anita Bhandari	Sankhuwasawa, Agriculture Development Office	9824012388	ab881087@gmail.com	Impact Of Irrigation Facility On Production Of Large Cardamom In Sankhuwasabha	Large cardamom is crucial to Sankhuwasabha's rural economy but faces declining yields due to erratic rainfall and climate change. A study of 100 households found irrigated systems, especially drip and sprinkler, significantly improved yield, quality, profitability, water-use efficiency, and resilience. High costs, limited skills, and weak infrastructure restrict wider irrigation adoption.
7	Anjali Pariyar	PMAMP Sunsari, Ginger/turmeric zone	9819998488	anjaliariyar95@gmail.com	ECONOMIC ANALYSIS OF PRODUCTION AND MARKETING OF TURMERIC (Curcuma longa L.) IN BARAHAKSHETRA, SUNSARI DISTRICT	The study by Anjali Pariyar analyzes turmeric production and marketing in Barahakshetra, Sunsari. Surveying 70 farmers, it finds turmeric farming profitable (B:C ratio 2.02) despite traditional practices and marketing challenges. Major constraints include poor seed quality, pests, weak bargaining power, and limited infrastructure, requiring technical, institutional, and market support interventions.

S.N.	Name	Contact Office	Phone	Email	Research Title	Abstract
8	Anuj Lamichhane	PMAMP Project Implementation Unit, Nawalparasi East, Orange zone	9861871227	anujlamichhane17@gmail.com	ECONOMICS OF MANDARIN ORANGE PRODUCTION, MARKETING AND VALUE CHAIN IN GAINDAKOT-18, NAWALPARASI EAST, NEPAL	Mandarin orange farming in Baseni, Nepal, supports smallholder livelihoods but faces low yields (9 t/ha), high labor costs (35%), pests, limited irrigation, and post-harvest losses (11%). Though benefit-cost ratio reaches 2.15 in mature orchards, weak market coordination and absence of cooperatives limit profitability. Improved management, irrigation, packaging, and farmer organizations are needed.
9	Anushma Tripathi	PMAMP Project Implementation Unit, Chitwan, Rice zone	9855054745	anushmatripathi123@gmail.com	A STUDY ON ECONOMICS OF SPRING RICE PRODUCTION AND MARKETING IN RAPTI-2, CHITWAN	A study in Rapti-2, Chitwan surveyed 120 farmers to assess spring rice economics and marketing. With a BCR of 1.067, profitability was marginal but economically important. Yield was influenced by land, labor, and input costs. Major constraints included market dependency, climate stress, and limited institutional support, requiring improved inputs and training.
10	Archana Chaudhary	PMAMP Project Implementation Unit Jhapa, Maize zone	9817788982	chaudharyarchana400@gmail.com	EFFECT OF ZINC ON GROWTH AND YIELD PARAMETER OF SPRING MAIZE IN SHARNAMATI, JHAPA	A field experiment in Jhapa, Nepal (Feb–Jun 2025) evaluated Arun-2 maize response to zinc levels using RCBD. Zinc @7.5 kg/ha produced the highest grain yield (8602 kg/ha) and improved growth, phenology, and cob traits. Zinc enhanced vigor and reduced sterility. Thus, 7.5 kg/ha is recommended for spring maize productivity.
11	Aruna Khadka	PMAMP Project Implementation Unit Dhankuta, Orange zone	9848650217	arunakhadka124@gmail.com	FARMER'S PERCEPTION ON IMPACT OF CLIMATE CHANGE ON MANDARIN PRODUCTION IN DHANKUTA, NEPAL	Mandarin (Citrus reticulata Blanco) farming in Dhankuta, Nepal, faces serious climate change impacts, including rising temperatures, irregular rainfall, and drought. Surveying 120 farmers, the study found 99.2% perceived climate change effects. Most adopted climate-smart practices like agroforestry and rainwater harvesting, with education significantly influencing adoption, highlighting need for support.
12	Ashmita Bhandari	PMAMP Project Implementation Unit Dang, Oilseed zone	9860472318	asmibhndr@gmail.com	EFFECT OF LARVAL AGE ON THE SUCCESS RATE OF QUEEN PRODUCTION THROUGH ARTIFICIAL REARING (LARVAL GRAFTING) IN HONEY BEE, IN DANG DISTRICT, NEPAL	A study conducted in Tulsipur, Dang (April 2025) evaluated larval age effects on honeybee queen rearing using larval grafting in queenless colonies under CRD. One-day-old larvae showed highest acceptance, emergence, establishment, and success rate (74.67%). Results confirm younger larvae are most suitable for producing healthy, high-quality queen bees commercially.
13	Asmita Basnet	PMAMP Project Implementation Unit Jhapa, Vegetable zone	9812316712	asmitabasnet665@gmail.com	EFFECT OF ZINC, BORON AND CALCIUM NITRATE FOLIAR SPRAY ON GROWTH AND YIELD OF TOMATO (Solanum lycopersicum L.) AT MECHINAGAR-02, JHAPA, NEPAL	A field experiment in Mechinagar, Jhapa (Feb–June 2025) evaluated foliar sprays of zinc, boron, and calcium nitrate on tomato under RCBD. The combination 0.5% ZnSO ₄ + 0.5% CaNO ₃ (T6) significantly improved growth, fruit traits, and yield (63.34 t/ha). Thus, this treatment is recommended to maximize tomato productivity in the area.
14	Asmita BK	PMAMP Project Implementation Unit Gorkha, Rice zone	9819184300	asmitabk41@gmail.com	INCIDENCE AND SEVERITY OF MAJOR DISEASE AND THEIR MANAGEMENT PRACTICES ADOPTED IN ACID LIME ORCHARD-A CASE STUDY OF GORKHA DISTRICT	A case study (Feb–May 2025) in Gorkha District assessed incidence and management of major acid lime diseases among 70 farmers. Citrus canker was most severe, followed by sooty mold and gummosis. Rural orchards showed higher incidence and less training. Key constraints included irrigation, pests, and lack of quality planting materials.

S.N.	Name	Contact Office	Phone	Email	Research Title	Abstract
15	Astha Sapkota	PMAMP Project Implementation Unit Nawalparasi East, Vegetable zone	9846263515	aasthasapkota12345@gmail.com	EFFECT OF VARIOUS ORGANIC AND INORGANIC MULCHING TECHNIQUES ON GROWTH AND YIELD OF CUCUMBER (<i>Cucumis sativus</i> L. cv. NCH-2) IN NAWALPARASI (EAST)	The study conducted in Gaidakot (March–June 2025) evaluated organic and inorganic mulches on cucumber under RCBD. Paddy straw mulch significantly improved growth and yield, producing 726.1 t/ha—81.7% higher than control. Its superiority was due to better moisture conservation and soil conditions, recommending it for sustainable cucumber production in Nepal's Terai region.
16	Avishek Gachhadar	PMAMP Project Implementation Unit Morang, Rice Super zone	9815337421	avishekgachhadar456@gmail.com	A COMPARATIVE STUDY ON PRODUCTION ECONOMICS AND TECHNOLOGY ADOPTION OF SPRING RICE IN RATUWAMAI AND BELBARI MUNICIPALITIES OF MORANG, NEPAL	This study assessed production economics and modern agrotechnology adoption in spring rice cultivation in Ratuwamai and Belbari, Morang. Among 100 farmers, Ratuwamai showed higher net returns (NPR 54,166.64) and benefit-cost ratio (1.44) than Belbari. Major constraints included pests, diseases, and seed shortage. Technology adoption varied by location but not socio-demographic factors.
17	Bhawana Bhandari	PMAMP Project Implementation Unit Terathum, Cardamom zone	9866605666	bhawanabhandari756@gmail.com	STUDY ON LARGE CARDAMOM FARMING ON THE LIVELIHOOD OF FARMERS IN TERAHATHUM, NEPAL	A study in Terhathum assessed large cardamom farming's impact on livelihoods among 80 households. Average annual production was 241.7 kg, generating NPR 636,200, with 85% households relying mainly on it. Training and improved practices significantly increased production. Despite pest, climate, and market challenges, cardamom remains highly profitable and vital.
18	Bhumika Kumari Bhandari	PMAMP Project Implementation Unit Dang, Maize super zone	9822955670	bhumikabh98@gmail.com	ENHANCEMENT OF MAIZE PRODUCTIVITY THROUGH IMPROVED SPACING TECHNIQUES IN GADHAWA, DANG DISTRICT	A 2025 field experiment in Gadhawa, Dang evaluated seven plant spacings for maize (Kampur Composite) under RCBD. Spacing 50 cm × 20 cm produced the highest growth, grain yield, and resource use efficiency. Wider or overly dense spacings reduced yield due to underutilization or competition. Thus, 50 cm × 20 cm is recommended.
19	Binod Bhandari	PMAMP Project Implementation Unit Taplejung, Maize zone	9840436153	binibhandari420@gmail.com	ANALYZING THE MAGNITUDE OF POST-HARVEST LOSS IN TRADITIONAL MAIZE FARMING SYSTEMS OF TAPLEJUNG DISTRICT, NEPAL	A study in Taplejung, Nepal, surveyed 100 traditional maize-farming families, revealing severe post-harvest losses from pests, mold, and weather. Nearly three-quarters face significant losses, threatening food security and livelihoods. Farmers expressed despair, preferring their children avoid farming. Urgent practical support is needed to protect harvests, restore incomes, and rebuild hope.
20	Bishal Bhusal	PMAMP Project Implementation Unit Chitwan, Vegetable zone	984445432	bishalbhusal200@gmail.com	ECONOMIC ANALYSIS OF TOMATO PRODUCTION AND MARKETING IN BHARATPUR METROPOLITAN CITY, CHITWAN, NEPAL	A study in Bharatpur, Chitwan assessed tomato production and marketing among 100 farmers. Despite high yields (44.56 t/ha), profitability was modest (BC 1.13) due to high input costs, pest issues, and inefficient marketing, with farmers receiving only 49.87% of retail price. Recommendations include stronger cooperatives, better training, input access, and post-harvest support.
21	Bishal Rawat	PMAMP Project Implementation Unit, Khotang, Maize zone	9865196788	rbishal190@gmail.com	FARMER'S PERCEPTION OF PMAMP-SUPPORTED MECHANIZATION ON COST REDUCTION AND WOMEN'S LABOR IN MAIZE FARMING IN KHOTANG DISTRICT, NEPAL	This study examined farmers' perceptions of PMAMP-supported maize mechanization in Khotang, Nepal, using data from 123 households and a Probit model. About 56% adopted machinery. Extension and cooperative membership influenced adoption. Mechanization reduced costs and women's labor burden. Challenges include high rental costs, limited skills, and fragmented landholdings.

S.N.	Name	Contact Office	Phone	Email	Research Title	Abstract
22	Dipika Adhikari	PMAMP Project Implementation Unit Panchthar, Orange zone	9825900328	adhikari.dipika99@gmail.com	COMPARATIVE SOCIO-ECONOMIC ANALYSIS OF MANDARIN ORANGE PRODUCTION AND MARKETING IN RURAL MUNICIPALITIES AND MUNICIPALITY OF PANCHTHAR DISTRICT	This study compares mandarin orange production and marketing in rural municipalities and municipalities of Panchthar. Surveying 50 farmers (April–May 2025), it found higher production, costs, and revenue in rural areas, with significant differences. Net profit depended on land area. Major constraints included poor cultivation practices, limited credit, weak farmer organizations, pests, diseases, and input shortages.
23	Ereeka Thapa	PMAMP Project Implementation Unit Dhankuta, Vegetable zone	9865738555	ereeka8@gmail.com	FARMER'S KNOWLEDGE ON IMPROVED ORCHARD MANAGEMENT PRACTICES OF MANDARIN (Citrus reticulata Blanco): A CASE OF DHANKUTA, NEPAL	Mandarin production in Dhankuta is declining due to poor management, water scarcity, and pests. Surveying 120 farmers, the study found low adoption of improved practices like irrigation, mulching, soil testing, and IPM, largely due to limited training. Expanding training, irrigation access, and sustainable practices is essential to improve productivity and livelihoods.
24	Jamuna Pandey	PMAMP Project Implementation Unit Rupandehi, Wheat zone	9867459818	jamunapandey15@gmail.com	FARMER'S PERCEPTION ON ADOPTION OF FARM MECHANIZATION AND REDUCTION OF WOMEN'S DRUDGERY IN RUPANDEHI, NEPAL	This study in Rupandehi examined wheat farmers' perceptions of mechanization and its impact on women's drudgery. Among 120 farmers, cooperative membership, larger landholdings, and PMAMP support increased adoption, while credit and experience did not. Mechanization reduced women's labor time significantly. High rental costs, small land size, and low PMAMP awareness limited adoption.
25	Jana Maya Rawat	PMAMP Project Implementation Unit Chitwan, Honeybee zone	9849616449	rawajunu4@gmail.com	PREVALENCE OF MITES (Varroa destructor) IN Apis mellifera COLONIES OF CHITWAN DISTRICT, NEPAL	This study assessed socioeconomic conditions and Varroa destructor infestation in Apis mellifera colonies in Chitwan District. Surveying 60 beekeepers, it found severe mite prevalence (85%) linked to weak management and improper treatments. Key challenges included limited extension services and poor forage. Improved training, integrated pest management, and better marketing could strengthen sustainable beekeeping.
26	Kamala Chaudhary	PMAMP Project Implementation Unit, Sangjya, Spice Crops zone	9866980565	chykamala859@gmail.com	ECONOMICS OF PRODUCTION AND MARKETING OF TURMERIC IN SYANGJA DISTRICT, NEPAL	This study in Syangja found turmeric farming profitable (BCR 1.63), but producers receive only 43.34% of the consumer price due to marketing inefficiencies. Processing is the highest cost. Major constraints include poor-quality rhizomes, limited irrigation, low prices, and middlemen dependence. Improved practices, cooperatives, value addition, and better market access are recommended.
27	Kamana Bhattarai	PMAMP Project Implementation Unit, Sankhuwasawa, Cardamom Super zone	9821852343	khusibht@gmail.com	Environmental Impact Assessment of Modular Dryers Versus Traditional (Bhatti) Dryers During Large Cardamom Processing, Sankhuwasabha District.	A study in Sankhuwasabha District evaluated an improved modular dryer for large cardamom processing among 88 farmers. Adoption was influenced by farming experience, landholding size, financial access, and group membership. The improved dryer showed higher thermal efficiency, reduced drying time and firewood use, and offered better long-term economic returns despite higher initial costs.
28	Kriti Bhandari	PMAMP Project Implementation Unit, Rupandehi, Potato zone	9841112181	krtibhandari987@gmail.com	STUDY ON FARMER'S WILLINGNESS TO GROW POTATO ON COMMERCIAL SCALE IN RUPANDEHI DISTRICT	This study in Rupandehi, a PMAMP potato zone, found 72.5% of 120 surveyed farmers willing to commercialize potato farming. Willingness increased with experience, labor access, subsidies, and land size, but decreased with age. Key barriers included capital shortages, price instability, and crop risk. Improved inputs, markets, and training are essential.

S.N.	Name	Contact Office	Phone	Email	Research Title	Abstract
29	Laxmi Kumari Chaudhary	PMAMP Project Implementation Unit, Dang, Honeybee zone	9814558517	lchaudhari2002@gmail.com	ASSESSMENT OF BEE FLORA FOR Apis mellifera BEEKEEPING IN DANG DISTRICT, NEPAL	This study in Dang assessed bee flora resources for Apis mellifera beekeeping among 60 beekeepers. Most relied on migratory practices due to seasonal forage shortages. Twenty-five major flora species were identified. Honey production was significantly influenced by hive number and harvest frequency, while key challenges included pesticides, pollution, deforestation, and climate change.
30	Laxmikant Chaudhary	PMAMP Project Implementation Unit, Solukhumbu, Apple/Walnut zone	9818129960	laxmikantchy4@gmail.com	FARMING PRACTICES AND PERCEPTION TOWARDS INSECT PEST DISEASES PROBLEMS ON APPLE IN SOLUKHUMBHU, NEPAL	Apple farming in Solukhumbu faces severe productivity losses from pests, diseases, and climate stress. Despite 85% of farmers receiving training, only 35% adopt IPM. Woolly Apple Aphid, Root Rot, and Powdery Mildew are major threats, compounded by poor soil management. On-farm IPM support and climate-resilient practices are urgently needed.
31	Madan Kumar Neupane	PMAMP Project Implementation Unit, Taplejung, Agriculture Development Office	9804222045	neupanemadan.392@gmail.com	IMPACT OF CLIMATE CHANGE, PESTS AND DISEASES ON THE PRODUCTION OF LARGE CARDAMOM, TAPLEJUNG	Large cardamom farming in Taplejung faces severe declines due to climate change, pests, and diseases. Farmers report rising temperatures, reduced rainfall, earlier flowering, and yield losses. Rhizome rot and shoot borer are major threats, with 55% of farmers using no control due to limited knowledge. Urgent training and interventions are needed for sustainability.
32	Nabin Chaulagain	PMAMP Project Implementation Unit, Panchthar, Cardamom zone	9860001748	dr-cpchaulgain@gmail.com	STUDY ON PRODUCTION ECONOMICS & MARKETING OF LARGE CARDAMOM IN PANCHTHAR, NEPAL	In Panchthar, large cardamom farming is profitable (BCR 3.407) with average yields of NPR 1,780/kg from 19.62 ropani. Farmers use rainfed irrigation, organic fertilizers, and focus on pest management, but improved drying and grading are limited. Marketing challenges include price fluctuations and storage shortages. Training, infrastructure, and market support are needed.
33	Nisha Mehta	PMAMP Project Implementation Unit, Sunsari, Rice zone	9811330502	mehtanisha363@gmail.com	EFFECT OF DIFFERENT LEVELS OF NITROGEN THROUGH UREA AND FYM ON GROWTH AND YIELD OF SPRING RICE (Oryza sativa L.) AT SUNSARI DISTRICT, NEPAL	A study in Sunsari on spring rice (Chaite-5) showed that integrated nitrogen application from urea and FYM significantly improved growth, yield, and harvest index. Optimal performance occurred at 160-200 kg N/ha, while excessive N (240 kg/ha) offered no extra benefit. Balanced urea-FYM use enhances productivity, soil fertility, and nitrogen efficiency sustainably.
34	Pappu Kumar Yadav	PMAMP Project Implementation Unit, Jhapa, Rice Super zone	9816701270	Yadavkanxa143@gmail.com	EFFECT OF DIFFERENT PEST MANAGEMENT PRACTICES FOR GUNDI BUGS (Leptocoris spp.) IN SPRING RICE SYSTEMS IN JHAPA DISTRICT, NEPAL	A field study in Jhapa evaluated management of rice earhead bug (Leptocoris spp.). Imidacloprid was most effective, reducing pest density by 70.5% and panicle damage by 6.6%. Eco-friendly methods—hand picking, Metarhizium anisoplae, and bio-neem—also improved yields. Integrated pest management combining chemical, biological, and cultural practices is recommended for sustainable rice production.
35	Pooja Sah	PMAMP Project Implementation Unit, Makwanpur, Vegetable zone	9848929405	pooja00187@gmail.com	COMPARATIVE ECONOMIC ANALYSIS OF CAPSICUM (Capsicum annum L.) PRODUCTION UNDER PROTECTED STRUCTURE AND OPEN-FIELD CONDITION IN THAHA MUNICIPALITY, MAKWANPUR, NEPAL	A study in Thaha Municipality compared capsicum production under protected structures and open-field conditions. Protected cultivation yielded higher production (30.2 t/ha) and BCR (1.8) versus open-field (12 t/ha, BCR 1.2). Key constraints included high polyhouse costs, pests, and market instability. Productivity was positively linked to cost and returns, but negatively to farmer age.

S.N.	Name	Contact Office	Phone	Email	Research Title	Abstract
36	Prakash Rawal	PMAMP Project Implementation Unit, Khotang, Vegetable zone	9868940410	parkyessraool2057@gmail.com	EFFECT OF DIFFERENT CONCENTRATION OF NEPHTELENE ACETIC ACID (NAA) ON GROWTH AND YIELD ATTRIBUTES (SIRJANA VARIETY) OF TOMATO (<i>Solanum lycopersicum</i> L.) UNDER POLYHOUSE IN KHOTANG DISTRICT, NEPAL	A polyhouse experiment in Diktel, Khotang (March–June 2025) tested NAA concentrations on hybrid tomato 'Sirjana'. Foliar sprays at 15–60 days showed 30 ppm NAA produced the highest fruit number per plant (14.33) and yield per hectare, while higher doses (75–90 ppm) reduced reproductive traits. Results indicate 30 ppm NAA optimizes growth and tomato yield.
37	Pramesh Chaudhary	PMAMP Project Implementation Unit, Syangja, Orange Super zone	9865372687	chypuramesh278@gmail.com	MONITORING OF FRUIT FLY IN MANDARIN ORCHARD IN PUTALIBAZAR, SYANGJA, NEPAL	This study monitored fruit flies in mandarin orchards in Syangja, Nepal, identifying <i>Bactrocera dorsalis</i> as dominant. Methyl eugenol and cue lure traps were more effective than yellow sticky traps. Farmers mainly used sanitation and fruit bagging. The study emphasizes farmer education, coordinated area-wide strategies, and proper trap use to enhance integrated pest management and mandarin yields.
38	Puspa Kamal Dangal	PMAMP Project Implementation Unit, Taplejung, Cardamom zone	9819082963	dangalpuspa5665@gmail.com	EFFECT OF HYDROPOWER ON RIVER BASIN AREAS IN TAPLEJUNG DISTRICT WITH A FOCUS ON (Amomum subulatum) CARDAMOM CULTIVATION	This study examined the impact of run-of-the-river hydropower on cardamom farming in Taplejung, Nepal, surveying 101 farmers. Results show reduced water availability, lower soil moisture, and irrigation challenges, causing yield and quality declines, income loss, and environmental damage. The study urges agricultural impact assessments, community-based water governance, and fair compensation to protect livelihoods.
39	Rajani Subedi	PMAMP Project Implementation Unit, Sindhuli, Zinger/Turmeric zone	9847600656	subedirajani59@gmail.com	ASSESSMENT ON THE KNOWLEDGE, PRECEPTION AND MANAGEMENT TECHNIQUES AGAINST INSECT AND DISEASES AMONG GINGER GROWER IN SINDHULI, NEPAL	The study in Sindhuli District assessed pest and disease challenges in ginger cultivation among 125 farmers. Yield losses reached 30–80% due to major insects and diseases. While most farmers identified diseases, fewer recognized pests, and IPM adoption was limited. Training, quality planting materials, and stronger extension services are recommended.
40	Ram Prasad Budha	PMAMP Project Implementation Unit, Solukhumbu, Zinger/Turmeric zone	9867969407	aviralbcl@gmail.com	VALUE CHAIN ANALYSIS OF GINGER IN SOLUKHUMBU DISTRICT, NEPAL	This study analyzed the ginger value chain in Solukhumbu, Nepal, surveying 60 farmers and 60 traders. Low productivity (0.22 mt/ropani), poor seed quality, limited knowledge, price volatility, and weak infrastructure constrain the sector. Recommendations include improving inputs and extension, promoting cooperatives, investing in roads, and developing local value addition to enhance income and sustainability.
41	Richa Timsina	PMAMP Project Implementation Unit, Ilam, Cardamom zone	9863670806	richatimsina7@gmail.com	STUDY OF FARMERS' PERCEPTION ON LARGE CARDAMOM (Amomum subulatum Roxb.) CULTIVATION AND ITS CONTRIBUTION ON LIVELIHOOD OF RURAL FARMERS OF ILAM, NEPAL	A survey of 73 farmers in Ilam District found large cardamom cultivation contributes about 72% of annual income, improving education, healthcare access, expenditure, and social status. Women provide 48% of labor. Despite positive livelihood impacts and community cohesion, pests, irrigation gaps, poor inputs, limited training, and climate change constrain productivity and sustainability.

S.N.	Name	Contact Office	Phone	Email	Research Title	Abstract
42	Samikshya Paudyal	PMAMP Project Implementation Unit, Kaski, Vegetable Super zone	9861494938	posamiskshya123@gmail.com	EVALUATING THE EFFECTS OF DIFFERENT CHEMICAL DIPS AND MODIFIED ATMOSPHERIC PACKAGING ON THE STORAGE QUALITY AND SHELF LIFE OF TOMATO (<i>Solanum lycopersicum</i>) IN KASKI DISTRICT, NEPAL	This study evaluated post-harvest chemical treatments and Modified Atmospheric Packaging (MAP) on tomato storage at NARC, Kaski. GA ₃ + MAP and CaCl ₂ + MAP significantly reduced weight loss, delayed ripening, maintained firmness, and preserved vitamin C, extending shelf life to 28–30 days. The approach offers a practical, low-cost solution to reduce post-harvest losses.
43	Sanjana Thapa	PMAMP Project Implementation Unit, Makwanpur, Rice zone	9849875415	sanjanathapa172@gmail.com	COMPARATIVE STUDY ON SOCIO-ECONOMICS OF MANUAL AND MECHANIZED FARMING OF SPRING RICE PRODUCTION IN MANAHARI, MAKAWANPUR, NEPAL	This study compared manual and mechanized spring rice transplantation in Manahari, Makwanpur, surveying 100 households. Mechanized farms showed slightly higher yield (1,661 kg/ha), lower production cost (NPR 23,239/ha), and higher BCR (1.29) than manual farms. Results indicate mechanization reduces labor and costs while improving profitability and overall production efficiency.
44	Sanjish Chaudhary	PMAMP Project Implementation Unit, Chitwan, Banana zone	9809114193	sanjish.chaudhary18@gmail.com	STUDY ON ADOPTION OF NEW TECHNOLOGY IN BANANA IN CHITWAN DISTRICT	This study surveyed 70 banana farmers in Kalika and Padampur, Chitwan, revealing a large gap between available technologies and actual practices. About 94% were unaware of modern methods, relying on traditional techniques and peer knowledge. High costs and complete lack of institutional support and training limit adoption. Providing affordable technology and expert guidance is essential to improve productivity and modernization.
45	Sanjok Chaudhary	PMAMP Project Implementation Unit, Morang, Vegetable zone	9818046729	chaudhary.sanjok9@gmail.com	Study on production and marketing of cucumber in Morang district, Nepal	This study examines cucumber production and marketing in Morang District, Nepal. Surveying 60 growers, it analyzes costs, profitability, and market constraints. Average benefit-cost ratio was 3.95 despite high input costs. Major challenges included pests, price fluctuations, poor storage, and transport. Improved inputs, cooperatives, and infrastructure are recommended to enhance profitability.
46	Santa Maya Budha Magar	PMAMP Project Implementation Unit, Sindhuli, Jumar Superzone	9845355288	rolpakoxorima 2054@gmail.com	EVALUATION OF BAITS ON YELLOW STICKY TRAP FOR MONITORING ASIAN CITRUS PSYLLID (<i>Diaphorina citri</i> , <i>Kuwayama</i>) (Hemiptera: Liviidae) AT DIFFERENT ALTITUDE OF SINDHULI DISTRICT, NEPAL	This study evaluated baited yellow sticky traps for monitoring Asian Citrus Psyllid (ACP) in Sindhuli across different altitudes. Coconut oil-baited traps captured significantly more ACP (16.47) than acetic acid-baited (12.67) and unbaited traps (10.17). ACP population was highest at 1072 m, while trap efficacy did not vary by altitude. Farmers are advised to use coconut oil-baited yellow sticky traps as an eco-friendly, affordable, and effective monitoring tool for early detection and management of citrus greening (HLB).
47	Sarita Khaptari	PMAMP Project Implementation Unit, Ilam, Kiwi zone	9810546741	SaritaKhap01@gmail.com	Economic analysis of production and marketing of Kiwi in Ilam district of Nepal	The study analyzed kiwi production and marketing in Ilam using data from 65 farmers. Kiwi contributed 40% of household income, with an average B:C ratio of 2.24, higher among trained farmers. Despite profitability, farmers received only 30% of consumer prices due to intermediaries. Training, cooperatives, and storage facilities are recommended.
48	Sarmistha Khanal	PMAMP Project Implementation Unit, Myagdi, Potato zone	9865359732	sarmisthakhanal1@gmail.com	STUDY OF FARMERS' PERCEPTION ON MANAGEMENT PRACTICES AGAINST POTATO TUBER MOTH (<i>Phthorimaea operculella</i>) AMONG THE POTATO GROWERS IN MYAGDI DISTRICT	This survey of 75 potato growers in Myagdi assessed management of Potato Tuber Moth (PTM). Most cultivated MS-42 (56.6%) and Janakdev (44%). Knowledge of PTM and IPM was limited. Farmers mainly used cultural and traditional methods, with sun-drying and neem for storage. The study recommends improved varieties, IPM promotion, and stronger extension services.

S.N.	Name	Contact Office	Phone	Email	Research Title	Abstract
49	Saroj Kumar Yadav	PMAMP Project Implementation Unit, Morang, Honeybee zone	9807390734	ys2173691@gmail.com	ECONOMIC ANALYSIS OF PRODUCTION AND MARKETING SYSTEM OF HONEY IN MORANG DISTRICT, NEPAL	This study analyzed honey production and marketing in Morang District, Nepal, surveying 50 beekeepers. With 62 hives per household and 18.4 kg productivity per hive, honey production showed profitability (BCR 1.55). Producers received over 90% of consumer prices. Key challenges include high investment, pests, weak infrastructure, and limited technical support.
50	Shuvecha Bhatta	PMAMP Project Implementation Unit, Myagdi, Orange zone	9847484464	bhattasubi58@gmail.com	FARMER'S PERCEPTION AND KNOWLEDGE OF MAJOR INSECT PEST AND THEIR MANAGEMENT PRACTICES ADOPTED IN MANDARIN (Citrus Reticulata) IN MYAGDI DISTRICT, NEPAL	A study of 75 citrus farmers in Myagdi found major pests include green stinky bug, citrus whitefly, Chinese citrus fly, fruit sucking moth, and stem borer. Farmers often identified pests by symptoms. Chemical and mechanical controls were common, but IPM adoption was low due to limited knowledge, training, and extension support.
51	Shweta Mandal	PMAMP Project Implementation Unit, Sunsari, Vegetable zone	9880672193	shwetamandal44@gmail.com	STUDY OF PESTICIDE USE PATTERN AMONG FARMERS ON THE VEGETABLE ZONE IN SUNSARI DISTRICT	Survey of 60 vegetable farmers in Sunsari, Nepal assessed pesticide knowledge and practices. Most used pesticides haphazardly, ignored protective measures and re-entry intervals, and reused products across crops. Insecticides dominated; brand switching followed ineffectiveness. Limited awareness of alternatives persisted despite training. Findings urge improved guidance to protect health and environment.
52	Siddhartha Chaudhary	PMAMP Project Implementation Unit, Gorkha, Potato zone	9804780834	siddharthachy77@gmail.com	STUDY OF PRODUCTION ECONOMICS AND MARKETING OF POTATO IN GORKHA DISTRICT OF NEPAL	This study examined potato production and marketing in Gorkha District, Nepal, surveying 75 stakeholders. Average productivity was 0.69 mt/ropani, with a BCR of 1.49, indicating profitability. Producers retained 65.24% of the retail price. Key constraints included high input costs, pests, poor storage, and post-harvest losses. Improved technologies and market linkages are recommended.
53	Sristi Paudel	PMAMP Project Implementation Unit, Ramechhap, Potato zone	9804446736	poudeshristi199@gmail.com	EFFECT OF DIFFERENT DOSES OF NITROGEN ON THE GROWTH AND YIELD OF DEUTI VARIETY OF MAIZE (Zea mays L.) AT MANTHALI, RAMECHHAP, NEPAL	This study evaluated four nitrogen rates (80–140 kg ha ⁻¹) on Deuti maize in Ramechhap using RCBD. Higher nitrogen significantly improved growth and yield traits. The highest grain yield (9,624 kg ha ⁻¹) and s tver yield (20,136 kg ha ⁻¹) were obtained at 140 kg ha ⁻¹ , indicating optimal productivity under local conditions.
54	Sulav Giri	PMAMP Project Implementation Unit, Ramechhap, Jumar zone	9840544693	sulavgiri11@gmail.com	COMPARATIVE EVALUATION OF GROWTH AND YIELD PARAMETERS OF DIFFERENT OKRA (Abelmoschus esculentus L. Moench) VARIETIES IN RAMECHHAP, NEPAL	Okra variety performance varies across agro-climatic zones in Nepal. A 2025 RCBD study in Ramechhap compared six varieties. Significant differences were observed in growth and yield traits. F1-Gaunthali produced the highest yield (30.26 t/ha), while Keerthi showed early flowering and heavier fruits. F1-Gaunthali is recommended for commercial cultivation, pending multi-location validation trials.
55	Susma Lamidhane	PMAMP Project Implementation Unit, Kaski, Cardamom zone	98666031198	susmalamichhane.33@gmail.com	STUDY OF FARMERS PERCEPTION IN CLIMATE CHANGE ADOPTION MEASURES AND CLIMATE RESILIENT AGRICULTURE PRACTICES TOWARDS LARGE CARDAMOM (Amomum sobolatum Roxb.) PRODUCTION IN KASKI DISTRICT IN NEPAL	This study examines Kaski farmers' perceptions of climate change and adaptation in large cardamom production. All 70 respondents observed rising temperatures, droughts, and erratic rainfall, with 98.6% reporting negative impacts, including lower yields, smaller pods, and increased pests. The study highlights existing adaptation strategies and recommends climate-resilient practices and supportive policies for sustainability.

S.N.	Name	Contact Office	Phone	Email	Research Title	Abstract
56	Swagat Pokharel	PMAMP Project Implementation Unit, Bhojpur, Cardamom Super zone	9843537709	swagat22swagat@gmail. com	Assessment of THE PERCEPTION OF FARMERS ON APPLICATION OF ORGANIC MANURES AND MICRONUTRIENTS FOR MANDARIN QUALITY PRODUCTION	Mandarin productivity in Nepal's mid-hills is constrained by declining soil fertility. A survey of 80 farmers in Sankhuwasabha found positive perceptions of supplementary organic manures and micronutrients. Farmers reported improved fruit quality and increased yields (5,280 kg to 7,200 kg). Limited cooperative membership restricts affordable, consistent input access and adoption.

४.२ पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय, हिमालयन कलेज अफ एग्रिकल्चर साइन्स एण्ड टेक्नोलोजी, काठमाडौं अन्तर्गतका कृषि इन्टर्न विद्यार्थीहरूको विवरण

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
1	Rachana Katwal	ITU, Dhadhing	EFFECT OF TRICHODERMA AND PSEUDOMONAS ON SEED GERMINATION AND SEEDLING GROWTH IN TOMATO (Lycopersicon esculentum L)	Seedling growth parameters shoot height, number of leaves, and stem diameter increased steadily up to 40 days, with combined soil application producing the tallest seedlings (8.49 cm), highest shoot (5.41 g) and root fresh weight (2.73 g), total biomass (32.23), and highest root-to-shoot ratio (2.73; P = 0.0416). Root length and volume were numerically highest in combined seed & soil applications. Overall, lack of statistical significance in other observation, the combined application of Trichoderma & Pseudomonas showed a positive synergistic effect on seedling growth. This study highlights the potential of bio-agents in enhancing tomato nursery performance and suggests an eco-friendly technique for sustainable vegetable production.	9863223860	katwalrachu.987@gmail.com
2	Ankita Pandey		STUDY ON THE INTEGRATED PEST MANAGEMENT PRACTICES ADOPTED BY VEGETABLE FARMERS IN DHADING DISTRICT	Findings revealed that fruit fly, uphids, and red pumpkin beetle were the most destructive insect pests, while powdery mildew, downy mildew, and Fusarium wilt were the predominant diseases. Although 64.3% of farmers had some knowledge of IPM, only a small fraction consistently applied recommended practices. Most farmers relied heavily on chemical pesticides, with limited use of cultural, mechanical, botanical, and biological control methods. Challenges identified included lack of training, unavailability of quality seeds, inadequate irrigation, and limited access to IPM tools. Farmers also expressed concern over the health risks posed by chemical pesticides, but adoption of alternatives remained low due to perceived slow results and limited availability.	9861179789	pandeyankita.2019@gmail.com
3	Anuja Bhattarai		VEGETABLE PRODUCTION AND ITS ROLE IN INCOME GENERATION AND LIVELIHOOD IMPROVEMENT AT DHADING DISTRICT	Though 62% reported the increased vegetable production, 51% faced pest and disease problems, while other constraints included financial limitations (19%), labor shortage (14%), and lack of quality inputs (11%) Kathmandu was the major market for their produce (60%), yet 50% expressed dissatisfaction due to price fluctuation (55%) and middlemen (25%) Income analysis showed that 64% of farmers earned less than NPR 2 lakh annually from vegetable farming, and 76% saved less than NPR 50,000 Livelihood contributions included food security (57.6%), childrens education (36.4%) and housing (16.2%). Providing trainings, subsidy, minimum price fixation by government and focusing on marketing can strengthen the vegetable production.	9840320880	anujabhatarai.113@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
4	Aashta Subedi		APPLICATION OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY (ICT) IN MARKETING OF FRUITS AND VEGETABLES IN KATHMANDU DISTRICT	The findings shows that there is sound level of digital penetration in the district with almost all the respondents having access to any form of mobile devices, internet and social media. However, market actors remain skeptical about its integration in fruit and vegetable marketing. Only 28% of farmers and 36% of sellers were aware of e-marketing, limiting their ICT use to calls or messaging apps. 56% of consumers despite higher awareness, still avoid digital marketing due to concerns about quality, freshness, pricing and logistics. The study identifies accessibility, convenience, time saving and price stability as major advantages of ICT-based tools and platforms. Regression analysis revealed that market access and pricing stability were critical drivers of ICT adoption, explaining 93.4% of the variance in ICT tool usage, with market access ($\beta=0.681$) exerting a stronger influence than reduction in price fluctuations ($\beta=0.305$).	9840921414	aashtasubedi8@gmail.com
5	Aayushma Poudel	JTU, Nuwakot	VEGETABLE PRODUCTION UNDER PLASTIC TUNNEL AND ITS ROLE IN INCOME GENERATION AND LIVELIHOOD IMPROVEMENT IN MEGHANG RURAL MUNICIPALITY, NUWAKOT	About 38% of the farmers who produced vegetables in tunnels earned more than NRs. 3,00,000 annually. About 23% of income was saved and was mostly used for health, education, and food. According to the study findings, tunnel farming greatly enhances livelihoods and generates good income in Meghang Rural Municipality	9867600883	poudel.aayushma.55@gmail.com
6	Asmita Oli		INCIDENCE AND IMPACT ASSESSMENT IN TOMATO FARMING AT MEGHANG, NUWAKOT DISTRICT	Tuta absoluta was identified as the most destructive pest, affecting 60% of farmers, followed by aphids and whiteflies (20% each). Infestation was highest during vegetative and fruiting stages (40% each) and most severe between May and August (80%), with leaves (60%) being the most affected plant part. Despite the severity of infestation, only 12% of farmers treated their fields, primarily using chemical pesticides such as Delicate and Karma Magic (40%), while cultural (25%), botanical (20%), and physical (15%) methods were less common. Most farmers (58%) perceived existing control measures as only "somewhat effective", citing lack of knowledge (60%), weak extension services (25%), and high costs (15%) as major barriers. Nearly all respondents (95%) reported crop losses, with 70% suffering severe losses and experiencing market rejection due to visible pest damage.	9844972041	2asmitaoli@gmail.com
7	Kritika Aryal		CONTRIBUTION OF MINI TILLER IN FARM MECHANIZATION TO REDUCE LABOR COST, NUWAKOT, NEPAL	The study focused on the adoption rate of mini tillers, women's involvement in mechanization, and changes in the benefit-cost ratio of paddy cultivation. Findings reveal that the adoption of mini tillers reduced the average number of laborers required for land preparation by over 50% and lowered land preparation costs by approximately 56%. Time required for land preparation decreased by 40%, while average yield increased by 19.5%. Consequently, the benefit-cost ratio improved from 1.1 before adoption to 1.8 after adoption, indicating a clear gain in profitability. Women's participation in operating and managing mou tillers remained low, with only 30% reporting active involvement.	9840045000	aryalkritika2002@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
8	Chandani Begam		FARMERS' PERCEPTIONS, KNOWLEDGE AND PRACTICES TOWARDS NEMATODE MANAGEMENT TECHNIQUES IN TOMATO FARMS AT MEGHANG, NUWAKOT	Findings revealed that 79% of farmers considered nematodes a growing problem, but only 17% were highly knowledgeable about their management. Traditional practices dominated, with 67% relying on animal manure, while integrated pest management (IPM) practices were rarely adopted. Crop rotation with onion, garlic, and legumes was practiced by some farmers, whereas resistant varieties such as Sirjana were mainly used. The respondents of meghang reported 30% to 60% yield losses in tomato production. Field monitoring was weak, with less than 27% of farmers conducting regular inspections. Chemical control was widespread (88%), though only 12% rated it as highly effective.	9814705037	chandamibegam.11123@gmail.com
9	Urmila Pokhrel	JTU, Kathmandu	EVALUATION OF TOMATO (SOLANUM LYCOPERSICUM L.) VARIETIES ON GROWTH AND YIELD PERFORMANCE UNDER PLASTIC TUNNEL FARMING IN DADAPAUWA, KATHMANDU	Based on its adaptability, vigor, and high yield potential, Karma 777 is recommended for large-scale adoption in similar agro-ecological regions. These findings highlight the importance of targeted varietal selection in maximizing tomato productivity under protected cultivation systems.	9861367747	pokhrelurmee.56@gmail.com
10	Subheshya Chaudhary		EFFECT OF HIGHER CROPPING INTENSITY ON LIVELIHOOD OF FARMERS IN DAGND DISTRICT, NEPAL	Due to rising land pressure and changing climatic conditions, farmers in Dang increasingly adopted multiple cropping systems on the same plot of land to improve productivity and income. The district, highly dependent on agriculture, was particularly affected by challenges such as land fragmentation, population growth, and erratic weather patterns, which placed stress on traditional farming systems. The research revealed that smallholder farmers responded to these pressures by cultivating multiple crops annually, thereby enhancing land use efficiency and diversifying production. This shift significantly influenced their livelihoods, as it provided more stable household food supplies, increased income opportunities, and reduced seasonal vulnerability. Farmers reported that higher cropping intensity contributed to better food security, improved employment prospects within the household, and a modest rise in overall living standards. However, the findings also highlighted constraints such as limited access to irrigation, dependency on wage labor, inadequate technical knowledge, and fluctuating market prices, which continued to hinder the full benefits of intensified farming practices. Overall, the study concluded that increasing cropping intensity had played a vital role in strengthening the socio-economic and livelihood conditions of farmers in Dang District	9761612023	subheshachaudhary.16@gmail.com
11	Aagya Acharya	JTU, Bhaktapur	VEGETABLE PRODUCTION AND ITS ROLE ON INCOME GENERATION AND LIVELIHOOD IMPROVEMENT OF COMMERCIAL FARMERS IN BHAKTAPUR DISTRICT	Vegetable farming emerged as a crucial source of income and employment, significantly contributing to household socio-economic well-being. Despite this, several constraints were identified, including a shortage of skilled labor, limited access to modern tools, lack of quality seeds and fertilizers, and market price volatility. These challenges have limited both productivity and profitability	9869416262	aagyaacharya.123@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
12	Deepika Ghimire		EFFICACY OF TRICHODERMA VIRIDAE AND PSEUDOMONAS FLUORESCENS AS A BIOFERTILIZER IN TOMATO AT CHANGUNARAYAN, BHAKTAPUR	Results showed that early growth was uniform across treatments, but significant differences emerged during later stages. Treatments T4 and T5 consistently recorded higher plant height, leaf count, branching, flowering, fruiting, stem diameter, and root length compared to other treatments. These treatments also improved soil nutrient status and maintained favorable pH conditions, supporting better microbial activity and plant vigor. The findings demonstrated that integrating microbial biofertilizers with vermicompost effectively enhances growth performance and soil health, offering a sustainable approach to tomato cultivation in Changuanarayan, Bhaktapur.	9848455883	deepikaghimire16@gmail.com
13	Shankar Sharma		EFFECT OF GRAFTED AND NON-GRAFTED TOMATO PLANT ON GROWTH, YIELD AND QUALITY	Fruit quality analysis revealed that grafted tomatoes exhibited higher firmness (2.07 kg/cm ²) than non-grafted (1.867 kg/cm ²), indicating improved transportability and longer shelf life. Titrateable acidity was also higher in grafted fruits (0.570%) than in non-grafted (0.414%), contributing to better flavor balance. Vitamin C content was significantly higher in grafted tomatoes (20.363 mg/100g) compared to non-grafted fruits (18.44 mg/100g), enhancing nutritional value. Although non-grafted tomatoes showed slightly higher total soluble solids (5.226 °Brix) compared to grafted (4.79 °Brix), grafted fruits maintained a more favorable sugar-acid ratio, making them both palatable and nutritionally superior. The research findings suggest that using grafted tomato seedlings enhances yield and maintains fruit quality, making it a viable technique for increasing tomato productivity.	9866760155	shankarsharma5674@gmail.com
14	Sudip Nepal	JTU, Sindhupalchok	COMPARATIVE STUDY OF TRADITIONAL AND MODERN FARM MACHINERY IN BALEFI RURAL MUNICIPALITY, SINDHUPALCHOK	The results indicate that modern farm machinery significantly reduced labour requirements from 20.37 to 13.8, saving about 6 labours per operation, while time spent on land preparation decreased from 9.31 to 5.16 hours, saving 4.15 hours per operation. Crop yields improved slightly from 1.17 to 1.28 tons per ropani indicating improved productivity. However, the cost-effectiveness analysis showed that while average income rose (from NPR 70,452 to NPR 76,848), operational costs nearly doubled (from NPR 21,015 to NPR 38,922), resulting in a decline in the benefit-cost ratio from 3.49 to 2.22, indicating extra cost due to high fuel, frequent repair, and maintenance costs.	9860935679	sudipnepal999@gmail.com
15	Sunil Jirel		FARMERS PERCEPTIONS AND MANAGEMENT STRATEGIES FOR FALL ARMYWORM INFESTATION IN MAIZE AT SINDHUPALCHOK DISTRICT, NEPAL	This study shows that major problem of study area was insect pest and irrigation. Source of maize seed was 43% subsidy, 29% from market, 27% own and 1% from neighbor for cultivation. 49% of the respondents were able to identify the pest and 51% cannot identify the pest. While visiting the field the maize field was mostly destroyed by fall armyworm. It was observed that there were holes in the leaves of maize and faecal matter of pest was seen in the whorls of maize. The maize whorls were found destroyed. It was found that 63% farmers were using chemical, 13% cultural, 15% physical and 9% farmers were using botanical method to control pest, which means majority of the farmers were using chemical pesticides to control the pest. From this study it was found that 37% farmers adopt IPM technique and 63% farmers adopt Non IPM technique to control Fall armyworm.	9866331767	azayjirel123@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
16	Subash Sharma		FARMERS PERCEPTION ON THE PRODUCTION AND MANAGEMENT OF HYBRID MAIZE SEED IN BALEPHI, SINDHUPALCHOWK	Regression analysis showed a strong positive association between total landholding and maize area ($R^2 = 0.876$, $p < 0.001$, slope = 0.724), indicating larger landowners allocate more land to maize, though some land is diversified. Although hybrids such as C.P.-808 and Rampur Hybrid-10 were available, 45.3% of farmers predominantly used the OPV Rampur Composite due to lower cost, resilience, and adaptability, with agro-vets as the main seed suppliers (50%). The mean seed rate was 1.5 kg/ropani, with deep and line sowing as dominant practices. Another regression found a weak but significant positive relationship between hybrid seed price and seed rate per ropani ($R^2 = 0.041$, $p = 0.021$, coefficient = 0.00042), suggesting higher-priced seeds are perceived as higher quality and lead to slightly greater application. Farmyard manure(FYM) was the most widely used nutrient source, applied by 98% of farmers, while chemical fertilizers such as urea and DAP were moderately adopted.	9748274384	subssrma@gmail.com
17	Tulsa Gwacha		COMPARATIVE EFFECTIVENESS OF ORGANIC PESTICIDES IN CABBAGE (Brassica Oleracea var. capitata) PEST MANAGEMENT	Results demonstrated distinct effectiveness patterns among biological treatments, with <i>Bacillus thuringiensis</i> achieving superior performance against lepidopteran pests, maintaining consistent control throughout the evaluation period and securing 81.82-89.82% pest reduction across all categories. <i>Beauveria bassiana</i> exhibited remarkable delayed effectiveness, particularly excelling in aphid management with 85.59% suppression while producing the highest crop yield of 1.24 kg/plant, representing a substantial 43% increase over untreated controls. Neem extract provided reliable broad-spectrum control with 72.47-77.39% pest reduction, demonstrating immediate effectiveness against multiple pest species. Statistical analysis revealed highly significant treatment differences ($P < 0.001$) with coefficient of variation ranging from 32.1% to 51.9%. Correlation analysis identified cabbage butterfly as the primary driver of pest pressure ($r = 0.91$), while damage severity showed progressive improvement following sequential applications. The study establishes that biological control agents serve as economically viable and environmentally sustainable alternatives to chemical pesticides, with treatment selection depending on specific pest complexes.	9861837065	tulasagwaxa@gmail.com
18	Samjhana Limbu		FLORAL CALENDAR AND DIVERSITY OF BEE FLORA IN KAVREPALANCHOK DISTRICT, NEPAL	Species diversity was assessed using the Shannon-Wiener index, with values of 3.50 for Mandandeuapur, 3.41 for Bethanchok, and 3.40 for Chaurideurali. Quadrat sampling was applied for shrubs and herbs, while belt transects were used for trees. Sorensen similarity coefficient showed greater similarity between Chaurideurali and Mandandeuapur, whereas Bethanchok was less similar. Tree species such as <i>Callistemon citrinus</i> and <i>Pyraeantha cremulata</i> , and herbs like <i>Cuphea hyssopifolia</i> and <i>Zea mays</i> are recommended for cultivation due to extended flowering periods. Promoting high-value nectar and pollen plants can support year-round forage availability and minimize supplementary feeding.	9767473861	samjhana1503@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
19	Ayushma Adhikari		MEDIA OPTIMIZATION OF POTATO IN VITRO CULTURE TO ENHANCE ITS MICROPROPAGATION	The findings support the development of more effective, cost-efficient tissue culture protocols for potatoes. By identifying ideal hormonal and environmental conditions, this study contributes to improving the scalability of clean, uniform seed potato production in Nepal and potentially beyond.	9843692508	adhikariayushma.5@gmail.com
20	Koshila Giri	JTU, Dolakha	ROLE OF BENEFICIAL MICROBES IN ENHANCING POTATO TUBER YIELD IN SINDHUPALCHHOK DISTRICT	The highest marketable tuber yield was observed in the mixture treatment (37.36 mt/ha), followed by Trichoderma (36.44 mt/ha), Pseudomonas (32.80 mt/ha), PSB (31.57 mt/ha), and control (28.83 mt/ha). Total tuber yield (marketable + unmarketable) followed a similar trend: mixture (39.22 mt/ha), Trichoderma (38.12 mt/ha), Pseudomonas (34.45 mt/ha), PSB (33.29 mt/ha), and control (30.91 mt/ha). The disease incidence of potato rot (number of infected tubers) was lowest in the Trichoderma treatment (10), followed by the mixture treatment (11), PSB treatment (12), Pseudomonas treatment (12), and the control treatment (16).	9864686887	koshilagiri123@gmail.com
21	Rashmi Poudel		KIWI VALUE CHAIN MAPPING IN DOLAKHA DISTRICT	Value addition remained limited, with 69.9% of producers selling raw fruit and only a few engaged in alcohol, jam, packaging, or branding. The study concludes that kiwifruit production in Dolakha holds significant potential but needs intervention. Strengthening cooperatives and direct marketing, improving seedling supply and technical training, and investing in post-harvest infrastructure and small-scale processing are recommended to enhance profitability and competitiveness.	9749496116	rashmipoudel1@gmail.com
22	Kiran Bhatt		KIWI FARMING IN DOLAKHA DISTRICT	The study analyzed key aspects of kiwifruit farming cultivation practices, problems, farmer insights, and production trends from 2022-2024. Average cultivation area increased from 0.828 hectare (2022) to 0.879 hectare (2024), a 6.1% expansion; production rose from 564.18 kg to 898.48 kg (59.2% increase). Farmgate prices grew from NPR 124.00/kg to NPR 132.58/kg (6.9% rise). Findings showed most farmers still rely on traditional methods, though some are gradually adopting improved practices, resulting in yield differences. The major production constraints were market price fluctuations and lack of processing technologies, while marketing challenges included poor market information and limited facilities. Despite these issues, kiwifruit farming has emerged as a viable option for income diversification and livelihood improvement.	9865575461	kiranbhatt7777@gmail.com
23	Sameer Nepal	JTU, Udyapur	EFFECT OF MECHANIZATION ON COST REDUCTION AND PRODUCTIVITY IMPROVEMENT IN MAIZE AT UDAYAPUR, NEPAL	Findings showed that mechanization significantly reduced costs, with labor expenses decreasing by an average of 38.23% and production costs by 46.92%. Yields improved from pre-mechanization levels of 1,300-1,600 kg/bigha to as high as 3,600 kg/bigha, and 71% of farmers reported moderate to high productivity improvement. Despite these benefits, adoption was constrained by high machinery costs, limited access to equipment, inadequate technical knowledge, and lack of advanced machines. Farmers suggested improving affordability, financial support, and training opportunities.	9748780750	sameernepal200@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
24	Yogesh Pant		CULTIVATION AND MARKETING OF TURMERIC IN UDAYAPUR DISTRICT	The average land used for turmeric production was 13.3 ropani per household. The sampled household's average annual production of turmeric was 587.33kg/ropani. The average cost of turmeric production was NRs. 35846.12 /ropani. The B/C ratio was found 1.34. Marketing margin was found NRs. 39/Kg with 67.5% of the producer's share. Producers/farmers, wholesaler, retailer, middleman, cooperatives, and consumers were the major marketing agents in the study area. Indexing technique identified prevalence of high price of quality seed rhizome and high labour cost of turmeric as the main problems.	9866107677	pant6972@gmail.com
25	Sushil Chapagain		IMPACT OF TRAINING AND PRUNING ON QUALITY MANDARIN PRODUCTION IN RAUTAMAI RURAL MUNICIPALITY OF UDAYPUR DISTRICT	After intervention, 52% farmers reported yield of 10-15 mt/ha. Major insect pest such as fruit flies, aphids, bugs, Asian citrus psyllid, citrus leaf miner and lepidopteran caterpillar were reduced significantly following the intervention which demonstrated that training and pruning practices improved orchard health and yield. Only 26% used modern tools such as shear, secateurs, and hand saws while other dependency was on traditional tools which were sickles and knives.	9864656972	sushilchapgain 15@gmail.com
26	Shishir Thapa		STUDY ON MAJOR INSECT PEST OF GINGER AND THEIR MANAGEMENT PRACTICES FOLLOWED BY THE FARMERS AT UDAYAPUR DISTRICT	Among the pest reported, white grubs were most prevalent, followed by shoot borer, while leaf roller, red ants, and rhizome fly were also of economic concern. Pest incidence was perceived to be increasing annually, largely due to improper management practices. Farmers adopted a range of management strategies, including cultural, mechanical, organic, and chemical methods. About 63% practiced integrated pest management (IPM) combining cultural, mechanical, and organic approaches; 27% used cultural and mechanical only; 6% relied solely on mechanical practices; and 4% combined mechanical with organic pesticides. Traditional methods were also common, with 30% applying cow dung and urine, and 25% using a mixture of ash, cow dung, and urine, while 27% reported no traditional practices. The study highlighted issues of pesticide overuse, leading to resistance and resurgence. Farmers expressed concern about pest damage but lacked adequate knowledge and training.	9863485741	shishirthapa963@gmail.com
27	Sarvin Kumar Yadav		ADOPTION LEVEL OF IMPROVED PRACTICES IN COMMERCIAL MANDARIN FARMING IN CITRUS ZONE, UDAYAPUR	Only 20% of farmers sourced saplings from certified nurseries, 35% cultivated improved varieties, 25% conducted soil testing before planting, and 27% maintained proper spacing. While 14% and 21% used drip and sprinkler irrigation respectively, 60% depended on flood irrigation. Fertilizer management revealed that 54% used only chemical fertilizers, 29% used a combination of chemical and organic, and 17% relied solely on organic manure. Scientific pruning was practiced by merely 5%, mulching by 42%, and pest monitoring by 38%. In terms of harvesting, 60% harvested at the fully ripe stage. Despite these low adoption rates, economic analysis showed that improved practices significantly enhanced productivity and profitability. Improved varieties yielded 24,920 kg/ha with a gross return of Rs. 1,993,600, compared to 18,810 kg/ha and Rs. 1,316,700 from local varieties.	9804763179	sarbinzadav79@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
28	Bibek Parjapati	JTU, Sarlahi	ADOPTION LEVEL OF IMPROVED PRACTICES IN COMMERCIAL MANDARIAN FARMING IN CITRUS ZONE, UDAYAPUR	<p>Modern silos provided superior protection but were limited to wealthier farmers due to high initial costs. Farmers' perceptions of storage effectiveness were generally low, with 38% reporting adequate pest protection, 21% moisture resistance, and 15% grain quality preservation. Post-harvest losses were largely driven by premature harvesting, inadequate threshing and handling, reliance on sun-drying, poor ventilation, pest and fungal infestation, and lack of temperature control. Traditional storage recorded losses of around 25%, compared to 3-5% in hermetic systems. Financial constraints were also a major barrier, with 30% of farmers receiving institutional support. The study concludes that maize storage in Sarlahi remains dependent on traditional methods, which are cost-effective but inadequate for long-term preservation. To enhance maize quality and reduce losses, there is a need to promote affordable improved storage technologies, increase farmer awareness on post-harvest management, and strengthen financial and institutional support for smallholder farmers.</p>	9811272534	bibekprajapati11@gmail.com
29	Upendra Kunwar		EXPLORING ALTERNATIVES TO CHEMICAL PESTICIDES FOR SUSTAINABLE PEST MANAGEMENT PRACTICES IN TOMATO & CABBAGE FARMING SARLAHI DISTRICT NEPAL	<p>The findings show that 92.5% of farmers still depend on chemical pesticides, with limited knowledge about safe usage practices such as wearing personal protective equipment (PPE) and following pre-harvest intervals. However, 80% of respondents expressed a strong willingness to shift towards eco-friendly alternatives if adequate training and support were provided. Traditional practices like neem extract, Jholmal, cow urine, and other botanical mixtures were used by 11% of farmers, but the overall adoption rate remained low due to limited availability, knowledge gaps, and doubts about effectiveness. About 20% of farmers currently practiced Integrated Pest Management (IPM), although 45% had heard about it. A benefit-cost analysis showed that biological pest management methods were higher profitable (BCR = 3.43) compared to chemical pesticide use (BCR 2.33).</p>	9865799018	upendrakunwar64@gmail.com
30	Sirisha Giri	PTU, Surkhet	SOCIO-ECONOMIC ANALYSIS OF TURMERIC PRODUCTION AND ITS MARKETING IN SURKHET DISTRICT, NEPAL	<p>The average landholding under turmeric cultivation was 0.45 ha, with an average productivity of 687 kg/ha. The total cost of production was NRs. 326,560/ha, and the benefit-cost ratio (B: C) was 1.30, indicating that turmeric farming is economically feasible. Farmers received 47% of the consumer price, while the marketing margin was 32%, highlighting the dominant role of intermediaries. The main problems identified in production were the high cost of seed rhizomes, labor scarcity, and pest and disease incidence, while major marketing constraints included price fluctuations and over-reliance on wholesalers.</p>	9868033136	sirishagir172@gmail.com

४.३ सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय, टिकापुर, कैलाली अन्तर्गतका कृषि इन्टर्न विद्यार्थीहरूको विवरण

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results** (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email -id
1	Aakanakcha shrestha	PMAMP-PTU, Surkhet	Socio-economic analysis of ginger farmers and their impact on trade and market dynamics in Surkhet, district.	This study analyzed ginger production economics and market dynamics in Surkhet, Nepal. Results showed profitable production (BCR 1.54) but low producer share due to intermediaries. Productivity was positively influenced by manure, irrigation, and area, while key constraints included seed quality, irrigation, and post-harvest infrastructure	9867225706	sakanxa23@gmail.com
2	Aakriti chaudhary	PMAMP-PTU, Darchulla	Factors affecting adoption of recommended cultivation practices of mandarin (Citrus reticulata Blanco.) in Darchula, Nepal	From the study, it can be concluded that awareness, skill and access to resources play major role in adoption decisions among farmers and improving those will encourage farmers to adopt the recommended practices which will have a positive impact on mandarin production.	9809292437	aakritichaudhary60@gmail.com
3	Aarju Shrestha	IALDO, Gulariya, Bardiya	Analysis of fish market source and consumer preferences in Bardiya district	This study analyzed fish farming and marketing in Bardiya, Nepal, highlighting local farms and wholesalers as main sources. Taste and health drove consumption, with Rohu most preferred. Farmers and retailers faced capital, storage, and middlemen challenges, indicating a need for financial support, training, and improved market infrastructure.	9845104665	sthaarju12@gmail.com
4	Alisha Ghimire	PMAMP-Krishni Bikash Farm, Kanchanpur	Climate resilience of rice-growing farmers in Bhimadatta Municipality and its relationship with rice pathogens	Rice productivity is threatened by climate change, so adaptive resilience is required. Farm size, occupation, and education all had an impact on the low farmer resilience (mean 2.2/5), according to a Kanchanpur study. Rice yield and disease incidence were both greatly enhanced by greater resilience, highlighting the necessity of bolstering adaptive practices.	9844351684	ghimirealisha13@gmail.com
5	Ananda Paudel	PMAMP-PTU, Doti	Evaluation of different post-harvest coating materials on the quality and shelf life of kinnow mandarin (Citrus reticulata var. kinnow) at room temperature in Tikapur	This study found that coating kinnow mandarins with 100% paraffin wax was the most effective method to extend shelf life to 40 days while reducing weight loss and preserving juice content and quality. This simple post-harvest treatment offers farmers a practical solution to minimize losses and extend fruit availability.	98666012208	anandapaudel301@gmail.com
6	Anuja Thapa	PMAMP PTU, Kanchanpur	Effect of different organic manures on growth and yield of spring season rice (Oryza sativa L.) at Kanchanpur, Nepal	Among the eight treatments, it is concluded that poultry manure, with the highest benefit-cost ratio (1.88), is the most effective organic alternative to chemical fertilizers for spring rice production in Kanchanpur. Wider adoption of poultry manure application, supported by farmer training and organic input availability, is recommended to enhance soil health, reduce chemical dependency, and improve farm profitability.	9847415599	anujathapa2058@gmail.com
7	Apeshya Baral	AKC, Surkhet	Technical efficiency and profitability of ginger production in Surkhet, Nepal	The study shows that ginger farming in Surkhet is profitable but technically inefficient, operating at only 67.8% efficiency. Existing subsidies were linked to reduced profitability, indicating the need to redirect support toward irrigation, quality seed, and extension services to achieve sustainable productivity gains.	9866377376	apeshyabaral45@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results** (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email -id
8	Arpana chaudhary	PMAMP, Kailali	Response of different level of phosphorus on growth and yield of mung bean varieties in Kailali, district	A field experiment conducted in 2025 at Kailari RM concluded that sowing Pratiyaya with 60 kg P ₂ O ₅ ha ⁻¹ is most suitable for maximizing yield and profitability of mung bean in rainfed lowland conditions of Kailali. Policy emphasis on phosphorus management and improved variety dissemination is recommended	9865614240	dangaurarpana0@gmail.com
9	Barsha Bhatta	PMAMP-PIU, Doti	Evaluation of Various Nursery Media on Seedling Development and Field Performance of Cucumber (Cucumis Sativus L.) in Jorayal Rural Municipality, Doti	The study suggests that perlite + vermicompost and soil + peatmoss are highly promising media for improving cucumber seedling quality and enhancing overall productivity.	9865606501	barshabhatt00@gmail.com
10	Barsha Bohara	PMAMP-kirshi gyan kendra, Doti	Effect of different mulching materials on growth and yield attributing characters of summer squash in Budar, Doti.	This study assessed mulching effects on summer squash in Budar, Doti. Silver on black plastic mulch significantly improved growth, flowering, fruit weight, and yield (11.12 Mt/ha), through balanced moisture retention and temperature regulation, making it most effective, with rice husk and pine needle as eco-friendly alternatives.	9763801858	barshabohara12@gmail.com
11	Basant Bohara	AKC., Kailali	Performance of spring rice varieties in western Nepal	A field experiment conducted in 2025 concluded that Hardinath-3 is the most promising variety among eight treatment for spring rice cultivation in Western Terai due to its superior yield potential and favorable agronomic traits. Adoption of such high-yielding varieties could contribute to the sustainable intensification of rice-based systems, enhance food security, and provide economic benefits to farmers.	9865847120	bashantbohara59@gmail.com
12	Bibek Singh	PMAMP-PIU, Bajhang	Effect of subsidy on the production and income of potato grower in Bajhang, Nepal	This study highlights the importance of improving transparency and timely delivery of subsidies to enhance their effectiveness in uplifting farm incomes and promoting sustainable potato farming in remote regions like Bajhang.	9862483542	bibeksingh3542@gmail.com
13	Bibek Thakurathi	AKC, Dadeldhura	Effect of different combinations of chemical fertilizers and panchagavya on growth, yield and quality of potato in Dadeldhura district	This study evaluated NPK and Panchagavya combinations on potato in Dadeldhura, Nepal. Results showed significant effects on growth and yield traits, with early sprouting in ½ RDF + Panchagavya (2 sprays). Farmers' practice recorded the highest profitability (B:C 2.22), while excessive Panchagavya reduced yield.	9868554526	thakurathibibek@gmail.com
14	Bidhan Hamal Thakuri	PMAMP-PIU, Doti	Effectiveness of chemical fungicides and biological methods against damping off disease (Fusarium solani) on tomato (Solanum lycopersicum)	Damping-off of tomato caused by Fusarium solani was evaluated using fungicides, botanicals, and Trichoderma through in vitro and pot trials. Mancozeb + metalaxyl proved most effective in pots, while Trichoderma and garlic showed promise as sustainable alternatives, highlighting limits of in vitro predictions.	9805212509	bidhanhamal2003@gmail.com
15	Bihani Dangi	PMAMP, Banke	Response of integrated nutrient management on growth and yield of okra	This study suggests partial replacement of inorganic fertilizers with organic manure, particularly goat manure as a potential source for better growth, and high yield of okra.	9845579810	bihanidangi@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results** (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
16	Bindu K.C.	PMAMP PIU, Surkhet	Effect of micronutrients (zinc and boron) on the growth and yield of chilli in Surkhet	The experiment concluded that the foliar application of combined RDF + FYM + boron 0.2% + zinc 0.2% can be more effective as compared to the sole application of boron and zinc in terms of growth parameters and yield in chilli. Incorporating these micronutrients into standard cultivation practices can significantly uplift the productivity and yield of chilli	9766692087	kcbindu0769@gmail.com
17	Binod Bahadur Thapa	PMAMP-PIU, Kanchanpur	Screening of spring rice genotypes for resistance to brown spot and sheath blight and their agronomic performance in Kanchanpur, Nepal	This study identified three spring rice genotypes—IR16L1654, IR127026-B-34-3-12, and IR17A2252 as promising line for Nepal. They demonstrated moderate to high resistance against brown spot and sheath blight while also achieving superior yields, offering a sustainable solution for disease management in spring rice cultivation.	9865671255	binodbindas55@gmail.com
18	Birendra Bohara	PMAMP-PIU, Daddeldhura	Effect of combined application of organic and inorganic fertilizers on the growth and yield of potato in Daddeldhura, Nepal	The findings showed highest tuber yield was obtained from RDF + goat manure (27.62t/ha) and least in FYM (17.95 t/ha). Application of goat manure yielded the highest among all treatments therefore, the result concluded that the application of goat manure provided the highest benefit among all other organic manures in the study area in potatoes.	9845033936	boharabiren10@gmail.com
19	Bishal Bhandari	PMAMP-PIU, Kanchanpur	Performance evaluation of different genotypes of spring rice at Bhimdatta, Kanchanpur.	The findings showed the genotype IR17A17332 was early maturing genotype that matured earlier at 100.3 days followed by IR17A1660 at 104.67 days while the genotype NR232040-3-3-1-1 was found late maturing genotype that matured at 128.33 days after transplantation among the tested genotypes. Correlation study showed that the grain yield had positive correlation with thousand grain weight, panicle weight and effective tiller per square meter.	9829507220	Bhandaribishal303@gmail.com
20	Bishnu Chaudhary	PMAMP-PIU, Kailali	Use of social media by farmers in agriculture in Kailali district, Nepal	This study recommends that government should subsidize social media access, extension services offer training, improving farmers' information access, and agency linkages for increased agricultural productivity and income.	9824654375	cbishnu286@gmail.com
21	Chanda Bhandari	PMAMP-PIU, Darchhula	Adoption of good agricultural practices by mandarin growers in Darchhula, Nepal	The major hindrances found in this study toward adoption of Good Agricultural Practices were lack of technical knowledge, unavailability of inputs, and limited training opportunities (Index =0.67) to farmers. Policy should ensure conditional subsidies, targeted training, and GAP-specific credit.	9864647481	bhandarichanda55@gmail.com
22	Chandni Paneru	PMAMP-PIU, Daddeldhura	Effect of irrigation intervals and pre-treatment with ga3 and thiourea on growth and yield of newly harvested potato tubers in Daddeldhura	The finding suggests that a 30-day irrigation interval combined with 100ppm GA3+4000ppm Thiourea enhances yield and tuber quality under water scarce conditions.	9863480669	chandnipaneru5@gmail.com
23	Deepak Thapa	PMAMP, Kailali	Status of agricultural mechanization in pnaamp command area of Kailari Rural Municipality	The study concludes that while mechanization has improved farming efficiency and reduced labor dependency, addressing cost barriers, enhancing training programs, and improving machinery accessibility are crucial for advancing agricultural mechanization in the region.	9844916261	deepakmagar6261@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results** (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
24	Dhiraj Kumar Shah	PMAMP-PIU, Darchulla	Determinants influencing the adoption of high-density planting practice among apple growers in Darchula, Nepal	A survey of 62 apple growers in Darchula found only 38% adoption of high-density planting (HDP). Adoption was influenced by education, training, experience, group membership, and landholding size. HDP offers higher productivity but faces constraints like high costs, irrigation needs, and limited technical support.	9862345217	dhirju143@gmail.com
25	Dhurba Joshi	PMAMP-PTU, Baitadi	Resource use efficiency and profitability of cabbage production in Patan municipality, Baitadi District	A study in Baitadi found cabbage farming profitable but inefficient, with productivity below the district average. Large farms earned higher returns (B:C 1.74). Labor and fertilizer dominated costs. Underuse of seeds and FYM and overuse of labor, machinery, and pesticides reduced efficiency, highlighting the need for balanced input use, irrigation, and farmer training.	9763285251	jdharba37@gmail.com
26	Dipak Chaudhary	PMAMP-PIU, Bajhang	Economic assessment of kidney bean (phaseolus vulgaris) production in Bajhang	This study examined socio-demographic traits, production status, opportunities, and challenges of kidney bean farming in Surma Rural Municipality, Bajhang. Results showed profitable production (BCR 1.30) but major constraints included pests, input shortages, limited technical knowledge, and middlemen dominance, while high market price and government support offered key opportunities.	9822840123	chaudharydipak246@gmail.com
27	Dipika Ojha	PMAMP PTU, Baitadi	Field screening of tomato (Solanum lycopersicum) varieties against early blight (Alternaria solani) and late blight (Phytophthora infestans) in Baitadi	This study identifies BL410 and Nabin 2000+ as ideal tomato varieties for Nepal's hilly regions. BL410 showed superior resistance to both early and late blight, while Nabin 2000+ offered high yields with good late blight resistance, supporting sustainable production and reduced fungicide dependency.	9868894387	dipikaojha715@gmail.com
28	Diviya Sunar	PMAMP, Bardiya	Growth and yield response of spring rice (Oryza sativa L.) variety Hardinath-1 to different seedling age at Rajapur, Bardiya	The research conducted in spring rice concluded that transplanting 20-day-old seedlings of Hardinath-1 ensures optimal growth and maximum grain yield. This practice is recommended for farmers in Bardiya and similar agro-ecological zones to improve productivity and profitability.	9807514034	diviyasunar24@gmail.com
29	Gayatri Kalauni	PMAMP-PIU, Kanchanpur	Assessment of factors affecting wheat production in Bhimdatta municipality of Kanchanpur district, Nepal	The research findings highlight the importance of improved seed varieties, timely input supply, enhanced irrigation facilities, management of stray cattle alongside farmer training to boost wheat production.	9868533995	gayatrikalauni78@gmail.com
30	Gita Thagunna	PMAMP-PIU, Kanchanpur	Assessment of farmers knowledge and perception toward insect's pest of rice and their management in bhimdatta and Bedkot Municipality, Kanchanpur	This study assessed rice farmers' knowledge and perception of insect pests in Kanchanpur, Nepal. Results showed low IPM awareness, increasing pesticide use, and limited training. Stem borer was the major pest, while age, education, and experience significantly influenced knowledge and perception, highlighting the need for targeted IPM training.	9865651714	garimathagunna78@gmail.com
31	Hemaant Joshi	PMAMP-PTU, Doti	Evaluation of selected chemical fungicides and botanical extracts against chili anthracnose caused by Colletotrichum spp.	The findings suggest that while propiconazole remains a highly effective chemical control, garlic extract shows strong potential as a non-chemical alternative. Further research on the efficacy and scalability of botanical extracts is warranted for the sustainable management of chili anthracnose.	9867868435	hemaantjoshi301@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results** (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
32	Himanshu K. Shekhar	PMAMP-PIU, Achham	Effect of different level of potassium fertiliser on growth and yield of potato in Achham, Nepal	This study found that applying 60 kg/ha MoP as a basal treatment maximized potato growth and yield in Achham's agro-climatic conditions. This research demonstrates that optimized potassium fertilization is crucial for enhancing potato yield and quality of this region.	9869415001	hshekhar155@gmail.com
33	Indra Bahadur Bishwokarma	PMAMP-PIU, Dadeldhura	Performance of growth and yield of different potato (Solanum tuberosum l) genotypes in Dadeldhura district	A winter 2025 potato trial in Dadeldhura, Nepal evaluated seven genotypes. Chinese-1 excelled with earliest emergence, highest leaf count, and superior yield (18.23 t/ha), followed by Chinese-6 and Chinese-9. Rojita and Chinese-1 produced the most tubers per hill. These genotypes, especially Chinese-1, are recommended for mid-hill regions to boost productivity and farmer income.	9709849724	indrabahadurbk817@gmail.com
34	Isha Chaudhary	PMAMP PIU, Surkhet	Effect of different doses of npk and panchagavya on growth and yield of maize in Surkhet district	Among the different combination of panchagavya, it found a promising alternative with a favorable cost-benefit ratio, demonstrating that 50% RDF if combined with Panchagavya can match or exceed the performance of full RDF treatment. The study indicates the efficiency of Panchagavya in lowering the chemical inputs in maize production for promoting organic farming in Karnali province.	9821499490	chaudharyisha51@gmail.com
35	Jagritee Bhatta	AKC, Baitadi	Adoption of improved varieties of maize in Patan municipality of Baitadi district	The study concludes that low adoption of improved maize varieties was due to limited access to training, extension services, and agricultural memberships, as well as a stronger preference for local varieties. Addressing these challenges is essential to increasing adoption rates and enhancing maize productivity in the region.	9868884292	bhattjagritee85@gmail.com
36	Jhalak Bahadur Mauni	PMAMP-PIU, Doti	Effect of various organic amendments on soil properties, growth, and yield of tomato (Solanum lycopersicum L.) in Jorayal Rural Municipality, Doti	Excessive chemical fertilizer use reduced soil fertility and tomato yields. A 2025 field experiment in Doti, Nepal showed that integrating recommended NPK with 50% vermicompost and 50% farmyard manure significantly improved soil properties, plant growth, early flowering, and achieved the highest tomato yield.	9862470172	maunijhalak57@gmail.com
37	Kailash Raj Bhatta	PMAMP-PIU, Dadeldhura	Assessing effects of biological and chemical treatments on the management of powdery scab of potato (Spongospora subterranea) in Dadeldhura	The findings suggest that boric acid has great potential in suppressing powdery scab pathogen, and further on-farm trials for validating the dose of boric acid are suggested. An integrated approach combining biological and chemical methods could offer practical, eco-friendly, and sustainable management of powdery scab.	9866102518	bhattakailash11@gmail.com
38	Kamal Chaudhary	AKC, Banke	Assessment of integrated nutrient management practices on soil properties as well as growth and yield of mungbean (Vigna radiata L.) in Banke, Nepal	An on-farm study in Banke, Nepal (2025) found that integrating 75% recommended NPK with vermicompost and farmyard manure significantly improved mungbean growth, yield, nodulation, and soil fertility, reducing reliance on chemical fertilizers while supporting sustainable crop diversification.	9868992927	kamalchy422@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results** (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
39	Manoj Bhatt	AKC, Darchulla	Adoption of improved apple orchard management practices in Darchula district, Nepal	A study of 63 apple growing farmers in Darchula found 73% adoption of improved orchard practices, yielding slightly higher productivity than non-adopters. Adoption was positively influenced by knowledge, education, landholding, and tree number, while age reduced adoption. Major constraints included lack of inputs, training, and technical knowledge.	9864789705	manojbhatt2518@gmail.com
40	Naresh Chaudhary	AKC, Kanchanpur	Effects of different rice establishment methods on performance of spring rice (Oryza sativa L) in Kanchanpur, Nepal	The study concludes that Dry DSR is the most efficient and economically viable establishment method for spring rice in Kanchanpur, offering a cost-effective option for resource-limited farmers. Wider adoption could improve productivity, reduce input costs, and enhance profitability in similar agro-ecological zones.	9863124307	nareshcha029@gmail.com
41	Prabesh Acharya	AKC, Kanchanpur	Effect of different doses of NPK fertilizers on growth and yield of spring rice in Kanchanpur, Nepal	This field experiment evaluated different NPK doses on spring rice (Hardinath-1) in Kanchanpur, Nepal. Although yield traits were non-significant, 180:40:40 NPK kg/ha produced taller plants, more tillers, and the highest profitability (B:C 1.56), making it the recommended nutrient dose.	9840632573	aprabesh81@gmail.com
42	Preeti Giri	PMAMP PTU, Kanchanpur	Evaluation of different weed management practices in transplanted spring rice (Oryza sativa L) at Kanchanpur, Nepal	The results indicate that integrating pretilachlor with bispyribac sodium offers an efficient, cost-effective weed control strategy, producing yields comparable to weed-free plots. Adoption of this method can reduce labor requirements, enhance productivity, and improve profitability for spring rice farmers in Nepal.	9868601179	giripreeti2058@gmail.com
43	Pushpraj Bhatt	PMAMP-PTU, Baitadi	Impact of subsidies on production economy of maize in Baitadi district	The study recommends that subsidy programs be made more targeted, transparent, and directly linked with advisory and extension services to maximize productivity of Maize and its impact.	9865563552	Bhattpushp097@gmail.com
44	Rajesh Jaishi	PMAMP-PTU, Achham	Comparative effect of organic and inorganic mulches on soil properties, growth and yield of potato in Oligaan, Achham	A 2025 field experiment in Achham, Nepal, revealed that using rice straw as mulch significantly improved potato growth and yield. By maintaining ideal soil moisture, moderate temperature, and better soil health, rice straw outperformed other mulching materials, offering a practical, eco-friendly solution for smallholder farmers.	9868113699	rajeshjaishi2056@gmail.com
45	Rasmi Dharmi	PMAMP-PTU, Dadeldhura	Effectiveness of biological pesticides against white grub of potato in Dadeldhura, Nepal	The findings highlight the potential of <i>M. anisopliae</i> as an effective and environmentally safe alternative to chemical control of white grub in potato production. Neem cake and agave extract also offer viable options for inclusion in integrated pest management (IPM) programs. The Adoption of these biological control strategies can contribute to sustainable potato cultivation in hilly regions such as Dadeldhura.	9868871303	dhamiirsar@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results** (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
46	Ravi Chaudhari	PMAMP-PTU, Darchulla	Determinants of agricultural technology adoption among commercial apple growers in Darchula	The research found major challenges faced by apple farmers were inadequate tools and storage facility followed by lack of technical knowledge and poor quality of planting materials. Findings indicate that improving institutional support, financial incentives, training and social networks would greatly boost technology uptake and higher productivity from commercial apple farming.	9845973723	ravichaudhari3723@gmail.com
47	Relina Tharu	PMAMP-PTU, Bardiya	Effect of different bagging materials during shooting and post-shooting stages on growth, yield and quality of 'Grand Naine' banana in Bardiya	Research suggested that the bunch bagging particularly white woven sack at shooting stage showed better banana yield, reduce post-harvest loss and support sustainable production offering practical advices for policymakers, researchers, and banana farmers.	9869548292	relinatharu@gmail.com
48	Roshan Giri	PMAMP, Kailali	Eco-friendly alternatives to insecticides for yellow stem borer (Scirpophaga incertulas) management in rice at Bhajani, Kailali	The study concludes that eco-friendly treatments, particularly B. thuringiensis, provide an effective alternative for yellow stem borer management in spring rice. Integrating biological and botanical options into pest management programs can reduce dependence on hazardous chemical insecticides, thereby supporting sustainable rice production in Nepal's Terai region.	9868033257	girirosshan462@gmail.com
49	Ruby Madai	PMAMP PTU, Kanchanpur	Wheat seed processing unit in Kanchanpur, Nepal	The study recommends better storage, mechanization, training, and institutional support to enhance productivity and profits in Wheat farming.	9865919364	rubymadai904@gmail.com
50	Sadhana Bhatta	PMAMP PTU, Baitadi	Effect of different nitrogen levels on production of spring maize in Baitadi.	The treatment 180 Kg N/ha shows a minimal increase in the B: C ratio compared to 150 kg N/ha due to diminishing marginal returns. Thus, 150 kg N/ha was identified as the optimal and cost-effective nitrogen level for optimizing both yield and profitability in spring maize cultivation in Patan-05, Baitadi.	9749752401	sadhanabhattera7@gmail.com
51	Samjhana Karki	AKC, Kailali	Performance evaluation of different mungbean genotypes in Kailali district	This study evaluated seven mungbean genotypes in Dhangadhi, Kailali, during 2025. Results showed significant variation in growth and yield traits, with SML668, VCC6173(B-6), and Pratiya performing best. Positive correlations among plant height, pods, harvest index, and yield indicated strong yield potential.	9763804808	samjhanakarki697@gmail.com
52	Shaligram Neupane	PMAMP-PTU, Kailali	Soil fertility assessment and its GIS mapping under rice-wheat cropping system in Bhajani Municipality, Kailali	From total of 90 soil samples collected, it was concluded based on the findings that the rice-wheat cropping system in Bhajani municipality has poor soil health, therefore, to ensure sustainable agricultural production, farmers should improve soil management practices and incorporate more organic matter.	9821582432	salikram2432@gmail.com
53	Shivendra Yadav	PMAMP, Kailali	Assessing the optimal dose of NPK fertilizers for enhancing the production and productivity of spring rice in Kailali, Nepal	The research conducted in Kailali district tested seven NPK fertilizer doses for spring rice to boost low productivity. The 150:30:30 kg/ha treatment produced the tallest plants, highest effective tillers, and a 21.4% yield increase over the standard dose. With a 2.42 benefit-cost ratio, this dose is recommended for optimal spring rice production	9814752935	shivendra2075@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results** (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
54	Shristi Timilsina	PMAMP-PIU, Surkhet	Response of integrated nutrient management on growth and yield of spring maize (<i>Zea mays</i> L.) in Surkhet district	From the research trial, it is concluded that integrating farm yard manure with RDF significantly improves maize productivity while promoting sustainable nutrient management. Adoption of such INM practices can reduce dependency on chemical fertilizers, improve soil health, and enhance farm profitability.	9845801893	timilsenashrishti125@gmail.com
55	Subash Karki	PMAMP, Banke	Determinants of mechanization among the rice growers in Rajapur, Bardiya	The study indicate commercial rice growers, who lease in lands for rice farming, and those households having a greater number of females, need to be prioritized and promoted with subsidies on agricultural machines.	9843806777	23subashkarki@gmail.com
56	Sudarsahan Nepali	PMAMP, Kailali	Influence of different fertilizer doses on insect pest incidence in maize in Bhajani, Kailali, Nepal	The study highlights a trade-off between maximizing yield and minimizing pest incidence. Among all treatments, recommended dose of fertilizer emerged as the most balanced, supporting optimal yield with relatively low pest pressure. The research advocates for balanced fertilization, integrated with pest management strategies, to ensure sustainable maize production that harmonizes productivity with ecological resilience.	9764221722	sudarsahan1219@gmail.com
57	Sushil Regmi	PMAMP-PIU, Doti	Effectiveness of different botanical extracts for the management of brinjal shoot and fruit borer (<i>Leucinodes orbonalis</i> Guenee) in Doti	The research results indicate that emamectin benzoate provided the most effective control. Among botanicals, garlic bulb extract, timilo leaf extract, and neem leaf extract showed promising results and could be recommended for the eco-friendly management of <i>L. orbonalis</i> .	9863941788	regmisushil243@gmail.com
58	Susmeeta Giri	PMAMP-PIU, Kanchanpur	Effect of combination of organic, inorganic and bio-fertilizer on soil fertility, growth and yield of spring rice (<i>Oryza sativa</i> var. hardinath-1) in Kanchanpur, Nepal	Research conducted using RCBD design in Kanchanpur found that integrating 75% NPK with Azolla and farmyard manure significantly improved spring rice growth, grain yield (5.91 t/ha), soil fertility, and economic returns. Integrated nutrient management reduced chemical fertilizer dependency while sustaining productivity and long-term soil health.	9864314058	susmeetagiri7@gmail.com
59	Tapta Raj Jaishi	PMAMP-PIU, Achham	Technical efficiency and profitability of potato production in Achham, Nepal	This study evaluated technical efficiency and profitability of potato farming in Achham, Nepal. Results showed farming was profitable (BC 1.59) but technically inefficient (65%). Manure, labor, and bullock use improved output, while low irrigation, poor seeds, and weak extension services constrained efficiency and productivity.	9842892044	taptarajjaishi617@gmail.com
60	Udaya Raj B.K.	PMAMP, Kailali	Factors limiting the adaptation of modern wheat variety in Kailali district.	This study concludes that enhancing extension services, ensuring timely availability of improved seed, increased awareness, and offering targeted subsidies and training programs were essential to expand the adoption of improved wheat varieties in Nepal. Addressing these barriers could support in raising wheat productivity and ensure better food security in the region.	9868971674	udayarajbk9@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results** (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
61	Uma K.c.	PMAMP- Krishi Bikash Farm, Kanchanpur	Management efficiency of soil amendments and biological control methods against Fusarium wilt of tomato (<i>Solanum lycopersicum</i>)	The combination of biochar and Trichoderma showed complete disease suppression, while vermicompost + Trichoderma and farmyard manure + Trichoderma also showed strong inhibition (12.5% incidence, 10% severity). In contrast, farmyard manure alone had the highest disease incidence (75%) and severity (72.5%). These findings suggest that combining organic amendments with biological agents offers an effective, sustainable, and eco-friendly strategy for managing Fusarium wilt in tomato.	9829584788	umakc764@gmail.com
62	Yashimala Magar	PMAMP-PIU, Surkhet	Comparative study of different botanical extract coatings on post harvest quality and shelf life of tomato at room temperature.	The study confirms that natural plant-based coatings, especially neem and ginger extracts, can significantly improve tomato shelf life and quality in a sustainable and consumer-friendly way.	9840146407	magaryushimala@icloud.com
63	Yogesh Thapa	PMAMP-PIU, Achham	Factor affecting income of smallholder goat farmers in Kamalabazar Municipality, Achham	A study conducted in Achham during 2081 BS found smallholder goat farmers earned an average annual income of NRs. 61,340. Income increased with education, experience, improved breeds, and group membership, but declined with household migration. Major constraints were poor feeding knowledge and weak extension services, highlighting the need for credit access and capacity building.	9863466602	thapayogesh1018@gmail.com

४.४ कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय रामपुर, चितवन र अन्तर्गतका कृषि इन्टर्न विद्यार्थीहरूको विवरण

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
1	3053	Alisha Pun Magar	Bright Madhya Paschim KBC, Surkhet	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Effect of Different Methods and Growing Media on Seed Germination and Seedling Vigor of Tomato (<i>Lycopersicon Esculentum</i> L.) in Mahottari, Nepal	A tomato seedling experiment in Jaleshwar, Mahottari, tested nursery methods and growing media. Plastic trays with vermicompost-based media (soil + vermicompost 1:1 or soil + vermicompost + cocopeat 1:1:1) produced the highest germination percentage, seedling vigor index, and dry weight, outperforming polybags and soil blocks significantly.
2	3055	Ashma Chauhan	Bright Madhya Paschim KBC, Surkhet	चैते घान खेतीका लागि असल कृषि अभ्यास	The Role of Management Practices on Early Production of Spring Rice in Nuwakot District, Nepal	The regression model was highly significant ($F=6.742$, $p<0.001$), explaining 65.83% of spring rice yield variation. Average water level ($p<0.001$) and plant height ($p=0.026$) had significant positive effects. Spatial yield differences existed, with Panchakanya fields yielding significantly lower than Likhu ($p=0.027$).
3	3060	Kriti Bhatt	Bright Madhya Paschim KBC, Surkhet	गाई पालन पुस्तिका	Assessment of Feeding Practice and Nutritional Status of Lactating Cattle in Bara District	Lactating cattle in Bara District face a critical energy deficit (TDN deficit of 2.70 kg/day) despite adequate protein. Milk yield is strongly linked to concentrate and green forage intake. Key constraints include seasonal fodder scarcity and limited technical support, requiring balanced rations and improved feed conservation.
4	3061	Kritika Parajuli	Bright Madhya Paschim KBC, Surkhet	काँक्रो खेती प्रविधि	Climate Change Perception and Adaptation Strategies of Vegetable Farmers in Rupandehi	A survey of 95 vegetable farmers in Rupandehi district (Tilottama, Gaidahawa, Sainamaina) found 66.3% perceived climate change. Only 12.6% knew Climate-Smart Agriculture. Key adaptation strategies included changing varieties and mixed cropping. Major constraints were lack of CSA knowledge (16.3%) and high costs (15.4%).

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
5	3062	Nabin Bohara	Bright Madhya Paschim KBC, Surkhet	नेपालमा आलु भण्डारण प्रविधि	Profitability and Economic Determinants of Potato Cultivation in Rasuwa District, Nepal	Potato cultivation in Rasuwa is highly profitable (BC ratio of 2.71) despite declining yields. Major constraints include the unavailability of improved seed varieties and low prices offered by traders. Improving market linkages and seed supply chains is critical to sustaining farmer livelihoods in this high-hill region.
6	3065	Poja Shrestha	Bright Madhya Paschim KBC, Surkhet	सुन्तला खेती प्रविधि तथा सुन्तलाजात फलफूलमा लाग्ने मुख्य कीरा, रोग, परजीवि र तिनको व्यवस्थापन	Assessment of Adoption of Mandarin (Citrus Reticulata) Orchard Management in Rukum (West) District, Nepal	A survey of 64 mandarin farmers revealed smallholder-dominated systems with limited scientific adoption: only 3% used recommended spacing, 85% did not apply fertilizers at recommended doses, and IPM adoption was 10-15%. Major constraints were Citrus Stunk Bug (75% incidence) and Root Rot (45%), with 90% desiring expansion despite input barriers.
7	3066	Sachit Malla	Bright Madhya Paschim KBC, Surkhet	टमाटरको (गोलभेंडा) कीरा तथा रोगको पहिचान र यसको व्यवस्थापन	Effect of Different Growing Media on The Germination and Seedling Growth of Tomato (Solanum Lycopersicum Cv. Srijana) in Chitwan, Nepal	The Srijana tomato variety showed significant differences in germination across media. The peat moss-perlite mix with vermicompost (1:1) proved superior, yielding higher germination percentage, speed, root length, shoot length, fresh weight, dry weight, and vigor, making it the optimal medium for nursery seedling raising.
8	3069	Sunil Rawat	Bright Madhya Paschim KBC, Surkhet	उन्नत स्याउ खेती प्रविधि	Effectiveness of Government Subsidy Among Apple (Malus Domestica) Growers in Mustang, Nepal	A study of 84 apple growers in Mustang (Gharapjhong and Varagung) found agriculture as the primary occupation for 81%. Average apple yield was 5.25 tons/ha. The regression model was significant ($F=28.405$, $p<0.01$). While 66.7% perceived subsidies positively impacted income, 54.8% expressed dissatisfaction due to inadequate targeting and untimely distribution.
9	3070	Susmita Thapa	Bright Madhya Paschim KBC, Surkhet	धान खेतीमा पोटासियमको विभाजन	Effect of Split Application of Potassium on Yield and Yield Related Traits of Chaitte-5 in Salyan, Nepal.	A spring rice field experiment in Luham, Salyan, Nepal, tested potassium split applications. Treatment T5 (50% basal + 25% tillering + 25% panicle initiation) produced the highest grain yield (5.40 t/ha), filled grains per panicle (108.89), and thousand-grain weight (28.33 g), outperforming all other treatments significantly.
10	2899	Bishnu Neupane	CNRM, Banke	कफी खेती प्रविधि	An Assessment of Coffee Orchard Loss and Its Management in Arghakhanchi District	A coffee study in Arghakhanchi surveyed 109 farmers (63.3% male, 36.7% female). Average coffee cultivation area was 2.385 ropani. Major causes of orchard loss were pest infestation (index 0.988), limited irrigation (0.731), and insufficient shade (0.671). Weeding and Bordeaux paste use significantly aided revival, with 75.2% of orchards successfully restored.
11	2909	Lila Bhusal	CNRM, Banke	सुन्तला खेती प्रविधि	Marketing System and The Role of Different Actors in Value Addition of Mandarin in Myagdi, Nepal	A mandarin study in Myagdi surveyed 98 farmers, 5 pre-harvest contractors, 5 wholesalers, and 5 retailers. Registered farmers achieved higher productivity (9.25 mt/ha) than non-registered (7.85 mt/ha), with BC ratios of 2.60 and 2.14, respectively. Labor cost dominated production. Value chain actors included producers, contractors, wholesalers, retailers, and consumers.
12	2910	Madhu Sudan Aryal	CNRM, Banke	धान खेती प्रविधि	Adoption of Improved Production Practices and Technology By Rice Growing Farmers in Nawalparasi West District, Nepal	Rice productivity was 3.96 ton/ha with a B/C ratio of 2.15. Adoption of improved practices was medium (46.70%) and mechanization medium (55.21%). Land area significantly predicted adoption. Major needs were vocational training and subsidy; main problems were insufficient funds and lack of technical knowledge.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
13	2912	Manisha Pandey	CNRM, Banke	काँक्रो खेती प्रविधि	Knowledge, Perception and Practice of Pesticide Use Among Vegetable Growers in Nawalparasi East District	Nearly all farmers (94.9%) used chemical pesticides, mainly for quick effectiveness. Only 57.6% received training, and 56.4% never used PPE due to lack of knowledge. Tomato was the most pesticide-dependent crop. Training and education significantly influenced safe practices; gender and age showed no effect.
14	2914	Mishran Dadel	CNRM, Banke	जुनारजात फलफूल बगैचा स्थापना तथा व्यवस्थापन प्रविधि	Efficacy of The Different Botanicals Against Postharvest Loss By Penicillium in Sweet Orange in Sindhuli	Garlic extract was most effective with mean Percent Disease Index of 12.5 compared to control (33.33). Mean shrinkage was lowest for garlic (1.495) and highest for control (6.697). Garlic demonstrated strong antifungal activity against Penicillium species in both in vitro and in vivo tests.
15	2915	Nisha Bhandari	CNRM, Banke	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Study on Energy Use Efficiency for Tomato and Cabbage Production Using Non-Parametric Method of Data Analysis in Salyan	A study of 74 farms in Salyan found tomato highly profitable (net profit NRs. 20,82,748/ha) versus cabbage (NRs. 23,540/ha). Mean technical efficiency was 0.692, pure technical efficiency 0.926, and scale efficiency 0.715. Efficient farms achieved higher output with lower specific energy, emphasizing scale optimization and management improvements.
16	2916	Prashant Gautam	CNRM, Banke	प्लाष्टिक घरभित्र गोलभेंडा खेती	Assessment of Crop Diversity in Plastic House and Open Fields in Pokhara Metropolitan	Plastic tunnel farming contributed 71.12% of farmers' income. Tomato was the main crop with coriander and beans as intercrops. Fertilizer use was higher in tunnels while labor, water, and pesticide use were lower. Farmers showed greater satisfaction with tunnels and 68.8% planned expansion.
17	2921	Priyanka Adhikari	CNRM, Banke	कफी खेती गर्ने उन्नत प्रविधि	Challenges Faced By The Coffee Growers and Their Impact on Quality of Coffee, Gulmi Nepal	A coffee study in Satyawati Rural Municipality, Gulmi, surveyed 90 farmers (56% male, 44% female). Average cultivation was 0.3 ha with 275 kg annual production. Major challenges: 71% reported pest/disease, 68% labor shortage, 64% market access. Weak institutional coordination negatively correlated with technical support ($r=-0.231$, $p<0.05$), impacting coffee quality.
18	2922	Priyanka Paudel	CNRM, Banke	गाहुँ खेती प्रविधि	Status of Farm Mechanization and Factors Affecting Its	A wheat mechanization study in Kapilvastu surveyed 97 farmers (95.9% male). The main perception favoring adoption was reduced drudgery (index 0.914). Major constraints were high cost (index 0.91) and machinery unavailability (0.82). Adoption was influenced by landholding size, subsidy awareness, and training access, with most farmers relying on custom hiring services.
19	2923	Punam Bhusal	CNRM, Banke	उप-क्षेत्र व्यवसाय विश्लेषण (मुसुरी उत्पादन)	Incidence and Severity of Major Pest and Diseases and Their Management Practices Adopted in Mandarin (Citrus Reticulata Blanco) Orchard in Gorkha, Nepal	Major diseases: Dieback (index 0.885) and powdery mildew (0.79). Major pests: citrus green bug (0.882) and leaf miner (0.79). Main causes were weak planting material and poor management. Farmers used pruning and Bordeaux mixture; few adopted biological methods. Training needs were higher in rural areas.
20	2927	Sadhana Khanal	CNRM, Banke	चिउसिमि खेती प्रविधि	Effect of Different Mulching Materials on The Vegetative Growth and Yield of French Bean in Lamjung, Nepal	A French bean mulching experiment in Besisahar-10, Lamjung, tested seven treatments. Silver plastic mulch produced the highest plant height, leaf area, and pods per plant. Mustard straw mulch achieved the highest pod length and pod yield per plot. Despite lower yield, green grass mulch suppressed soil pathogens. Mustard straw was recommended for its local availability and low cost.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
21	2928	Saksham Paudel	CNRM, Banke	आलु खेती प्रविधि	Assessment of Factors Influencing Adoption of Improved Varieties of Potato	A potato study in Rupandehi surveyed 94 farmers, finding 64.89% used improved varieties. However, 68.09% of produce was for household consumption, and 69.15% purchased seed from local markets. The main constraint was non-availability of quality seed (69.15%). Group involvement and commercial orientation significantly influenced adoption of improved varieties.
22	2931	Shriddhi Neupane	CNRM, Banke	धान बालीमा लाग्ने प्रमुख रोग र तिन्का व्यवस्थापन	Status of Farm Mechanization and Factor Affecting The Adoption of Farm Mechanization in Rice Cultivation in Rice Cultivation in Pyuthan Nepal	A survey of 120 rice farmers in Pyuthan found 60% adopted mechanization, primarily mini-tillers (40.8%) for land preparation. Major challenges included difficulty operating machinery (mean 0.825) and high costs (0.67). Binary regression revealed subsidy awareness, training received, and landholding size positively influenced adoption, with trained farmers 4.97 times more likely to adopt.
23	2932	Sisam Bhandari	CNRM, Banke	आलुबालीमा लाग्ने रोग र तिन्का व्यवस्थापन	Economic Analysis of Potato Production and Market in Dolakha	A potato study in Dolakha surveyed 108 farmers. Registered farmers achieved higher productivity (990.82 kg/ropani) than unregistered (703.18 kg/ropani), with B:C ratios of 1.30 and 1.21, respectively. Training significantly influenced technology adoption (OR=10.7, p=0.019). Major constraints included lack of irrigation, seed availability, and pest incidence.
24	2934	Srijana Subedi	CNRM, Banke	चेते धान खेतीवारे आधारभूत जानकारी	Assessment of Soil Fertility Status of Paddy Zone Under Pmamp Parsa Using Geo-Spatial Technology	Soils were predominantly acidic (88%) with low nitrogen (87%), low potassium (53%), and very low organic matter (79%). Phosphorus was high (67%). Mean values: pH 5.58, organic matter 0.99%, nitrogen 0.05%, phosphorus 69.1 mg/kg, potassium 85.2 mg/kg. Lime and organic amendments are recommended.
25	2938	Tripti Panta	CNRM, Banke	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Economic Analysis on Tomato Production in Lalitpur, Nepal	B:C-Ratio was 1.418 including tunnel cost and 2.855 excluding it. Net benefit was Rs. 60,615.85 per ropani. Main marketing channel involved collectors-wholesalers-retailers (73.91%). Price spread was Rs. 30/kg. Import from India is decreasing with fluctuating forecast trends.
26	2941	Aakriti Adhikari	CNRM, Dailekh	धान खेती प्रविधि	Impact of Different Doses of Npk Fertilizer on Yield of Spring Rice (Oryza Sativa)	Recommended NPK dose (120:60:40 kg/ha) gave highest grain yield (348.99 g/plot), 25% increased dose gave tallest plants (95.07 cm) and highest effective tillers (297.5/m ²). Balanced NPK application is essential for optimizing yield and minimizing sterility (14.49% at R.D).
27	2945	Apar Neupane	CNRM, Dailekh	आलु खेती प्रविधि	Assessment of Different Biological and Chemical Management Practices of Potato Scab (Streptomyces Scabies) in Kavrepalanchok, Nepal	Combination of Trichoderma viride and Pseudomonas fluorescens (T3) was most effective, reducing scab incidence by 68.6% and increasing yield by 34.1% compared to control. B:C ratio was 3.22, confirming economic viability. Biological treatments outperformed chemical standards, offering sustainable disease management.
28	2948	Ashok Bhattarai	CNRM, Dailekh	मकै बालीको प्रमुख कीराहरूको पहिचान तथा व्यवस्थापन	Improving Hybrid Maize (Rh10) Yield Production Through De-Tasseling At Dang, Nepal	75% de-tasseling produced highest grain yield (9.82 t/ha), thousand kernel weight (413g), cob length (19.62 cm), and cob diameter (4.71 cm). 50% de-tasseling gave highest harvest index (41.00%). De-tasseling significantly improves yield and yield attributes.
29	2949	Ashwini Dawadi	CNRM, Dailekh	आरुको हार्मेट्ट पछिको उपयुक्त व्यवस्थापन	Benefit Cost Analysis and Production Economics of Tomato in Plastic Tunnels At Kathmandu, Nepal	Average productivity was 73,352 kg/ha with total cost NRs. 4,024,363/ha and net profit NRs. 1,554,121/ha. B:C ratio was 1.38. Major production problem: pest and disease severity (index 0.906). Major marketing problem: price fluctuation (index 0.894).

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
30	2950	Basanta Acharya	CNRM, Dailekh	उच्च घनत्व स्याउमा बगैँचामा ट्रेनिङ र पुनिङ (काटछाँट)	A Comparative Analysis of The Production Economics of High-Density Apple and Kiwi in Solukhumbu District	Kiwi farming had B:C ratio of 2.24 with gross revenue NRs. 56,875/ropani, while high-density apple had B:C ratio of 0.054 with gross revenue NRs. 45,407/ropani. Kiwi was more profitable. Plant protection and staking costs significantly affected kiwi income.
31	2953	Bibek Sharma	CNRM, Dailekh	सिम्रो खेती प्रविधि	Economic Analysis of Improved French Bean Varieties Among Farmers Adoption At Jumla, Nepal	Average production cost was NRs. 17,905.57 per ropani with gross return NRs. 23,705.94 and B:C ratio of 1.32. Major problems: pest and disease infestations (index 0.91), inadequate irrigation (0.89), and lack of market information (0.78).
32	2955	Binay Budhathoki	CNRM, Dailekh	आलुखेती प्रविधि	Assessing Potato Value Chain in Manang, Nepal	Average productivity was 776 kg/ropani with B:C ratio of 1.96. Producer's share was 67.6%. Five marketing channels identified, dominated by Producer → Local Trader → Wholesaler → Retailer → Consumer. Major constraints: transportation costs and lack of storage.
33	2957	Binod Basnet	CNRM, Dailekh	अलैची खेती तथा उत्पादन पश्चात् गरिने कामहरू	Value Chain Analysis of Large Cardamom (Amomum Subulatum Roxb.) in Baglung, Nepal	Average yield was 9.33 kg dry capsule per ropani, lower than national average. B:C ratio was 1.7, indicating profitability. Producer's share was only 47.58%. Major problems: disease and pest infestation, orchard drying, winter drought, and limited access to quality planting materials.
34	2959	Bismita Pokhrel	CNRM, Dailekh	आलु भाडारण प्रविधि	Economic Analysis of Potato Production At Bajhang, Nepal	Average cost of production was NRs. 12,651 per ropani with B:C ratio of 1.35. Major varieties: Bajhang Local and Cardinal. Key problems: lack of quality seeds (index 0.75), disease and pest incidence (0.71), and price fluctuation (0.75).
35	2960	Dhana Bhusal	CNRM, Dailekh	आलु खेती प्रविधि	Economic Analysis of Potato (Solanum Tuberosum L.) Production in Ramechhap, Nepal	Average gross margin was NRs. 123,477 with B:C ratio of 3.23, indicating high profitability. Yield ranged from 7.72 to 8.09 Mt/ha. Cultivated area significantly affected production, while manure cost negatively impacted returns due to poor quality and improper application.
36	2961	Durgesh Yadav	CNRM, Dailekh	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Analysis of Halo Seed Priming on Germination and Seedling Vigor of Tomato (Lycopersicon Esculentum L.) Under Lab and Field Condition At Chapa, Rukum (West), Nepal	Halo priming with 0.5% KNO ₃ for 12 hours was most effective. Under lab, 9-hour priming gave best results; under field, 12-hour priming gave maximum germination (91%) and vigor index (1802.54). Excessive concentration and extended duration negatively impacted seedling performance.
37	2963	Kabina Adhikari	CNRM, Dailekh	आँपमा लाने प्रमुख रोग र कीराहरू	Analysis of Marketing Channel of Mango (Mangifera Indica L.) At Saptari, Nepal	Wholesale-dominated channels accounted for 90.2% of distribution. Maldiva variety dominated (72.4%). Farm gate price Rs. 38.2/kg escalated to Rs. 65.66/kg at consumer level (72% markup). Medium-scale producers achieved optimal B:C ratio (3.21). Storage deficiencies affected 67% of producers.
38	2964	Keshang Lama	CNRM, Dailekh	ओखर वाली व्यवस्थापनबारे सरल जानकारी	Economic Analysis of Walnut (Juglans Regia L.) Production At Jajarkot, Nepal	Average production cost was NRs. 2,18,450 per hectare with gross return NRs. 7,92,695 and B:C ratio of 3.628. FYM cost significantly influenced returns. Major production problem: inadequate irrigation (index 0.753). Major marketing problem: transportation (index 0.993).
39	2965	Manisha Bhusal	CNRM, Dailekh	धान खेती प्रविधि	Performance of Rice Seedlings Under Different Seedbed Preparation Methods in Banke, Nepal	Straw bed exhibited highest germination (67.03%), maximum vigor index (1114.82), and greatest seedling density (8043.75 m ⁻²). Wet bed produced tallest seedlings and highest biomass. Both methods recommended for producing healthy, vigorous spring rice seedlings.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
40	2966	Manisha Thapa Magar	CNRM, Dailekh	रेशम खेती प्रविधि	Effect of Feeding Frequencies on Biological and Economic Traits of Commercial Silkworm Races (Bombyx Mori L.) At Kavrepalanchowk	Four times feeding gave highest larva weight (4.66 g) and filament length (1539.72 m). Three times feeding gave highest Effective Rate of Rearing (89.58%). C12xJ12 with four times feeding gave maximum cocoon weight (2.49 g). J12xC12 was superior for general economic performance.
41	2967	Monika Shrestha	CNRM, Dailekh	सुन्तलाजात फलफूल खेती प्रविधि	Production, Marketing and Future Prospects of Mandarin (Citrus Reticulata) At Arghakhanchi, Nepal	Panini had higher productivity (848.86 kg/ropani) and B:C ratio (5.23) than Chhatradev (387.57 kg/ropani, B:C 3.50). Dominant marketing channel: Producer-Pre-harvest Contractor-Wholesaler-Retailer-Consumer (56.9%). Producer's share was only 50.92%. Major constraints: inadequate irrigation and disease infestation.
42	2969	Pawan Sapkota	CNRM, Dailekh	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Effect of Different Growing Media on Seed Germination and Quality of Tomato (Solanum Lycopersicum L.) Seedlings At Khumaltar, Lalitpur	Cocopeat + Vermicompost (1:1) produced the highest seedling vigor index (2485.03), tallest seedlings (16.59 cm at 25 DAS), and highest number of true leaves (4.86). Cocopeat alone gave highest germination (82.87%). Cocopeat + Vermicompost was the best media for quality seedlings.
43	2972	Rajesh Pun Magar	CNRM, Dailekh	चैते धान खेती प्रविधि	Evaluating Trichoderma and Pseudomonas for Enhancing on Spring Rice Seedling Growth in Rajapur, Bardiya	Pseudomonas alone produced highest fresh root weight (3.64 g), dry root weight (0.56 g), and seedling vigor index (2366.50). Trichoderma 25% + Pseudomonas 75% gave highest shoot length. Trichoderma 50% + Pseudomonas 50% gave longest root length and highest fresh shoot weight.
44	2973	Sakina Dhama	CNRM, Dailekh	काँक्रो खेती गर्ने प्रविधि	Evaluating The Impact of Biofertilizers and Organic Fertilizers in Growth and Yield of Cucumber (Cucumis Sativus L.) in Kaski, Nepal	Vermicompost (50%) + FYM (50%) produced tallest plants (166.66 cm), highest number of female flowers (18.16), and highest yield (11,326.67 kg/ha). PSB + FYM and Pseudomonas + FYM also performed well. Biofertilizer combinations outperformed control.
45	2974	Samikshya Prajuli Chhetri	CNRM, Dailekh	प्लाष्टिक घरभित्र टमाटर खेती प्रविधि	Economic Analysis of Tomato Farming Under Tunnel in Nuwakot, Nepal	Srijana variety was used by 98% of farmers. Average gross revenue was NRs. 181,300 per ropani with net benefit NRs. 51,940 and B:C ratio of 1.39. Price fluctuated from NRs. 7 to 200 per kg. Pest infestations and price volatility were major constraints.
46	2977	Sebika Shrestha	CNRM, Dailekh	भिन्डी खेती प्रविधि, यसमा लाने मुख्य कुरा र रोगहरू र लिनको व्यवस्थापन	Exploring Efficiency of Botanical Pesticides for Sustainable Management of Pest in Okra (Abelmoschus Esculentus L.) At Rautahat, Nepal	GNC and CNC formulations significantly reduced jassids population (3.74-3.79/leaf) compared to control (5.58/leaf) after third spray. Botanical treatments conserved spiders (0.98-0.99/plant) better than insecticide (0.80/plant). GNC and CNC are suitable for IPM.
47	2980	Sumit Acharya	CNRM, Dailekh	कफी बगैचाको स्थापना प्रविधि र कफीको प्रशोधन	Factors Affecting The Adoption of Organic Coffee Production and Marketing in Arghakhanchi District, Nepal	Education level ($p=0.049$), gender ($p=0.066$), and coffee income ($p=0.003$) significantly influenced adoption. Major constraints: lack of irrigation (82.5%), white coffee stem borer infestation (83.33%), and lack of certification. 90.4% sold fresh cherries directly to local traders.
48	2708	Aashis Poudel	CNRM, Dhankuta	माकै उत्पादन प्रविधि	Assessment of Good Agronomic Practices Adoption in Maize Cultivation and Its Impact on Productivity in Parbat, Nepal.	Basic practices like FYM and intercropping are widely adopted, but advanced techniques like balanced fertilizers and irrigation are underutilized. Adoption is driven by education, income, and extension access. Higher GAP adoption significantly increases maize productivity.
49	2709	Anisha Kariki	CNRM, Dhankuta	चैते धान खेती प्रविधि	Evaluation of Different Methods of Zinc Fertilizer Application on Spring Rice in Salyan, Nepal.	Combined soil and foliar zinc application (T5) was most effective, producing the highest plant height, grain yield (5.27 t/ha), and thousand-grain weight. The synergistic effect of root and foliar uptake enhanced nutrient translocation to the grains.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
50	2710	Anjali Mehta	CNRM, Dhankuta	किरी फलमा लहरा तथा काटछौट (Training and Pruning)	Effect of Gibberellic Acid and Growing Media on Seed Germination of Kiwifruit (Actinidia Deliciosa Cv. Bruno) in Dolakha, Nepal	The study assessed GA ₃ and media on kiwifruit seed germination. The highest germination percentage (29.67%) was from 4500 ppm GA ₃ with FYM+soil, while the fastest germination (34.69 days) was from 4500 ppm GA ₃ with cocopeat. Higher GA ₃ levels increased germination but could delay the process.
51	2711	Anoj Kumar Thapa	CNRM, Dhankuta	मुला खेती प्रविधि	Effect of Different Dose of Vermicompost on Growth, Yield and Quality of Radish in Lalitpur, Nepal.	The treatment with Recommended NPK + 12 t/ha vermicompost produced the highest yield (55.87 t/ha), statistically similar to 9 t/ha (50.69 t/ha). Integrating 9 t/ha of vermicompost with NPK is a sustainable practice for enhancing radish productivity.
52	2715	Chandani Khadka	CNRM, Dhankuta	कागतिको भण्डारण, रोग र कीट व्यवस्थापन	Effect of Natural Coating and Atmospheric Packaging on Post-Harvest Quality of Acid Lime in Nawalparasi East, Nepal.	The combination of 5% beeswax + 0.5% lemongrass oil coating stored in an LDPE bag was most effective. This treatment resulted in the lowest weight loss (5.92%), longest shelf life (57.25 days), and highest marketability after 42 days.
53	2716	Deepa Bhandari	CNRM, Dhankuta	कोसेवाली उन्नत उत्पादन प्रविधि	Response of Biofertilizers on The Growth and Yield of Black Gram in Isjarkot, Nepal.	Co-inoculation with Rhizobium and Mycorrhizae was most effective, producing the highest grain yield (1.18 mt/ha). The superior performance is due to the synergistic effect of nitrogen fixation by Rhizobium and enhanced phosphorus uptake by Mycorrhizae.
54	2717	Eesha Rai	CNRM, Dhankuta	भेडे खुसाना खेती प्रविधि	Effect of Different Priming Methods on The Germination Attributes of Bell Pepper in Dhading, Nepal.	Priming with 3% KNO ₃ produced the best results across all parameters, including germination percentage, vigor indices, and biomass. The superior performance is attributed to enhanced enzymatic activity and improved nutrient uptake during early seed germination.
55	2720	Isha Nepal	CNRM, Dhankuta	चैते धान खेतीका लागि असल कृषि अभ्यास	in-Vitro Evaluation of Spring Rice Genotypes Against Salinity Tolerance in Bara, Nepal	The in-vitro study evaluated spring rice genotypes for salinity tolerance. Hardinath 6 showed the highest germination under stress, while Sukhadhan 3 and Chait 5 demonstrated superior early seedling growth. Increasing salinity negatively affected all germination and growth parameters.
56	2719	Iskhya Shahi	CNRM, Dhankuta	जुनारमा देखिने रोग र कीराको पहिचान, लक्षण र व्यवस्थापन	An Assessment of Soil Nutrient Status in Sweet Orange Orchards Along An Elevation Gradient in Ramechhap, Nepal	The study assessed soil nutrients in sweet orange orchards across elevations. Soil organic matter and nitrogen decreased with increasing altitude. The mid-elevation (1400-1600 mass) had the highest nutrient index values, making it the most favorable for cultivation. Soil organic matter was identified as the primary limiting nutrient.
57	2721	Istela Shrestha	CNRM, Dhankuta	संरक्षित संरचनाभित्र गोलभेंडा खेती	Farmers Knowledge and Awareness Regarding Integrated Disease Management Approaches for Early Blight of Tomato in Lalitpur, Nepal.	Farmers have moderate knowledge of symptoms but lack knowledge of the causal agent. A vast majority (97.1%) rely on chemical control. The main challenges to adopting IDM are lack of knowledge/training and unavailability of bio-agents.
58	2722	Jyoti Khatiwada	CNRM, Dhankuta	मकै उत्पादन प्रविधि	Effect of Different Irrigation Scheduling on Growth and Yield of Maize in Banke, Nepal.	A total of five irrigations (at 20, 30, 50, 60, and 80 DAS) produced the highest grain yield (3.94 t/ha) and stover yield. Frequent and strategically timed irrigation throughout the crop cycle is critical for maximizing maize growth and yield.
59	2723	Kaushal Kumar Sah	CNRM, Dhankuta	खुसानी खेती प्रविधि (Package of practices)	Effect of Apical Pruning on Growth and Yield Attributes of Chilli in Morang, Nepal.	Apical pruning at 20 DAT was optimal, producing the highest yield per plant (1.30 kg) and per hectare (80.16 Mt/ha). Early pruning increased fruit size, while later pruning delayed flowering and reduced yield potential significantly.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
60	2724	Khushi Pokharel	CNRM, Dhankuta	धान खेतीबारे आशरभूत जानकारी	Evaluation of Spring Rice Genotypes for Yield and Yield Component Traits in Kapilvastu District.	Hardinath Hybrid-1, Hardinath-5, and Sukhadhan-3 showed superior performance and high yield potential. Harvest index and fertility percentage were identified as the most important traits contributing to higher grain yield in the tested genotypes.
61	2725	Kishore Shrestha	CNRM, Dhankuta	भेडेखुर्सानी खेती प्रविधि (प्याकेज अफ प्रेक्टिस)	Effect of Different Pruning Methods on Growth and Yield Traits of Bell Pepper (Capsicum Annuum L.) Varieties Under Protected Structure in Dhankuta, Nepal	The study evaluated pruning methods on bell pepper. Three-stem pruning produced the highest yield per plot (11.07 Kg for Boxer, 11.05 Kg for Sabita) and fruit number per plant. Unpruned plants resulted in earlier flowering but lower yields.
62	2726	Laxmi Thakur	CNRM, Dhankuta	धानको लागि खेती प्रविधि	Comparative Analysis of Organic and Inorganic Fertilizer Amendments on The Growth and Yield of Spring Paddy.	Mustardseed cake (6 t/ha) produced the highest plant height, tillers, and panicle weight. Vermicompost (6 t/ha) produced the highest grain yield (5.07 t/ha) and biological yield, demonstrating the effectiveness of organic amendments.
63	2727	Malika Limbu	CNRM, Dhankuta	आँपमा लाग्ने प्रमुख रोग र किराहरू	Major Pest of Mango and Their Management At Farmers Level in Saptari.	Fruit fly and mango hopper were most problematic; gummosis and sooty mold were key diseases. Only 32.9% used chemicals, mainly due to lack of information. 94.5% had no knowledge of Integrated Pest Management (IPM), highlighting a critical gap.
64	2728	Mandila Tamang	CNRM, Dhankuta	तनेबोडी खेती सम्बन्धी सरल जानकारी	Impact of Various Mulching Materials on Growth and Yield of Yardlong Bean in Lamjung, Nepal.	Silver plastic mulch produced the highest yield per plant (488.32 gm) and per hectare (12.06 Mt/ha). Black plastic mulch resulted in the highest number of pods per plant (18.05). Plastic mulches significantly improved growth and yield compared to organic mulches.
65	2732	Pratiksha Giri	CNRM, Dhankuta	झगान फुटको खेती प्रविधि	Evaluation of Growth, Yield, and Yield Attributing Character of Different Spring Rice Varieties in Makwanpur District, Nepal.	The study identified disease/pest incidence and improper shade management as the most critical threats to large cardamom orchards. Most farmers practiced traditional methods, while scientific practices like IPM were minimal. A significant majority (65.7%) believed the orchard decline could be reversed.
66	2731	Pratikshya Ghimire	CNRM, Dhankuta	अलैची नर्सरी उत्पादन तथा व्यवस्थापन विधि	Threats in Large Cardamom (Amomum Subulatum Roxb.) Orchard: Understanding Farmers Perception on Constraints and Management Practices At Ilam District, Nepal	The local variety Thulo Chaite recorded the highest grain yield (5.93 t/ha), followed by Chaite-5 (5.21 t/ha). Harvest index and fertility percentage were major contributors to grain yield, while early heading showed a strong negative influence.
67	2733	Prayash Paudel	CNRM, Dhankuta	झगान फुटको खेती प्रविधि	Study of Performance of Different Spring Rice Genotypes At Pokhara Metropolitan, Kaski.	The combination of GA3@50ppm and NAA@50ppm was most effective, significantly improving all growth and yield parameters. This treatment resulted in the highest plant height, leaf and branch count, fruit number, fruit weight, and overall yield.
68	2734	Prerana Ojha	CNRM, Dhankuta	भेडे खुर्सानी खेती प्रविधि	Effect of Hand Pinching and Plant Growth Regulators (Ga3 and Naa) on Growth and Yield of Bell Pepper in Rolpa, Nepal.	Beekeeping is economically viable with a BCR of 2.57. The average cost was NRs. 3631.23 per hive, with a gross return of NRs. 9352.52. Adoption of modern hives was significantly influenced by training, ethnicity, and municipality.
69	2735	Priti Roy	CNRM, Dhankuta	रानु, रानुकोष उत्पादन तथा व्यवस्थापन	An Economic Evaluation of Apiculture in Jajarkot District, Nepal.	The study assessed nursery techniques for rice. The Gumose method was adopted by 58.6% of farmers and was directly linked to machine transplantation. Machine transplantation was rated highly effective by users, with all trained farmers adopting it. Key barriers were machine unavailability and lack of awareness.
70	2736	Rabin Kuwar	CNRM, Dhankuta	सिड झिल मेसिनबाट छरुवा धान खेती प्रविधि	A Study on Techniques of Nursery Raising for Manual and Machine Transplantation of Rice	

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
71	2737	Rajkumar Adhikari	CNRM, Dhankuta	उन्नत स्याउ खेती प्रविधि	Assessment of Post-Harvest Losses in The Apple Supply Chain in Mustang, Nepal: Causes and Solutions.	The main problem is missed economic opportunities due to lack of cold storage (only 4% have access), forcing distress sales. Farmers with cold storage have significantly lower losses (1.67% vs. 4.46%), highlighting the need for storage infrastructure.
72	2738	Rejina Karaki	CNRM, Dhankuta	चैते धान खेती प्रविधि	Influence of Time of Potassium Application on Growth and Yield Parameters of Spring Rice in Dhanusa, Nepal.	Applying potassium (80 kg/ha) in two split doses (basal and at panicle initiation) was most effective. This split application resulted in the highest plant height, panicle weight, filled grain percentage, and grain yield (4.25 t/ha).
73	2739	Rohit Kumar Sah	CNRM, Dhankuta	स्याउ खेती प्रविधि (प्याकेज अफ प्रोक्टिस)	Assessing The Need for Improved Apple Cultivation Practices on Raskot of Kailkot District, Nepal.	Vole/mice was the major problem, followed by hailstorm, drought, and diseases/pests. Most farmers have noticed climate changes (increased temperature, decreased rainfall) impacting production. There is low adoption of modern varieties and agricultural insurance.
74	2742	Sahana Basnet	CNRM, Dhankuta	चैते धान नर्सरी प्रविधि	Effect of Integrated Nutrient Management on Growth and Yield of Spring Rice in Makawanpur, Nepal.	The treatment combining 75% RDF + 25% N from FYM + 25% N from vermicompost + Azotobacter produced the highest grain yield (4.87 t/ha). This integrated approach enhanced nutrient availability and improved soil health, leading to better crop performance.
75	2743	Sailesh Rai	CNRM, Dhankuta	स्याउको बोटमा तालिम (Training) तथा काटछाँट (Pruning)	Value Chain Analysis of Apple Production in Bajura, Nepal	The value chain analysis of apple in Bajura revealed a B:C ratio of 1.019, indicating profitability. The primary challenges were low farm gate price, lack of storage, and transportation issues. The study identified four marketing channels, with the producer's share in the consumer price being low.
76	2745	Sanskriti Bhattarai	CNRM, Dhankuta	चैते धान खेती प्रविधिसमा नर्सरी व्यवस्थापन	Comparative Evaluation of Different Nursery Bed Treatments on Germination Parameters and Yield of Spring Rice in Parbat, Nepal.	The mat bed under tunnel nursery treatment was superior, producing the highest emergence percentage, fastest germination, and most vigorous seedlings. This treatment resulted in the highest grain yield (4.40 t/ha) and thousand-grain weight (24.33 g).
77	2746	Sapana Acharya	CNRM, Dhankuta	किवीफल खेती प्रविधि	Effect of Integrated Fertilizer Management on Growth and Yield of Radish (Raphanus Sativus Var Mino Early) in Khotang, Nepal	The study evaluated integrated fertilizer management on radish. The combination of 50% NPK + 25% poultry manure + 25% vermicompost resulted in the best growth and yield, producing the highest yield (22.71 Mt/ha), root length (24.31 cm), and root diameter (4.10 cm).
78	2747	Som Kumar K.C.	CNRM, Dhankuta	फड्के कीराको नियन्त्रण उपाय	Assessment of Chemical Fertilizer Use Gap Among Paddy Farmers At Chitwan, Nepal.	There is significant overuse of DAP (p < 0.01) and underuse of potash (p < 0.05). Fertilizer use was largely influenced by personal experience (64.7%) rather than scientific recommendations, and the most severe issue was fertilizer unavailability during the season.
79	2748	Srijana Adhikari	CNRM, Dhankuta	आप खेतीमा लाने कीराहरूको व्यवस्थापन	Study of Fruit Fly Population Dynamics and Species Diversity Within Mango Orchard, Dhanusa, Nepal.	Methyl Eugenol was the most effective attractant for Bactrocera dorsalis and B. zonata, while Cue-lure attracted Zeugodacus species. Fruit fly populations peaked in June, indicating that management practices should be adopted before this time to prevent losses.
80	2749	Suman Pandey	CNRM, Dhankuta	रामतोरिया/भिडी खेती प्रविधि	Effect of Foliar Application of Nano Urea on Growth and Yield of Okra in Rautahat, Nepal.	The treatment combining 75% RDF with 0.4% Nano Urea was most effective, producing the highest yield (11.55 t/ha). It demonstrates nano urea as a sustainable and cost-efficient nitrogen management strategy, enhancing nutrient use efficiency.
81	2750	Sumina Thapa	CNRM, Dhankuta	संरक्षित संरचनाभित्र गोलभेंडा खेती	Economic Analysis of Major Off-Season Vegetables Production in Arghakhanchi District, Nepal.	Polyhouse cultivation is highly profitable with a BCR exceeding 3.0. Producers retain 65-66% of the consumer price, but major post-harvest gaps exist: over 80% do not wash produce and 63% fail to remove field heat.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
82	2751	Supriya Timsina	CNRM, Dhankuta	भिन्डी खेती प्रविधि	Effect of Different Weed Management Practices on Growth and Yield of Okra Varieties in Bardiya District.	Silver plastic mulch produced the highest yield (10.94 t/ha), followed by black plastic mulch (10.15 t/ha). The Arka Anamika variety performed better than Venus, especially when grown with plastic mulch, demonstrating the benefit of integrated weed management.
83	2752	Suraj Acharya	CNRM, Dhankuta	धानको लागि खेती प्रविधि	Effect of Different Doses of Nitrogen on Growth and Yield Parameters of Spring Rice in Dhanusha, Nepal.	Applying 180 kg N/ha resulted in the highest plant height, tiller count, grains per panicle, and grain yield (4.7 t/ha). The study confirmed that higher nitrogen doses significantly increase the productivity of spring rice under local conditions.
84	2753	Sushma Karki	CNRM, Dhankuta	जुनारको उत्पादनोपरान्त प्रविधि	Effect of Essential Oil Amended Wax Coatings and Storage Conditions on Post-Harvest Quality of Sweet Orange in Sindhuli, Nepal.	5% beeswax with 0.5% lemongrass oil coating under cold storage was most effective. This treatment resulted in the lowest weight loss (1.03%), highest marketability (4.89), and longest shelf life (101 days), significantly outperforming the control.
85	2754	Susmita Sapkota	CNRM, Dhankuta	भेडे खुर्सानी खेती प्रविधि	Effects of Different Seed Priming Methods on The Germination Attributes of Bell Pepper in Dhankuta, Nepal.	3% KNO ₃ was most effective for maximizing seedling length, biomass, and leaf area. 50 ppm GA ₃ was most effective for improving germination percentage and seedling vigor indices. Both significantly outperformed hydro-priming and the control.
86	2755	Swati Subba	CNRM, Dhankuta	सुन्तलाजात खेती प्रविधि	Study on Causes of Citrus Decline and Management Practices Adopted in Bhojpur, Nepal.	Citrus decline affected 72.3% of orchards, with fruit fly and twig blight being most severe. The decline is complex, caused by pests, poor planting materials, and climate. No single measure can manage it, requiring improved, integrated management practices.
87	2756	Tina Limbu	CNRM, Dhankuta	मेसिन प्रत्यारोपणका लागि धान बालिको नर्सरी स्थापना	An Assessment on The Adoption of Farm Mechanization in Spring Rice in Chitwan District, Nepal	The study assessed farm mechanization adoption among spring rice farmers in Chitwan. Findings showed low adoption of transplanting machinery and identified labor shortage as a key factor influencing adoption. The cost-benefit analysis indicated that spring rice cultivation was not economically viable under current conditions, with a BCR of 0.815.
88	2757	Tubina Dangi	CNRM, Dhankuta	काँका उत्पादन प्रविधि	Evaluation of Different Mulching Materials on The Growth and Yield of Cucumber in Pyuthan District, Nepal.	Rice husk mulch was most effective, producing the highest plant height, fruit number, leaf number, and yield (49.33 kg/plot). It is presented as a cost-effective, locally available, and sustainable mulching alternative for moisture conservation.
89	2801	Aarati K.C.	CNRM, Kailali	आलु खेती प्रविधि तथा व्यवस्थापन (POP of potato)	Effect of Various Plant Extracts on Sprouting and Post Harvest Losses of Potato in Gorkha, Nepal	Acorus calamus powder was most effective in suppressing sprouting for up to 53 days and reducing weight loss (8.26%) compared to control (14.6%). It resulted in the fewest and shortest sprouts. The study highlights its potential as an eco-friendly sprout suppressant.
90	2802	Aayushma Shahi	CNRM, Kailali	बेबीकोन खेती प्रविधि (तरकारी मकै)	Effect of Different Plant Spacing on Growth and Yield Parameters of Baby Corn (Zea Mays L.) At Rolpa Nepal	The study evaluated the effect of plant spacing on baby corn. The results indicated that spacings of 40*25 and 40*20 were most optimum, resulting in less disease, maximum moisture holding capacity, area utilization, and maximum foliage quantity, leading to superior performance and profitability.
91	2804	Ankit Adhikari	CNRM, Kailali	गोलभेंडाको उन्नत खेती प्रविधि		

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
92	2805	Ankita Subedi	CNRM, Kailali	मकै खेती प्रविधि	Assessment of The Performance of Various Maize (Zea Mays L) Varieties During Spring Season in Dailekh, Nepal	Among seven spring maize varieties tested in Dailekh, Rampur Hybrid 10 (RH 10) recorded the highest grain yield (6.87 t/ha). Suvarna NMH-589 showed superior cob length (23.93 cm) and kernel rows (38.53). Arun-4 matured earliest (99.66 days). Except local variety, all tested varieties performed similarly in economic yield.
93	2806	Arjun Sigdel	CNRM, Kailali	चैते धान खेती प्रविधि	Performance of Different Genotype of Spring Rice on Drought Tolerance in Sarlahi District"	The study evaluated spring rice genotypes for drought tolerance. Genotype IRI16L1831 produced the highest grain yield (4.14 t/ha). It also had the highest panicle length (25.46 cm) and performed well overall, making it suitable for drought conditions in the area.
94	2807	Asmita Pantha	CNRM, Kailali	व्यवसायिक तरकारी खाने मकैको नानी मकै खेती प्रविधि	Performance Evaluation of Maize (Zea Mays L.) Cultivars for Baby Corn Production in Rolpa District, Nepal	The study evaluated maize cultivars for baby corn production. Significant differences were observed in growth and yield. RH-10 produced the heaviest baby cob (46.37 g) and the highest yields (124.61 q ha ⁻¹ cob, 20.19 q ha ⁻¹ corn), making it the most promising genotype for the area.
95	2811	Bipana Khanal	CNRM, Kailali	SRI (System of Rice Intensification) विधिबाट धान उत्पादन	Performance of Different Genotypes of Spring Rice (Oryza Sativa L.) At Baniyani, Jhapa	The study evaluated the performance of spring rice genotypes. Juwabasmati matured earliest and had the highest straw yield. IRI7A2252 produced the longest panicle and highest grain yield (6.58 t/ha). Hardimath-1 had the highest grain per panicle.
96	2808	Bivek Paudel	CNRM, Kailali	उच्च घनत्व स्याज खेती प्रविधि	Assessment of High-Density Planting (Hdp) System and Conventional Planting System of Apple in Bajura District, Nepal	The study found most farmers (73.9%) were positive about conventional apple farming, with only 16 farmers practicing HDP. High initial investment was a major barrier for non-adopters. While HDP showed benefits, farmer satisfaction was mixed. 57% of traditional farmers were willing to adopt HDP with proper technical and financial support.
97	2814	Dhiraj Datta Dahal	CNRM, Kailali	धानको बीउ छनोट तथा उभार शक्ति परीक्षण	Assessing The Optimum Level of Npk Fertilizers to Improve Spring Rice Yield in Nawalparasi-East, Nepal	The highest grain yield (8.95 t/ha) was achieved with 180:40:40 NPK kg/ha (increased nitrogen), outperforming the recommended dose. This treatment also produced the tallest plants, most effective tillers, and longest panicles. The study recommends this dose for higher spring rice productivity.
98	2817	Hemant Pal	CNRM, Kailali	धानवाली उन्नत खेती प्रविधि (POF on Rice)	Farmers Perception and Awareness Toward Minimum Support Price (Msp) of Paddy in Banke District, Nepal	Only 42.71% of farmers were aware of the MSP policy. Education and land ownership significantly influenced awareness. Farmers often preferred private traders due to delayed MSP announcements and lack of procurement centers. The main constraints were late announcements (Rank 1) and inadequate technical support.
99	2819	Kalawati Dharmi	CNRM, Kailali	आलुको बीउ उत्पादन प्रविधि (Tissue Culture, Pre-basic Seed)	Effectiveness of Extension Services Provided By Pmamp, Potato Zone in Rasuwa District	The study assessed PMAMP's potato extension services. While 78.2% of farmers were aware of services, accessibility was moderate. Training and improved seeds were the most received services. The program was perceived as effective, but challenges included lack of timely information and pest issues. Adoption of modern practices like high-yielding varieties was observed.
100	2820	Kishan Dagaure	CNRM, Kailali	बोडी खेती प्रविधि	Effect of Different Organic Manures on Growth and Yield of Cowpea (Vigna Unguiculata L) in Pokhara, Kaski, Nepal	While results were non-significant due to hail damage, mean differences showed mustard cake and goat manure performed best for yield (0.90 & 0.97 t/ha) and thousand grain weight (125.20 & 130.10 g). The study suggests these manures have positive effects on cowpea growth.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
101	2821	Kritika Dhakal	CNRM, Kailali	आलु खेती प्रविधि (POP on potato)	Gender Responsiveness Extension Services Provided By Pmiamp on Potato Farming in Dolakha District	Women (54.9%) mainly made decisions on variety selection. Participation in PMAMP training was high for both genders (95.7% female). Financial support was a key improvement area. Key barriers for women were low literacy and limited financial resources. All agreed that greater women's participation would boost productivity.
102	2825	Nikita Jha	CNRM, Kailali	प्लाष्टिक घरमित्र मोलभैडा खेती	Evaluating The Effects of Trichoderma Inoculation and Mulching Materials on The Growth and Yield of Tomato in Khotang, Nepal	Trichoderma inoculation with rice husk mulch yielded the highest tomato yield (61.35 t/ha). This combination improved disease resistance, number of fruits per plant (20.73), and root length. The study recommends this interaction for sustainable agriculture in mid-hill environments.
103	2826	Pradeep Raj Joshi	CNRM, Kailali	कोशेवाली उन्नत उत्पादन प्रविधि	Assessing The Role of Grain Legumes in Dietary Diversity of Communities of Bajhang District, Nepal	The study assessed the role of grain legumes in dietary diversity. 89% of households cultivate legumes, which are a key protein source. The average Household Dietary Diversity Score was 8.39. Key challenges were inadequate irrigation and lack of pest management skills.
104	2827	Prerana Gurung	CNRM, Kailali	चिउसिमी खेती प्रविधि (Package of practice)	Effect of Rhizobium Inoculation on Growth and Yield of Different Varieties of French Bean (Phaseolus Vulgaris L) At Singha, Myagdi, Nepal	Rhizobium inoculation significantly improved growth, nodulation, and yield. The Trisuli variety with Rhizobium produced the highest yield (1.05 t/ha). Inoculation increased root nodules (30.75 vs 20.75) and grain yield (0.94 t/ha vs 0.79 t/ha), highlighting its effectiveness for sustainable legume production.
105	2829	Puspa Kumari Bist	CNRM, Kailali	उन्नत आलु खेती प्रविधि	Comparative Performance of Different Potato (Solanum Tuberosum) Varieties Under Local Agro-Climatic Conditions in Chitre Okhaldhunga Nepal	The study evaluated the performance of different potato varieties. Rojita produced the highest tuber yield (15.00 t/ha). Local Red had the highest number of leaves and tubers per plant. Rojita and Cardinal are recommended for the area.
106	2831	Sabina Poudel	CNRM, Kailali	मकै खेती प्रविधि	A Value Chain Analysis of Cauliflower on Arghakhanchi, Nepal.	The study analyzed the cauliflower value chain. Cauliflower farming was profitable with a BCR of 1.27. The most beneficial marketing channel gave farmers the highest share of the price (63.82%). Key problems were price fluctuation and disease/pest issues.
107	2832	Sadikshya Karki	CNRM, Kailali	अलैंची खेती प्रविधि	Value Chain Analysis of Large Cardamom in Lamjung District, Nepal	The study analyzed the large cardamom value chain. The crop is profitable with a BCR of 1.48. Farmers' share of the consumer price was 76.36%. Key problems were price fluctuation, lack of disease-free saplings, and dependency on the Indian market.
108	2833	Samjhana Bhatt	CNRM, Kailali	औषमा द्विवार्षिक वा वैकल्पिक असरको कारण र नियन्त्रण उपायहरू	Study of Floral and Vegetative Characteristics of Different Mango Varieties At Naktajhij, Dhanusha	The study evaluated floral and vegetative traits of mango varieties. Krishnabhog had the highest fruit weight (499 g). Amrapali had the longest fruit (13.11 cm), and Bombay had the highest number of male flowers. Significant genetic influence was observed on all traits.
109	2834	Samyog Sapkota	CNRM, Kailali	कफी खेती प्रविधि	Assessment of Pesticide Usage and Residue Levels in Tomatoes from Lalitpur District	The study assessed pesticide use and residue in tomatoes. Farmers heavily used insecticides and fungicides, with 65% applying weekly. Unsafe practices were common, and residue analysis found four samples exceeding safety thresholds. Training was a significant factor in following recommended dosages.
110	2837	Sankalpa Shrestha	CNRM, Kailali	बाख्रापालन पुस्तिका	Socio-Economic Impact of Goat Farming in Narayan Municipality and Bhairabhi Rural Municipality, Dailekh: Challenges, Opportunities and Government Insurance Support	The study assessed the socio-economic impact of goat farming. Agriculture is the main income source for 73.1% of farmers. Major challenges were financial constraints and lack of technical knowledge. Only 4.1% of farmers had enrolled in the livestock insurance scheme.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
111	2838	Santosh Bhandari	CNRM, Kailali	मौरीपालन पुस्तिका (Package of practice in bee keeping)	Insect Pollinator Diversity Across Crop and Fallow Land in The High Hills	The study recorded 465 insect pollinators from 9 species, dominated by Apis cerana. The cropland site (Site 3) with higher floral richness supported the greatest pollinator abundance and diversity. Morning surveys recorded higher insect activity than afternoons.
112	2839	Sarbagya Acharya	CNRM, Kailali	रायो खेती प्रविधि	Assessment of Pesticide Use and Its Residual Effect on Leafy Vegetables in Lalipur, Nepal	52.2% of farmers used pesticides, often exceeding recommended doses and ignoring waiting periods. 66.7% reported health issues like nausea. Lab analysis of 10 samples showed 4 had unsafe residue levels (red category). Pest resistance (70.8%) was the biggest management challenge.
113	2841	Sarjan Joshi	CNRM, Kailali	आलुबालीमा लाग्ने प्रमुख रोग-कीरा तथा तिनको व्यवस्थापन		
114	2843	Sital Baral	CNRM, Kailali	धानबाली उन्नत खेती प्रविधि (POP on Spring Rice)	Performance of Different Genotypes of Spring Rice (Oryza Sativa L.) Under Varying Doses of Nitrogen in Tanahun, Nepal	The study evaluated spring rice genotypes under varying nitrogen doses. The highest yield was achieved with 160 kg N/ha (7.09 t/ha). Chaita-5 gave the highest yield (7.16 t/ha) and filled grains. Judi showed superior vegetative growth.
115	2844	Smriti Achhami	CNRM, Kailali	आलु खेती प्रविधि (POP on potato)	Adoption of Modern Practices and Factors Determining It in Potato Farming: A Case of Potato Farmers in Myagdi, Nepal	The study found that adoption of modern practices is influenced by socio-economic and institutional factors. Key challenges included high input costs, lack of technical knowledge, and labor shortages. The role of extension services and access to quality inputs were identified as crucial for promoting the adoption of modern farming techniques in potato cultivation.
116	2845	Sukriti Bhandari	CNRM, Kailali	कागती खेतीको प्रविधि	Orchard Management Practices of Acid Lime (Var. Sunkagati-1) in Nawalparasi East, Nepal	Most farmers adopted basic practices like weeding (98.8%) and Bordeaux paste (96.3%), but micronutrient use (5%) was very low. Leaf miner (index 0.98) and Citrus canker (0.98) were major pests. Adoption level was significantly associated with education, income, and training.
117	2848	Yogita Sarki	CNRM, Kailali	आधुनिक केरा खेती प्रविधि (Package of practices)	Farmers' Perception on Adoption of Modern Technology in Banana Cultivation in Nawalparasi West, Nepal	The study found that 94% of farmers used tissue culture saplings, but adoption of other technologies like bunch covering (10%) and drip irrigation (1%) was low. High technology cost and disease/pest severity were major challenges. Socio-economic factors like education and training significantly influenced adoption.
118	2661	Adarsh Shrivastav	CNRM, Kaski	मकै खेती प्रविधि	Production Economics of Maize in West Rukum, Nepal	Maize farming is marginally profitable (BC ratio 1.19), labor-intensive, and small-scale. Major constraints are pest/disease, inadequate irrigation, and low market value. Enhanced profitability requires improved inputs and market linkages.
119	2662	Alisha Lamichhane	CNRM, Kaski	सुन्तला बगैचा व्यवस्थापन प्रविधि	Evaluation of Farmers' Knowledge and Adoption of Good Agricultural Practices(Gaps) in Mandarin Cultivation in Palpa District	Most farmers (74%) were unaware of GAPs, though many followed some practices unknowingly. Adoption levels were medium (53%). Training was a key factor influencing adoption, while major constraints included limited irrigation and poor extension support.
120	2663	Anil KC	CNRM, Kaski	मौरी पालना कृत्रिम आहारको व्यवस्थापन	A Survey on: Effectiveness of Artificial Feeding in Beekeeping At Lamjung District, Nepal.	Artificial feeding (98% of beekeepers) is a vital management practice. It enhances colony survival (95.74%), brood area (92.55%), and honey production (82.98%). Sugar syrup is the most common feed, with robbing being the major problem.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
121	2665	Anisha Shrestha	CNRM, Kaski	आलु ट्यूबर कीरा (Potato Tuber Moth) र यसको व्यवस्थापन	Ecofriendly Management of Potato Tuber Moth Under Storage Conditions in Dolakha, Nepal	Botanicals like Bojho (<i>Acorus calamus</i>) and Timur (<i>Zanthoxylum armatum</i>) significantly reduced potato tuber moth infestation, severity, and weight loss, showing effectiveness comparable to the chemical check, Malathion. These local botanicals offer a sustainable alternative for storage pest management.
122	2667	Arjun Kumar Sah	CNRM, Kaski	टमाटरको खेती प्रविधि	Assessment of Pesticide Consumption Pattern and Factors Affecting Adoption of Integrated Pest Management (ipm) Practices Among Vegetable Growers of Bhatrahawa, Rupandehi, Nepal	Pesticide use is high (86%), but knowledge of safety and IPM is low (mean knowledge score 41.4%). Over 67% of farmers report health symptoms. IPM adoption is critically low (22%), with training being the strongest predictor (OR=8.64), highlighting a need for extensive training programs.
123	2668	Barsha Rimal	CNRM, Kaski	रामतौरियाको खेती प्रविधि	Growth and Yield of Okra (<i>Abelmoschus Esculentus</i> L.Moench) As Influenced By Plant Spacing and Apical Bud Pinching At Banke, Nepal	Pinching at 40 DAS and a spacing of 30x50 cm produced the highest yield (12.08 t/ha). Pinching at 40 DAS increased branching, flower number, and fruit count, while closer spacing (30 cm) increased yield per unit area.
124	2669	Barsha Sadaula	CNRM, Kaski	ओखर खेती प्रविधि	Evaluation of Grafting Performances in Persian Walnut (<i>Juglans Regia</i> L.) Affected By Covering Materials in Rukum West, Nepal	Sawdust as a covering material yielded the highest graft-take rate (62.5%) and best callus quality. The study suggests tongue grafting with sawdust cover is best for enhanced grafting performance in the region.
125	2670	Bhagawati Parajuli	CNRM, Kaski	रामौरीको उत्पादन र त्यसको व्यवस्थापन	Assessment of Queen Rearing Techniques and Management Practices in Apis Mellifera: Farmer's Perception and Challenges in Chitwan District	All beekeepers practiced artificial queen rearing (grafting) primarily for colony multiplication. Key challenges included larval handling and predation. Training significantly influenced adoption, but marketing and forage development were identified as major needs for the sector's sustainability.
126	2671	Bidur Acharya	CNRM, Kaski	धान खेतीबारे आधारभूत जानकारी	Economic Analysis of Paddy Production Under Different Irrigation Sources in Parsa District, Nepal	Groundwater irrigation yielded the highest paddy yield (4.01 t/ha) but also the highest cost, resulting in the lowest profit. Canal irrigation was the most profitable (BC = 1.34) due to lower costs. Irrigation source significantly impacted yield, cost, and profit, with canal systems being the most cost-effective.
127	2673	Binita Pandey	CNRM, Kaski	आँप खेती प्रविधि	Effect of Different Concentrations of Growth Regulators on Fruit Retention and Total Soluble Solids in Mango (Bombay Var.) in Nawalpur, Sarlahi	GAs at 35 ppm was most effective for fruit retention. NAA at 35-50 ppm best improved fruit sweetness (TSS). BAP at 15-30 ppm maximized yield. The study identified specific PGRs for targeted improvements in mango orchards.
128	2674	Birat Adhikari	CNRM, Kaski	मकैमा लाग्ने फेजी कीरा र यसको नियन्त्रण विधि	Evaluating The Growth and Biomass Yield of Maize Fodder Under Varying Nutrient Management in Diktel, Khotang District, Nepal	Vermicompost produced the highest biomass yield (211.16 t/ha), significantly outperforming other treatments. Integrated nutrient management (50% NPK + 25% FYM + 25% vermicompost) also performed well, demonstrating the importance of organic sources for enhancing maize fodder yield.
129	2675	Bishal Neupane	CNRM, Kaski	भेडी खेती प्रविधि	Evaluation of Different Auxin and Gibberellic Acid Levels on The Growth and Yield of Okra (<i>Abelmoschus Esculentus</i>) in Katakari, Morang.	GAs at 100 ppm was the most effective treatment, significantly enhancing vegetative growth and fruit yield (14.37 t/ha). Combination treatments showed antagonistic effects. GAs at 100 ppm is recommended for okra in Katakari.
130	2676	Deevika Poudel	CNRM, Kaski	आलु खेती प्रविधि	Effect of Different Mulching Materials on Growth and Yield of Potato Solanumtuberosuml. in Mustang District	Black plastic mulch significantly outperformed other mulches and the control, producing the highest yield (671.67 g/plant) and B:C ratio (3.25). It enhanced plant height, stem number, and leaf count, making it the most effective mulching material for high-altitude potato cultivation.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
131	2677	Dhadkan Thapa	CNRM, Kaski	रानु फेर्ने (Requeening of Honeybee)	Effect of Floral Source on The Physicochemical Properties of Honey	Floral source significantly influences honey quality parameters. Chiuri honey had higher ash content, while Rudhilo honey contained measurable HMF (hydroxymethylfurfural). Floral origin shapes key traits and compliance with quality standards.
132	2678	Dipesh Adhikari	CNRM, Kaski	कौको खेती प्रविधि	Effect of Ethephon and Naphthalene Acetic Acid on Vegetative Character, Flowering Pattern and Sex Expression in Cucumber (Cucumis Sativus L. Var. Bhaktapur Local) Under Drip Irrigation in Palpa District	Ethephon at 225 ppm was most effective, reducing the male-to-female sex ratio and promoting female flower production. NAA treatments favored vegetative growth (branches, nodes). Ethephon is recommended for enhancing femaleness.
133	2679	Dipesh Gyawali	CNRM, Kaski	चैते धान नर्सरी प्रविधि	Enhancing Nitrogen Efficiency in Spring Rice: A Comparative Analysis of Nano Urea and Conventional Urea in Siraha District	Nano urea at 7 ml/L achieved growth, yield (4.95 t/ha), and profitability (B:C = 1.49) comparable to a 20% higher dose of conventional urea (120% N). This demonstrates nano ureas potential as a cost-effective and efficient alternative for nitrogen management in spring rice.
134	2680	Indra Bahadur Chhetri	CNRM, Kaski	रामतोरियाको खेती प्रविधि	Impact of Mulching and Fertilizers Managements on Growth, Yield and Quality of Okra (Abelmoschus Esculentus (L.) Moench)	Black plastic mulch combined with 50% RDF + 50% FYM gave the highest performance in growth, yield, and fruit quality. This integration is promising for areas with moisture stress and weed infestation.
135	2681	Kopila Acharya	CNRM, Kaski	कौका खेती प्रविधि	Assessment of The Knowledge, Attitude and Practices (Kap) About Pollination, and Pollinators Conservation Practices of Parsa, Nepal	Farmers had limited knowledge about pollinators, with 65% showing mild knowledge and only 20% trained. A positive attitude was found, with 89% willing to adopt pollinator-friendly practices. Excessive pesticide use was a primary concern, and training significantly correlated with knowledge and attitude.
136	2684	Manish Gole	CNRM, Kaski	गोलभेंडा खेती परिचय	Effect of Integrated Nutrient Management on The Growth and Yield of Tomato in Palpa, Nepal	The combination of 50% RDF with 50% vermicompost was most effective for enhancing growth, flowering, and yield of 'Srijana' tomato. It promotes sustainable production by improving nutrient availability.
137	2685	Munal Poudel	CNRM, Kaski	बेभौसमी काँक्रोखेती गर्ने प्रविधि	Assessment of Pesticide Use and Perception Among Farmers and Consumers in Cucurbitaceous Cultivation in Bara	Systemic pesticides like imidacloprid were most used, with farmers spraying frequently (weekly/bi-weekly). Only half followed safety practices, and training coverage was low (38%). Consumers showed moderate awareness but high willingness to pay for pesticide-free vegetables, highlighting a market demand for safer produce.
138	2686	Parash Bhattarai	CNRM, Kaski	धान खेती प्रविधि	Occurrence of Rice Diseases and Their Management Practices Adopted At Parbat, Nepal	Major rice diseases are False smut and Rice blast. Farmers predominantly rely on chemical methods (65%) for management. There is a critical need to promote Integrated Pest Management (IPM) and disease-resistant varieties.
139	2687	Pawan Parajuli	CNRM, Kaski	बन्दा खेती प्रविधि	Effect of Different Organic Manures Management on Growth and Yield N Cabbage in Palung, Makwampur Under Tunnel House	Poultry manure produced the highest yield (2.25 kg/plant) and best growth performance. It is the most efficient organic amendment for cabbage under tunnel conditions in Makwampur.
140	2688	Pragya Bhurtel	CNRM, Kaski	चैते धानमा रोग र कीराको व्यवस्थापन	Assessing The Factors Influencing Farmers' Decision on Sowing Time and Variety Selection for Spring Season Rice in Rautahat District	Farmers prefer early-maturing, pest-resistant varieties like Hardinath-1, driven by market price and seed availability. Irrigation access strongly influenced maturity type selection. Key constraints included drought risk, unpredictable weather, and high input costs.
141	2690	Prakriti Poudel	CNRM, Kaski	आलु खेती प्रविधि	Mechanism of Thiourea in Initiating Sprouting and Breaking Potato Dormancy in Ramechhap, Nepal	Thiourea 5% was most effective for breaking dormancy and inducing early sprouting. Janakdev variety responded better to 5% for sprout length, while 3% was best for sprout density. Variety-specific concentrations are needed.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
142	2691	Prasiddha Pokharel	CNRM, Kaski	मेसिनले धान रोने प्रविधि	Understanding Farmers' Knowledge, Attitude, and Practices (Kap) Regarding Pesticide and Fertilizer Use in Spring Rice Cultivation in Nuwakot, Nepal	Farmers have moderate knowledge but critical gaps in safe practices (only 35% follow safety precautions). Education and environmental awareness are key drivers of safe behavior. Existing training programs were found to be ineffective in improving KAP scores.
143	2692	Rabina Pokharel	CNRM, Kaski	जिरीको साग खेती प्रविधि	Effect of Mulching Materials on The Population Dynamics of Insect Pest and Natural Enemies Population and Growth of Lettuce in Khumaltar, Lalitpur.	Sawdust mulch was most effective for lettuce growth and yield, while silver plastic mulch was best for suppressing insect pests. All mulching materials improved growth and reduced pest populations compared to the control, with sawdust showing the highest benefit-cost ratio (1.82).
144	2693	Rima KC	CNRM, Kaski	मकै उत्पादन बढाउने, आत्मनिर्भरता ल्याउने	A Study on The Status of Mechanization and Factors Affecting Its Adoption in Maize Production in Gulmi District	Mechanization in maize is partial, with power tillers used mainly for land preparation (68%). Major barriers are high machinery cost (70%) and lack of credit. Most farmers (87%) believe it reduces labor costs.
145	2694	Ruchi Sharma	CNRM, Kaski	अदुवा खेती प्रविधि	Comparative Evaluation of Trichoderma, Growth Regulator and Chemical Seed Treatment on Germination and Growth of Ginger in Sindhuli, Nepal.	Trichoderma seed treatment significantly enhanced germination rate, plant height, and stem diameter. Trichoderma is a superior, eco-friendly alternative to chemicals, promoting early growth and vigor in ginger.
146	2695	Sachin Chapagain	CNRM, Kaski	बुकि-खेती प्रविधि	Effect of Different Organic and Inorganic Fertilizers on The Growth and Yield of Summer Squash (Cucurbita Pepo L.) in Parbat, Nepal	Vermicompost produced the highest yield (20.015 t/ha). NPK+0.5% Boron resulted in the largest fruit size. Vermicompost is an effective eco-friendly alternative to inorganic fertilizers for summer squash.
147	2697	Sandesh Mahato	CNRM, Kaski	अदुवा खेती प्रविधि	Evaluating The Interaction Between Different Chemical Treatment of Seed Rhizome and Mulching Materials on Vegetative Growth of Ginger (Zingiber Officinale)	Carbendazim+Mancozeb seed treatment combined with paddy straw mulch (CIM2) gave the best results for germination (98.67%) and vegetative growth. This combination is recommended for early establishment of ginger.
148	2699	Santosh Paudel	CNRM, Kaski	विषादी प्रयोग, जोखिम र व्यवस्थापन	Study of The Effectiveness of Agricultural Subsidy in Parsa District, Nepal.	Agricultural subsidies increased irrigated and cultivated land, but their effect on productivity was statistically insignificant. Education and landholding size did not significantly influence effectiveness. Key challenges included a lack of a fixed market for produce and delays in subsidy disbursement.
149	2700	Saru Pariyar	CNRM, Kaski	गोलभेंडा मा लाग्ने मुख्य रोगकीरा र तिनको व्यवस्थापन	Evaluation of Synthetic and Biorational Insecticides for The Management of Tomato Leaf Miner (Tuta Absoluta, Meyrick) in Tomato Crop	Spinosad and Emamectin benzoate were the most effective insecticides, significantly reducing leaf and fruit damage and larval counts. Spinosad produced the highest yield (68.33 t/ha) and B:C ratio (1.96). Biopesticides like Jholmal were less immediately effective but offer a safer alternative.
150	2701	Shanti Pandey	CNRM, Kaski	मकै उत्पादन प्रविधि	Integrated Nutrient Management in Spring Maize (Zea Mays L.) Production At Inner Terai Region, Dang, Nepal	Integrated use of 50% chemical fertilizer and 50% vermicompost (T6) produced the highest grain yield (11.44 t/ha). This treatment improved growth, yield attributes, and profitability, showing that substituting part of chemical nitrogen with organic sources enhances spring maize productivity.
151	2702	Shreeshya Subedi	CNRM, Kaski	खुर्सानी खेतीको लागि आवश्यक जानकारी	Effect of Various Nitrogen Doses on The Growth and Yield of Chilli in Nawalparasi East, Nepal	The study found that a nitrogen dose of 120 kg/ha (T4) significantly outperformed other treatments, producing the highest yield of green chilli. This dose led to optimal plant height, fruit number, and fruit weight, demonstrating its effectiveness for the NS-1701 variety under summer conditions.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
152	2703	Shubheksha Sharma	CNRM, Kaski	आँप खेती प्रविधि	Efficacy of Different Concentrations of Methyl Eugenol for Fruit Fly Management in Mango (Mangifera Indica L.) Orchard in Siraha District, Nepal	Methyl eugenol at 0.6 ml was the most effective concentration, attracting the highest number of fruit flies and resulting in the lowest fruit infestation (by number and weight). Non-infested fruits had higher quality (TSS).
153	2704	Smriti Poudel	CNRM, Kaski	केरा खेती प्रविधि	Evaluating Influence of Various Packaging Materials on Post Harvest Quality and Longevity of Banana in Bardiya, Nepal	Low-density non-perforated polyethylene (LDNPE) bags were the most effective packaging, extending shelf life up to 19 days by minimizing weight loss and maintaining firmness. High-density perforated polyethylene (HDPE) bags induced faster ripening, making them suitable for short-term marketing, while traditional materials like dried banana leaves resulted in the shortest shelf life.
154	2705	Sudha Poudel	CNRM, Kaski	खुसानो खेती प्रविधि	Assessment of The Effect of Different Organic Fertilizers on Growth and Yield of Chilli At Tanahun, Nepal	Vermicompost was the most effective organic fertilizer, resulting in the highest yield (8.37 t/ha) and superior growth parameters. Poultry manure and goat manure also performed well. The study highlights vermicompost as a sustainable alternative for enhancing chilli production.
155	2707	Supriya Pathak	CNRM, Kaski	अलैंची खेती प्रविधि	Effect of Different concentration of Calcium Chloride on Postharvest Quality Management of Litchi(Litchi Chinenis)During Storage in Mahottari District	Calcium chloride treatments (0.5-2%) significantly improved postharvest quality; 2% CaCl ₂ treatment exhibited the longest shelf life (8.67 days) and was preferred by consumers.
156	2850	Aarati Kumari	CNRM, Mahottari	लिंबी खेती प्रविधि	Effect of Various Mulching Materials on Growth and Yield of Tomato (Solanum Lycopersicum) in Open Field At Kawasoti, Nawalparasi East	Silver and black plastic mulches significantly improved growth parameters (height, leaves, stem diameter), fruit size, and weight. However, total yield did not differ significantly among treatments, with all treatments performing better than the control.
157	2849	Aarju Katwal	CNRM, Mahottari	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Assessment of Usefulness of Subsidy Program Conducted By Agriculture Knowledge Center in Sundarbazar and Besisahar Municipalities of Lamjung District, Nepal	The subsidy program reduced input costs and increased production but faced challenges in accessibility and delays. Cultivated land area significantly influenced farm income, while the subsidy amount's impact was not statistically significant.
158	2853	Anshu Kumar Yadav	CNRM, Mahottari	अलैंचीमा लाग्ने रोग किरा र लिनको व्यवस्थापन	Effect of Different Botanical Extracts on Prolonging The Shelf Life and Postharvest Quality of Sweet Orange (Citrus Sinensis) in Sindhuli District, Nepal	Ginger extract (10%) was most effective, extending shelf life to 48.66 days and minimizing weight loss, followed by Aloe vera gel. These treatments slowed physiological and biochemical deterioration, maintaining fruit quality compared to the control.
159	2854	Arpana Khanal	CNRM, Mahottari	कागजी बदाम उत्पादन प्रविधि	Evaluation of The Effectiveness of Insecticides Against Bean Aphids (Aphis Fabae) in Dolpa District.	Fipronil + Imidacloprid and Dimethoate were most effective against bean pests, significantly reducing insect populations and infested leaves compared to the control. Plant growth parameters showed minimal treatment differences. Neem and cow urine provided moderate, eco-friendly alternatives, supporting sustainable pest management in Phasesolus vulgaris under field conditions.
160	2855	Astha Kafle	CNRM, Mahottari	सुन्तलाजात फलफूलको प्रमुख किराहरू र लिनको व्यवस्थापन		
161	2858	Deependra Subedi	CNRM, Mahottari	सिम्री खेती प्रविधि		

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
162	2859	Diksha Marasai Thapa	CNRM, Mahottari	मुड खेतीको प्रविधि	Response of Biofertilizers on The Growth and Yield of Mungbean (Vigna Radiate L.) in Banke District	Combined application of Rhizobium + PSB outperformed all treatments, significantly enhancing growth and yield attributes, including seed yield (1.265 t ha ⁻¹) and harvest index (0.31).
163	2863	Kiran Puri	CNRM, Mahottari	प्रत्यक्ष छुरिको धान (DSR) को खेती विधि	Impact of Different Weed Management Practices and Rice Varieties on Growth, Yield and Yield Attributing Characters Under Dry-Dsr System in Gauradaha, Jhapa	in dry direct-seeded rice, integrated herbicides like Pretilachlor + 2,4-D provided excellent weed control (98.7% efficiency). Although weed-free gave highest yield (5.12 t/ha), Pretilachlor alone was most profitable (B:C 1.29). Chaitie-5 outperformed Hardinath-1 economically, supporting sustainable weed management in Jhapa, Nepal.
164	2864	Laxmi Katuwal	CNRM, Mahottari	चैते धान खेती प्रविधि	Evaluation of Different Spring Rice Genotypes for Yield and Yield-Attributing Traits in Sunsari, Nepal	Genotypes IR-19-A-5000 and IR-19-A-4494 showed the highest grain yield (6.38 and 6.20 t ha ⁻¹) and harvest index, while IR-18-A-2294 exhibited superior growth attributes.
165	2866	Manisha Neupane	CNRM, Mahottari	कफीको टिपाई र प्रशोधन	Assessment of Infestation Levels and Farmer-Led Control Practices Against The Coffee White Stem Borer (Xylotrechus Quadripes) in Arabica Coffee Plantations of Gulmi District, Nepal	High CWSB infestation with over 70% of farmers reporting increasing pest incidence; farmer-led cultural practices were widespread but insufficiently effective; urgent need for IPM promotion.
166	2868	Nischal Adhikari	CNRM, Mahottari	जिमवार तरिकाले विषादी प्रयोग गर्ने दिशानिर्देश: निरण्यदेखि नष्टासम्म	Assessment of Pesticide Use in Major Vegetables from Farmers' Perception and Knowledge in West Rukum	Significant gap between awareness and safe practice; incomplete use of protective gear, casual disposal of containers, and short pre-harvest intervals were common; many farmers reported health issues.
167	2869	Nischal Pokhrel	CNRM, Mahottari	भेडे खुसानी खेती प्रविधि	Effect of Different Mulching Treatments on The Growth, Yield, and Weed Dynamics of Bell Pepper (Capsicum Annuum L.) Varieties	Plastic mulch recorded the highest yield (25.09 Mt ha ⁻¹) and benefit-cost ratio (2.185); the Boxer variety consistently outperformed California Wonder in yield and fruit weight.
168	2872	Pawan Kumar Sah	CNRM, Mahottari	सुन्तला खेती परिचय	Climate Change Perception and Adaptation Strategies Adopted By Mandarin Growers in Different Agro-Ecological Zones of Solukhumbu District, Nepal	Only 23.2% of growers adopted Climate-Smart Agriculture; farmers reported significant phenological changes (early planting/harvesting) and increasing pest/disease incidence; extension services were a major constraint.
169	2873	Prabina Chaudhary	CNRM, Mahottari	धान खेती प्रविधि: रोपाईदेखि भण्डारणसम्म	The Response and Success Rate of Grafting Different Scions on Edimayal Rootstock of Apple (Malus Pumila/ Domesticus) on Various Dates in Rajikot, Jumla	Golden Delicious had the highest graft success (91.11%); February 24 was the most favorable date for rapid and uniform sprouting; the interaction between variety and date was significant for sprouting.
170	2874	Prakash Dhungana	CNRM, Mahottari	स्याउ खेती प्रविधि र थिप्स करीको व्यवस्थापन: एक समग्र अध्ययन	Effect of Different Mulching Materials on Growth and Yield of Okra (Abelmoschus Esculentus) in Dang District, Nepal	Black plastic mulch showed the best performance, resulting in taller plants, higher leaf nodes, and branches count, earlier flowering, and the highest productivity (9.18 ton/ha).
171	2876	Rakhi Sah	CNRM, Mahottari			

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
172	2879	Ritu Sapkota	CNRM, Mahottari	काँको खेती प्रविधि	Investigation of Farmers' Pesticides Use Pattern, Pesticide Safety Knowledge and Practices Among Cucurbit Growers in Vegetable Zone of Parsa, Nepal	Heavy reliance on chemical pesticides with limited awareness of safe handling and disposal; 27.1% of farmers experienced health issues; unsafe disposal practices like burning containers (81.5%) were widespread.
173	2881	Rubee Rai	CNRM, Mahottari	सफल अलैची खेतीका लागि चरणबद्ध मार्गदर्शन: रोपाईँदेखि आम्दानीसम्म	Economic Analysis of Large Cardamom (Amomum Subulatum Roxb.) Production in Tehrathum, Nepal	The study found large cardamom cultivation in Tehrathum is profitable, with a Benefit-Cost Ratio of 2.53. Key factors affecting costs were labor and land area. Farmers face challenges like labor shortages, pest management, and irrigation issues.
174	2885	Subodh Yadav	CNRM, Mahottari	भेडे खुर्सानी खेती प्रविधि	Effect of Different Packaging Materials on The Post Harvest Quality and Shelf Life of Mango(Mangifera Indica L.Cv.Bombaygreen) During Storage in Dhanusha, Nepal	LDPE with perforation with newspaper had the longest shelf life (10.33 days) and lowest physiological weight loss; jute gunny bag had the shortest shelf life (6.67 days) and higher disease incidence.
175	2886	Sugandha Sinha	CNRM, Mahottari	अलैची वालीमा लागने रोगहरू र तिनका व्यवस्थापन	A Comparative Analysis on Production Economics of Large Cardamom Between Sandakpur and Deumai Municipalities of Ilam District Nepal	Pest and disease was the major constraint; B:C ratio was slightly higher in Sandakpur (1.64) than Deumai (1.54); sapling and labor costs showed significant differences between municipalities.
176	2888	Sumintri Yadav	CNRM, Mahottari	रातो वा ठूलो अलैचीको व्यवस्थापन	Effect of Different Seed Priming Methods on Spring Rice (Oryza Sativa) in Field Condition	Jiwamrit and Bijamrit (organic) solutions emerged as standout performers, enhancing germination percentage and promoting seedling vigor. Trichoderma and ZnSO4 also produced positive effects, particularly on root and shoot length.
177	2890	Supriya Koirala	CNRM, Mahottari	काउली खेती प्रविधि	Constraints and Opportunities of Commercial Vegetable Farming in Pyuthan, Nepal	Key constraints were insects/pests/diseases, price fluctuation, and marketing problems; major opportunities included better income than cereals and year-round production potential.
178	2985	Aashish Kandel	CNRM, Rolpa	सुन्तलाजात फलफूल खेती प्रविधि	Effect of Different Doses of Anti-Fungal Pads and Packaging Materials on The Postharvest Quality of Mandarin (Citrus Reticulata Blanco.)	Bamboo basket + 5g antifungal pads and Jute wrapping + 2.5g pads were most effective. By 12 DAT, these treatments showed balanced acidity, high TSS, less spoilage, and increased sensory acceptance, proving promising for commercial-scale ambient preservation.
179	2987	Anjali Neupane	CNRM, Rolpa	भेडे खुर्सानी खेती प्रविधि	Combined Effect of Different Organic and Inorganic Fertilizers on Growth and Yield of Bell Pepper (Capsicum Annuum L.) At Khalanga, Pyuthan	The combined application of 50% NPK + 50% Poultry Manure showed the best results, including plant height (33.99 cm), number of leaves (141.45), primary branches (15.5), fruit weight (236.25 gm), and yield (19.63 tons/ha). This combined approach was more effective than 100% NPK alone.
180	2988	Anusha Budhathoki	CNRM, Rolpa	आलु खेती प्रविधि र रोग किरा व्यवस्थापन	Economics of Production and Marketing of Potato (Solanum Tuberosum L.) in Pnaamp, Potato Zone, Dailekh, Nepal	Cardinal was the most preferred variety (58%). The average cost of production was NRs 48,376.91/ha with a BCR of 1.86 and average productivity of 16.63 mt/ha. The main marketing channel (52.4%) involved producer-local collector-retailer-consumer. Major constraints were irrigation scarcity (I=0.93) and dominance of wholesalers (I=0.80).
181	2989	Ashok Kumar Yadav	CNRM, Rolpa	सुन्तलामा लागने मुख्य किरा, रोग, परजिवी र तिनको व्यवस्थापन	Survey and Monitoring of Major Insect Pest in Mandarin (Citrus Reticulata) Orchard of Syangja District, Nepal	Among respondents, 41.67% inspected fields twice a week. Medium level loss (25-50%) from insect pests was reported by 56.67% of farmers. Yellow sticky traps were the most commonly used trap, and collection/destruction of fallen fruit was considered an effective management practice for fruit flies.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
182	2990	Asika Giri	CNRM, Rolpa	आलुमा लाग्ने पछोटे डडुवा रोग र यसको व्यवस्थापन विधि	An Economic Analysis on Production and Productivity of Hemp and Potato Based Inter-Cropping System in Rolpa District, Nepal	Potato-hemp intercropping generated higher net profit (Rs. 153,491) than potato monocropping (Rs. 107,424). The B:C ratio was 3.16 for intercropping and 3.28 for mono cropping. Intercropping also contributed positively to soil fertility and erosion control.
183	2991	Babita Acharya	CNRM, Rolpa	चैते घान खेती प्रविधि	Effects of Different Priming Methods on Germination and Seeding Characteristics of Spring Rice (Oryza Sativa L.) in Saptari, Nepal.	Priming with 5g ZnSO ₄ gave the best results for germination percentage (87.10%), root length (8.49cm), and shoot length (16.04cm). This method is recommended as an easy and effective technique for improving spring rice seedling quality.
184	2992	Barsha Khatri	CNRM, Rolpa	चैते घान खेती प्रविधि	Evaluation of Growth and Yield Characteristics of Spring Rice Genotypes in Sarlahi, Nepal	The genotype IRI7A1735 was found to be an early maturing type with higher yield, statistically similar to Chaitte-5. The highest grain yield was observed in Chaitte-5 (3.20 t/ha), which was statistically similar to several other genotypes.
185	2994	Dipesh Chhetri	CNRM, Rolpa	काँक्रा खेती प्रविधि	Value Chain Analysis of Cucumber in Dhanusha, Nepal	Cucumber farming is highly profitable with a B:C ratio of 3.12. The producer's share in the consumer's rupee was 64.6%, and the marketing margin was Rs. 26.5/kg. High pest incidence and low market price were the major production and marketing constraints.
186	2996	Durga Bhatta	CNRM, Rolpa	बन्दा खेती प्रविधि	Effect of Different Organic Fertilizers on The Growth and Yield of Cabbage (Brassica Oleracea Var. Capitata) in Sindhuwa, Dhankuta, Nepal	Poultry manure (11.05 t/ha) consistently resulted in the highest growth and yield, with maximum plant height (40.85 cm), head weight (1.99 kg), and yield (73.83 t/ha). Pig manure ranked second. The control (no fertilizer) had the lowest values across all parameters, highlighting the necessity of nutrient supplementation.
187	2998	Ganga Bohora	CNRM, Rolpa	आलु खेती प्रविधि	Effect of Organic and Inorganic Fertilizer on Growth and Yield of Potato (Solanum Tuberosum L.) in Mustang, Nepal	The combined application of inorganic (NPK) and organic (FYM) fertilizer (NPK+FYM) performed best for most growth and yield traits. This treatment resulted in the highest number of stems (5.95), leaves (50.50), tubers per plant (11.25), and overall yield (21.0 t/ha), making it the recommended practice for the Jomsom area.
188	2999	Mamata Gurung	CNRM, Rolpa	काडली खेती प्रविधि	Price Fluctuation of Vegetables and Its Impact on Profitability of Smallholder Farmers of Guras, Dailekh	82.9% of farmers experienced minor or major losses in profitability due to price fluctuations. Seasonal production (85.7%) was the major factor affecting price. Majority (79%) emphasized the need to control middlemen. Farmers' coping mechanisms included crop diversification (38.1%) and reducing cultivation area (32.4%).
189	3001	Namina Ruwali	CNRM, Rolpa	भिडी खेती प्रविधि	Effect of Apical Pinching and Gibberellic Acid on Growth and Yield of Okra (Abelmoschus Esculentus (L) Moench)	Pinching significantly increased lateral branches (3.68 vs 2.38) but delayed flowering (56.66 vs 50.25 days) and reduced overall yield (14.03 t/ha vs 16.99 t/ha). Gibberellic acid (GA3) at 100 ppm gave the highest pod number (13.43), length (16.29 cm), and yield (20.05 t/ha).
190	3024	Nikal Gautam	CNRM, Rolpa	खायन तथा बीउ आलु उत्पादन प्रविधि	Evaluation of Performance of Potato (Solanum Tuberosum L.) Varieties At Rukumkot, Rukum East, Nepal	KhumalSetol was the best-performing variety, with the highest plant height (69.60 cm), leaf number (66.70), and total tuber yield (39.44 t/ha). Janak Dev yielded 36.43 t/ha, while Cardinal yielded the lowest at 23.11 t/ha.
191	3002	Nirmala Baral	CNRM, Rolpa	बन्दा खेती प्रविधि	In Vitro Assessment of Chemical and Biological Control Methods Against Alternaria Brassicicola in Lalitpur, Nepal	Saaf and Mankind at 0.2% concentration were the most effective chemical treatments, showing up to 85% inhibition of Alternaria brassicicola. Trichoderma harzianum was the most promising biocontrol agent among the three species tested.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
192	3003	Pooja Pandey	CNRM, Rolpa	अर्दुवा खेती प्रविधि	An Assessment on Farmer's Knowledge and Management Practices of Rhizome Fly and Rhizome Rot of Ginger in Palpa District	Most farmers (79.4%) grow local varieties, use saved seed (80.4%), and do not follow recommended doses. Rhizome rot is the most severe problem (peaking 3-5 months after sowing), managed mainly through cultural practices, with fungicides found to be largely ineffective. Rhizome fly incidence is low.
193	3005	Prabesh Poudel	CNRM, Rolpa	मौरीपालन तथा कृत्रिम आहारा र त्यसको व्यवस्थापन	Production Economics and Marketing of Honey in Dang District	Honey production is profitable, with a Benefit-Cost Ratio > 1. The study found <i>Apis mellifera</i> was the primary species raised, and the average yearly honey yield was 20-30 kg per hive. Key constraints include a lack of modern machinery, poor training, and competition from imported honey.
194	3006	Pramisha Laudari	CNRM, Rolpa	मकै खेती प्रविधि	Performance Evaluation of Spring Maize (<i>Zea Mays L.</i>) Varieties in Eastern Terai, Nepal	Significant variation among seven varieties for growth and yield. Rampur Hybrid-10 had the tallest plants (212.05 cm) and highest thousand-grain weight (343.33 g). Grain yield ranged from 4.36 t/ha (Arun-2) to 8.02 t/ha (Rampur Hybrid-10), with Rampur Hybrid-10, Star-9, and NMH-589 identified as most promising for the region.
195	3007	Purna Kumari Rokaha	CNRM, Rolpa	तनेबोडी खेती प्रविधि	Effect of Micronutrient Solution (Boron, Iron and Zinc) on Growth and Yield of Asparagus Bean (<i>Vigna Unguiculata</i> Subsp. <i>Sesquipedalis L.</i>) in Bara, Nepal	Combined use of ZnSO ₄ (0.5%) + Borax (0.1%) + FeSO ₄ (0.5%) significantly increased yield to 4.01 ton/ha, compared to the lowest yield of 1.50 ton/ha from FeSO ₄ + Borax. This combined treatment was highly efficient in increasing grain yield.
196	3009	Rasana Rijal	CNRM, Rolpa	चितवन जिल्लाको केराको आपूर्ति शुङ्खलाको अभ्यास प्याकेज	Comparative Analysis of Local and Imported Banana Market Dynamic in Chitwan District, Nepal	Local banana price difference per unit was Rs. 3.51 for producers, Rs. 6.66 for wholesalers, and Rs. 9.60 for retailers. Imported bananas had a price difference of Rs. 8.51 for wholesalers and Rs. 9.88 for retailers. Local production is significant, but imports hold a competitive share.
197	3010	Rashmi Gairhe	CNRM, Rolpa	बेसार खेती प्रविधि र तिनको प्रसोधन	Status Prospects and Challenges in Turmeric Production Faced By The Farmers in Syangya District.	The average cost of production for a kg of fresh turmeric is NRs. 38. Profitability, indicated by a Benefit-Cost ratio of 1.31, shows the enterprise is modestly profitable. Farmers cited tradition as the primary reason for farming, and poor technical knowledge is the critical production constraint.
198	3011	Samana Ghimire	CNRM, Rolpa	काउली खेती प्रविधि	Efficacy Testing of 'Soft' Pesticides for The Management of Cabbage Butterfly (<i>Pieris Brassicae Nepalensis Doubleday</i>) in Salyan, Nepal	Spinosad was the most effective treatment, achieving 78.7% larval reduction and the highest curd yield (35.55 t/ha). Cypermethrin showed comparable performance. Spinosaad is recommended for sustainable pest management.
199	3012	Shishir Acharya	CNRM, Rolpa	आलुको तन्तु प्रजनन विधि द्वारा पूर्व- मूल ब्रीड उत्पादन प्रविधि	Effects of Phytohormones Combination in Micropropagation of Potato Varieties	The GA3+NAA hormone combination produced the best growth response across most parameters, including shoot length (10.42 cm), root length (6.96 cm), number of leaves (16), and stem diameter (0.70 mm). The BAP+NAA treatment induced the most callus. Janakdev performed better in shoot and root length.
200	3013	Shrishti Dhakal	CNRM, Rolpa	उन्नत आलु उत्पादन प्रविधि	Knowledge and Adoption of Potato Production Technology in Panchthar, Nepal	Potato farming is semi-commercial with an average area of 9.38 ropani. Adoption of recommended practices is low, especially for planting distance (65% not following), fertilizer dose (57%), and pest management (86%). Lack of irrigation was the major problem (index 0.727). Education and contact with extension workers significantly influenced adoption.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
201	3014	Shristy Adhikari	CNRM, Rolpa	मकै खेतीका लागि असल कृषि अभ्यास; उत्पादन बढाउने सुनौलो प्रयास	Knowledge and Practices of Fall Armyworm Management Among Maize Growers in Gulmi, Nepal	Farmers (99%) are aware of FAW infestation, with most (95.7%) using mechanical/physical methods for control, 58.7% using chemical methods, and only 13.0% using biological methods. Adoption of Integrated Pest Management (IPM) was low. Late detection of pests (I=0.867) and lack of training (I=0.780) were major weaknesses.
202	3016	Sophiya Maharjan	CNRM, Rolpa	सुन्तलाबाट फलफूलको प्रसुख रोगहरू	Effect of Organic Fertilizers on Growth of Grafted Sweet Orange Saplings in Sindhuli, Nepal	Vermicompost (50g/polybag) significantly enhanced sapling growth, achieving the greatest height (28.48 cm), diameter (0.93 cm), and leaf number (29) by 100 days post-transplantation, outperforming all other treatments. Soil nutrient analysis confirmed increased N, P, and K levels in the vermicompost treatment.
203	3015	Sujan Somai	CNRM, Rolpa	चैते धान खेती प्रविधि	Response of Spring Rice to Different Organic Nutrients At Gorkha District of Nepal	Poultry manure was the most effective organic amendment, significantly enhancing growth and yield parameters. Its application resulted in taller plants, higher grain yield (7367.22 kg/ha), improved harvest index (54.53%), and reduced sterility (9.54%) compared to the control.
204	3018	Sujita Acharya	CNRM, Rolpa	तोरी बालिमा लामने मुख्य कीराहरू, क्षतिको प्रकार र तिनको व्यवस्थापन विधी	Climate Resilient Rapeseed Technology and Sustainable Cropping Pattern Development in Dang.	97% of farmers reported an increase in summer temperature, and 75% noted a decrease in rainfall. Reproductive stage of rapeseed was most vulnerable to climate change. The study recommends enhancing extension services and promoting climate-smart agriculture.
205	3019	Sumitra Rai	CNRM, Rolpa	आलु खेती प्रविधि	Effect of Potassium Application Methods on Growth and Yield of Potato Varieties (Solanum Tuberosum L.) At Bhaktapur, Nepal	Janakdev variety produced the highest tuber yield (26.73 t/ha). Split potassium application resulted in higher yield (22.89 t/ha) than basal application (18.67 t/ha). The interaction effect between variety and potassium method was non-significant.
206	3020	Supriya Budha Magar	CNRM, Rolpa	भिडी खेतीको उन्नत प्रविधि	Efficacy of Organic Manures on The Growth and Yield of Okra (Abelmoschus Esculentus) At Sunsari, Nepal	Poultry manure produced superior results among organic treatments, with the highest yield (21.41 t/ha), which was statistically at par with synthetic fertilizers (25.64 t/ha). Poultry manure is recommended as the best organic alternative for okra production.
207	3022	Visan Neupane	CNRM, Rolpa	आँपको विकृति रोग तथा यसको एकिकृत व्यवस्थापन	Value Chain Analysis of Mango (Mangifera Indica) in Siraha, Nepal	Mango farming is profitable (B:C ratio = 2.46), but farmers' price satisfaction was moderate. Producer share was higher in local markets (64.5%) than distant markets (41%). The study recommends strengthening marketing systems and promoting value addition.
208	2758	Aadarsh Purush Shree B. Verma	CNRM, Sindhuli	भेडुखसानीको उत्पादन प्रविधि	Effect of Varying Spacing and Pruning Levels on Growth and Yield of Capsicum Under Natural Ventilated Polyhouse in Salyan, Nepal	Four-shoot pruning produced the highest yield (32.57 kg/plot), while two-shoot pruning produced the largest, heaviest fruits. Wider spacing (60x45 cm) enhanced individual fruit quality, while closer spacing (60x30 cm) increased total yield per plot. The combination of four shoots and 60x30 cm spacing is recommended for maximizing total yield.
209	2759	Aakriti Pyakurel	CNRM, Sindhuli	भिडी उत्पादन प्रविधि	Evaluation of Growth and Yield Parameters of Different Varieties of Okra At Chakraghatta, Sarlahi	'Swaraj Pan 2155' was identified as the best-suited and highest-yielding variety for the location, producing 7.04 tons per hectare. It exhibited the maximum number of pods and pod length among the varieties tested.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
210	2760	Aayush Gautam	CNRM, Sindhuli	सुन्तला र फलफूलमा लानने रोगहरू र यसका समाधानका उपाय	Contribution of Minitiller in Farm Mechanization to Reduce Labor Cost, Nuwakot, Nepal	Mini-tiller adoption reduced land preparation labor by over 50% and costs by ~56%. Yield increased by nearly 20%, and the Benefit-Cost (B:C) ratio improved from 1.1 to 1.8, significantly enhancing profitability.
211	2761	Abhishek Baniya	CNRM, Sindhuli	मकै खेती प्रविधि	Evaluation of Hybrid Maize Varieties for Growth and Yield Performance in Sarlahi, Nepal	Winner-8352 (NMH) was the top performer, producing the highest grain yield (12.55 Mt/ha) and thousand-grain weight, with minimal barren tip length. This variety, along with C.P808, is recommended for spring maize production in Sarlahi and similar Terai environments due to superior yield and reproductive efficiency.
212	2762	Albina Karki	CNRM, Sindhuli	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Effect of Potassic Fertilizer Doses on Yield and Fruit Quality of Tomato in Palpa, Nepal	Moderate potassium doses (120-160 kg K ₂ O/ha) proved optimal, enhancing vegetative growth, yield components, and fruit sweetness (TSS). The 120 kg/ha dose produced the highest fruit weight (80.2 g) and TSS (3.8 °Brix). Beyond this range, yield improvements diminished, highlighting the importance of balanced potassium application.
213	2763	Anish chalise	CNRM, Sindhuli	करेला खेती प्रविधि	Effect of Different Growing Media on The Growth and Seeding Performance of Bittergourd (Momordica Charantia L.) Varieties in Jaleshwar, Mahottari	The Vijeta variety showed the highest germination (98.89%). The growing media of soil + vermicompost + cocopeat produced the most vigorous seedlings, with the highest vigor index and biomass accumulation.
214	2764	Anisha Thapa	CNRM, Sindhuli	काँक्रो उत्पादन प्रविधि	Evaluation of Cucumber (Cucumis Sativus) Varieties on Growth, Flowering and Yield At Mauhoriya, Kapilvastu, Nepal	The 'Dynasty' variety exhibited superior performance in yield, fruit quality, and number of female flowers. 'Bhaktapur Local' showed strong vegetative growth and adaptation to local conditions.
215	2765	Ashish Karki	CNRM, Sindhuli	भिन्डी/रामतीरिया खेती प्रविधि	Impact of Mulching Techniques on Growth and Yield of Different Okra Varieties in Mahottari	Plastic mulching resulted in the tallest plants and earliest flowering. The combined application of half-dose NPK with poultry manure gave the highest fruit yield (12.22 fruits/plant) and best B:C ratio (2.17).
216	2766	Asmita Bhusal	CNRM, Sindhuli	आलु खेती प्रविधि	Socioeconomic Impact on Potato Cultivation in Kavre (Potato Superzone)	Potato farming in Kavre is male-dominated and shows positive economic impact (49.33% income increase). Average yield is 14.37 quintals per ropani. High input costs and low market prices are major constraints.
217	2768	Bhagwati Dhakal	CNRM, Sindhuli	लिची खेती प्रविधि	Assessment of Constraints in Production and Marketing of Litchi in Syangja, Nepal	The study identified disease/pest incidence as the major production constraint, with litchi fruit borer and litchi rust being the most severe. Lack of processing and storage centers was the primary marketing constraint. Most farmers rely on chemical control and face challenges in accessing loans, subsidies, and training.
218	2769	Binaya prakash Koitala	CNRM, Sindhuli	आलु खेती प्रविधि	Evaluation of Growth and Varietal Yield of Potato in Rolpa District, Nepal	The CIP 392222.25 potato variety demonstrated superior performance, recording the highest yield (16.40 kg/plot) and tuber number (340.25) across all size categories. This variety outperformed others and is recommended for high-yield potato production in the mid-hill conditions of Rolpa district.
219	2770	Binita Shrestha	CNRM, Sindhuli	खरबुजा खेती प्रविधि	Effect of Nitrogen Doses on Growth and Yield of Chaita-5 Spring Rice Variety in Chitwan, Nepal	The 200% N dose (200:30:30 kg NPK/ha + FYM) produced the highest grain yield (6.48 t/ha). However, the 125% N dose (125:30:30 kg NPK/ha + FYM) yielded statistically similar results (5.99 t/ha), indicating it is the optimum dose for maximizing yield while reducing excessive fertilizer use.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
220	2771	Bishow Thapa	CNRM, Sindhuli	चैते ५ धानको मेसिनद्वारा खेती प्रविधि	Evaluation of Spring Rice Genotypes for Agronomic Traits and Yield in Chitwan, Nepal	Among ten genotypes, IR161.1619 was identified as the most suitable for spring rice in Chitwan, achieving the highest grain yield (6.84 t/ha) and straw yield. While Chait-5 had the most grains per panicle, its lower thousand-grain weight contributed to reduced overall yield compared to IR161.1619.
221	2772	Brijela Rokaha	CNRM, Sindhuli	गहुँ खेतीमा यन्त्रीकरण	A Study on Economic Efficiency and The Role of Mechanization in Enhancing Wheat Production and Profitability in Rupandehi, Nepal	Fully mechanized farms achieved the highest net return (NRs. 39,685.14/ha) and B:C ratio (1.91), significantly outperforming semi-mechanized farms. Mechanization reduced costs for land preparation, irrigation, and harvesting. The study concludes that increased mechanization enhances economic efficiency and profitability in wheat farming.
222	2773	Buna Darji	CNRM, Sindhuli	आलुबिर्वा प्रयोग गरी आलु खेती गर्ने प्रविधि	Effect of Gibberellic Acid on True Potato Seed (TPs) Germination in Ramechhap, Nepal	A study in Ramechhap, Nepal, found GAs at 2000 ppm significantly improved true potato seed germination (89.84%) compared to control (56.51%). This treatment also achieved longest shoot (6.65 cm) and root (11.07 cm) lengths, and highest seedling vigor index (1592.90). GAs effectively enhanced germination and seedling vigor, reducing dependence on seed tubers.
223	2775	Dikshya Khanal	CNRM, Sindhuli	करैला उत्पादन प्रविधि	Evaluation of Bitter Melon (Momordica Charantia L.) Varieties on Growth and Yield Attributes At Kapilvastu, Nepal	NS 434' produced the highest yield (3.81 t/ha), number of fruits, and vine length. 'Palee F1' had the largest fruit size, while 'Karela Long' produced the longest fruits, showing significant varietal variation.
224	2776	Dipak Prasad Tharu	CNRM, Sindhuli	अदुवा खेती प्रविधि	Value Chain and Constraints Analysis of Ginger in Palpa District	Rhizome rot and marketing issues are major problems for ginger farmers. The benefit-cost ratio was 1.23, indicating marginal profitability. The sum of input coefficients in the Cobb-Douglas function was 0.895, signifying decreasing returns to scale. Middlemen and wholesalers capture significant margins, limiting producer profits.
225	2777	Ichchha Ojha	CNRM, Sindhuli	भिन्डी खेती प्रविधि	Effect of Various Mulching Materials and Pinching on Growth and Yield of Okra in Nawalparasi East, Nepal	The combined use of silver plastic mulch and pinching above the third node (P3) was most effective, resulting in the highest germination (92.26%), plant height (193 cm), and yield (25.60 t/ha). Pinching significantly increased branching and yield compared to unpinched plants, demonstrating its benefit for okra productivity.
226	2780	Kriti Nyaupane	CNRM, Sindhuli	काँक्रो खेती प्रविधि	Evaluation of Different Bio-Pesticides for The Management of Okra Jassid (Amrasca Biguttula Biguttula) At Maru, Sindhuli, Nepal	Spinosad 45% SC was the most effective treatment for controlling okra jassid, followed by Neem oil. Significant yield differences were observed, with Spinosaad producing the highest yield (8.47 t/ha) compared to the control.
227	2782	Nikita Chalise	CNRM, Sindhuli	रामतोरियाको/ भिन्डीको खेती प्रविधि	Value Chain Analysis of Ginger in Syangja District, Nepal	Ginger farming in Syangja is marginally profitable (B:C ratio 1.23). Poor technical knowledge (index 0.83) was the main production constraint, while price fluctuation (index 0.82) was the main marketing challenge. The producer's share of the consumer price ranged from 30.76% to 100%, highlighting inefficiencies in the marketing channel.
228	2786	Rustam Tachamo	CNRM, Sindhuli	अदुवा खेती प्रविधि	Assessment on Effectiveness of Subsidies on Mandarin Farmers of Syangja District, Nepal	The study found a significant positive association between subsidy receipt and increased farmer income (p<.001). While farmers perceived the subsidy process as easy (51.9%), challenges like lack of awareness and procedural delays persisted. Subsidies positively impacted income, technology adoption, and institutional linkage, but showed limited effect on youth involvement.
229	2787	Sandip Khatri	CNRM, Sindhuli	Package of Practices of Mandarin		

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
230	2788	Shakshi Barbariya	CNRM, Sindhuli	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Effect of Different Stem Pruning on Growth and Yield of Tomato (<i>Solanum Lycopersicum</i> L. C.V. Srijana) At Panauti, Kavrepalanchowk	Pruning significantly impacted yield parameters. Two-stem and three-stem pruning showed promising results, with two-stem pruning slightly outperforming three-stem in fruit quality and yield, improving profitability.
231	2789	Shova Adhikari	CNRM, Sindhuli	सुन्तला बगैचा व्यवस्थापन प्रविधि	A Brief Analysis of Post Harvest Handling and Its Constraints in Mandarin of Palpa District	The highest postharvest losses occurred during harvesting (index=0.768) and transportation (index=0.442). Key constraints include a lack of proper harvesting tools, disease and pest issues, and insufficient storage facilities. Farmers sell fruits immediately after harvest due to a lack of storage, leading to lower profits.
232	2790	Sirisha Prasain	CNRM, Sindhuli	जिउँदो भुरा माछाको डुबानी, वितरण र स्थानान्तरण	Assessment of Demographic Characteristics, Aquaculture Practices, and Technological Adoption Among Fish Farmers in Siraha District	Integrated fish farming and bund farming are widely practiced. Adoption of improved technologies is low. Hatcheries, bund farming, and biofertilizers significantly increased B/C ratios, indicating cost-effectiveness.
233	2792	Sophiya Acharya	CNRM, Sindhuli	माछा पालन प्रविधि	Status of Adoption of Traditional Fish Feed and Commercial Fish Feed and Their Associated Feed Management Practices in Fish Zone, Siraha, Nepal	Traditional feed use remains dominant (53.01%) in fish farming. High cost (94.6%) and traditional practices (89.2%) are major barriers to switching to commercial feed. Feed management practices are largely observational. Significant associations were found between feed type adoption and factors like farm size, training received, and subsidy access.
234	2793	Srijana Bhatta	CNRM, Sindhuli	अलौची खेती प्रविधि	Assessment of Farmer's Perception on Declining Land Use of Large Cardamom (<i>Alomum Subulatum</i> Roxb.) in Lamjung District, Nepal	A significant decline in cardamom land use (92% of farmers) was reported. Production and environmental factors (disease, erratic rainfall) were key drivers. Farmers rely heavily on cardamom and show willingness to continue with support.
235	2794	Subash Tharu	CNRM, Sindhuli	सुन्तला खेती प्रविधि	Feasibility Study on Post-Harvest Management and Processing Practices on Mandarin in Myagdi District, Nepal	Mandarin productivity is below the national average due to poor post-harvest handling. High losses from inadequate tools and lack of cold storage. Farmers show strong willingness for training (81%) and processing (92%), indicating high potential for improvement.
236	2795	Sudarshan Poudel	CNRM, Sindhuli	इस्वकाश खेती प्रवाधि	Comparative Analysis on The Growth and Yield of Summer Squash (<i>Cucurbita Pepo</i> L.) Varieties in Kapilvastu, Nepal	'Sunny House' was the highest-yielding variety (42.69 t/ha), outperforming others. It also had superior fruit length, weight, and number of pickings per plant. 'Anna202' was the earliest to flower.
237	2797	Suman Paudel	CNRM, Sindhuli	भिन्डी खेतीबारे आधारभूत जानकारी	Effect of Different Nitrogen Levels on Growth and Yield of Okra in Bara, Nepal	The 105:37:24 kg NPK/ha + FYM (12t/ha) treatment resulted in the maximum yield (16.81 t/ha) and superior growth parameters. Increasing nitrogen beyond 105 kg N/ha did not further improve yield, establishing this as the optimal nitrogen level for okra in the agro-climatic conditions of Bara, Nepal.
238	2798	Sushmita subedi	CNRM, Sindhuli	आलु खेती प्रविधि	Adoption of Recommended Production Practices of Potato Among Potato Growing Farmers in Rupandehi District	Earthing-up (100%) and seed treatment (93.62%) were widely adopted, while spacing (8.51%) and fertilizer application (6.38%) were poorly practiced. Training, group membership, and extension contact significantly influenced adoption.
239	2799	Upenra Gautam	CNRM, Sindhuli	लिची खेती प्रविधि	Pomological Study of Leading Litchi Cultivars in Sarlahi, Nepal	Significant varietal differences were found. 'Seedless' had the highest aril weight (15.08 g) and smallest seed, while 'Early Large Red' had the highest TSS (20.50 °Brix). 'Seedless' and 'Early Large Red' are recommended for cultivation.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
240	2479	Aakriti Thapa Chhetri	FOA, Chitwan	टमाटरको पात खन्ने किराको व्यवस्थापन (Tuta absoluta)	Knowledge, Attitude and Practice Among Tomato Growers on Pesticide Use and It's Health Effects At Sarlahi, Nepal	Most farmers showed high awareness of PPE (90.5%) and pesticide health risks (86.2%), but lacked knowledge on pesticide types (54.3%) and labels (69%). Unsafe practices were common: 75% burned containers, 63.8% stored pesticides indoors, and 32.8% used no protection. Headache was the most reported health issue, highlighting training needs.
241	2482	Aashish Upreti	FOA, Chitwan	जुनारमा देखिने रोग र किराहरूको पहिचान, लक्षण र व्यवस्थापन	Post-Harvest Response of Sweet Oranges to Beeswax Coating and Essential Oil Treatments	Sweet oranges coated with 10% beeswax-essential oil emulsion showed no significant improvement in weight loss, juice content, TSS, TA, or decay over 35 days. Rotting began after 20 days, with Aspergillus detected. Coated fruits had higher decay, indicating ineffective treatment and need for optimized formulations.
242	2483	Aayushma Acharya	FOA, Chitwan	मकै खेती प्रविधि	Assessment on Status of Fall Armyworm (Spodoptera Frugiperda) and Farmer's Intervention for Its Management in Nilkantha Municipality, Dhading, Nepal	A survey in Dhading, Nepal, found Fall Armyworm (FAW) is the major maize pest causing significant yield loss. Most farmers were aware of FAW. Chemical pesticides were the most used management method, while physical methods were least practiced despite being cost-effective. A fraction of farmers adopted integrated pest management practices.
243	2485	Ajay Kumar Yadav	FOA, Chitwan	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Efficiency of Different Insecticides Against Tomato Leaf Miner (Tuta Absoluta) in Kathmandu, Nepal	Spinosad and Spinetoram were most effective against Tuta absoluta. Spinosad achieved lowest leaf/fruit infestation and yield loss; Spinetoram recorded lowest larval population. Both significantly outperformed other insecticides including Emamectin benzoate and Chlorantriliprole, providing effective management in Chandragiri, Nepal.
244	2486	Ajay Sah	FOA, Chitwan	केरा खेती प्रविधि	Effect of Different Packaging Material on Quality and Shelf Life of Banana in Chitwan, Nepal	This study evaluated packaging materials on banana (cv. Grand Naine) over 15 days. HDNP bags extended shelf life to 23 days, followed by LDNP bags (20 days). LDNP bags minimized physiological weight loss (18%) and maintained highest titratable acidity (0.37%). HDNP bags preserved maximum firmness (4.63 kg/cm ²), outperforming control.
245	2487	Alisha Bhandari	FOA, Chitwan	नेपालमा करी फट्याङ्ग्राद्वारा घान कोटपिछको क्षति र व्यवस्थापन अभ्यासका प्रविधि	Impact of Mini-Tillers on Labour Cost Reduction in Paddy Cultivation in Nuwakot District, Nepal	This study assessed the impact of mini-tillers on labour cost reduction in paddy cultivation in Nuwakot District, Nepal. Mini-tiller adoption significantly reduced labor requirements from 2.86 to 1.47 days and land preparation time from 14.62 to 6.95 hours. Labour cost decreased from NRs. 3,945 to NRs. 2,905. Net profit increased from NRs. 2,493 to NRs. 4,867, with BC ratio improving from 1.40 to 1.87.
246	2488	Aman Joshi	FOA, Chitwan	स्याउको बगैँचा व्यवस्थापन	An Assessment of Apple (Malus Domestica) Orchard Management Practices in Mugu District	in the study AN ASSESSMENT OF APPLE (Malus domestica) ORCHARD MANAGEMENT PRACTICES IN MUGU DISTRICT; Average orchard size was 0.229 ha with Red Delicious as predominant variety. Training and pruning adopted by 88.6% of farmers, but 75.7% reported no pest management. Irrigation applied by only 31.4%. Major constraints: limited technical knowledge; inadequate irrigation, pest infestation, and poor market access.
247	2489	Anupa Singh	FOA, Chitwan	मकै (प्याकेज अफ प्रोविटस)	Knowledge Assessment of The Maize Growers in Ratnanagar Municipality, Chitwan	This study assessed maize farmers' knowledge in Ratnanagar, Chitwan, Nepal. Among 119 respondents, majority were male (74.8%), aged 41-55 years (61.3%), with primary education (37.0%). Mean family size was 6.81. Training participation averaged 1.39 per farmer. Highest knowledge index was in innovation and technology, while post-harvest and marketing knowledge remained lowest, identifying critical gaps for extension intervention.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
248	2491	Apsara Gurung	FOA, Chitwan	धानबालीका प्रमुख रोग र तिनको व्यवस्थापन	Effect of Different Doses of Potassium on Growth and Yield of Spring Rice (Var. Pr) in Bachhauli, Chitwan, Nepal	A field experiment entitled "Effect of different doses of potassium on growth and yield of spring rice (Var. PR) in Bachhauli, Chitwan, Nepal shows that Potassium at 80 kg/ha produced maximum grain yield (8.14 t/ha) compared to control (5.52 t/ha). This treatment also achieved highest net return (NRs. 133,848.4/ha) and B:C ratio (1.93). Growth parameters including plant height and effective tillers were optimal at 80 kg/ha K application.
249	2492	Arpan Bhandari	FOA, Chitwan	मकै बालीको प्रमुख कीराहरूको पहिचान तथा व्यवस्थापन	Varietal Evaluation of Different Maize in Spring Season At Dang, Nepal	Varietal Evaluation of Different Maize in Spring Season at Lamahi, Dang shows, RH-10 recorded highest grain yield (9.92 Mt/ha) followed by RH-16 (8.97 Mt/ha), while Arun-4 lowest (4.49 Mt/ha). RH-10 showed longest cob (19.72 cm), highest shelling (77.70%), and greatest thousand-grain weight (397.5 g). Hybrid varieties outperformed open-pollinated types, demonstrating superior adaptability for spring season.
250	2493	Awasar Subedi	FOA, Chitwan	आलु खेती प्रविधि	Value Chain Analysis of Potato in Myagdi District, Nepal	Value Chain Analysis of Potato in Myagdi District, Nepal shows, Average potato productivity was 13.87 t/ha with gross margin of NRs. 11,737 per ropani and B:C ratio of 2.15. Producer share of consumer price was 71.93%. Producer price was NRs. 42.08/kg, consumer price NRs. 58.5/kg. Major constraints: pest/disease incidence, transportation problems, and inaccessible markets.
251	2495	Bhawana Koirala	FOA, Chitwan	भिण्डी (लेडीजफिङ्गर) खेती प्रविधि	Effect of Different Organic Fertilizer Sources on Growth and Yield of Okra in Kaski, Nepal	Effect of Different Organic Fertilizer Sources on Growth and Yield of Okra in Kaski, Nepal shows, Treatment T3 (50% N from vermicompost + 50% N from poultry manure) showed superior performance with highest pod yield. Significant differences observed among seven organic treatments. Integrated organic manure combinations enhanced soil fertility and improved okra productivity compared to sole applications under Kaski conditions.
252	2496	Bhawana Ranabhat	FOA, Chitwan	धान खेतीबारे आधारभूत जानकारी	Effect of Different Priming Methods on Germination and Seedling Growth Parameters of Spring Season Rice in Bara District of Nepal.	Effect of Priming Agents on Germination and Seedling Growth of Spring Rice shows, Sukha Dhan-3 with gibberellin and hydropriming showed best germination and seedling growth. Gibberellin and hydropriming improved germination indices across varieties. Cow urine emerged as promising option for Hardinath-1 hybrid. Chaita-5 showed inferior performance. Priming enhanced poor germination and weak seedling establishment issues.
253	2497	Bhojraj Gyawali	FOA, Chitwan	सुन्तलाजात फलफूलका मुख्य रोगहरू	Farmers Knowledge, Perception and Management Practices of Major Diseases of Mandarin (Citrus Reticulata Blanco) in Jajarkot, Nepal	Farmers' Knowledge, Perception, and Management Practices on Mandarin Diseases in Jajarkot District shows, Powdery mildew, sooty mould, dieback, and canker were most prevalent. Only 10% of farmers had high disease knowledge. Poor orchard management (47.7%) perceived as major cause. Combined mechanical-chemical measures adopted by 52.2% farmers. Low awareness of citrus greening. Training and quality inputs needed.
254	2498	Bibek Pantha	FOA, Chitwan	गहुँ खेतीमा यात्रिकीकरण	Analytical Study on Status of Farm Machinery Use in Wheat Zone Rupandehi	Mechanization and Custom Hiring Services in Wheat Production in Rupandehi District, Nepal, shows Spraying and fertilizer application were least mechanized stages; land preparation, threshing, harvesting fully mechanized. Custom hiring services increased adoption of expensive machinery. Poor land preparation practices and wheat straw burning were concerning. Super-seeders showed minimal adoption. Access issues dominated over cost constraints

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
255	2499	Bidhan Pokharel	FOA, Chitwan	केरा खेती प्रविधि	Effect of Denavelling and Bunch Feeding on Yield, Yield Parameter and Post Harvest Quality of Banana Cv. Grand Naine (G9) in East Chitwan	Effect of De Navelling and Bunch Feeding on Yield and Post-Harvest Quality of Banana cv. Grand Naine (G9) in East Chitwan, Nepal shows Treatment T3 (10g urea + 10g SOP + 5g micronutrient + 300g vermicompost) produced highest bunch weight (32.05 kg), yield (70.50 t/ha), finger length (27.44 cm), and lowest PLW (16.15%). T6 achieved longest shelf life (22.67 days). Nutrient combinations significantly improved yield and quality.
256	2500	Bidisha Ojha	FOA, Chitwan	काँक्रो खेती प्रविधि	Effectiveness of Different Biological and Chemical Insecticides to Control Red Pumpkin Beetle (Aulacophora Foveicollis) in The Cucumber Field in Jhapa Nepal.	Efficacy of Insecticides Against Red Pumpkin Beetle (Aulacophora foveicollis) in Cucumber in Jhapa, Nepal shows, Cypermethrin (10% EC) achieved 94.58% pest mortality and highest yield (27.02 t/ha) with fruit length 23.51 cm. Imidacloprid (17.8% SG) caused 90.50% mortality. All treatments significantly reduced insect population compared to control (11.67 t/ha). Cypermethrin proved most effective for RPB management
257	2501	Bikash Kandel	FOA, Chitwan	जिरीको एकीकृत वाली प्रविधि विवरण	Sustainable Nutrient Management in Lettuce Using Black Soldier Fly Frass, Poultry Manure, Vermicompost and Synthetic Fertilizer Within A Circular Bio-Economy Framework At Kaski, Nepal	SUSTAINABLE NUTRIENT MANAGEMENT IN LETTUCE USING BLACK SOLDIER FLY FRASS, POULTRY MANURE, VERMICOMPOST AND SYNTHETIC FERTILIZER WITHIN A CIRCULAR BIO-ECONOMY FRAMEWORK AT KASKI, NEPAL. shows, BSFF (100%) produced tallest plants (22.0 cm). Integrated VC+BSFF+PM (50:25:25) maximized yield (76.6 g/plant) and BC ratio (1.09). SF yielded lowest (33.6 g/plant). Organic inputs improved soil fertility and nutritional quality. BSFF and poultry manure recommended as sustainable circular bioeconomy options.
258	2502	Bimala Saud	FOA, Chitwan	स्याउको दाँदे रोगको व्यवस्थापन	Response of Apple Cultivars to Graft Take Success on Apple Rootstock (Edimayal and M793) At Chandannath, Jumla	Response of Apple Cultivar to Graft Take Success in Apple Rootstock at Chandannath, Jumla shows, Metron 793 rootstock achieved earliest sprouting (35 days) and highest graft success (93.13%). Royal Delicious scion showed highest graft success (97%). Metron 793 with Royal Delicious offered best combination. Edimayal rootstock showed delayed sprouting (40.19 days) and lower success (85.63%).
259	2504	Binod Bhandari	FOA, Chitwan	आँप खेती र यसको प्रसारण विधि	Assessment of Productivity and Major Production Constraint of Mango Farming in Siraha District of Nepal	ASSESSMENT OF PRODUCTIVITY AND MAJOR PRODUCTION CONSTRAINT OF MANGO FARMING IN SIRAHA DISTRICT OF NEPAL, shows Average mango orchard size was 1.56 ha with productivity of 15.01 Mt/ha. Majority farmers (64.4%) were male; 75.9% had no training. Pest and disease constraints ranked highest. Government departments were primary training providers (63.6%). Training participation low despite extension needs.
260	2505	Bishal Poudel	FOA, Chitwan	अदुवा भण्डारण विधि	Comparative Analysis of Traditional and Modern Storage Techniques for Seed Rhizome Ginger in Pyuthan, Nepal	Comparative Analysis of Traditional and Modern Storage Techniques for Seed Rhizome Ginger in Pyuthan, Nepal shows, Brick storage method showed best results: lowest weight loss (4.25%), minimal color deterioration (1.50), and highest visual quality rating (7.00) at 56 days. No decay in modern methods; traditional pit had 30% decay. Modern storage significantly outperformed traditional methods.
261	2506	Charchil B.K.	FOA, Chitwan	काँक्रो खेती प्रविधि	Evaluation of Botanicals for Ecofriendly Control of Cucurbit Fruit Fly Bactrocerac Cucurbitae (Coquillett) in Cucumber (Cucumis Sativus L.) in Tanahun, Nepal	Evaluation of Botanicals for Ecofriendly Control of Cucurbit Fruit Fly in Cucumber in Tanahun, Nepal, shows, Parthenium + jholmol + neem oil achieved highest fruit fly reduction (55.23%), lowest fruit infestation (24.03%), and 53.86% protection over control. Neem + Parthenium + Malabar nut produced highest yield (22.85 t/ha). Botanical combinations effectively managed fruit fly.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
262	2507	Denil Khadka	FOA, Chitwan	किचरी खेती कीरा रोग व्यवस्थापन	Preparation of Kiwi (Actinidia Deliciosa) Products and Estimation of Nutritive Value of Jam During Storage in Solukhumbu, Nepal	A study in Solukhumbu, Nepal, found Hayward kiwi jam had highest pulp recovery (91.20%), stable acidity (pH 3.41), and superior sensory quality. Processing 9 kg of Hayward kiwi into jam yielded net returns six times higher than selling fresh fruit. Kiwi can be processed into jam, juice, candy, dried slices, and wine for value addition.
263	2508	Diksha Khanal	FOA, Chitwan	स्याउ खेती गर्ने उन्नत प्रविधि	Study on The Market Profitability and Preferences of Different Apple (Malus Domestica L.) Cultivars in Simikot, Humla	STUDY ON THE MARKET PROFITABILITY AND PREFERENCES OF DIFFERENT APPLE (Malus domestica L.) CULTIVARS IN SIMIKOT, HUMLA, shows BC ratio of apple was 2.02. Golden Delicious preferred by local farmers; Red Delicious preferred by traders/consumers for color, thick skin, and longer shelf life. Major constraints: inadequate fencing, lack of technical knowledge, partial irrigation, and no systematic storage facility.
264	2509	Dipesh Bhandari	FOA, Chitwan	मौरी पोला विभाजन	Honey Production and Marketing At Jajarkot, Nepal	HONEY PRODUCTION AND MARKETING AT JAJARKOT, NEPAL, shows Average honey production was 19.91 kg/hive with gross return NRs. 9,352.52/hive and BC ratio 2.57. Average price NRs. 1,080.95/kg. Marketing channels: cooperatives (30.95%), collection agents (27.38%). Major constraints: poor infrastructure, insufficient processing units, and lack of branding.
265	2510	Dipesh Ghimire	FOA, Chitwan	सुन्तला खेती प्रविधि	Prevalence and Severity of Major Insect Pests in Mandarin Cultivation Along With Their Management Practices in Syangja District, Nepal.	Prevalence and severity of major insect pests in mandarin cultivation along with their management practices in Syangja district, Nepal, shows, Mandarin occupied 76% of land holdings; 76.8% farmers relied on agriculture. Fruit fly was major insect pest. Cultural pest control most common; only 16.8% applied IPM. Major constraints: disease/pest incidence, limited training, loans, and subsidies. Fruit fly ranked as primary production challenge.
266	2511	Divya Acharya	FOA, Chitwan	आलुमा लाग्ने दारो रोग, उत्पन्न समस्याहरू र तिनको व्यवस्थापन	Farmers' Knowledge and Perception of Potato Scab and Its Management Strategies in Shankharapur Municipality, Kathmandu, Nepal.	Farmers' Knowledge and Perception of Potato Scab and its Management Strategies in Shankharapur Municipality, Kathmandu, Nepal, shows, 98.3% farmers aware of common scab; 56.67% reported increased incidence. Major causes: excessive chemical fertilizers, unfavorable weather, high soil pH. Management relied on traditional methods (59.17%) including disease-free tubers and resistant varieties. Crop rotation and green manuring underutilized.
267	2512	Garima Basnet	FOA, Chitwan	गोलभेंडामा लाग्ने रोग तथा कीरा र तिनको व्यवस्थापन	Evaluation of Biorational and Chemical Management Tactics Against Tomato Leaf Miner (Tuta Absoluta Meyrick) in Tomato At Bhaktapur, Nepal	EVALUATION OF BIORATIONAL AND CHEMICAL MANAGEMENT TACTICS AGAINST TOMATO LEAF MINER (Tuta absoluta Meyrick) IN TOMATO AT BHAKTAPUR, NEPAL shows Spinetoram followed by Azadirachtin achieved lowest leaf damage (1.81%), larval population (0.26 in leaf), fruit infection (6.55%), and yield loss (3.34%), outperforming control (15.47% yield loss). Integration of botanical and chemical pesticides proved most effective.
268	2513	Gaurav Khadka	FOA, Chitwan	अदुवाखेती तथा अदुवाबाली संरक्षण प्रविधि	Vertebrate and Invertebrate Pests of Honey Bees in Pyuthan, Nepal	VERTEBRATE AND INVERTEBRATE PESTS OF HONEY BEES IN PYUTHAN, NEPAL shows Eighteen pests identified; Asian hornet (93.45%), Asian green bee-eater (79.03%), and yellow-throated marten (75.80%) recorded highest incidence. Average annual colony loss was 20.19% (20 hives per 100). Beekeepers used cultural, botanical, and mechanical controls but pest pressure remained severe.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
269	2514	Geeta Kumari Chaudhary	FOA, Chitwan	धान बालीमा लाने प्रमुख कीराहरू, रोगहरू र तिनको एकीकृत व्यवस्थापन विधि	Evaluation of Adapted Varieties of Spring Rice (Oryza Sativa L.) Genotypes in Mahottari, Nepal	EVALUATION OF ADAPTED VARIETIES OF SPRING RICE (Oryza sativa L.) GENOTYPES IN MAHOTIARI, NEPAL shows Hardinath hybrid-1, Chaitte-5, IR17A1732, and IR16L1831 recorded highest grain yield. IR17A1732 had earliest maturity and higher effective tillers. IR16L1831 showed superior straw and biological yield. DR16L1769 achieved highest harvest index. IR17A1732 and IR16L1831 identified as most suitable genotypes.
270	2515	Geeta Neupane	FOA, Chitwan	चेते धान नर्सरी प्रविधि	Evaluation of Different Weed Management Practices in Transplanted Spring Rice in Siraha District Nepal	EVALUATION OF DIFFERENT WEED MANAGEMENT PRACTICES IN TRANSPLANTED SPRING RICE IN SIRAHA DISTRICT NEPAL shows Weed-free condition produced highest yield, plant height, tillers, and grains per panicle. Pretilachlor + Bispyribac Sodium performed at par with weed-free, significantly outperforming other treatments. Control plots recorded highest weed count and dry weight. Integrated chemical weed management recommended for enhanced spring rice yield.
271	2516	Gyandendra Kunwar	FOA, Chitwan	अदुवामा लाने रोग, कीरा र तिनको व्यवस्थापन	An Assessment of Soil Nutrient Status of Different Altitude Ginger Growing Field in Sindhuli District, Nepal	AN ASSESSMENT OF SOIL NUTRIENT STATUS OF DIFFERENT ALTITUDE GINGER GROWING FIELD IN SINDHULI DISTRICT, NEPAL shows Highest soil nitrogen (0.167%), phosphorus (66 kg/ha), and organic matter (3.37%) recorded at 700-800 masl. Lowest values at 800-900 masl. Potassium and pH showed no significant variation with altitude. Clay and silt decreased, sand increased with rising altitude.
272	2518	Ishwori Poudel	FOA, Chitwan	ओखरमा लाने प्रमुख रोग र कीराहरू	Farmers' Knowledge and Management Practices of Insect Pests in Walnut At Rukum East, Nepal	FARMERS' KNOWLEDGE AND MANAGEMENT PRACTICES OF INSECT PESTS IN WALNUT AT RUKUM EAST, NEPAL shows Walnut weevil identified as most destructive pest (index 0.86). 78.9% farmers practiced cultural control; 47.2% physical control; no chemical pesticide use. Only 3.3% aware of IPM. Age, education, and farmer group membership significantly influenced pest management knowledge.
273	2519	Jigyansa Kafle	FOA, Chitwan	धान खेतीबारे आधारभूत जानकारी (याकेज अफ प्रान्टिस)	Effect of Different Nitrogen Levels on Yield and Yield Attributes of Spring Rice (Oryza sativa L.) Varieties in Kapilvastu, Nepal	Effect of Different Nitrogen Levels on Yield and Yield Attributes of Spring Rice (Oryza sativa L.) Varieties in Kapilvastu, Nepal shows Highest grain yield (3,560 kg/ha) recorded with V1 variety at 120 kg N/ha, followed by V2 at same level (3,060 kg/ha). Plant height, tillers, and panicle length increased with nitrogen levels. Optimal nitrogen dose was 120 kg N/ha for both varieties.
274	2520	Jyoti Lamichhane	FOA, Chitwan	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Farmer's Perception and Management Practices of Tomato Leaf Miner (Tuta Absoluta: Meyrick) At Chandragiri, Kathmandu	FARMERS PERCEPTION AND MANAGEMENT PRACTICES OF TOMATO LEAF MINER (Tuta absoluta: Meyrick) AT CHANDRAGIRI, KATHMANDU shows TLM affected 60-80% of crops for most farmers. 71% applied pesticides at 0-7 day intervals; 82% unaware of waiting period. Pheromone traps used by 64%. IPM training limited to 21% despite 75% awareness. Biological methods underutilized.
275	2521	Kalpana Bhandari	FOA, Chitwan	ओखर खेती प्रविधि	Economic Analysis of Walnut in Kalikot District, Nepal	ECONOMIC ANALYSIS OF WALNUT IN KALIKOT DISTRICT, NEPAL shows Benefit-cost ratio was 1.93 with NPV of NRs. 44,823 at 7% discount rate and IRR of 23%. Payback period 7.75 years. Initial investment NRs. 13,656/ropani. Major constraint: insect/disease infestation (index 0.85). Majority lacked extension (78.6%) and subsidy (51.4%) access.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
276	2523	Khumanda Kandel	FOA, Chitwan	सुन्तला खेती प्रविधि	Effects of Different Doses of Antifungal Pads on Post Harvest Quality and Shelf Life of Acid Lime (Citrus Aurantifolia)	EFFECTS OF DIFFERENT DOSES OF ANTI-FUNGAL PADS ON POST HARVEST QUALITY AND SHELF LIFE OF ACID LIME (Citrus aurantifolia), shows Optimal doses (2.5–3.75 g Na ₂ S ₂ O ₅) minimized weight loss, maximized juice recovery (24.7% at 3.75 g), and extended shelf life to 33.8 days at 2.5 g. Higher doses (≥7.5 g) caused phytotoxicity, reduced acidity, TSS, and quality. Control showed poor storage performance.
277	2525	Kshitij Poudel	FOA, Chitwan	प्याज खेतीका लागि व्यवसायिक वैज्ञानिक खेती विधि	Value Chain Analysis of Onion in Dhading District, Nepal	VALUE CHAIN ANALYSIS OF ONION IN DHADING DISTRICT, NEPAL shows Average production cost was NRs. 37.61/kg with labor accounting for 75.10%. BC ratio was 1.94. Producer share of consumer price was 72.15%, market margin NRs. 13.85/kg. Limited storage and processing facilities. Onion cultivation shows strong poverty reduction potential.
278	2528	Lajja Sigdel	FOA, Chitwan	विषादीको समुचित प्रयोग, भण्डारण र विसर्जन	Assessment of Knowledge, Attitude and Perception of Registered Vegetable Farmers Regarding Safe Use of Pesticide in Chandragiri, Kathmandu	ASSESSMENT OF KNOWLEDGE, ATTITUDE AND PERCEPTION OF REGISTERED VEGETABLE FARMERS REGARDING SAFE USE OF PESTICIDE IN CHANDRAGIRI, KATHMANDU shows Farmers highly dependent on chemical pest control, relying on agro-vets for advice. Despite adequate knowledge, PPE use was inadequate; improper pesticide disposal posed health risks. Common symptoms: headache, skin irritation, dizziness. Gap between awareness and safe practices requires targeted interventions.
279	2529	Lalit Pokhrel	FOA, Chitwan	मकैबालीमा लाग्ने प्रमुख कीराहरू र तिनको व्यवस्था	Evaluation of Effects of Split Application of Potassium in Maize in Jhapa, Nepal	EVALUATION OF EFFECTS OF SPLIT APPLICATION OF POTASSIUM IN MAIZE IN JHAPA, NEPAL shows Three-split potassium application (30+15+15 kg K ₂ O/ha) produced highest yield (4.40 t/ha), longest cobs (19.6 cm), highest shelling (75.19%), and 1000-grain weight (356.68 g). Control recorded lowest yields. Split application improved nutrient absorption and extended grain-filling period.
280	2531	Madan Kumar Ojha	FOA, Chitwan	संरक्षित संरचनाभित्र गोलभेंडा खेती प्रविधि	Impact of Trichoderma and Biochar on Grafted and Non-Grafted Tomato Plants Under Reduced Nitrogen Condition in Bhaktapur, Nepal	IMPACT OF TRICHODERMA AND BIOCHAR ON GRAFTED AND NON-GRAFTED TOMATO PLANTS UNDER REDUCED NITROGEN CONDITION IN BHAKTAPUR, NEPAL shows Non-grafted plants showed 41% higher yield per plant than grafted. Trichoderma + Biochar with 50% urea significantly improved plant height, stem diameter, fruits per plant, and yield. Fruit firmness positively associated with grafting. Combined amendments enhanced growth and reduced chemical fertilizer dependency.
281	2532	Mamata Bhandari	FOA, Chitwan	चैते धान खेती प्रविधि	Farmer's Perception on Modifying Cropping Cycle of Spring Rice Cultivation in Saptari District, Nepal	FARMERS PERCEPTION ON MODIFYING CROPPING CYCLE OF SPRING RICE CULTIVATION IN SAPTARI DISTRICT, NEPAL shows Hardinath-1 achieved highest yield (4,403 kg/ha), significantly outperforming traditional varieties. Fertilizer scarcity and pest-disease problems were major constraints. 92.5% farmers received no government assistance; 68.8% unaware of subsidies. Strong farmer willingness to adopt improved practices.
282	2534	Maniram Chaudhary	FOA, Chitwan	धान बालीमा लाग्ने प्रमुख कीराहरू, रोगहरू र तिनको एकीकृत व्यवस्थापन विधि	Status of Farm Mechanization and Factor Affecting Its Adoption in Rice Production At Ratuwamai Municipality	STATUS OF FARM MECHANIZATION AND FACTOR AFFECTING ITS ADOPTION IN RICE PRODUCTION AT RATUWAMAI MUNICIPALITY shows Tillage and threshing fully mechanized (100%); transplanting fully manual (100%); fertilizer application 98% manual. Major constraints: high machinery cost, lack of training, inadequate subsidy, small landholdings. Education, farm size, extension access significantly affected adoption.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
283	2535	Manish Pandey	FOA, Chitwan	काँको खेती प्रविधि	Knowledge, Perception, and Pesticide Use Practices Among Vegetable Growers in Dhanusha, Nepal	KNOWLEDGE, PERCEPTION, AND PESTICIDE USE PRACTICES AMONG VEGETABLE GROWERS IN DHANUSHA, NEPAL shows Over 80% used chemical pesticides as primary pest control; 85% used protective equipment but storage/disposal practices were unsafe. Twenty-one insecticides and 7 fungicides identified. Most farmers relied on retailers for technical advice. 88% perceived pesticides as harmful; 80% supported bans with alternatives.
284	2536	Manisha Subedi	FOA, Chitwan	मोरिपालन सम्बन्धी प्याकिज अफ प्रक्टिस	Prevalent Honey Bee Pests and Their Management Practices At Baglung, Nepal	PREVALENT HONEY BEE PESTS AND THEIR MANAGEMENT PRACTICES AT BAGLUNG, NEPAL shows Most problematic invertebrate: Hornet (index 0.95); vertebrate: Marten (index 0.94). Average colony loss: 5.21 colonies per beekeeper due to pests. Hornet, ant, wax moth, and marten were most damaging. Traditional management practices dominated; training and modern methods needed.
285	2539	Namuna Sharma	FOA, Chitwan	रामतोरियाको/भेन्डीको उन्नतखेती प्रविधि	Effect of Intercropping Different Leafy Vegetables on Growth Parameters and Yield on Okra in Bara District of Nepal	EFFECT OF INTERCROPPING DIFFERENT LEAFY VEGETABLES ON GROWTH PARAMETERS AND YIELD ON OKRA IN BARA DISTRICT OF NEPAL shows Okra + spinach achieved highest Okra Equivalent Yield and B:C ratio. Okra + coriander also performed well. Total yield and fruit parameters did not differ significantly across treatments. Sole cropping showed better vegetative growth but intercropping improved land utilization efficiency and profitability.
286	2540	Nikesh Sharma	FOA, Chitwan	टमाटरमा लाग्ने प्रमुख रोगहरू र तिनको व्यवस्थापन	Effect of Different Packaging Materials and Storage Condition in Shelf Life of Tomato	EFFECT OF DIFFERENT PACKAGING MATERIALS AND STORAGE CONDITION IN SHELF LIFE OF TOMATO shows Modified Atmosphere Packaging (MAP) under zero energy storage (ZES) achieved lowest weight loss, highest firmness, and delayed ripening (slower TSS and pH increase). Control showed fastest deterioration. MAP + ZES combination proved most effective for extending shelf life and maintaining quality.
287	2541	Niraj Mahato	FOA, Chitwan	तनेबोडीमा लाग्ने मुख्य कीरा र रोगहरूको पहिचान र व्यवस्थापन	Evaluation of Bio-Control Agents and Plant Extracts As An Alternative to Synthetic Pesticide on Growth, Yield and Pest Management of Yard-Long Bean	EVALUATION OF BIO-CONTROL AGENTS AND PLANT EXTRACTS AS AN ALTERNATIVE TO SYNTHETIC PESTICIDE ON GROWTH, YIELD AND PEST MANAGEMENT OF YARD-LONG BEAN shows Late stage branching, flea beetle damage, and anthracnose disease index showed significant treatment effects. Most other parameters showed non-significant differences. Sarlahi fane variety used. Treatments included garlic, neem, ginger, turmeric, Trichoderma, Pseudomonas, and synthetic pesticide.
288	2542	Nripa Gautam	FOA, Chitwan	सुन्तलाबाट फलफूलको नर्सरी तथा कलमी बिरुवा उत्पादन प्रविधि	Study on Status and Production Economics of Mandarin Nurseries in Citrus Zones of Gandaki Province, Nepal	STUDY ON STATUS AND PRODUCTION ECONOMICS OF MANDARIN NURSERIES IN CITRUS ZONES OF GANDAKI PROVINCE, NEPAL shows Benefit-cost ratio was 2.34 with net profit NRs. 25.95 million over three-year cycle. Major constraints: diseases/insects (index 0.84), lack of quality propagating material (0.76). Constant returns to scale (1.007); compost cost most significant income driver. Male-dominated sector.
289	2543	Padam Bhusal	FOA, Chitwan	टी.पी.एस. (आलुबियाँ) बाट आलुबाली खेती प्रविधि	Economic Analysis of Potato Production and Marketing in Jumla District of Nepal	ECONOMIC ANALYSIS OF POTATO PRODUCTION AND MARKETING IN JUMLA DISTRICT OF NEPAL shows Average potato productivity was 937 kg/ropani with B:C ratio of 1.64. Seed cost and farmyard manure strongly influenced yield. Major constraints: lack of quality seed, pest/disease attacks, poor technical knowledge, price fluctuation. Late blight most prevalent disease. Collecting agents primary market intermediaries.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
290	2544	Pankaj Kumar Yadav	FOA, Chitwan	आँप खेती प्रविधि	Assessment of Post-Harvest Management Practices of Mango Adopted in Saptari District of Nepal	ASSESSMENT OF POST-HARVEST MANAGEMENT PRACTICES OF MANGO ADOPTED IN SAPTARI DISTRICT OF NEPAL shows Average mango productivity 4.28 t/ha. Adoption rates: cushioning (66.7%), precooling (56.7%), sorting (55%), plastic crates (55%), washing (8.3%). Storage most problematic stage (81.7%). Group membership significantly correlated with adoption of practices. Constraints: inadequate storage, lack of technical knowledge.
291	2545	Pawan Puri	FOA, Chitwan	अदुवाबालीमा लाग्ने रोगकीरा र तिनको व्यवस्थापन	Efficacy Evaluation of Different Bio-Agents, Botanicals and Chemicals Against The Pathogen Isolated from The Ginger Rhizome Rot Field in Sindhuli	Efficacy evaluation of different bio-agents, botanicals and chemicals against the Pathogen isolated from the Ginger Rhizome rot field in Sindhuli shows Fusarium rhizome rot causes up to 75% yield loss. Study evaluates biological (Trichoderma, Pseudomonas), botanical (garlic, asuro), and chemical (Carbendazim, Copper Oxichloride) treatments, in vitro and pot experiments under CRD design will assess germination, disease incidence, and yield to identify effective, eco-friendly management options.
292	2547	Prabhin Bagale	FOA, Chitwan	मकै खेती प्रविधि	Impact Assessment of Major Insect Pests on Maize Yield and Their Subsequent Management Practices in Rukum West, Nepal	A field survey in Rukum West, Nepal, assessed maize yield loss and pest management. Major pests were cutworm (index 0.86), fall armyworm, and storage pests. Yield loss averaged 28.73% in local varieties (50% max) and 24.24% in OPVs. Farmers practiced cultural controls; only 39.89% used biological methods. Severe infestation limits yield to 1.57 Mt/ha.
293	2548	Prabina Parajuli	FOA, Chitwan	मोरी चरन र यसको व्यवस्थापन	Evaluating The Role of Quality Queen Bee Production Training in Increasing Beekeeper's Sustainable Practices and Yield	A study on queen bee production training in Nepal found 93.9% of trained beekeepers adopted queen rearing, primarily using grafting (80%). Mean honey yield increased post-training. All participants (100%) found training beneficial, with 95% affirming balanced theory-practice. Most beekeepers (83.3%) consistently succeeded in queen production, enhancing productivity and self-reliance.
294	2550	Pragig Bharati	FOA, Chitwan	आँप खेती प्रविधि	Evaluating Adoption and Impact of Intercropping in Mango Cultivation in Siraha District, Nepal	A study in Siraha District, Nepal, found 38% of mango growers practice intercropping. Trained farmers were 18.83 times more likely to adopt it. The benefit-cost ratio was significantly higher for adopters (2.47) than non-adopters (2.23). The partial land equivalent ratio (1.0327) indicated marginally higher productivity with intercropping.
295	2551	Prajwal Dahal	FOA, Chitwan	आलुको जोताहा कीराको एकीकृत व्यवस्थापन	Bioassay on The Efficacy of Different Locally Available Treatments Against Potato Tuber Moth (Phthorimaea Operculella)	A laboratory study on potato tuber moth found chlorpyrifos caused 93.3% larval mortality. Among botanicals, Ageratina adenophora (46.7%) and Justicia adhatoda (33.3%) were most effective. Beta regression showed treatment type significantly influenced mortality (chlorpyrifos estimate = 3.15, p < 0.001). Botanicals offer eco-friendly alternatives for integrated pest management.
296	2552	Prakruti Bhattarai	FOA, Chitwan	केरा खेतीका लागि असल कृषि अभ्यास	Effect of Different Growth Media on Secondary Hardening of Banana (Musa Paradisiaca Cv. Grand Naini 9) Tissue Culture Saplings in Greenhouse Condition At Chitwan, Nepal	A study on banana saplings found vermicompost+soil (1:1), peatmoss+soil (1:1), and control media promoted highest growth. Significant variations were observed from 15 days after transplanting. Vermicompost+soil consistently enhanced vegetative growth and chlorophyll content, while FYM+soil (1:1) recorded lowest values, highlighting the importance of media selection.
297	2553	Prakruti Ranabhat	FOA, Chitwan	ऊनी स्याउ कीरा व्यवस्थापन	Assessment of Soil Nutrient Status in Apple Malus Domestica Cultivated Orchards Located At Different Altitudes in Manang District, Nepal	A study in Manang, Nepal, found altitude significantly affected apple orchard soil pH (increased from 7.37 to 7.9), phosphorus, and potassium. Phosphorus declined from 47.74 kg/ha (2600–2800 masl) to 19.51 kg/ha (3401–3600 masl); potassium declined similarly. Depth (0–45 cm) showed higher nitrogen (0.23%), organic matter (4.55%), and potassium.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
298	2554	Prasansha Dhakal	FOA, Chitwan	रामतीरीयाको/भेन्डीको उन्नत खेती प्रविधि	Growth and Yield of Okra (<i>Abelmoschus Esculentus</i> L.) Cv. Arka Anamika in Response to Organic and Inorganic Mulching in Chitwan, Nepal	A field study in Chitwan, Nepal, found silver-on-black plastic mulch produced the highest okra yield (25.10 t/ha), compared to 17.59 t/ha in control. It also achieved maximum plant height, stem girth, leaves, and branches. Silver-on-black plastic mulch was most effective for vegetative growth and yield enhancement.
299	2555	Prashuma Khanal	FOA, Chitwan	स्याउको बिरुवा प्रसारण विधि	Farmer's Cultivar Preference and Key Challenges of Apple (<i>Malus Domestica</i>) Cultivation At Mustang, Nepal	A study in Mustang, Nepal, found Red Delicious was the most preferred apple cultivar, driven by high yield and market demand. Powdery mildew ranked as the most damaging disease, while apple woolly aphid was the top insect pest. Disease and pest infestation were identified as the most destructive problem faced by growers.
300	2556	Prathana Silwal	FOA, Chitwan	चिले भिण्डी खेती प्रविधि	Impact of Integrated Use of Organic Fertilizer and Micronutrients on Growth and Yield of Okra (<i>Abelmoschus Esculentus</i> L. Var Arka Anamika) in Nuwakot, Nepal	A study in Nuwakot, Nepal, evaluated organic fertilizers with micronutrients on okra. Poultry manure + micronutrients (T3) produced the tallest plants (66.26 cm at 60 days) and highest pod numbers, while vermicompost + micronutrients (T5) gave the highest early yield (16.25 kg/ha at 45 days). Most growth parameters showed non-significant differences among treatments.
301	2557	Prerana Sharma	FOA, Chitwan	काँक्रो खेती प्रविधि	Evaluation of Cucumber Varieties for Morphological, Yield Attributes and Yield At Kapilvastu, Nepal	A field study in Kapilvastu, Nepal, tested seven cucumber varieties. NS 404 achieved the highest yield (33.91 Mt/ha), with 12.25 fruits per plant. Bhaktapur Local produced the longest (25.28 cm) and heaviest fruits (332.13 g). NS 404 outperformed all varieties, making it the most suitable for local cultivation.
302	2558	Prinsha Neupane	FOA, Chitwan	स्याउमा गवारो किरा र यसको व्यवस्थापन	Morphological and Phenological Characterization of Five Apple (<i>Malus Domestica</i> Borkh.) Cultivars in A High-Density Planting System in Solukhumbu, Nepal.	A study in Solukhumbu, Nepal, characterized five apple cultivars. Stark Spur Gold showed earliest bud break (19.2 days after reference date). Fuji reached full bloom earliest (50.15 DARD), while Golden Delicious was latest (57.95 DARD). Significant phenological variations were observed among cultivars in high-density planting.
303	2559	Puja Subedi	FOA, Chitwan	बदाममा लाने मुख्य किरा र रोगहरू	Performance Study of Different Varieties of Potatoes (<i>Solanum Tuberosum</i>) in Mustang Condition.	A study in Mustang, Nepal, evaluated four potato varieties. Janakdev produced the highest tuber yield (2.02 t/ha) and marketable tubers (8.84 per plant). Mustang Local showed highest emergence (89.16%) and plant height (37.88 cm). Purple Potato performed poorly across most traits, indicating limited adaptability to high-altitude conditions.
304	2560	Rabina Silwal	FOA, Chitwan	मकै खेती सम्बन्धी सरल जानकारीहरू	Effects of Different Organic and Inorganic Nutrient Management Practices on Growth, Yield and Soilfertility Status of Spring Maize At Dang, Nepal	A study in Dang, Nepal, found that integrated nutrient application produced the highest maize yield (11.83 Mt/ha) using poultry manure + vermicompost + mustard oil cake + synthetic fertilizer. This treatment also achieved shortest tasseling (64.3 days), silking (66.3 days), and highest cobs per plant (1.51). Sole inorganic fertilizer yielded lower results.
305	2562	Rajan B.K.	FOA, Chitwan	गहुँ उत्पादनमा झेत उपयोग दक्षता	Resource Use Efficiency of Wheat (<i>Triticum Aestivum</i> L.) Production in Nawalparasi West District, Nepal	A study in Nawalparasi West, Nepal, assessed wheat production efficiency. The benefit-cost ratio was 1.07, indicating marginal profitability. Cobb-Douglas analysis revealed tillage significantly impacts yield but is underutilized. Inefficiencies were noted in seed, fertilizer, irrigation, and labor use. Key challenges included high input costs and limited access to quality inputs.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
306	2563	Ram Dulal Kushwaha	FOA, Chitwan	सिद्दस प्रिनिड	Farmer's Awareness, Knowledge and on-Farm Management Strategies on Mandarin (Citrus Reticulata Blanco) Disease in Gorkha, Nepal	A survey in Gorkha, Nepal, found 79.9% of mandarin farmers received trainings, with average 11.88 years experience. Training and seminars were the primary information source (52.7%). Dieback and citrus greening were major diseases. Farmers practiced Bordeaux mixture (79.9%) and pruning (81.1%). Knowledge gaps in disease identification and preventive measures persist despite moderate awareness.
307	2564	Rasmi Thokar	FOA, Chitwan	धान खेतीबारे आशयभूल जानकारी	Effect of Different Methods of Zinc Application on Growth Parameters and Yield Attributes of Spring Rice (Oryza Sativa L. Var. Kanchan) in Gorkha, Nepal	A study in Gorkha, Nepal, found combined zinc application (soil before transplanting + foliar spray at 30 days after transplanting) produced highest spring rice yield. This treatment achieved greatest tillers, effective tillers, grains per panicle, thousand grain weight, and net return, outperforming sole soil or foliar application methods.
308	2565	Reetu Pokhrel	FOA, Chitwan	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Evaluating Different Dose of Trichoderma Enriched Vermicompost in Controlling Fusarium Wilt Disease on Tomato Seedlings	A pot study on tomato found vermicompost (5 g + Trichoderma (45 g) produced highest plant height (101.46 cm) and leaves (82.20). The uninoculated control gave highest yield (139.6 g/plant), followed by vermicompost (5 g) + Trichoderma (15 g) (83.06 g/plant). Trichoderma-enriched vermicompost showed potential for Fusarium wilt suppression.
309	2566	Reju Khaadka	FOA, Chitwan	केयोको टिस्यु कल्चर प्रबर्द्धन प्रविधि - प्याकेज अफ प्रक्टिस	Sustainability and Profitability Analysis of Intercropping in Banana Based Farming System With Integrating Different Intercrops	A study in West Nawalparasi, Nepal, found banana intercropping increased profitability. Mean benefit-cost ratio was higher in intercropping (1.86) than monocropping (1.80), with net profit Rs. 27,923.62/katha vs. Rs. 23,384.10/katha. Turmeric intercropping was most profitable (B:C = 1.92). Turmeric was farmers' most preferred intercrop.
310	2568	Rohit Raj Bhatt	FOA, Chitwan	टी.पी.एस. (आलुबियाँ) बाट आलुबाली खेती प्रविधि	Effect of Mulching Materials on Yield and Yield Attributes of Potato (Solanum Tuberosum) At Bhaktapur, Nepal	A field study in Bhaktapur, Nepal, found black plastic mulch produced the highest potato yield (3.12 kg/m ²) and tuber yield per plant (561.41 g). Silver plastic mulch followed, while control (no mulch) yielded lowest. Black plastic mulch significantly improved plant height, stems per hill, and leaf count compared to other treatments.
311	2570	Sabina Bohara	FOA, Chitwan	कामती खेती प्रविधि	Assessing The Effect of Integrated Nutrient Management on Growth and Yield of Okra (Abelmoschus Esculentus)	A study in Makawanpur, Nepal, found 100% RDF produced tallest okra plants, while 50% RDF + 50% N through poultry manure achieved highest yield, pods per plant, and fruit diameter. The treatment 50% RDF + 50% N through vermicompost gave longest fruits, and 50% RDF + 50% N through FYM resulted in earliest flowering.
312	2571	Sabina Sharma Poudel	FOA, Chitwan	व्यवसायिक हाइब्रिड मर्के खेती प्रविधि	Assessment on Status of Fall Armyworm (Spodoptera Frugiperda) and Farmer's Intervention for Its Management in Nilkantha Municipality, Dhading, Nepal	A survey in Dhading, Nepal, found Fall Armyworm (FAW) is the major maize pest causing significant yield loss. Most farmers were aware of FAW. Chemical pesticides were the most used management method despite negative effects, while physical methods were least practiced despite being cost-effective. Some farmers adopted integrated pest management practices.
313	2572	Sadikshya Bista	FOA, Chitwan	सुपनिल (काउली) खेती प्रविधि	Effect of Different Doses of Vermicompost on Growth and Yield of Cauliflower in Palung, Makwanpur	A study in Makwanpur, Nepal, found vermicompost at 20 t/ha produced highest cauliflower yield (35 t/ha) and net profit (NPR 1,005,000/ha). Strong positive correlations existed between yield and growth parameters (r = 0.89–0.97). Vermicompost between 15–20 t/ha was optimal for growth, yield, soil health, and pest resistance.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
314	2573	Sadikshya Chhetri	FOA, Chitwan	केरा खेती प्रविधि	Effects of Growth Media on Hardening of in Vitro Cultured Grand Nain Banana Plantlets At Gulariya, Bardiya	A study in Bardiya, Nepal, found soil + sand + farmyard manure (1:1:2) was most effective for hardening Grand Nain banana plantlets, achieving 100% survival, maximum leaves (5.00), and root length (20.03 cm). Soil + vermicompost (1:1) produced maximum pseudostem girth (5.14 cm). This medium combination is recommended for successful acclimatization.
315	2574	Safal Dhakal	FOA, Chitwan	सुन्तलाजात फलफूलको खेती प्रविधि तथा व्यवस्थापन	Major Pests and Diseases of Mandarin (Citrus Reticulata Blanco) and Their Management Practices in Panchthar District, Nepal	A survey in Panchthar, Nepal, found fruit fly (rank 1, 2.67) and root rot (rank 1, 2.38) as major mandarin pests and diseases. Most farmers (62%) linked increased incidence to climate change. A stark gender disparity existed: 75% of men managed pests, while 95% of women had no training access.
316	2575	Sailendra Kadel	FOA, Chitwan	मकैमा लाग्ने अमेरिकन फौजी केरा (परिचय र व्यवस्थापन)	Drought Screening and Characterization of Maize Genotypes Using Polyethylene Glycol 6000	A study evaluated 30 maize genotypes for drought tolerance. Polyethylene Glycol (20%) severely reduced Promptness Index from 5.99 to 3.61. Genotypes G1 (NGRC04601), G21 (Rampur#22), G22 (Rampur#25), and G28 (Rampur Composite) were identified as most drought-tolerant based on high seedling vigor, canopy temperature depression, and stable relative water content.
317	2576	Saksham Kafle	FOA, Chitwan	कफी खेती प्रविधि	An Economic Analysis of Coffee Production in Gulmi District, Nepal	A study of 24 smallholder coffee farmers in Nepal's hills found coffee cultivation highly profitable, with a benefit-cost ratio of 1.73 and net income of NRs. 263,000 per hectare over 15 years. Major challenges included irrigation scarcity (58.3% of farmers), pests (white borer, rust), and market dominance by middlemen (87.5%). Although 83% were cooperative members, marketing support remained inadequate.
318	2578	Sanjita Bishwakarma	FOA, Chitwan	आलु भाडारण प्रविधि	Effect of Foliar Application of Zinc and Boron on Growth and Yield of Potato (Solanum Tuberosum L.) At Potato Zone Sankhu, Kathmandu, Nepal	A study in Kathmandu, Nepal, found foliar application of zinc (0.2%) + boron (0.1%) produced the highest potato yield (26.46 t/ha) compared to control (18.82 t/ha). This treatment also achieved the highest number of medium tubers (4.20) and marketable tubers (3.96) per plant, demonstrating synergistic benefits of combined micronutrient application.
319	2579	Santosh Sapkota	FOA, Chitwan	स्याउ खेती प्रविधि	Economics of Production and Marketing of Apple At Simikot Rural Municipality, Humla District, Nepal	A study in Humla, Nepal, found apple production economically viable with a benefit-cost ratio of 2.14, net present value of NRs. 188,950.13, and internal rate of return of 15.06%. Average apple orchard area was 0.2178 hectares per household. Major constraints were inadequate irrigation and limited transportation. Hedging practices were used by 85.1% of farmers.
320	1852	Saphal Sharma	FOA, Chitwan	केरा खेती प्रविधि	Impact of De-Naveling and Bunch Feeding on Yield Parameter of Banana Cv. Grand Naine in Golaghat Chitwan	Bunch feeding with 500 gm cow dung + 10 gm urea + 20 gm SOP + 17 mg GA3 improved the yield and yield parameter of banana variety G9. G9 banana variety produced the best results, with maximum finger length (24.06 cm), bunch weight (33.2 kg), bunch length (122.02 cm), and finger weight (167 g) compared to other bunch feeding treatments including the control.
321	2580	Satish Pandey	FOA, Chitwan	भिन्डी खेती प्रविधि	Response of Plant Growth Regulators and Pruning on Growth, Flowering, and Yield Attributes of Okra (Abelmoschus Esculentus L. Moench)	A study in Dang, Nepal, found GA ₃ 100 ppm produced tallest okra plants (98.33 cm) and earliest flowering (44 days after sowing). NAA 100 ppm achieved highest yield (4.48 t/ha) and pod length (11.52 cm). Apical pruning increased branches (3.53), pods (20.25), and yield (4.05 t/ha) compared to no pruning.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
322	2582	Shishir Pant	FOA, Chitwan	आलुमा लाग्ने रोग-कीरा र तिनको व्यवस्थापन	Effect of Different Plant Extracts on The Sprouting and Storability of Potato in Panchthar District, Nepal	A study in Panchthar, Nepal, tested natural treatments for potato storage. At 60 days, <i>Acorus calamus</i> powder showed lowest weight loss (1.31%) and damage score (1.39). Spearmint oil achieved lowest sprouting (77.78%) and fewest sprouts per tuber (1.83). Both treatments are effective natural alternatives for extending storage life.
323	2583	Shraddha Adhikari	FOA, Chitwan	काँक्रो खेती प्रविधि	Economics of Production and Marketing of Cucumber Seeds in Parbat District	A study in Parbat, Nepal, found cucumber seed production profitable with a benefit-cost ratio of 2.3 and average productivity of 7.18 kg per ropani. Labor constituted 32.3% of production costs. Farmers received only 30% of the consumer price, indicating marketing inefficiencies. Major constraints included pests, labor shortage, and price fluctuations.
324	2585	Shristi Pokhrel	FOA, Chitwan	भिन्डीको उन्नतखेती प्रविधि	Response of Integrated Nutrient Management on Growth and Yield Attributes of Okra (<i>Abelmoschus Esculentus</i> . L) in Nawalparasi East District	A study in Nawalparasi East, Nepal, found 50% RDF + 50% N through poultry manure produced the highest okra yield (20.24 mt/ha), followed by vermicompost treatment (17.56 mt/ha). Vermicompost treatment also achieved greatest plant height (121.74 cm) and earliest flowering (40 days). All treatments showed significant variations in growth and yield parameters.
325	2586	Shubham Dutta	FOA, Chitwan	सुन्तलाजात फलफूलमा लाग्ने मुख्य कीरा, रोग, परजीवि र तिनको व्यवस्थापन	Assessment of Management Practices of Citrus Decline At Farmers Level in Salyan, Nepal	A survey in Salyan, Nepal, found pest and disease were major causes of citrus decline. Pink disease and scale insect were predominant. All farmers practiced physical and chemical management, 92.5% cultural, and 78.5% biological methods. Intense nutritional management was most effective for rejuvenating old trees. Extended drought and faulty cultivation practices contributed to decline.
326	2607	Shweta Dhakal	FOA, Chitwan	आलुवियाँ प्रयोग गरी आलु खेती गर्ने प्रविधि	Pre-Sowing Treatments for True Potato Seed: Comparative Evaluation of Gibberellic Acid and Potassium Nitrate	GA ₃ (2000 ppm) and KNO ₃ (0.6%) were most effective, significantly improving germination percentage, speed, uniformity, and seedling vigor (root and shoot length).
327	2587	Simana Panta	FOA, Chitwan	भिण्डी खेती प्रविधि	Effect of Mulching and Spacing in Growth and Yield of Okra (<i>Abelmoschus Esculentus</i>) Cv. Venus in Nawalpur East, Nepal	A study in Nawalpur East, Nepal, evaluated mulching and spacing on okra (var. Venus). Black plastic mulch with 50 cm x 20 cm spacing produced highest plant height, stem diameter, and fruit yield. Black plastic significantly outperformed rice straw, lentil straw, and control, with closer spacing enhancing productivity. Economic analysis favored black plastic mulch.
328	2588	Smriti Subedi	FOA, Chitwan	स्याउमा लाग्ने प्रमुख हानिकारक रोग र कीराहरू र तिनको व्यवस्थापन	Comparative Study on Phenological Growth Stages of Three Apple (<i>Malus Spp.</i>) Cultivars in Manang District, Nepal	A study in Manang, Nepal, compared phenological stages of three apple cultivars. Significant differences were observed in inflorescence emergence. Gala showed earliest bud swelling (stage 52) at 9.75 days after reference date, while Fuji and Golden Delicious followed. Golden Delicious consistently exhibited delayed phenological development across most growth stages.
329	2590	Soni Rana Magar	FOA, Chitwan	सुन्तलाजात फलफूलका मुख्य कीराहरू	Assessment of Insect Pests in Mandarin (<i>Citrus Reticulata Blanco</i>) and Management Practices Adopted in Jajarkot District, Nepal	A study in Jajarkot, Nepal, identified green stink bug (rank 1), fruit fly (rank 2), and citrus stem borer (rank 3) as major mandarin pests, causing 25–50% damage. Most farmers lacked awareness of integrated pest management and natural enemies. Cultural practices were most adopted. Major constraints included irrigation scarcity, insect severity, and limited training access.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
330	2591	Sonika Kafle	FOA, Chitwan	अनुवाको गुणस्तरीय बीउको विशेषताहरू	Preference of Planting Material Attribute Among Ginger Growers in Malneta, Salyan, Nepal	A study in Salyan, Nepal, surveyed 101 ginger farmers. Most (82.18%) used own saved rhizomes. Boshie (local variety) was exclusively cultivated. Major diseases: leaf spot (index 0.758), rhizome rot (0.687). Farmers preferred size, weight, and disease-free rhizomes. Availability (0.835) and personal experience (0.685) influenced choice. Only 32.67% practiced seed treatment. Rhizome rot caused <30% yield loss for 60% farmers.
331	2592	Srishti Bhattarai	FOA, Chitwan	गोलभैँडा उत्पादनका अभ्यासहरू	Economic Analysis of Tomato Farming in Plastic Tunnel At Parbat District, Nepal	A study in Parbat, Nepal, found plastic tunnel tomato farming profitable with a benefit-cost ratio of 1.40 (without subsidy) and 2.02 (with subsidy). Average yield was 4270.10 kg/ropani (8.39 kg/m ²), selling at NRs. 51.95/kg. Five-year analysis showed BCR of 2.99, IRR of 26%, and NPV of NRs. 120,196. Major challenges included pests (leaf miner, late blight) and price fluctuation.
332	2593	Srishti Khatri Chhetri	FOA, Chitwan	सुन्तला बगैँचा व्यवस्थापन प्रविधि	Farmers' Knowledge and Their Management Practices on Major Insect Pests and Diseases of Mandarin (Citrus Reticulata Blanco.) in Palpa, Nepal	A study in Palpa, Nepal, surveyed 94 mandarin growers. Major pests: leaf miner, psylla, green stink bug; major diseases: greening, sooty mould. Chemical control was used by 77.65% of farmers, while 89.4% lacked knowledge of natural enemies. Key constraints included irrigation shortage and pest severity, highlighting the need for integrated pest management training.
333	2594	Subash Timsina	FOA, Chitwan	व्यवसायिक केरा खेती प्रविधि	Effect of Different Media on Secondary Hardening of Banana Tissue Culture Plants At Banana Zone Bara, Nepal	A study in Bara, Nepal, evaluated growing media for secondary hardening of banana plantlets. Soil + cocopeat + vermicompost (2:1:1) produced superior growth across all parameters, outperforming soil-only control. This combination enhanced moisture retention and nutrient availability, providing a cost-effective recommendation for commercial nurseries.
334	2595	Sudarsan Panta	FOA, Chitwan	सिमी खेती प्रविधि	Economic Analysis of Improved French Bean Varieties Among Farmers in Kalikot District (Tilagufa Municipality), Nepal	A study in Kalikot, Nepal, found improved French bean cultivation profitable with a benefit-cost ratio of 1.45, average productivity of 90.55 kg per ropani, and gross return of NRs. 19,921 per ropani. Irrigated and owned land significantly influenced production. Major constraints included fertilizer restrictions, inadequate irrigation, and pest infestations (anthracnose, rust, leaf miner, pod borer).
335	2597	Sujata Khanal	FOA, Chitwan	आलुको पुतली व्यवस्थापन प्रविधि	Role of Different Plant Extracts in Suppressing Sprouting and Improving Storability of Potato (Solanum Tuberosum) in Nuwakot District, Nepal	A study in Nuwakot, Nepal, tested natural compounds for potato sprout inhibition. Curcuma longa (turmeric) was most effective, showing lowest weight loss (5.83%), shortest sprout length (6.19 cm), fewest sprouts (1.68), lowest damage score (1.12), and minimal sprout mass (0.441 g), outperforming control and other treatments.
336	2598	Sulav Banstola	FOA, Chitwan	आलुको पुतली नियन्त्रण उपाय	Temporal Variation in The Diversity of Insect Pollinators in The Forest Ecosystem of Rukum-Kot, East Rukum, Nepal	A study in Rukum East, Nepal, recorded 2,716 insect pollinators (23 species, 4 orders) in Rhododendron forest. Lepidoptera was most species-rich; Hymenoptera (primarily Apis cerana) dominated in abundance. Pollinator diversity was highest in afternoon (q0=19; q1=15.82; q2=13.48), with significant diurnal variation. Rhododendron forests serve as critical seasonal pollinator habitats.
337	2599	Suman K.C.	FOA, Chitwan	काँक्रो खेती प्रविधि	Performance of Different Varieties of Potato Cucumber (Cucumis Sativus) in Different Mulching Practices in Nawalparasi West District, Nepal	A study in Nawalparasi, Nepal, found plastic mulch produced highest cucumber yield (43.16 t/ha), with superior plant height (128.04 cm), leaves (33.51), branches (4.68), and flowers. Variety NS-404 achieved best germination (94.52%). Plastic mulch significantly outperformed mustard straw and control across most growth and yield parameters, making it a recommended sustainable practice.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
338	2600	Sumiksha Shrestha	FOA, Chitwan	गोलभेंडाको पात खन्ने कीरा (Tuta absoluta)	Effect of Organic and Inorganic Source of Fertilizers on Growth and Yield Parameter of Hybrid Tomato in Dolakha, Nepal	A study in Dolakha, Nepal, found FYM + NPK produced highest tomato yield (2.93 kg/plot), followed by FYM + vermicompost (2.61 kg/plot). This treatment also achieved greatest plant height, leaves, flower clusters, and fruits per cluster. Control (no fertilizer) yielded lowest (1.36 kg/plot), demonstrating the critical role of integrated nutrient management.
339	2601	Sumitra Ranabhat	FOA, Chitwan	बुँड आरु : नेपालको सोलुखुम्बा आरु खेतिको पारम्परिक विधि	Effect of Foliar Spray of Zinc on Growth and Yield of Potato (Solanum Tuberosum L.) in Solukhumbu, Nepal	A study in Solukhumbu, Nepal, found two foliar applications of zinc @ 200 ppm at 65 and 85 days after sowing produced highest potato yield (25.72 t/ha), with maximum plant height (78.16 cm), leaves (59.76), canopy (78.09 cm), tubers per plant (7.90), and tuber diameter (4.30 cm). Zinc application significantly improved growth and yield parameters.
340	2602	Sunil Kafle	FOA, Chitwan	धान खेती प्रविधि	Effect of Different Spacing Practices on Yield, Yield Attributes and Economics of Hardimath Hybrid-1 in Kapilvastu, Nepal.	A study in Kapilvastu, Nepal, found 20 cm x 20 cm spacing produced highest spring rice yield (8.13 t/ha) and benefit-cost ratio (2.30). Wider spacings (25x25 cm, 30x30 cm) improved individual plant performance but reduced overall yield. Closest spacing (15x15 cm) incurred highest production costs, demonstrating optimal balance at 20x20 cm.
341	2604	Susan Yadav	FOA, Chitwan	भिन्डी (रामतोरिया) खेती प्रविधि	Evaluation of Different Types of Bio-Pesticides for The Management of Okra Jassid	Tobacco extract was most effective in reducing jassid populations. Neem oil, garlic, and eucalyptus showed varying effectiveness, offering eco-friendly alternatives for pest management.
342	2605	Susma Panta	FOA, Chitwan	अलैंची खेती प्रविधि	Feasibility Study on Product Diversification of Large Cardamom	Farmers showed strong interest but lacked knowledge and infrastructure for processing. Consumers preferred value-added products like oil and tea, indicating promising but underdeveloped market potential.
343	2606	Susrat Balchhaudi	FOA, Chitwan	व्यवसायिक मकै खेती प्रविधि	Effect of Different Doses of Agricultural Lime Application on Soil Acidity, Soil Organic Matter and Yield of Spring Maize	Full recommended lime dose (2.72 t/ha) gave highest grain yield (6.46 t/ha) and thousand-grain weight. Lime application significantly improved soil pH.
344	2608	Swikriti Giri	FOA, Chitwan	प्याकेज अफ फ्रक्टिस (गोलभेंडामा लाग्ने पात खन्ने कीराको व्यवस्थापन)	Effect of Foliar Application of Boron and Zinc on Growth and Yield of Tomato Under Protected Horticulture	Zinc (0.5%) gave highest yield, fruit number, and flower clusters. Combined treatment (Boron 0.25% + Zinc 0.5%) was best for plant height and leaf number. Higher concentrations reduced growth.
345	2609	Trishna Parajuli	FOA, Chitwan	तिले बरेला खेती प्रविधि	Effect of Different Organic and Inorganic Nutrient Sources on Growth and Yield of Bitter Gourd	Document is a research proposal; results and key findings not available in the provided text.
346	2612	Yubaraj Timilsina	FOA, Chitwan	मौरीपालामा कृत्रिम आहारा र त्यसको व्यवस्थापन	Opportunities and Constraints Related to The Production and Marketing of Honey in Lamjung, Nepal	Major constraints: predators/pests and absconding for production; competition from imported honey and middlemen for marketing. Beekeeping experience and colony number positively influenced income.
347	3082	Abhijit Kumar Rajak	Gorkha Polytechnic College, Banke	स्याउ खेती प्रविधि र स्याउमा लाग्ने कीराहरू	Effectiveness of Agricultural Subsidy Among Potato Farmers After Establishment of Agriculture Knowledge Center in Gorkha District of Nepal	Post-subsidy, potato productivity increased from 9 to 11 t/ha and annual farmer income from NPR 120,000 to NPR 150,000. Input costs decreased, and adoption of improved practices rose. However, farmers face challenges like complex procedures, low grant amounts, and political influence, which hinder full program effectiveness.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
348	3085	Kamal Kathayat	Gorkha Polytechnic College, Banke	मकै वालीमा लाने कटवोर्म र यसको व्यवस्थापन	Effects of Different Organic Fertilizers on The Growth of Acid Lime (Citrus Aurantifolia (Christm.) Swingle) Seedlings At Tansen, Palpa	Mycorrhiza and vermicompost significantly enhanced the growth of acid lime seedlings, resulting in the greatest plant height and leaf number compared to other treatments. The combined application of multiple organic fertilizers did not show a synergistic effect, indicating single-source bio-amendments may be more effective for seedling vigor.
349	3087	Nirajan Oli	Gorkha Polytechnic College, Banke	कागती खेती प्रविधि	An Assessment of Significant Insect Pest of Apple and Their Management Practices Adopted By Farmers in Dolpa District, Nepal	Woolly apple aphid and apple borer are the most serious pests. Farmers predominantly rely on physical and cultural control methods. Education, awareness of research, and participation in training are significant determinants for adopting improved pest management practices like Integrated Pest Management (IPM).
350	3090	Pradeep Gautam	Gorkha Polytechnic College, Banke	आप खेती प्रविधि	Impact of Various Sources of Organic and Chemical Fertilizers on The Growth & Yield of Okra (Abelmoschus Esculentus L. Moench) in Mahottari Nepal	The combined application of 50% recommended dose of NPK with poultry manure produced the highest okra yield (6.57 t/ha) and the best benefit-cost ratio (2.17). This treatment significantly improved plant height, fruit weight, and number of fruits compared to other organic sources and the control.
351	3091	Rupesh Mahato	Gorkha Polytechnic College, Banke	भिडी/रामतोरियाको खेती प्रविधि	Assessing The Factors Limiting Use of Biopesticides to Control Fall Armyworm in Maize in Nilkantha Municipality	Only 47% of farmers use biopesticides. The main factors limiting adoption are perceived low effectiveness, lack of knowledge and training, and limited availability. Most farmers use chemical pesticides, and adoption of biopesticides is significantly influenced by extension services, training, and awareness of ongoing research.
352	3094	Srishti Pokhrel	Gorkha Polytechnic College, Banke	अलौचीमा लाने रोग-कीरा र लिनको व्यवस्थापन	Assessment of Productivity and Major Production Constraints of Mango (Mangifera Indica L.) Farming At Chapakot, Syangja	Mango cultivation area and total production have increased in the study area, but productivity fluctuates. The major production constraints are insect pests (stone weevil, fruit fly) and diseases (anthracnose), followed by limited irrigation and excessive fruit drop, highlighting a need for improved orchard management.
353	3095	Surakshya Bhatta	Gorkha Polytechnic College, Banke	अलौची खेती प्रविधि	Knowledge and Adoption of Technology in Large Cardamom (Amomum Subulatum Roxburgh) Production in Panchthar District, Nepal	Farmers show high awareness of modern technologies, but adoption varies. While most adopt practices like mulching (91.1%) and irrigation (93.3%), adoption of modern dryers remains low (43.3%) due to high costs and lack of skills. Farming experience and training significantly influence adoption levels.
354	3096	Tharka Raj Pradhan	Gorkha Polytechnic College, Banke	चैते धान खेती प्रविधि	Value Chain and Financial Analysis of Akabare Chili in Bhojpur District	Akabare chili production is profitable with a benefit-cost ratio of 2.07. The producer's share in the consumer's rupee is 66.7%, with two intermediaries involved. Major constraints include pest/disease incidence and lack of market information. The study maps the key actors and highlights the need for stronger value chain coordination.
355	3097	Usha K.C.	Gorkha Polytechnic College, Banke	अकबरे खुसानी खेती प्रविधि	The Impact of Insect Pests and Diseases on Production and Productivity of Large Cardamom (Amomum Subulatum Roxburgh) in Bhojpur, Nepal.	Drought is the major constraint, followed by diseases. Rhizome rot (57%) and leaf caterpillar (30%) are the most severe. Climate change impacts, including altered rainfall and increased temperature, are perceived as key factors driving pest and disease incidence and reducing productivity.
356	3027	Anisha Rai	Jibika Krishi Bigyan Campus, Sunsari	आलु भाडारण प्रविधि	Effect of Different Treatment on Potato Tuber Moth Under Storage Condition At Itarakhola Rural Municipality, Baglung District	Chlorpyrifos was most effective in controlling potato tuber moth, but botanical treatments like Ageratina adenophora and Allium sativum significantly reduced sprouting and weight loss, offering promising eco-friendly alternatives for storage pest management.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
357	3028	Anjali Adhikari	Jibika Krishi Bigyan Campus, Sunsari	धान खेती प्रविधि	Farmers' Knowledge, Attitude and Perception Regarding The Major Insect Pests of Rice and Their Management Status At Tanahun, Nepal	Farmers identified yellow stem borer and ear head bug as major pests, causing 15-30% yield loss. While cultural and physical methods are common, chemical pesticide use is widespread and often unsafe. Adoption of IPM is low due to lack of training.
358	3030	Apaksha Basnet	Jibika Krishi Bigyan Campus, Sunsari	अदुवामा लाने गानो कुहिले रोग व्यवस्थापन प्रविधि	Farmers Knowledge, Perception and Management of Major Diseases of Ginger At Ilam, Nepal	Farmers ranked rhizome rot as the most severe disease, causing significant income loss. Crop rotation is universal, but use of disease-free rhizomes is low. While 57% use chemical pesticides, only 8.4% use disease-free rhizomes, highlighting a gap in effective management.
359	3032	Bhimadevi Shrestha	Jibika Krishi Bigyan Campus, Sunsari	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Understanding Farmers' Perception and Adoption of Sustainable Agricultural Practices to Minimize Pesticide Use in Tomato in Sarlahi, Nepal	Farmers perceive pesticides as harmful but continue their use due to insufficient information on alternatives. While crop rotation is widely adopted, adoption of other sustainable practices is low. Farmers express willingness to change if provided with proper guidance and support.
360	3033	Bipesh Sapkota	Jibika Krishi Bigyan Campus, Sunsari	आँप खेती प्रविधि	Varietal Performance on Flowering of Mango Varieties At Dhanusha District	Significant varietal differences in flowering were observed. Krishnabhog, Amrapali, Abhyat, and Kalkatiya were identified as superior, showing favorable flowering synchronization, panicle traits, and a high proportion of hermaphroditic flowers (41-47%), indicating better fruiting potential.
361	3042	Saraswati Shrestha	Jibika Krishi Bigyan Campus, Sunsari	तेलहन बाली र तोरी खेती प्रविधि	Economic Analysis of Rapeseed Along With Its Marketing in Dang District, Nepal	Rapeseed farming in Dang is profitable with a B:C ratio of 1.40. Pest/disease infestation and high price fluctuation were the major production and marketing problems, respectively. Marketing channels are dominated by intermediaries, affecting farmers' share of the consumer price.
362	3045	Shirisha Hadkhale	Jibika Krishi Bigyan Campus, Sunsari	धान खेतीबारे आधारभूत जानकारी	Economics of Production and Marketing of Spring Rice in Parsa, Nepal	Spring rice production in Parsa is highly profitable with a B:C ratio of 2.15, outperforming the main season. Key inputs like tillage, transplanting, and weeding significantly impact returns. Major constraints include limited access to quality inputs and pest problems.
363	3048	Suraksha Neupane	Jibika Krishi Bigyan Campus, Sunsari	मकै खेती प्रविधि	Assessment of Different Seed Priming Methods on Seed Germination, Growth, and Vigor of Maize (Arun-2) in Both Laboratory and Field Conditions At Damauli, Janahun	Micronutrient and GA ₃ seed priming significantly enhanced maize germination, vigor, and early growth, achieving the highest B:C ratios (2.15 and 1.60). Organic treatments like cow urine also showed moderate benefits. These methods offer a sustainable approach to improve crop establishment.
364	3049	Sushma Kumari Yadav	Jibika Krishi Bigyan Campus, Sunsari	करैला खेती प्रविधि	Sustainable Approaches for Fruit Fly Management in Bitter Gourd: An Integrated Pest Management Strategy	The study found that the "holmol" treatment resulted in the highest bitter gourd yield (1.24 t/ha) and fruit quality, while Neem oil promoted vigorous plant growth. The control group had the highest fruit infection (5.29%) and lowest yield (0.70 t/ha), confirming the need for IPM interventions.
366	3051	Ujwal Rai	Jibika Krishi Bigyan Campus, Sunsari	चैते धान खेती प्रविधि	Evaluation of Spring Rice (Chaite Dhan) Genotypes for Growth and Yield Attributes in Belbari, Morang	Hardinath-1 was the top performer with the highest grain yield (11.02 t/ha). IRI16L1411 and IRI10L152 also showed high yield potential. Significant genetic variability was found, indicating the importance of genotype selection for maximizing spring rice productivity in the region.
367	3100	Jenisha Niroula	Purwanchal Agriculture Campus, Jhapa	आलु खेती प्रविधि	Effect of Different Concentrations of Thiourea in Breaking Dormancy and Sprouting of Potato Tubers At Manang, Nepal	The study found 3% thiourea most effective for breaking dormancy and promoting sprouting. It reduced dormancy to 15.17 days (control: 25.67 days) and emergence to 9.83 days (control: 19.83 days). Khumal Seto sprouted earlier than Manang Local, with 3% thiourea also enhancing sprout length and density.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
368	3101	Karina Magar	Purwanchal Ariculture Campus, Jhapa	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Growth and Yield of Tomato (Lycopersicon Esculentum Mill) in Response to The Effect of Different Type of Fertilizer	Chemical fertilizer (NPK) produced the highest plant height and fruit yield. However, vermicompost and farmyard manure promoted early flowering and fruiting. Organic fertilizers like poultry manure performed comparably to NPK in some parameters. The control group had the lowest yield, highlighting the importance of nutrient supplementation.
369	3102	Karuna Chaudhary	Purwanchal Ariculture Campus, Jhapa	मक्रे खेती प्रविधि	Evaluation of Growth and Yield Characteristics of Hybrid Maize Varieties in Sarlahi, Nepal	Rampur Hybrid 10 and Hero No. 1 were the highest-yielding varieties. Rampur Hybrid 10 was the tallest (242.32 cm), while RMH 1899 matured earliest. Significant variation was found among varieties for phenology and yield attributes, with grain yield showing positive correlations with cob length and diameter.
370	3104	Nita Dhungana	Purwanchal Ariculture Campus, Jhapa	कफी खेती प्रविधि	Economic Analysis of Coffee Production in Gulmi District, Nepal	Coffee production in Gulmi is profitable with a B:C ratio of 2.95, NPV of Rs 6.61,235, and IRR of 36%. Major production constraints include irrigation problems and lack of technical knowledge. Marketing is hindered by insufficient processing facilities and the presence of middlemen.
371	3105	Ouraj Basnet	Purwanchal Ariculture Campus, Jhapa	जैतुन उत्पादन प्रविधि	Challenges and Opportunities in The Production and Marketing of Olive in Bajura, Nepal	Key production challenges are irrigation scarcity, limited inputs, and disease. Major marketing issues include lack of storage and processing facilities. Most farmers grow Leccino and Cassinese varieties. The study highlights the need for government support in nurseries, processing, and economic assistance.
372	3110	Aarati Lamichhane	Ramnagar TMC, NP(BSP)	काँक्रा उत्पादन प्रविधि	Effects of Mycorrhiza and Trichoderma on Seed Germination and Seedling Growth and Development in Cucumber (Cucumis Sativus) Nursery	Mycorrhiza with Soil+FYM enhanced growth and biomass. Trichoderma improved shoot length and chlorophyll. Cocopeat promoted root growth. Combined use of organic media and beneficial microbes improved overall seedling quality.
373	3111	Aasha K.C.	Ramnagar TMC, NP(BSP)	बोडी खेती गर्ने प्रविधि	Effect of Different Concentration of The Gibberellic Acid (GA3) and Calcium Chloride (CaCl2) Dipping on Quality and Shelf Life of Srijana Variety Tomato	GA3 at 0.075% was most effective, extending shelf life and maintaining quality. It resulted in the least weight loss (11.28% at 20 DAXT), slowest color change, and minimal decay loss (59%).
374	3114	Amisha Poudel	Ramnagar TMC, NP(BSP)	धानको सिफारिस गरिएको अभ्यास	Effect of Zinc and Boron Levels on Growth and Yield Attributes of Hardinath-1 in Spring Season in Bardiya, District Nepal	Zinc application (36.3 g/plot) significantly enhanced grain yield (3.83 t/ha) and harvest index, while reducing sterility. Boron application showed negligible impact. Targeted zinc fertilization is recommended to mitigate deficiencies.
375	3115	Anisha Pandey	Ramnagar TMC, NP(BSP)	टमाटरको (गोलभेंडा) कीराको पहचान र यसको व्यवस्थापन	Economics and Marketing Dynamics of Tomato in Dhading District, Nepal	Tomato farming was profitable (B:C=1.57). Labor cost was the highest production cost. Fertilizer unavailability (index 0.62) and unstable market price (0.59) were major problems. Farmers' share in consumer price was 45.16%.
376	3116	Anjana Adhikari	Ramnagar TMC, NP(BSP)	काँक्रा उत्पादन प्रविधि	Evaluation of The Effectiveness of Insecticides Against Cucurbit Fruit Fly (Bactrocera Cucurbitae) on Cucumber	Bio-based insecticides (azadirachtin, spinosad, spinetoram) were highly effective. Azadirachtin produced the highest yield (14.54 t/ha) and B:C ratio (3.89), while spinosad provided rapid pest suppression. Cypermethrin was less effective.
377	3117	Ashish Poudel	Ramnagar TMC, NP(BSP)	आलु खेती प्रविधि	Impact of Socio-Economic Characteristics and Crop Management Practices on Soil Properties in The Potato Growing Zones of Bhaktapur District	Training and cooperative membership significantly improved soil OM, N, P, and K. Female-headed households had higher soil N and P. Crop rotation and mini tillers enhanced soil fertility compared to tractors.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
378	3118	Astha Pokhrel	Ramnagar TMC, NP(BSP)	स्वचास खेती प्रविधि	Evaluating The Performance of Summer Squash (Cucurbita Pepo L.) Under Various Mulching Practices in Kaski, Nepal	Plastic mulch significantly improved growth, yield, and profitability. It led to the highest fruit yield (13.14 t/ha), fruit weight (10.65 kg), net return (NRs 562.87/ha), and B:C ratio (2.42) compared to organic mulches and control.
379	3119	Barha Kandel	Ramnagar TMC, NP(BSP)	आलु व्यवस्थापन तथा उत्पादन प्रविधि	Assessment of Postharvest Loss of Potato Varieties Under Ordinary Storage Condition in Gorkha, Nepal	Local variety had the longest storage life (65.5 days to sprout, 4.67% PLW at 80 DAS), MS 42.3 sprouted earliest (35.25 DAS) and had the highest PLW (11.05%). The local variety is best for ordinary storage.
380	3120	Bhisma Bhusal	Ramnagar TMC, NP(BSP)	ओखर खेती प्रविधि	Economic Analysis of Walnut (Juglans Regia) Production and Marketing in East Rukum, Nepal	A study in East Rukum, Nepal, surveyed 81 walnut farmers. Average harvest was 18 kg per tree, with mean production of 264.94 kg per household. Benefit-cost ratio was 3.10, with gross margin of NRs. 2,675 per ropani. Majority sold to village consumers (50.6%). Producer share in consumer price was 56.63%, indicating marketing inefficiencies. Major constraints included untimely inputs and pest infestation.
381	3121	Biddhya Kumari Basyal	Ramnagar TMC, NP(BSP)	बगैचा व्यवस्थापन तथा खाद्य तत्व व्यवस्थापन	Orchard and Nutrient Management Activities Practiced in Different Sweet Orange (Citrus Sinensis Osbeck) Pockets in Ramechhap, Nepal	Powdery mildew and Chinese fruit fly were most severe. Most orchards were north-facing with moderate slope. Majority used local varieties. Training and subsidy access were low. Limited irrigation (index 0.82) was the main problem.
382	3123	Ganga Basnet	Ramnagar TMC, NP(BSP)	आलु उत्पादन प्रविधि	Farmers Perception on Use and Effectiveness of Farm Machineries on Potato Cultivation in Kavrepalanchowk District	Use of machinery was limited to mini-tillers. Advantages included reduced labor (index 0.65) and time saving (0.68). Frequent breakdowns (0.73) and need for training (0.74) were major disadvantages. No farmers had received formal training.
383	3125	Kabita Sharma	Ramnagar TMC, NP(BSP)	भेडे खुर्सानी खेती प्रविधि	Influence of Foliar Application of Gibberllic Acid and Tricentanol on Growth and Yield Attributes of Bell Pepper (Capsicum Annuum L.) Grown Under Plastic Tunnel	A study in Terhathum, Nepal, found foliar application of 100 ppm GA ₃ produced highest bell pepper yield (8.17 mt/ha), fruit diameter (5.06 cm), and fruit length (8.98 cm) under plastic tunnel. This treatment also achieved highest net returns (NRs. 983,000) and benefit-cost ratio (4.02), making it the most effective and profitable practice.
384	3126	Karan Paudel	Ramnagar TMC, NP(BSP)	किसान स्तरमा केराका उत्कृष्ट प्रजातिहरूको छनोट	Preference of Banana Variety Attributes and Their Determinants Among Banana Growers in Rautahat, Nepal	Taste (4.65) and fruit size (4.55) were most preferred attributes. Age, education, and cooperative membership influenced variety preference. G-9 was more profitable than local varieties, but local varieties were most commonly grown (52.9%).
385	3127	Kritika Neupane	Ramnagar TMC, NP(BSP)	कफीको विहवा उत्पादन तथा बजारीकरण	Determinants of Coffee Production and Price Variation By Form and Marketing Channel in Gulmi District, Nepal	Arabica was the dominant variety. Education, livestock, landholding, and credit access influenced production. Powder had highest price (Rs. 1652/kg), cherry lowest (Rs. 112.96). Cooperatives were the main marketing channel (47.8%).
386	3131	Mamika Lamichhane	Ramnagar TMC, NP(BSP)	धान खेतीबारे आधारभूत जानकारी	Evaluating The Effectiveness of Subsidized Shallow Tubewell for Rice Farming in Rupandehi	Subsidized STWs significantly increased rice yield by 44.6% (from 3.05 to 4.41 t/ha). Benefits included better dry-season irrigation. Challenges were declining groundwater, high operational costs, and procedural delays in subsidy programs.
387	3132	Neha Shrestha	Ramnagar TMC, NP(BSP)	रेशमकीरा पालन प्रविधि	Performance of Different Silkworm (Bombyx Mori) Races Feeding on Mulberry (Morus Alba) Cultivar (Kanva-2) At Kavrepalanchok, Nepal	I12C12 and C12I12 hybrid races showed superior performance. C12I12 had the highest cocoon weight (2.32 g) and pupal weight, while I12C12 had the highest filament length (1535 m) and shell ratio (23.19%).

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
388	3133	Pratikshya Sharma	Ramnagar TMC, NP(BSP)	आलुमा लाग्ने रोग-कीरा र तिनको व्यवस्थापन	Evaluation of Antisprouting Effect of Maleic Acid and Essential Oils on Stored Potatoes	Essential oils effectively suppressed sprouting. Clove oil had the fewest sprouts (4.87/tuber) at 90 DAS. Mint oil resulted in the shortest sprout length (9.7 cm) and lowest weight loss (13.24%). Maleic acid alone was less effective.
389	3134	Prekshya K.C.	Ramnagar TMC, NP(BSP)	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Marketing Analysis of Tomato in Kathmandu District, Nepal	Average yield was 267.2 qt. Producer share in consumer price was 45.16% (price spread Rs. 43.65). Price fluctuation was the top marketing challenge. Most farmers (59%) were satisfied with prices, and the main marketing channel was Producer-Trader-Wholesaler-Retailer-Consumer.
390	3135	Puja Rana	Ramnagar TMC, NP(BSP)	कोदोजन्य वालीको प्रविधि प्याकेज	Assessment of Adoption of Agronomic Practices in Millet in Simikot, Humla, Nepal	Average millet yield was 1.26 t/ha, with no significant yield differences across varieties or practices. Key constraints were pests/diseases, labor shortage, and poor market access.
391	3139	Samikshya Adhiakri	Ramnagar TMC, NP(BSP)	रामतौरिया खेती प्रविधि	Effect of Different Mulching and Nutrients in Growth and Yield of Okra in Banke District, Nepal	Plastic mulch with vermicompost was most effective, giving highest yield (0.81 t/ha). Plastic mulch enhanced early growth, while rice straw mulch performed better later. Vermicompost and borax improved growth, but zinc promoted canopy expansion.
392	3144	Soniya Dhakal	Ramnagar TMC, NP(BSP)	प्यूठान र सल्यानमा लगाइने प्रमुख वालीका उन्नत जातहरू	Adoption Dynamics of Major Cereal Varieties in Pyuthan: Drivers, Barriers and Farmer Preferences	Improved varieties dominated rice (Sabitri 78%), wheat (Sworgadwari 92%), and maize (CP-808 85%). Cooperative involvement, credit access, and training were significant adoption drivers. Perceived risk (index 0.62) was the main adoption barrier.
393	3146	Sudikshya Lamsal	Ramnagar TMC, NP(BSP)	आलुमा लाग्ने प्रमुख रोगहरू र तिनको नियन्त्रण	Determinants of Adoption of Improved Potato Varieties in Rasuwa District	60% of farmers adopted improved varieties like MS-42 and Khumal Seto. Key adoption determinants were ethnicity, gender, access to irrigation, and input services. Main barriers were lack of technical knowledge and seed availability.
394	3147	Sugam Paudel	Ramnagar TMC, NP(BSP)	केराको उत्कृष्ट वाली उत्पादन प्रविधि	Assessment of Level of Adoption of Best Crop Production Management Practices Among Banana Farmers in Rautahat, Nepal	Adoption of best practices was medium. Age, education, and extension contact influenced adoption. Main problems were pest/disease (index 0.63) and nil-gai attacks (0.50). Farmers primarily used hired labor (44.44%) and sold to village traders.
395	3149	Sujata Khanal	Ramnagar TMC, NP(BSP)	स्थानीय जातको मौरी (एपिस सेरना) पालन प्रविधि	Economic Analysis of Honeybee (Apis Cerana) Farming At Lamjung District	Beekeeping was profitable with a B:C ratio of 2.09. Commercial farmers had higher revenue. Pest and disease (index 0.77) was the top problem. Honey yield was 18.79 kg/hive/year. Subsidies were more accessible to commercial farmers.
396	3148	Sumina G.C.	Ramnagar TMC, NP(BSP)	बुङ आलु खेती प्रविधि	Impact of Irrigation Frequencies on Growth and Yield of Various Potato Varieties in Chitre, Okhaldhunga, Nepal	Early irrigation (at 30 DAP) enhanced vegetative growth, but final yield was variety-dependent. Rojita gave the highest yield (12.08 t/ha) and tuber weight, while Local Red produced the most tubers but smallest.
397	3150	Sushma Rana	Ramnagar TMC, NP(BSP)	मौरीचरण र यसको व्यवस्थापन	Sustainable Honey Pasture Development for Quality Honey Production in Dang, Nepal	Major bee flora identified: Chiuri, Rudilo, Tori, and Simal. Beekeepers faced declining flora (81%) and bee poisoning (62%). Developing sustainable pastures and regulating pesticide use are crucial for honey yield and quality.
398	3072	Aasha Mahato	Valley Krishi Campus, Lalipur	रामतौरियाको/भिन्डीको लागि खेती प्रविधि	Effect of Different Organic Fertilization on The Growth and Yield of Okra Under Mulch Condition in Arghakhanchi Nepal	Poultry manure resulted in the highest yield (8.65 mt/ha), fruit length (12.17 cm), and individual fruit weight (16.79 gm). Mustard cake promoted the best vegetative growth (height, leaves, branches). The control treatment (no manure) yielded the lowest results.

S.N.	Roll No.	Name of the students	Faculty/College	Topic of PoP	Title of LEE Report	Key Findings
399	3074	Jonny Adhikari	Valley Krishi Campus, Lalitpur	गोलभेंडा खेती प्रविधि	Evaluation of Different Types of Traps for The Management of Tomato Leaf Miner (Tuta Absoluta) in Tomato Field	The Delta trap captured the most Tuta absoluta moths, followed by Yellow sticky and Wota traps. Traps at 1-foot height caught the most insects. The interaction between trap type and height was non-significant, indicating trap performance was consistent at all heights.
400	3075	Nisha Ghimire	Valley Krishi Campus, Lalitpur	मकै खेती प्रविधि	A Comprehensive Study on The Effects of Organic Fertilizers on Growth and Yield of Cucumber (Cucumis Sativus) Cv. Bhaktapure Local in East Rukum , Nepal.	Vermicompost produced the highest yield (16.05 mt/ha), fruit weight (0.90 kg), and fruit length (31.54 cm). Compost manure resulted in the greatest plant height (162.05 cm). The control treatment consistently yielded the poorest results across all parameters.
401	3076	Prasamsha Bhojjan	Valley Krishi Campus, Lalitpur	स्याउ वैज्ञानिक खेती प्रविधि	Status of Pests and Diseases of Apple (Malus Domestica) and Indigenous Control Practices By Farmers in Mugu District of Nepal	A study in Mugu, Nepal, surveyed 109 apple growers. Woolly aphid was the most prevalent insect pest, followed by stem borer. Papery bark was the major disease, followed by apple scab. Farmers primarily used indigenous practices, with ash, cow dung, and urine being the most common control methods. Disease and insect pests were major production constraints.
402	3077	Rojju Karki	Valley Krishi Campus, Lalitpur	टमाटर खलिमा लागने दुटा एक्सोबुटा र यसको व्यवस्थापन	Adoption of Mechanization Among Women Farmers for Wheat Production and It's Impact in Women Empowerment At Nawalparasi West District.	(This document is a research proposal, not a results report. It outlines a plan to assess the adoption rate of mechanization by women, identify barriers (financial, social, technical), and analyze its impact on empowerment, productivity, and drugery reduction.)
403	3078	Shrabya Rai	Valley Krishi Campus, Lalitpur	गाई खेतीको प्रक्रिया र खेतीमा कृषि यान्त्रिकरणको प्रयोग	Performance Evaluation of Different Open Pollinated Maize Varieties in Lamjung, Nepal	Rampur S03 F04 was the highest-yielding variety (7.27 Mt./ha), also showing the best germination, leaf number, and shelling percentage. Rampur Composite had the tallest plants, and AFLATOXIN SYN YF2 was the latest to mature. Rampur-4 and KSYN-10 had the lowest yields.
404	3081	Suraj Lamsal	Valley Krishi Campus, Lalitpur	काँक्रो खेती प्रविधि	Effect of Ga3 and Naa on The Growth and Yield of Tomato (Solanum Lycopersicum L.) At Rukum West	GA3 at 50 ppm was most effective, producing the highest yield (25.60 t/ha), tallest plants, and greatest individual fruit weight (49.10g). NAA at 30 ppm was also effective for yield (22.96 t/ha). Both PGRs significantly improved growth and yield compared to the control.

४.५ पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय जि.पि. कोईराला कलेज अफ एग्रीकल्चर एण्ड रिसर्च सेन्टर मोरङ अन्तर्गतका कृषि इन्टर्न विद्यार्थीहरूको विवरण

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results* (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email-id
1	RUPA KUMARI CHAUDHARY	PMAMP/PIU,BHOJPUR	ECONOMICS OF PRODUCTION AND MARKETING ANALYSIS OF MANDARIN IN BHOJPUR DISTRICT	Mandarin farming in Bhojpur is economically viable with a BCR of 2.08. While yielding 1.5 mt, production costs average NRs. 5,709.45 per ropani. Despite a gross margin of NRs. 8,100.12, profitability is hindered by pests, irrigation gaps, and price fluctuations. Improving infrastructure and market efficiency is vital for sustainability.	9825718925	rupachy135@gmail.com
2	SABINA DANUWAR	PMAMP PIU Bhojpur	STATUS OF TECHNOLOGY ADOPTION ON PRODUCTION AND PRODUCTIVITY OF LARGE CARDAMOM IN BHOJPUR, NEPAL	This study in Bhojpur found a significant gap between technology awareness (43.38%) and adoption (24.92%). While traditional practices are common, modern adoption—like irrigation and improved varieties—remains low. However, the 35% who adopted advanced technologies achieved significantly higher productivity, highlighting the urgent need for better extension services and training	9815702214	sabinadanuwar33@gmail.com
3	ANJELA BISHWAS	(PMAMP), PIU, Vegetable Zone, Sindhuwa Bazar, Dhankuta	EFFECTS OF ORGANIC AND INORGANIC FERTILIZERS ON THE GROWTH AND PRODUCTION OF CABBAGE (Brassica oleracea var. capitata), SINDHUWA BAZAR, DHANKUTA, NEPAL	the study identifies T3 (50% organic + 50% inorganic) as the superior treatment, achieving the highest plant height, head diameter, and total yield. While inorganic fertilizers showed strong early growth, integrated nutrient management outperformed organic-only and low-input groups, highlighting that a balanced blend is essential for optimal cabbage productivity.	9845869994	anjelabishwas384@gmail.com
4	ANIKSHA MOKTAN	PMAMP-PIU, Dhankuta	FARMERS' PERCEPTION OF CHINESE FRUIT FLY (BACTROCERA MINIX) IN MANDARIN AND THEIR MANAGEMENT PRACTICES IN DHANKUTA DISTRICT OF NEPAL.	Despite 95% of farmers reporting fruit fly damage, a significant knowledge gap limits control effectiveness. Only 56% understand the pest's life cycle, and 61% suffer major yield losses. Addressing limited technical guidance and government support through Area Wide Control (AWCP) and IPM is crucial for Dhankuta's productivity.	9749231859	sabinatamang924@gmail.com
5	KALPANA CHAUDHARY	(PMAMP), PIU, Vegetable Zone, Sindhuwa Bazar, Dhankuta	EFFECT OF DIFFERENT ORGANIC FERTILIZERS ON THE GROWTH AND YIELD OF CABBAGE(Brassica oleracea var.capitata) IN SINDHUWA, DHANKUTA, NEPAL	Poultry manure (T1) significantly outperformed other treatments, achieving the highest yield (97.06 ton/ha) and superior growth metrics. Goat manure ranked second, while vermicompost alone lagged behind. The results confirm that poultry manure is the most effective organic amendment for maximizing cabbage productivity and profitability sustainably.	9818571206	kalpucdry@gmail.com
6	NIKITA PRADHAN	PMAMP, Diktel,	EFFECT OF DIFFERENT INSECTICIDES AGAINST FALL ARMYWORM (Spodoptera frugiperda) IN MAIZE IN RUPAKOT MAJHUWAGADIMUNICIPALITY, DIKTEL, NEPAL	In Diktel, Chlorantriliprole and Emaamectin Benzoate were the most effective treatments, significantly reducing fall armyworm infestation and boosting maize yields. While Chlorpyrifos + Cypermethrin showed moderate efficacy, botanical Azadirachtin was less effective. These novel insecticides are recommended for managing larval damage in Nepal's mid-hills.	9800963625	pradhannikita136@gmail.com
7	SESEMA LIMBU	PMAMP, Diktel,	EFFECT OF DIFFERENT FERTILIZER ON GROWTH AND YIELD OF CHILLI CV. DIKTEL LOCAL AKABARE KHURSANI IN DIKTEL, NEPAL	In Diktel, Vermicompost + 100% NPK (T3) proved most effective, yielding a maximum 42.43 t/ha and superior fruit quality for Akabare Khursani. While FYM + 100% NPK maximized plant height, the integrated vermicompost approach is recommended for mid-hill farmers to ensure optimal productivity and sustainability.	9823727297	limbusesema022@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results** (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email -id
8	NIRAJAN KATHAYAT	PMAMP-PIU, Sankhuwasabha	ADOPTION OF INTERCULTURAL OPERATION OF MANDARIN (CITRUS RETICULATA) IN SHADANANDA MUNICIPALITY, BHOJPUR	In Shadananda, farmers actively practice intercultural operations, with 87% adopting pruning. While traditional organic inputs like FYM are common, high aphid and fruit fly infestations persist. Addressing financial constraints, equipment needs, and technical knowledge through PMAMP and local subsidies is essential for improving mandarin orchard management.	9864971805	xetriinerazon99@gmail.com
9	RUPESH KUMAR MEHTA	PMAMP-PIU, Taplejung	EVALUATION OF HOST PLANT RESISTANCE IN MAIZE (ZEA MAYS L.) VARIETIES AGAINST FALL ARMYWORM (SPODOPTERA FRUGIPERDA) THROUGH VARIETAL SCREENING UNDER FIELD CONDITIONS	In Taplejung, varietal screening revealed that Manakamana-3, Manakamana-7, Rampur Hybrid-14, and Rampur Hybrid-16 are moderately resistant to fall armyworm. Conversely, Posilo Makai-1 and local varieties were highly susceptible. Prioritizing these resistant hybrids within IPM strategies can significantly reduce yield losses and pesticide reliance for eastern Nepal farmers.	9812317877	rupesh117mehta@gmail.com
10	SUNITA DHUNGEL	Agriculture knowledge center, Tehrathum	EVALUATION OF DIFFERENT GROWING MEDIA ON THE GROWTH AND DEVELOPMENT OF CHILLI (CAPSICUM ANNUM L.) SEEDLING IN MID-HILL REGION OF NEPAL.	In Tehrathum, vermicompost, poultry manure, and soil (1:2:1) produced the most vigorous chilli seedlings with superior shoot and root growth. Conversely, cocopeat and soil (4:1) performed poorest. These results highlight that nutrient-rich organic media are essential for optimal nursery production in Nepal's mid-hill region.	9815951478	sunitadhungel30@gmail.com
11	BEGAM KUMARI CHAUDHARY	PMAMP-PIU, Tehrathum,	EFFECT OF DIFFERENT GROWING MEDIA ON GERMINATION AND SEED-LING GROWTH OF BELL PEPPER (Capsicum annum. L) UNDER POLYHOUSE IN TEHRATHUM, NEPAL.	In Tehrathum, Topsoil + Sand + FYM proved the most effective media, producing the highest seedling height, stem thickness, and root growth. While Cocopeat achieved the highest germination (90%), it resulted in the poorest subsequent growth. Locally available Farmyard Manure is recommended for sustainable, high-quality bell pepper seedling production.	9807081597	begamxhy0099@gmail.com
12	ASTHA KARKI	PMAMP-PIU, Tehrathum	ASSESSING THE IMPACT OF TECHNOLOGY ADOPTION ON LARGE CARDAMOM PROFITABILITY AND PRODUCTIVITY IN TEHRATHUM DISTRICT, NEPAL	In Tehrathum, improved drying technology (Bhatti) significantly boosted cardamom productivity to 9.67 kg/ropani. Despite a lower BCR (1.5) compared to traditional methods (2.15), adopters achieved much higher total production. Adoption is primarily driven by land size, training, and extension access, though knowledge gaps remain the main barrier.	9814364268	asthakarki422@gmail.com
13	ABISHA KHADKA	PMAMP-PIU, Panchthar	INCIDENCE, AWARENESS AND PERCEPTION OF FARMERS ON CITRUS GREENING DISEASE IN MANDARIN ORCHARDS OF PANCHTHAR DISTRICT, NEPAL	A study of 80 mandarin farmers in Panchthar, Nepal, revealed that 6.25% of orchards tested positive for citrus greening. Despite low awareness (31.25%) and minimal management practices, most farmers reported symptoms across 10-30% of their land. The findings emphasize an urgent need for farmer training, improved agricultural practices, and subsidies for healthy planting materials.	9844404656	Khadkaabisha04@gmail.com
14	RADHIKA BHARATI	PMAMP-PIU, Jhapa,	Evaluation on Performance of Spring Rice (Oryza sativa) by Using Different Spacing and Age of Seedlings in Baniyani, Jhapa, Nepal.	The research in Jhapa, Nepal, evaluated Hardinath-1 spring rice performance using various spacings and seedling ages. Results showed that 21-day-old seedlings transplanted at a 20x20 cm spacing yielded the best growth and productivity. This combination optimized resource efficiency and is recommended for maximizing yields in the region.	9827380523	bharatipuja658@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results** (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email -id
15	YATRAJ PYAKUREL	PMAMP-PIU,Jhapa,	Comparative evaluation of several botanical and chemical pesticides in suppressing cotton bollworm (<i>Helicoverpa armigera</i>) (Hubner) (Lepidoptera: Noctuidae) in okra Under field Condition (<i>Abelmoschus esculentus</i>) at Mechinagar, Jhapa, Nepal	The study in Jhapa, Nepal, found that the chemical pesticide Chlorantraniliprole + Lambda-cyhalothrin (T3) was the most effective at reducing <i>H. armigera</i> infestation and securing the highest okra yield. While Azadirachtin showed moderate success, chemical treatments significantly outperformed botanicals and the control in pest management and productivity.	9844443649	pyakurelyatraj@gmail.com
16	DIPSHAN BHATTARAI	Agriculture Knowledge Centre (AKC), Jhapa	DIGITAL SOIL MAPPING FOR SOIL NUTRIENT FERTILITY ANALYSIS OF DIFFERENT MUNICIPALITIES OF JHAPA DISTRICT, NEPAL USING GIS	GIS mapping of 600 soil samples across Jhapa reveals predominantly acidic soils (pH 5.65) with significant nitrogen deficiency (0.07%). High spatial variability in phosphorus and potassium highlights nutrient-deficient pockets in Gauradaha and Shivasatakshi. Targeted liming and integrated nutrient management are essential to improve soil health and crop productivity.	9869816639	dipshan1211@gmail.com
17	ABHISHEK CHAUDHARY	PMAMP-PIU,Jhapa,	EVALUATION OF DIFFERENT DOSES OF NITROGEN FERTILIZER ON VEGETATIVE GROWTH AND YIELD ATTRIBUTES OF MAIZE AT MAIZE ZONE, JHAPA, NEPAL	Nitrogen application significantly boosts maize growth and yield in Jhapa. T5 (120 kg/ha N) achieved the best results, including a maximum yield of 5.44 t/ha. For optimal productivity, 100-120 kg/ha N is recommended via split applications, combined with organic inputs and soil testing to ensure sustainability.	9810552859	chaudhary123abhishek@gmail.com
18	SAKSHI MANDAL	PMAMP-PIU,Jhapa,	ASSESSING THE EFFECTS OF DIFFERENT BIO-FERTILIZER SOURCE ON THE GROWTH AND YIELD COMPONENTS OF SPRING RICE (<i>Oryza sativa</i> L.) AT BANYANI, JHAPA NEPAL	The study in Jhapa, Nepal, found that NPK and mustard seed cake significantly boosted the growth and yield of Hardinath-1 spring rice. NPK achieved the highest grain yield (7,621.47 kg/ha), while mustard seed cake performed comparably, proving to be a highly effective and sustainable organic alternative for local farmers.	9815700137	sakshi55@gmail.com
19	ADHISH KUMAR ROY	PMAMP-PIU,Morang	COMPARATIVE ANALYSIS OF CHANDANI AND RAJA VARIETIES OF CUCUMBER IN MORANG DISTRICT, NEPAL	A study in Morang, Nepal, found cucumber farming highly profitable, with the Chandani variety (BCR 2.40) slightly outperforming the Raja variety (BCR 2.19). While intercultural operations were the primary cost, farmers faced significant challenges including a lack of extension services, training, and adequate storage facilities	9807364645	royadishkumar@gmail.com
20	ANUSHA SAH	PMAMP-PIU,Morang	FARMER KNOWLEDGE ON FARM MECHANIZATION AND TECHNICAL GAP OF SMALL HOLDER FARMERS IN RICE SUPER ZONE, MORANG, NEPAL	A 2025 study in Morang, Nepal, found high awareness of basic farm machinery but significant technical gaps in advanced tools like rice dryers and transplanters. High costs and limited training remain major barriers, highlighting a need for improved government extension services and financial support for smallholder farmers.	9817835710	sahanusha1819@gmail.com
21	SANSKARAN TIMSINA	PMAMP-PIU,Morang	INFLUENCES OF DIFFERENT TRANSPLANTING METHODS ON VEGETATIVE AND REPRODUCTIVE TRAITS OF SPRING RICE (<i>Oryza sativa</i> L.) AT BELBARI, MORANG NEPAL	The 2025 study in Belbari, Morang, found that the System of Rice Intensification (SRI) and mechanical transplanting significantly outperformed traditional methods. SRI achieved the highest grain yield (7,121.48 kg/ha) and superior growth traits, proving to be the most effective strategy for enhancing rice productivity and sustainability.	9867576215	sanskarantimsina@gmail.com
22	SUJATA CHAUDHARY	PMAMP-PIU,Morang	STUDY OF PESTICIDES USE PATTERN AMONG FARMERS OF THE VEGETABLE ZONE AT MORANG DISTRICT	A study of 60 Morang farmers revealed that 85% use pesticides in non-recommended ways, often ignoring safety protocols and waiting periods. Despite high training rates, only 24% use alternative pest controls due to labor costs, highlighting a critical need for stricter monitoring to protect human health and vegetable quality.	9819355694	sujatachau57@gmail.com

S.N.	Name of students	Office Name and Zone	Research Title	Research Results** (Approx. 40-50 words)	Phone No.	Email -id
23	NIMA URANW	PMAMP, Vegetable Zone, AKC, Sunsari	Evaluating Impact of Different Organic Sources on Vegetative and Reproductive Traits of Okra (<i>Abelmoschus esculentus</i> cv. Arka Anamika) in Sunsari Nepal	In Sunsari, poultry manure significantly outperformed other treatments, including chemical NPK, for 'Arka Anamika' okra. It achieved the maximum height (184.91 cm) and highest yield (18.01 tons/ha). This study highlights poultry manure as a superior, sustainable alternative to synthetic fertilizers for enhancing productivity and soil health in Nepal.	9827314524	pranama17@gmail.com
24	NAYAN ACHARYA	PMAMP, Zone Technical Unit Sunsari	EFFICACY OF DIFFERENT INSECTICIDES AGAINST OKRA JASSID (<i>Amrasca biguttula biguttula</i>) IN OKRA UNDER FIELD CONDITION AT SUNSARI DISTRICT, NEPAL	The study in Sunsari, Nepal, found Thiamethoxam 25 WG to be the most effective insecticide for managing okra jassids, resulting in the lowest pest population and highest yield. Chlorantraniliprole 18.5 SC followed in efficacy, while Emamectin benzoate 5 EC was the least effective among the treatments tested.	9804366022	acharyanayan796@gmail.com
25	NISHU POKHAREL	PMAMP, Zone Technical Unit Sunsari	COMPARATIVE EFFECTIVENESS OF ORGANIC AND INORGANIC FERTILIZERS IN CUCUMBER (<i>Cucumis sativus</i>) GROWTH AND YIELD	The 2025 Sunsari study identified 3 t/ha of vermicompost as the superior fertilizer for cucumbers, achieving a 19.85 t/ha yield. This organic method outperformed farmyard manure and NPK, enhancing plant growth and fruit width for a sustainable, high-yield outcome.	9807097390	nishupokharel77@gmail.com
26	LOKESH POKHAREL	PMAMP-PIU, Panchthar	MANAGEMENT OF POTATO TUBERMOTH DURING STORAGE TIME BY USING DIFFERENT BOTANICAL AGENTS IN PANCHTHAR DISTRICT OF NEPAL	This study evaluated eight botanical treatments for managing potato tuber moth in Panchthar, Nepal. Using a randomized complete block design, researchers found that <i>Zanthoxylum armatum</i> (Rukh Timur) was the most effective at reducing infestation during storage. Conversely, untreated controls showed the highest damage, confirming the botanicals' efficacy.	9840368955	pokhrellokesha56@gmail.com
27	Kabita Shrestha	PMAMP-PIU, Panchthar	IMPACT ASSESSMENT OF TECHNOLOGY ADOPTION ON PRODUCTIVITY AND PROFITABILITY OF LARGE CARDAMOM IN PANCHTHAR DISTRICT, NEPAL	The study highlights high technological awareness among Panchthar's cardamom farmers, with 98.8% adopting sprinkler irrigation. While improved dryers (82.5%) and frequent hand weeding (95%) drive productivity, the lower adoption of disease management (57.5%) remains a critical bottleneck for maximizing long-term profitability.	981-1035433	Kabita Shrestha420@gmail.com
28	POONAM PANDEY	PMAMP-PIU, Jhapa,	PERFORMANCE EVALUATION OF DIFFERENT AGE OF SEEDLING AND ROW SPACING IN RICE VARIETY (HARDINATH-1) AT CHANDRADANGI, JHAPA	The experiment evaluated the impact of seedling age and row spacing on Hardinath-1 rice. Results showed that T1 (15x15 cm spacing with 18-day-old seedlings) achieved the highest yield at 6.77 t/ha. Conversely, wider spacing and older seedlings (T6) resulted in the poorest performance and highest sterility.	9825917357	rujupanday04@gmail.com

परिच्छेद-५

विविध

विविध

५.१ सुपरजोन र जिल्लागत कमाण्ड क्षेत्रको विवरण

क्र. सं.	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ	सुपरजोन/ बाली	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.	
१	झापा	धान	कचनकवल गा.पा. सबै, भद्रपुर न.पा. १,२,३,४,६ मेची न.पा. ७ बुद्धशान्ति गा.पा. ३, अर्जुनधारा न.पा. ४, हल्दिबारी गा.पा. १ कनकाई न.पा. ५, झापा गा.पा. १, शिवसताक्षी न.पा. २, कमल गा.पा. १,२ दमक न.पा. ३, गौरादह न.पा. ४,५,६,७ गौरीगन्ज गा.पा. ३,४, विर्तामोड न.पा. १०, बाह्रदशी गा.पा. ३।	सिताराम खड्का	९८१५९०१३१३	
२	मोरङ	धान	रतुवामाई न.पा. वडा नं. ६,७,८,९,१०, बेलबारी न.पा. वडा नं. ८ र १० धर्मदेवी न.पा. १,२ र ३, मादी न.पा. १,७,८ र ९, चैनपुर न.पा. १,२ र ४, पाँचखपन न.पा. १ र ९, खाँदबारी न.पा. ३,४ र ११, सभापोखरी गा.पा. २,३,४,५ र ६, चिचिला गा.पा. १,२,३,४,५, मकालु गा.पा. १,२,३,४,५,६, सिलिचोड गा.पा. ५, भोटखोला गा.पा. २,३,४ र ५ षडानन्द न.पा. ९,१० र १३, भोजपुर न.पा. १,२,३,४,५,६,९,१० र ११, अरुण गा.पा. २, टेम्केमैथुम गा.पा. १,२,३,४,५,७,८ र ९, रामप्रसादराई गा.पा. १,२,३,६ र ७, आमचोक गा.पा. १,२,३ र ४		मेघराज कट्टेल	९८०१९०७२५७
३	संखुवासभा	अलैची	औरही गा.पा., जनकनन्दी गा.पा., कमला न.पा., विदेह न.पा., हँसपुर न.पा., शहिदनगर न.पा., जनकपुर उ.प.म.न.पा., धनुषाधाम न.पा., सबैला न.पा., मिथिला विहारी न.पा., धनौजी न.पा., लक्ष्मीनिया गा.पा., क्षिरेश्वरनाथ न.पा., बटेश्वर गा.पा. ५	पासाड सेर्पा	९८५२०५१९००	
४	धनुषा	माछा	वरहथवा न.पा. १,२,३,४,५,६,९,१४,१५ र १६, र बागमती न.पा. ३,४,५,६,७, ८,९,१० र १२	पुर्नगठन नभएको		
५	सर्लाही	मकै	सिम्रौनगढ न.पा., पचरौता न.पा., आदर्शकोतवाल गा.पा. वारागढी गा.पा. सोर्पा गा.पा. देउताल गा.पा. करैयामाई गा.पा. महागढीमाई न.पा.	रमासागर महतो	९८५४०२७२१९	
६	बारा	माछा	पनौती न.पा., धुलिखेल न.पा., वनेपा न.पा., पाँचखाल न.पा., नमोबुद्ध न.पा., मण्डनदेउपुर न.पा., बैथानचोक गा.पा.	पुर्नगठन नभएको		
७	काभ्रेपलान्चोक	आलु	कमलामाई न.पा. वडा नं. ३, सुनकोशी गा.पा. वडा नं. ७, गोलन्जोर गा.पा. वडा नं. १-६, तीनपाटन गा.पा. वडा नं. ७	सुमन नेपाल	९८५११३०२९९	
८	सिन्धुली	जुनार		पुर्नगठन नभएको		

क्र. सं.	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ	सुपरजोन/बाली	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.	
९	चितवन	केरा	भरतपुर म.न.पा. १,५,८,१७,१९ र २३ देखि २८, रत्ननगर न.पा. १ देखि १६, खैरहनी न.पा. १ देखि १३, कालिका न.पा. १ देखि ८, राप्ती न.पा. १ र ३ देखि ९	विष्णुहरी पन्थ	९८५५०६२७३५	
१०	कास्की	तरकारी	पोखरा म.न.पा. को ३३ वटै वडाहरू र रूपा गा.पा. वडा नम्बर १, २, ३, ४, ५, ६ र ७, मादी गा.पा. वडा ४, ५, ७, ९, १०, ११ र १२, अन्नपूर्ण गा.पा. वडा १, २, ३, ४, ५, ६, ८, ९ र १०, माछापुच्छ्रे गा.पा. २, ३, ४, ६ र ७		कृष्ण प्रसाद तिवारी	९८५६०६२७७७
११	स्याङ्जा	सुन्तालाजात फलफूल	स्याङ्जा जिल्लाभर	बोधराज अर्याल	९८५६०५२८३१	
१२	नवलपरासी	तरकारी	कावासोती न.पा. ४, ९, १०, १२, १५, १६ र १७, मध्यविन्दु न.पा. १, २, ३, ६ र ९, हुप्सेकोट गा.पा. १, २, ३ र ४, बौदिकाली ५ र ६, बुलिङ्गटार ५	थम बहादुर रजाली मगर	९८५७०८७३३६	
१३	रूपन्देही	माछा	सियारी गा.पा. १-७, शुद्धोधन गा.पा. १-७, गैडहवा गा.पा. १-९, मायादेवी गा.पा. १-८, बुटवल उ.म.न.पा. १४-१६, तलोत्तमा न.पा. १३ र १४, सिद्धार्थनगर न.पा. १० र ११, लुम्बिनी सांस्कृतिक न.पा. ५, ६, ७, ८, ९ र ११		कपिल न्यौपाने	८९८६७३४६७८
१४	गुल्मी	कफी	रेसुङ्गा न.पा.-१०, ११, १४ सुसीकोट न.पा.-२, ५ र ६ मालिका गा.पा.-६, ७, ८ मदाने गा.पा.-२, ३ इशमा-१, ३, ४, ५, ६ चन्द्रकोट गा.पा.-६, ७, ८ सत्यवती गा.पा.-१, २, ३, ४, ५, ६, ७ कालीगण्डकी गा.पा.-१, ३, ४, ५, छत्रकोट गा.पा.-१, ३, ४, ५, ६ रुरुक्षेत्र गा.पा.-१, २, ३, ४, ५, ६ गुल्मीदरवार गा.पा.-३, ५, ६, ७ धुर्कोट गा.पा.-४		बिजय पोखरेल	९८५७०६७६५६
१५	कपिलवस्तु	धान	वाणगंगा न.पा. १ देखि ११ नं. वडाहरू, कपिलवस्तु न.पा. ७, ८, ९, १० र ११, बुद्धभूमि न.पा. १, २, ३ र ४, मायादेवी गा.पा. १, २, ३, ४, ५, ६, ७ र ८, शुद्धोधन गा.पा. १, २, ३, ४, ५, र ६	पुर्नगठन नभएको		
१६	दाङ	मकै	राप्ती गा.पा. सबै वडाहरू, लमही न.पा. सबै वडाहरू, राजपुर गा.पा. सबै वडाहरू, गढवा गा.पा. सबै वडाहरू	देउमनी चौधरी	९८१०९०२००३	
१७	बर्दिया	धान	राजपुर न.पा.का सबै वडाहरू, गोरुवा गा.पा.का सबै वडाहरू, ठाकुरबाबा न.पा.को वडा नं. ९, बारबर्दिया न.पा. को वडा नं. ३ र ४	हरिराम थारु	९८४८३६२२४८	
१८	जुम्ला	स्याउ	चन्दननाथ न.पा., गुठिचौर, तातोपानी, तिला, हिमा, सिंजा र कनकसुन्दरी गा.पा., (जम्मा ४९ वडा)	सरोज शाही	९८४८३१९१२५	
१९	डडेल्धुरा	आलु	अमरगढी न.पा., गन्यापथुरा गा.पा. नवदुर्गा गा.पा. अजयमेरु गा.पा. अलिताल गा.पा. पर्शुराम न.पा., भोगेश्वर गा.पा. का सबै वडाहरू	पदम ब. ऐर	९८४८८६३५२७	

क्र. सं.	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ	सुपरजीन/बाली	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
२०	कैलाली	गहुँ	कैलारी गा.पा. वडा नं. १ देखि ९ सम्म, गौरीगंगा न.पा. वडा नं. ५, ७, ८, ९, १० र ११, घोडाघोडी न.पा. वडा नं. १०, ११ र १२	अजित कुमार चौधरी	९८१६९४३३३
२१	कन्चनपुर	धान	भीमदत्त न.पा. १, २, ३, ६, ११, १२, १३, १४, १५, १६, १७, १८, १९, वेदकोट न.पा. ७, ८, ९, १० शुक्लाफाँटा न.पा. ६, ९, १०, ११ कृष्णपुर न.पा. १, २, ३, ४, ५, ६, ७ बेलडाडी गा.पा. १, २, ३, ४, ५ बेलौरी न.पा. ४, ५, ७, ८, ९, १० पुनर्वासि न.पा. १, २, ३	दशरथ धानुक	९८४८८०८९२५

५.२ जोन र तिनीहरूका जिल्लागत कमाण्ड क्षेत्रको विवरण

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
कोशी प्रदेश					
१	ताप्लेजुङ	अलैंची	फुङलिङ न.पा. सबै वडा १ देखि ११, आठराई त्रिवेणी गा.पा. वडा ३ देखि ५, मैवाखोला गा.पा. वडा १ देखि ६, मेरिङदेन गा.पा. १, २, ४, ५ र ६, मिक्वाखोला गा.पा. सबै वडाहरू, सिरिजंघा गा.पा. ६, फक्ताङलुङ गा.पा. १ देखि ६ सबै वडाहरूमा, पाथिभरा याङवरक गा.पा. १ र ३	घननाथ गौतम	९८६९१७७२३५
		मकै	फुङलिङ न.पा. १, २, ३, ८ र ११, पाथिभरा याङवरक गा.पा. १, २, ४, ५ र ६, सिरिजंघा गा.पा. १, २, ३, ४, ५ र ७, मिक्वाखोला गा.पा. १ र २, सिदिङवा गा.पा. १, ३, २, ५ र ६, आठराई त्रिवेणी गा.पा. १ र २	तुलासा पौडेल भट्टराई	९८४४६३३९२८
२	पाँचथर	अलैंची	फालेलुङ गा.पा. को वडा नं. १ देखि ८ सम्म, फिदिम न.पा. १४	सुजन आम्बो	९८१५९७५२२०
		आलु	फिदिम न.पा. ३, ६, ७, ८, १२ र १३, फाल्गुनन्द गा.पा. २, ३, ४ र ५, मिक्लाजुङ गा.पा. १, २, ३ र ४	इन्द्र कुमार नेम्वाङ	९८६२६९८४०९
		सुन्तला	फिदिम न.पा. २, ५, ६ र ९, मिक्लाजुङ गा.पा. १, २, ३ र ४ कुम्मायक गा.पा. १, ४ र ५, तुम्बेवा गा.पा. १, ३, ४, ५, फाल्गुन गा.पा. ४, ५, ६ र ७	अमर आइम्बे	९८४७२४६८८२

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
३	इलाम	किवी	इलाम न.पा. १,२,३ र ४ सन्दकपुर गा.पा. १ देखि ६ सबै वडाहरू	गंगा बहादुर विष्ट	९८४१४४०७०९
		गाई	सुर्जोदय न.पा. १ देखि १४ सबै वडाहरू, रोड गा.पा. १ देखि ६ सबै वडाहरू	दिनेश महत	९८५२६८०४४२
		अलैंची	देउमाई न.पा. १ देखि ९ सबै वडाहरू, सन्दकपुर गा.पा. वडा नं. १ देखि ६ सबै वडाहरू, माईजोगमाई गा.पा. वडा नं. १ देखि ६ सबै वडाहरू	गिरीराज खनाल	९८१४०५६९७८
४	झापा	रबर	मेचीनगर न.पा. २,९,११,१२ र १५, विर्तामोड न.पा. ६ र १०, भद्रपुर न.पा. २,३ र ४, अर्जुनधारा न.पा. १,३,७,८,९ र ११, कन्काई न.पा. १,२ र ३, दमक न.पा. ३ र १०, बुद्धशान्ती गा.पा. १,२,३ र ४, कचनकवल गा.पा. १,२ र ३, बाहदशी गा.पा. २,५ र ६	श्री इश्वरी प्रसाद तिमिल्सिना	९८५२६७२६१३
		सुपारी	मेचीनगर न.पा. १,२,३,४, बुद्धशान्ती गा.पा. १,२,३,४,५,६ र ७	श्री हरि बहादुर वाग्ले	९८५२६७९०१३
		मकै	कन्काई न.पा. ५ र ६, झापा गा.पा. १,२,३,४,५,६ र ७	मोहन कुमार कार्की	९८२०५०३६४६
		तरकारी	मेचीनगर न.पा. १,२,३ र ९, बुद्धशान्ति गा.पा. ५,६ र ७, अर्जुनधारा न.पा. ८ र ९	पूर्ण बहादुर खड्का	९७६२६७९२६५
		माछा	शिवसताक्षी गा.पा., कमल गा.पा., गौरादह न.पा., गौरिगन्ज गा.पा.	दुर्गा बहादुर सेडाइ	९८०१७०८६७५
		माछा	सुनवर्षी न.पा., रंगेली न.पा. को सबै वडाहरू, कटहरी गा.पा., धनपालथान गा.पा., ग्रामथान गा.पा.	राजेन्द्र प्र. खनाल	९८४२०२०५०४
५	मोरङ	तरकारी	जहदा गा.पा. ३,४ र कटहरी गा.पा. २,३,४,६	शिवनाथ सिंह	९८०४३०८८६७
		मौरी	उर्लाबारी न.पा. १ देखि ९, लेटाङ न.पा. १ देखि ९, सुन्दर हरैचा न.पा. १ देखि १२, रंगेली न.पा. ३, बेलबारी न.पा. ४, कानेपोखरी गा.पा. १, मिक्लाजुंग गा.पा. १ देखि ९, केराबारी गा.पा. १,४,७ र ९	रेवती तिमिल्सिना	९८५२०६४८७८

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोवाइल नं.
६	सुनसरी	अदुवा/बेसार	धरान उ.म.न.पा. सबै वडाहरू, बराहक्षेत्र न.पा. वडा नं. १ देखि ७	तपेन्द्र राई	९८४३८६९५१५
		तरकारी	देवानाञ्च गा.पा. वडा नं. १ देखि ६ सम्म, बर्जु गा.पा. ५	रामवृक्ष मेहेता	९८०७३३८६८९
		माछ्या	बराहक्षेत्र न.पा. १ देखि ११, रामधुनी न.पा. १ देखि ९, इनरुवा न.पा. ३, कोशी गा.पा. ३	मुक्तिराम राई	९८१५३६०३८२
		धान	इटहरी उ.म.न.पा. वडा नं. १५, रामधुनी न.पा. ६ र ७, दुहवी न.पा. ११ र १२, गढी गा.पा. ३ र ४	राम प्रसाद थारु	९८१०४७७६८
७	धनकुटा	बड्गुर	धरान उ.म.न.पा. ४,५,६, ८, १५,१७,१९ र २०, इटहरी उ.म.न.पा. १८ र १९, बराहक्षेत्र न.पा. १ देखि ११ सम्म, रामधुनी न.पा. २,३,४,६,७,८ र ९	विष्णु कुमार सुनवार	९८१३४७९१४१
		तरकारी	महालक्ष्मी न.पा. १,७,८ र ९, छथरजोपाटी गा.पा. १,२,३,५ र ६	चेतनाथ वराल	९८६९००००५०
८	तेह्रथुम	सुन्तलाजात फलफूल	शहिदभूमि गा.पा. २,४,५ र ६, धनकुटा न.पा. १ र ३, साँगुरीगढी गा.पा. २ र ३	जितेन्द्र राई	९८५२०७८९९०
		अलैंची	लालीगुराँस न.पा. ८ र ९, म्याङ्गलुङ्ग न.पा. ६,७ र ८, फेदाप गा.पा. २,४ र ५, मेन्ध्यथायेम गा.पा. १,२,३,४,५ र ६, आठराई गा.पा. २ र ३	टेक बहादुर केच्छकी	९८५२०५३०४०
९	संखुवासभा	तरकारी	लालीगुराँस न.पा. १,२ र ४ म्याङ्गलुङ्ग न.पा. २ र ३ छथर गा.पा. १ र ६	योगेन्द्र कार्की	९८४४६३६१०९
		सुन्तला	मादी न.पा. ३,४,५,६ र ७, खाँदवारी न.पा. १,२,४,५,६,७,८,९,१० र ११, चैनपुर न.पा. ५,६,८,१० र ११, सिलिचोड गा.पा. ३ र ४, सभापोखरी गा.पा. ३ र ४	हेमन्त राई	९८४६६७५९२०
१०	भोजपुर	सुन्तला	भोजपुर न.पा. ३ र ४, षडानन्द नगरपालिका १,२,३,४,५,६,७,८,१०,११,१२,१३ र १४, टेम्केमैयूम गा.पा. २,३,५,७ र ८, साल्पासिलिछो गा.पा. २,३,४ र ६, रामप्रसादराई गा.पा. ५ र ६	चुडा बहादुर श्रेष्ठ	९८४२१११९९४

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
११	सोलुखुम्बु	सुन्तलाजात फलफूल	सिद्धिचरण न.पा. ३ र ४, चिसंखुगढी गा.पा. २ र ३, थुलुङदुधकोशी गा.पा. २, ३, ६, ७ र ८, माप्यदुधकोशी गा.पा. ४ र ५	पुर्नगठन नभएको	
		अदुवा/बेसार	थुलुङ दुधकोशी गा.पा. १, २, ३, ४, ५ र ९, नेचासल्यान गा.पा. सबै वडा, सोताङ गा.पा. सबै वडा, चिसंखुगढी गा.पा. वडा नं. २ र ३, मोलुङ गा.पा. २	पुर्नगठन नभएको	
		किवी	सोलु दुधकुण्ड न.पा. सबै वडा, थुलुङ दुधकोशी गा.पा. सबै वडा, नेचासल्यान गा.पा. सबै वडा, खुम्बु पासाङल्यामु गा.पा. १, माप्य दुधकोशी गा.पा. १, २, ३, ४, ५ र ७	फिन्जो लामा	९८६२२८४८९८८४
१२	ओखलढुंगा	स्याउ/शोखर	स्याउ:- सोलुदुधकुण्ड न.पा. २, ४, ५, ६, ८ र ९, लिखुपिके गा.पा. १ र ५ ओखर:- सोलुदुधकुण्ड न.पा. ५ र ६, लिखुपिके गा.पा. १, ३, ४ र ५, थुलुङदुधकोशी गा.पा. सबै वडा, माप्यदुधकोशी गा.पा. ६, नेचासल्यान गा.पा. २, ३ र ४, सोताङ गा.पा. सबै वडा	अस्विन बाबु थापा	९८५२०७५३५७
		आलु	सिद्धिचरण न.पा. ५, ६ र ७, मोलुङ गा.पा. ६, ७ र ८, खिजीदेम्बा गा.पा. ६, ७, ८ र ९, चिसंखुगढी गा.पा. ७, सोलुदुधकुण्ड न.पा. ८, ९, १० र ११	अमरराज मगर	९८४३५६३४६६
		बाखा	मानेभन्ज्याङ गा.पा. सबै वडा, सुनकोशी गा.पा. १, २, ३, ४, ६, ८, चम्पादेवी गा.पा. १, २, ६, ७, ८, ९, १०, सिद्धिचरण न.पा. १, २, ३, चिसंखुगढी गा.पा. १, ३, ४, ५, ६, ८	कमल कुमार राई	९८६९२३२८४३
१३	खोटाङ	मकै/मकै बीउ	दिक्तेल रूपाकोट मझुवागढी न.पा. वडा नं. २, ३, ४, ५, १३, १४, १५, हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ५, ६, ७, ८, १०, ११	चन्द्र कुमार राई	९८४२८४९५६६
		तरकारी	दिक्तेल रूपाकोट मझुवागढी न.पा. १, २, ३, ४, ६, १२ र १४, साकेला गा.पा. १ र २, हलेसी तुवाचुङ न.पा. ६ र ७	झमप्रसाद आचार्य	९८४१४८५४६३
		बाखा	दिक्तेल रूपाकोट मझुवागढी न.पा. ५, ७ र ९, दिप्रुङ चुइचुम्मा गा.पा. १, २ र ४, हलेसी तुवाचुङ न.पा. १, २, ४ र ११, खोटेहाड गा.पा. ७ र ९	योजना बास्तोला	९८४०७१९४०७
१४	उदयपुर	सुन्तलाजात फलफूल	कटारी न.पा.- ९, १०, ११, १३ र १४, ताप्ली गा.पा.- १, २, ३, ४ र ५, रौतामाई गा.पा.- २, ३, ४, ५, ६, ७ र ८, लिमचुङबुङ गा.पा.- १, २, ३, ४ र ५	नेन्द्रजित राई	९७६१०८२१५१

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
		अडुवा/बेसार	बेलका न.पा.- ५,६,७ र ८, ताप्ली गा.पा.-१, रौतामाई गा.पा.- २,३,४,५,६ र ८, उदयपुरगढी गा.पा.- २,३,४,५,६,७ र ८, कटारी न.पा.- ११, लिमचुडबुङ गा.पा.- १,२,३,४ र ५, चौदण्डीगढी न.पा. १ र ८, त्रियुगा न.पा.- १४,१५ र १६	गीता थापा मगर	९८०५९५२२५०
		बहुबाली (धान, मकै, आलु)	बेलका न.पा. - १,२,३,४,५ र ९ चौदण्डीगढी न.पा. ३,४,५,६,१०	लक्ष्मण थापा	९८२६७४४५०५
		बाखा	त्रियुगा न.पा. ५ देखि ८ र १४ देखि १६, चौदण्डीगढी न.पा. १,२ र ८, उदयपुरगढी गा.पा. ७ र ८, रौतामाई गा.पा. ५ देखि ७ र ११	हिरा कुमार कार्की	९८६२९१२०००
मधेश प्रदेश					
		आँप	सुरुङ्गा न.पा.-१,२,३,४,५,६,७,१० बलान बिहुल न.पा.-१,२,३,६ अग्निसाईर कृष्णसवरण गा.पा.-१,२,३,६ खडक गा.पा.-६,७ शम्भुनाथ न.पा.-२,६,७ रूपनी न.पा.-१,६ र कन्चनरूप न.पा.-६,७,९,११,१२	पुर्नगठन नभएको	
१५	सप्तरी	भैसी	सप्तकोशी न.पा.-१,२,६,१०,११, कन्चरूप न.पा.-१,२,३,४,५, हनुमाननगर कंकालिनी न.पा.-३,५, तिरहुत गा.पा.-१,३	पुर्नगठन नभएको	
		धान	खडक-११, शम्भुनाथ-१ र ११, कन्चरूप-१,२,८,१०, बोदे बर्साई १,२,३,४,५, ६,७,८,९ र १०, अग्निसाईर कृष्णसवरण-५, राजगढ-२,४, रूपनी-१, २, ४, ५, छिन्नमस्ता-६, महादेवा-३ राजविराज-१,६,७,८,९,१०,१६, बलानबिहुल-२, ३, ४, ५,६, दक्कनेधारी-१,३,४,८,९, तिलाठी कोइलाडी- ८	पुर्नगठन नभएको	
१६	सिरहा	आँप	धनगढीमाई न.पा.-७,८,९,१०,११,१२,१३,१४, गोलबजार न.पा.-१,२,३,६,७,८, ९,१०, मिर्चैया न.पा.-३,४,५,६,७,८,९, लहान न.पा.- ९, १०, १३,१४,१५,१६, १७,१८, कर्जन्हा न.पा.-१,२,३,४,१०,११, नरहा गा.पा.-३	डेनोक मोक्तान	९८४२८४१९५२
		धान	सुखिपुर-१,२,३ र ९, धनगढीमाई-१,२ र ३, लक्ष्मीपुर पतारी-१, बरियारपट्टी-४	बिन्देश्वर यादव	९८६९२३४७७०

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोवाइल नं.
		गाई/भैसी	लहान न.पा., धनगढी न.पा., बरियापट्टी गा.पा., सुखिपुर न.पा., औरही गा.पा. सबै वडाहरू र खुवाननकारपट्टी गा.पा. २, ३ र ४		
		माछा	कर्जनहा-२, ३, ६, ७, ८ र १०, विष्णुपुर-१, मिर्चैया-१, २, १० र ११, सखुवाननकारकट्टी-२, ३ र ४, धनगढीमाई न.पा.-१, २, ३, ४, ५, ६ र ९, नरहा गा.पा.- सबै वडाहरू, सुखिपुर न.पा.- १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०, लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.- १, २, ३, ४, ५ र ६, औरही गा.पा.- सबै वडाहरू, अर्नामा गा.पा.-- १, २, ३, ४ र ५	पुर्नगठन नभएको	
		धान	बरियारपट्टी गा.पा.- सबै वडाहरू, लहान न.पा.- १, ११, १३, १२, १८, २१, २२ र २३, भगवानपुर-१, गोलबजार-४, ५, ७, १२ र १३, सिरहा- ७ र १९		
		धान	औरही गा.पा., जनकनन्दी गा.पा., कमला न.पा., विदेह न.पा., हैसपुर न.पा. ४, ६, ९, शहिदनगर न.पा., जनकपुर उप.म.न.पा. १७ र १८	पुर्नगठन नभएको	
१७	धनुषा	आँप	गणेशमान चारनाथ न.पा. धनुषाधाम न.पा. ६ र ९, मिथिला न.पा., बटेधर न.पा.	लक्ष्मी कुमारी महतो	९८०४८३८६१७
		तरकारी	क्षिरेधरनाथ न.पा. २, ३, ८ र ९, धनुषाधाम न.पा. १, ३, ५, ६ र ७, मिथिला न.पा. १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९ बटेधर गा.पा. १, २, ३, ४ र ५ लक्ष्मीनियाँ गा.पा. २, ३ र ७	पुर्नगठन नभएको	
		तरकारी	भंगहा न.पा. ४, ५, बर्दिवास न.पा.-२, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०, ११, १२, १३, १४, राम गोपालपुर न.पा. ४, ५, ६, ७, ८, औरही न.पा.-४, ७, ९, गौशाला न.पा.- १, ३, ५, ८, १०, ११, १२, सोनमा गा.पा.-४, समसी गा.पा.-१, २, ४	पुर्नगठन नभएको	
१८	महोत्तरी	माछा	भंगहा न.पा. १, २, ३, ६, ७, ८, ९, लोहारपट्टी न.पा. ५, ६, ८, ९, राम गोपालपुर न.पा. १, २, ३, औरही न.पा. १, २, ३, ५, ६, ८, गौशाला न.पा. २, ४, ६, ७, ९, सोनमा गा.पा. २, ५, ८, समसी गा.पा.-५ महोत्तरी गा.पा. ३	पुर्नगठन नभएको	
		धान	भंगहा गा.पा. ४, राम गोपालपुर न.पा. ५, बल्वा न.पा. ४, ९ र १०, सोनमा गा.पा. १ र ४ लोहारपट्टी न.पा. ३ र ४, मनरा सिस्वा न.पा. १, ३, ६ र ७, एकडारा गा.पा. १, ३, ४ र ५ जलेधर न.पा. ३, ४, ५ र ८ महोत्तरी गा.पा. १, ३, ४ र ५ पिपरा गा.पा. ६	दिनेश यादव	९८०४८२०७३१

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोवाइल नं.
१९	सर्लाही	धान	हरिपूर्वा न.पा.-१,२,५,६,७,८ र ९, पर्सा गा.पा.-१ र २.	पुर्नगठन नभएको	
		मकै	वरहथवा न.पा.-१,२,३,४,५,६,९,१४,१५,१६, बागमती न.पा.-३,४,५,६,७,८,९,१० र १२ वरहथवा न.पा.१४ र १५ हरिवन ५ र ६ चक्रघटा ७ र ९	रामसागर महतो	९८५४०२७२१९
		तरकारी	ईश्वरपुर न.पा.- ४,५,१३ र १४, गोडैता न.पा. २ र ५, लालबन्दी न.पा. १,१०,११ र १२ वरहथवा न.पा.-१४ र १५, हरिवन न.पा. ५ र ६, चक्रघटा गा.पा. ७ र ९	सन्तोष कुमार ठाकुर	९७४६६२६०८
२०	बारा	धान	सुवर्ण गा.पा. र देवताल गा.पा.	शेष महताब आलम	९८११९८२४६
		गाई/भैसी	कलैया उ.म.न.पा. का सबै वडा (२७), जितपुर सिमरा उ.म.न.पा. सबै वडा (२४), निजगढ न.पा. सबै वडा (१३), कोल्हवी न.पा. सबै वडा (११), प्रसौनी गा.पा.सबै वडा (७)	रामहरी खरेल	९८५५०१७५०१
		केरा	निजगढ न.पा. र जितपुर सिमरा उ.म.न.पा.	हिरा बहादुर थापा मगर	९८५५०१५३२०
२१	पर्सा	तरकारी	सिम्रौनगढ न.पा., आदर्शकोतवाल गा.पा. र कलैया उ.म.न.पा.	सुनिल कुमार कुशावाह	९८१६२२६३३१
		तरकारी	बहुदरमाई न.पा. १,५,६,७,९ पोखरीया न.पा. ५, ९	रामेश्वरप्रसाद महतो	९८१६२७८९२६
		धान	पर्सागढी न.पा. वडा नं. १,२,३ र ४, सखुवाप्रसौनी गा.पा. को वडा नं. १,२ र ३, पेटेर्वा सुगौली गा.पा. को वडा नं. १,२ र ३,४,५ जीराभवानी गा.पा. को वडा नं. १,२,३,४ र ५ तथा ठोरी गा.पा. को वडा नं. २,३,४ र ५ थपमा पर्सागढी न.पा. वडा नं. ५,६,७,८ र ९	सजित प्रसाद चौधरी	९८५५०३२९३६
		माछा	धोबिनी गा.पा., पकाहा मैनपुर गा.पा., कालीकामाई गा.पा., विन्ध्यबासनी गा.पा., छिपहरमाई गा.पा., पोखरिया न.पा. र बीरगन्ज म.न.पा. २७		

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोवाइल नं.
२२	रौतहट	तरकारी	मौलापुर न.पा. वडा नं. १,२,३,४,५,६,७,८,९, कठरिया न.पा. वडा नं. ४,५,६,७, देवाहि गोनाही न.पा. ५,६,७,८, गरुडा न.पा. ५	श्री चन्द्रशेखर प्रसाद साह	९८५५०४४४४४७
		धान बीउ	चन्द्रपुर न.पा. ५,६,९,१०, गढीमाई न.पा. २, गरुडा न.पा. ५, बृन्द्रावन न.पा. ७	बलिराम शाह	९८५५०२६४१२
		केरा	गढीमाई न.पा. वडा नं. १,२,३,४,५,६, कटहरिया न.पा. वडा नं. १,३,४,५, चन्द्रपुर न.पा. वडा नं. ३,४, गौर न.पा. वडा नं. २,४,६, फतुवा विजयपुर न.पा. वडा नं. ५,६,७,८, परोहा न.पा. वडा नं. १,२,३,४, राजपुर न.पा. वडा नं. १,२,९, ईशनाथ न.पा. वडा नं. १,२,३,९, मौलापुर न.पा. वडा नं. ३,४	श्री नागोन्द्र प्रसाद यादव	९८५५३९३१५२
		माछा	वृन्दावन न.पा. १,२,४ र ८, गुजरा न.पा. १,३,८ र ९, गरुडा न.पा. २,३ र ९, मौलापुर न.पा. ४ र ६, फतुवा विजयपुर न.पा. १,२,३ र ७, परोहा न.पा. ९, माधवनारायण न.पा. २, देवाही गोनाही न.पा. ७ र ९, गढीमाई न.पा. ८ र ९, चन्द्रपुर न.पा. ७ र ९		
बागमती प्रदेश					
२३	सिन्धुली	अदुवा/बेसार	कमलामाई न.पा. वडा नं. १ र २, हरिहरपुरगढी गा.पा. वडा नं. २,३,४,५,६,७ मरिण गा.पा. वडा नं. २,६,७	भोजराज गौतम	९८४४०७५८६१
		जुनार	रामेछाप न.पा. १,२,४,५,६,७,८, मन्थली न.पा. ४,६,९, १३,१४	गुन्ज बहादुर कार्की	९८५१०७५०३८
२४	रामेछाप	आलु	उमाकुण्ड गा.पा. १,२,३,४,५,६ र ७, गोकुलगांगा गा.पा. १,२,३,४,५ र ६	हिरालाल श्रेष्ठ	९८५४०४३११४
		बाखा	मन्थली न.पा. वडा नम्बर-१,२,३,४,७,८,९,१०,११,१२ र १३, खाँडादेवी गा.पा. वडा नम्बर- १,२,३,४,५,६,७,८ र ९, सुनापाती गा.पा. गा.पा. वडा नं.-१,२,३,४ र ५	ओमकार अधिकारी	९८५१०६७७४४
२५	दोलखा	किची	जिरी न.पा. वडा नं. २,४,६ र ७, भीमेश्वर न.पा. वडा नं. १,६,७,८ र ९, गौरीशंकर गा.पा. वडा नं. १,३ र ४, विगु गा.पा. वडा नं. ३ र ४, कालिञ्चोक गा.पा. वडा नं. ६ र ९ र शैलुङ गा.पा. वडा नं. ३,४,५,६,७ र ८	नारायण बस्नेत	९८४१५२६२३९
		आलु	भीमेश्वर न.पा. वडा नं. ९ र शैलुङ गा.पा. वडा नं. १,३,६ र ८	जित बहादुर खड्का	९८४४१५०६२३

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
२६	सिन्धुपाल्चोक	सकै/मकै बीउ	सुनकोशी गा.पा. वडा-४ र ६, बलेफी गा.पा. वडा २,३,४,५, चौतारा साँगाचोकगढी न.पा. वडा ४ देखि १४ सम्म, ईन्द्रावती गा.पा. वडा ५ देखि १२, मेलम्ची न.पा. वडा १,२,१२ र १३ सम्म	होमनाथ चौलागाँई	९८४१०५७११५
२७	काभ्रेपलान्चोक	गाई/भैसी	सुनकोशी गा.पा. बलेफी गा.पा. चौतारा साँगाचोकगढी न.पा., ईन्द्रावती गा.पा. मेलम्ची न.पा., पाँचपोखरी थाङ्गपाल गा.पा. र हेलम्बु गा.पा. सबै वडा	हिम बहादुर आचार्य	९८४१४४६४५७
२८	ललितपुर	तरकारी	पनौती न.पा., धुलिखेल न.पा., बनेपा न.पा., पाँचखाल न.पा., मण्डनदेउपुर न.पा., नमोबुद्ध न.पा., बेथानचोक गा.पा. रोशी गा.पा. भुम्लु गा.पा. र चौरीदिउराली गा.पा. सबै वडा	ज्वाला तिमल्सिना	९८४१५४३४८५
२९	भक्तपुर	तरकारी	गोदावरी न.पा. को वडा नं. ३,५,६,७,८,९ र १२, कोब्रोसोम गा.पा. वडा नं. १,२ र ३ र बागमती गा.पा. को वडा नं. १ र २	जयराम गिरि	९८४१४२५६५४
३०	काठमाडौं	आलु	गोदावरी न.पा. को वडा नं. १,२,३,४,६,७,८,९,१०,११,१३ र १४	लक्ष्मी काकी	९८५१०३१४०२
३१	नुवाकोट	धान	चाँगुनारायण न.पा. को वडा नं. १ देखि ९ सम्म (सबै वडाहरू)	हेरराम दंगाल	९८४१८४८२८७
		तरकारी	मध्यपुर थिमी न.पा. को वडा नं. २,६,७,८ र ९ र सूर्यविनायक न.पा. वडा नं. १,४,७,८,९ र १०, चाँगुनारायण न.पा.	नारायण प्रसाद धिमाल	९८६००३६७९०
		तरकारी	शंखरापुर न.पा. को वडा नं. १ देखि ९ सम्म (सबै वडाहरू)	राजु दंगाल	९८४०६१२७२०
		तरकारी	नागार्जुन न.पा. को वडा नं. ५,६,७,८,९ र १०, चन्द्रागिरी न.पा. वडा नं. १,२,३,४,७,९,१३ र १४	माधव प्रसाद घिमिरे	९८५१२०५५४५
		आलु	ककनी गा.पा. वडा नम्बर १ देखि ७ सम्म, शिवपुरी गा.पा. वडा नम्बर ६,७ र ८, पन्चकन्या गा.पा. वडा नम्बर १ र २, दुचेध्वर गा.पा. वडा नम्बर ३ र ५	राम प्रसाद पुडासैनी	९८५१००९८१४
		आलु	लिखु गा.पा. वडा नम्बर १ देखि ६, ककनी गा.पा. वडा नम्बर ८, पन्चकन्या गा.पा. वडा नम्बर १ र २, सूर्यगढी गा.पा. वडा नम्बर ५	विवेक ढकाल	९८५१२३४७७३
		आलु	लिखु गा.पा. वडा नम्बर १,२,४,५ र ६, पन्चकन्या गा.पा. वडा नम्बर १ र २, शिवपुरी गा.पा. वडा नम्बर ७ र ८, ताँदी गा.पा. वडा नम्बर २,३,४ र ५, बेलकोटगढी न.पा. वडा नम्बर १ र २	विनोद पाठक	९८५११८४७३७

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
३२	रसुवा	तरकारी	म्यागड गा.पा. २,३,४,५ र ६, किस्पाड गा.पा. १,२,३ र ४	रुप बहादुर तामाङ	९८४१६७१७०८
		आलु	आमाछोदिझो गा.पा. वडा नम्बर १,२,३,४ र ५, उत्तरगया गा.पा. वडा नम्बर १, २ र ३, नोकुण्ड गा.पा. १,२,३,४ र ६, कालिका गा.पा. १,३,४ र ५, गोसाइकुण्ड गा.पा. वडा नम्बर ६	फुर्पु सिङ्गि तामाङ	९८६४९९५१२५
		बाखा	आमाछोदिझो गा.पा. वडा नम्बर ३,४ र ५, उत्तरगया गा.पा. वडा नम्बर १,२ र ३, नोकुण्ड गा.पा. १,३,४,५ र ६, कालिका गा.पा. १,२,३,४ र ५, गोसाइकुण्ड गा.पा. वडा नम्बर ५ र ६	टासी लामा	९८४११७८८३४
३३	धादिङ	मकै/मकै बीउ	निलकण्ठ न.पा. का १-१४ वडा र ज्वालामुखी गा.पा. का १-७ वडाहरू	सिता दुवाडी	९८४१९७१९८२
		तरकारी	गण्डकी (गोरखा जिल्ला) ७ र ८, बेनिघाट रोराङ गा.पा. १-१०, सिद्धलेक गा.पा. ३ र ४, गजुरी र वडाहरू	हेमनाथ थपलिया	९८४१५९०७९२
		तरकारी	धुनिबेसी न.पा. १-९, थोक्रे गा.पा. ६,८,९,१० र ११, गल्छी गा.पा. १-८, गजुरी गा.पा. १,३,४,५,६,७,८ र सिद्धलेक ६ र ७ वडाहरू	युद्ध प्रसाद न्यौपाने	९८५१०२९९९८
३४	मकवानपुर	बाखा	नेत्रावती डवजोड गा.पा. १ देखि ५, त्रिपुरासुन्दरी गा.पा. १ देखि ७, गङ्गाजमुना गा.पा. १ देखि ७, ज्वालामुखी गा.पा. ३,४,६ र ७	रमेश अधिकारी	९८४१०५२५४०
		तरकारी	थाहा न.पा. सम्पूर्ण वडा र ईन्द्र सरोवर गा.पा. १,२,३,४ र ५	सविन भक्त श्रेष्ठ	९८४१४४८७९६
		धान	हेटौडा उप म.न.पा. ६,७,८,९,१०,११ र १२ र मनहरी गा.पा. ३,४,५,६,७,८ र ९	बिमला कार्की	९८४५६३८७१४
३५	चितवन	तरकारी	भरतपुर म.न.पा.-४ देखि ९ र ११ देखि २८	कान्छा मल्ल	९८५५०१३१६४
		मौरी	भरतपुर म.न.पा.-११,१२ र २९, रत्ननगर न.पा.- ५,१४,१५ र १६, कालिका न.पा. १,२,६,७,९,१० र ११, खैरहनी न.पा.-३,४,५,१० र ११, राप्ती न.पा.- १,२,३,४,५,६ र १०,११,१२ र १३ र राप्तीराड गा.पा. (मकवानपुर)-६ र ७	विकास नेपाल	९८४५८११४२
		धान	रत्ननगर न.पा.- ३ देखि ९, खैरहनी न.पा. ५,६,७,९,१०,११,१२ र १३ र राप्ती न.पा. १,२,३,४ र ५	तेज प्रसाद बत्तौला	९८४५०२३१०७
		माछा	माडी न.पा. १ देखि ९	कोपिला शिवाकोटी	९८४५१२४२१७

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोवाइल नं.
गण्डकी प्रदेश					
३६	गोरखा	सुन्तलाजात फलफूल	गण्डकी गा.पा., शहिदलखन गा.पा., भिमसेन थापा गा.पा., गोरखा न.पा., पालुङटार न.पा. ९ र १०, सिरानचोक गा.पा. २,४,५	ध्रुव प्रसाद खनाल	९८५५०८१०६८
		धान	गोरखा न.पा.-३,५,१०,११,१२,१३,१४, पालुङटार.न.पा.-१ र ९, शहिदलखन गा.पा.-१ र ३ सिरानचोक गा.पा.-२,४,५,६,७,८, अजिरकोट गा.पा.-५	सन्तोष पोखरेल	९८४१८५४१८३
		आलु	धार्चे गा.पा.-३,४,५,७, वारपाक सुलिकोट गा.पा.-१,२,३,४,७ र भिमसेन थापा गा.पा.-१,२,३,४,७,८, सिरानचोक गा.पा. २,३, अजिरकोट गा.पा. २	अर्जुन गुरुङ	९८४६७१५९४८
३७	लमजुङ	अलैंची	कहोली सोथार गा.पा. वडा नं. ३-९, मर्स्याङ्दी गा.पा. वडा नं. १-८, बेसीशहर न.पा. वडा नं. ४,५,१० दोर्दी गा.पा. वडा नं. ४-९, दूधपोखरी गा.पा. वडा नं. १,२,३,४,६	सोम बहादुर तामाङ	९८४६१९३५८७
		मौरी	सुन्दरवजार न.पा. १,३,४,५,६,८,९,१० र ११, वेसिशहर न.पा. १,२,३,४,५,९, १० र ११, क्वहोलासोथार गा.पा. १,२,३,६,८ र ९, मध्यनेपाल न.पा. १ देखि १०, दोर्दी गा.पा. ४, दुधपोखरी गा.पा. ३,४,५ र ६	ध्रुव कुमार डुरा	९८५६०४६५१५
		तरकारी	राइनास न.पा. १ देखि १०, दुधपोखरी गा.पा. १,२,५,६, दोर्दी गा.पा. १,२,३,४, सुन्दरवजार न.पा. ४,५,६,७,८,९, वेसिशहर न.पा. १,२,३,६,१०,११ मर्स्याङ्दी गा.पा. ७,८,९	विष्णुमाया गुरुङ	९८४६१२२९१९२
३८	तनहुँ	तरकारी	आबुखैरनी गा.पा., व्यास न.पा., बन्दिपुर गा.पा., भानु न.पा., पालुङटार न.पा. ७, गोरखा न.पा. १४	सोल बहादुर मगर	९८१६६१७५७५
		धान	व्यास न.पा.-८,९,११, भानु न.पा., बन्दिपुर गा.पा. १	राजु आचार्य	९८४६६५६११४
		मसला बाली	गल्याङ न.पा., कालीगण्डकी गा.पा., चापाकोट र बालिङ न.पा.	पुर्नगठन नभएको	
३९	स्याङ्जा	गाई/भैसी	बालिङ, भीरकोट, गल्याङ र चापाकोट न.पा. का सबै वडा फेदीखोला गा.पा. वडा नं. १,२ र ४ र पुतलीवजार न.पा. वडा नं. ३,४,१०,११,१३ र १४	पुन्य प्रसाद अर्याल	९८५६०२७७९४
		आँप/लिची	गल्याङ १,२,३,९,११ र चापाकोटका १० वटै वडाहरू	विश्र्वास पुरी	९८२१३२७७०५

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोवाइल नं.
४०	कास्की	अलैंची गाई/ भैंसी	पो.म.न.पा.-१६,१९, अन्नपूर्ण गा.पा.- १,३,४,५,७,८,९,१०,११, माछापुच्छ्रे गा.पा.- २,५,६,७,८ र ९ मादी गा.पा.-१,२,३,८,१०,११ र रूपा गा.पा. अन्नपूर्ण गा.पा. १,२,३ र ५, माछापुच्छ्रे गा.पा. ३,४,५ र ६, रूपा गा.पा. १,२,३,६ र ७ मादी गा.पा. ३,४,५,७ र १२, पोखरा म.न.पा. १,१,४,१५,१६,१९,२० र २५ देखि ३३ सम्म	इन्द्र गौचन कृष्ण प्रसाद अधिकारी	९८५६०२६६७१ ९८४६४६७५९९
४१	मनाङ	स्याउ आलु	चामे गा.पा. नार्पा भूमि गा.पा., नाशोङ गा.पा. मनाङ डिस्याङ गा.पा. का सबै वडा चामे गा.पा. १ देखि ५, मनाङ डिस्याङ गा.पा. १ देखि ९, नासो गा.पा. १ देखि ९	युवराज गुरुङ सेराप विष्ट	९८५१०५६४१९ ९८४६७८६४४५
४२	मुस्ताङ	स्याउ च्याङ्प्रा	मुस्ताङ जिल्लाको थासाङ गा.पा. वडा नं. ३,४ र ५ बाहेक मुस्ताङ जिल्लाभर मुस्ताङ जिल्लाको लोमाङथाङ गा.पा. बारागुड मुक्तिक्षेत्र गा.पा. र लोधेकर दामोदरकुण्ड गा.पा.	लक्ष्मी गुरुङ सानो कान्छा गुरुङ	९८६००७१६६३ ९८४७६७०४२९
४३	म्याग्दी	आलु सुन्तलाजात	बारागुङ मुक्तिक्षेत्र गा.पा. १ देखि ५, लोधेकर दामोदरकुण्ड गा.पा. १ देखि ५, लोमान्थाङ गा.पा. १ देखि ५, थसाङ गा.पा. १ देखि ५, घरपझोङ गा.पा. १ देखि ५ अन्नपूर्ण गा.पा. वडा नं. १-८, बेनी न.पा. ३,९,१० रघुगंगा गा.पा. वडा नं. १-७, मंगला गा.पा. वडा नं. १-५, जलजला गा.पा. (पर्वत) वडा नं. १-९, बागलुङ न.पा. वडा नं. ५-१३ काठेखोला गा.पा. (बागलुङ) वडा नं. १-२, ४,८	जीवन गोतामे खिम बहादुर पुन	९८४६४८९८६५ ९८४७७८४७१७
		बङ्गुर आलु	बेनी न.पा. १ देखि १० सम्म, मंगला गा.पा. १ देखि ५ सम्मका वडाहरू, मालिका गा.पा. १ देखि ७ सम्मका वडाहरू, धवलागिरी गा.पा. २,३,७ वडाहरू, रघुगंगा गा.पा. १,२,३ वडाहरू, र अन्नपूर्ण गा.पा. १,२,३,४,५ र ६ वडाहरू अन्नपूर्ण गा.पा. वडा नं. १ देखि ८, रघुगंगा गा.पा. वडा नं. ५,६,७,८ र बेनी न.पा. वडा नं. १०	रण बहादुर वि.क. खिम बहादुर पुन	९८७६८२२७५ ९८४७७८४७१७

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
४४	नवलपरासी बर्दघाट सुस्ता पूर्व	सन्तुलाजात फलफूल	बौदिकाली गा.पा. १ देखि ६, बुलिङ्गटार गा.पा. १ देखि ६, गैडाकोट न.पा. ३ र १८, देवचुली न.पा. ६, हुप्सेकोट गा.पा. ५, मध्यविन्दु न.पा. ५, ८, १३ र १५, कावासोती न.पा. १७	खेम बहादुर गोलाड	९८४७२७१२७५
		धान	गैडाकोट न.पा. ११, १२, १४, १५, १७	निर्मल न्यौपाने	९८४७०९४०१९
४५	पर्वत	मकै/मकै बीउ	फलेवास न.पा. १-११, महाशीला गा.पा. १-६, विहादी गा.पा. १-६	कृष्ण लम्साल	९८५७६३००६७
		धान	कुश्मा न.पा. १-१४, मोदी गा.पा. ५ र ६, फलेवास ४, ६, १०, ११, विहादी १, २, ३, ४, ६, पैयु १-७	शोभा कुमारी क्षेत्री	९८५७६२१४४२
		तरकारी	जलजला गा.पा. २-९, कुश्मा न.पा. १-१४, मोदि गा.पा. २, ३, ५, ७	विश्व विजय जोशी	९८६११८०१२८
		आलु	गलकोट न.पा. १०, बडिगाड गा.पा. १, ३, ५-८ र १०, ताराखोला गा.पा. १-५, निसिखोला ५ र ६, ढोरपाटन न.पा. ५-९, तमानखोला गा.पा. सम्पूर्ण वडाहरू, मालिका गा.पा. १-५ र मदाने गा.पा. १, २ र ५	होमलाल भुसाल	९८६७६१९६५५
४६	बागलुङ	बाखा	जैमिनी न.पा. १-१०, बरेङ गा.पा. १-५, बागलुङ न.पा. १२, १३, १४	हुम बहादुर पुन	९८४१७७१४३१
		अलैची	बागलुङ न.पा. ५, ८, ९ र १०, जैमिनी न.पा. २, ३, ६, ७, ८, ९ र १०, गलकोट न.पा. १, २, ४ र ८ बरेङ गा.पा. १ र २, बडिगाड गा.पा. १, ४ र ५ ताराखोला गा.पा. १, २ र ३ निसिखोला गा.पा. ७, काठेखोला गा.पा. ३ देखि ८	धनेश्वर पौडेल	९८५७६३५७५३
लुम्बिनी प्रदेश					
४७	गुल्मी	सुन्तलाजात	मदाने गा.पा.-४, ६, ७ धुर्कोट गा.पा.-१, २, ३, ५, ६ रेसुङ्गा न.पा.-३, ४, ५, ६, ७, १४, मुसिकोट न.पा.-८, ९, चन्द्रकोट गा.पा.-२, ३, ४, ५, ६, कालिगण्डकी गा.पा.-१, २, ३, ४, ७ छत्रकोट गा.पा.-१, २, ३, ४ गुल्मीदरवार गा.पा.-१, २, ३, ४, रुरुक्षेत्र गा.पा.-४, सत्यवती-८	गणेश प्रसाद मरासिनी	९८६७१२२५००
		मकै बीउ	मालिका गा.पा. ५, ६, ७, ८ मदाने गा.पा. ३, ४, ६, ७ इश्मा गा. पा १, २, ३, ४, ५, ६ धुर्कोट गा.पा. ५, ७, रेसुङ्गा न.पा. ४, ५, १०	नारायण चन्द	९८५७०६४८४७

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
४८	पाल्पा	सकै	मुसिकोट न.पा.-१,२,३,४,५,६,७ चन्द्रकोट गा.पा.- ४,७,८ सत्यवती गा.पा.- १,२,५,६,७ छत्रकोट गा.पा.-१,३,४,५ गुल्मीदरवार गा.पा.-१,२,३,४, रुरुक्षेत्र गा.पा.-२,५,६	शंकर प्रसाद पन्थ	९८५७०६४२२१
		बाखा	मदाने गा.पा.-३,४,६,७ धुकोट गा.पा.-४,५,६,७ मुसिकोट न.पा.-१, मालिका गा.पा.- ५,६,७,८ इस्मा.गा.पा.-१,२,३,४,५,६	विष्णु प्रसाद घिमिरे	९८६७३५४२३४
		तरकारी	तानसेन न.पा.-१,५,६,७,८,९,१०,११,१२,१३ र १४, बगनासकाली गा.पा.-१, २, ७,८ र ९, तिनाउ गा.पा.-२,३,४,५ र ६	वेद प्रसाद सुवेदी	९८४६२११३२१२
		सुन्तलाजात	तानसेन नगरपालिका-१,५,११,१२,१३ बगनासकाली गा.पा.-४,५,६ रैनोदेवी छहरा गा.पा.-१,२,३,४,५,६,७,८ रिब्दीकोट गा.पा.-१,२,३,४,५,६,७,८	नित्यानन्द पोखरेल	९८५७०६५३२२
४९	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	अडुवा/बेसार	निस्दी गा.पा. १-७ सम्म, पूर्वखोला गा.पा. १ र ५, रामपुर न.पा. १,७ र ९, बगनासकाली गा.पा. ७,८ र ९	हेम बहादुर खाम्बा	९८५७०६८०३८
		गाहुँ	सरवल गा.पा.३ र ४, पाल्हीनन्दन गा.पा. ६, रामग्राम न.पा. १६ र १८, सुनवल न.पा. ११ र १२	सरस्वती कुमारी चौधरी	९८२१४२७५४१
		केरा	सुस्ता गा.पा. ३,४ र ५, प्रतापपुर गा.पा. ५-८	युवराज मौर्य	९८५७०३४८८८
५०	रूपन्देही	धान	सुनवल न.पा. २,३ र ९, रामग्राम न.पा. १४	धनमाया गौतम क्षेत्री	९८५७०४५३६७
		गाहुँ	मर्चवारी गा.पा. ३-७, सम्मरीमाई गा.पा. १,२,३,४,६ र ७, कोटहीमाई गा.पा. ३-७	दुर्गा प्रसाद कुर्मी	९८४८६२२५४०
		आलु	शुद्धोधन गा.पा. १,२,५,६ र ७, सियारी गा.पा. ३ र ४, गौडहवा गा.पा. ६ र ८, सैनामैना न.पा. १,४ र ५, मायादेवी गा.पा. १ र २, कञ्चन गा.पा. २, तिलोत्तमा न.पा. ४,६,१३ र १४	चिन्तामणी खनाल	९८५७०१६६८१
५१	कपिलवस्तु	तरकारी	कपिलवस्तु न.पा. ३,४,५,६,७,८,९,१०,११ र १२, मायादेवी गा.पा. ५,६, र ७, बुद्धभूमि न.पा. १०	पुनर्गठन नभएको	
		माछा	बाणगंगा न.पा. १ देखि ११, शिवराज न.पा. १,२,३,४ र ६, बुद्धभूमि न.पा. १ देखि १०, महाराजगञ्ज न.पा. ११	पुनर्गठन नभएको	

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोवाइल नं.
५२	अर्घाखाँची	तरकारी	सन्धिखर्क न.पा. वडा नं. १,२,३,४,५,६,७,८,९,१०,११ र १२, छत्रदेव गा.पा. वडा नं. १,२,३,४,५,६,७ र ८, मालारानी गा.पा. वडा नं. ५	पुनर्गठन नभएको	
		बाखा	सितगंगा न.पा. वडा नं. १,४,५,६,७,८,९,१०,११,१२,१३ र १४, भूमिकास्थान न.पा. वडा नं. १,२,३,४,५,६,७,८,९ र १०, सन्धिखर्क न.पा. वडा नं. ४,८,९ र ११, मालारानी गा.पा. वडा नं. ५, छत्रदेव गा.पा. वडा नं. १,२,३,४,५,६,७ र ८, पाणिनी गा.पा. वडा नं. ७ र ८	पुनर्गठन नभएको	
		कफी	सितगंगा न.पा. वडा नं. ३,४ र ५, भूमिकास्थान न.पा. वडा नं. ३,४,८ र ९, सन्धिखर्क न.पा. वडा नं. ५,८ र १०, मालारानी गा.पा. वडा नं. ४ र ५, छत्रदेव गा.पा. वडा नं. ६, पाणिनी गा.पा. वडा नं. ८	पुनर्गठन नभएको	
		सुन्तला	सन्धिखर्क न.पा. ५ देखि ११, भूमिकास्थान न.पा. ९ र १०, मालारानी गा.पा. १,२,३,४,६ र ८, छत्रदेव गा.पा. ४,५,७ र ८, पाणिनी गा.पा. १ देखि ७	पुनर्गठन नभएको	
५३	प्यूठान	धान	प्यूठान न.पा. १,२,३,४,७,८,९ र १०, ऐरावती गा.पा. सबै ६ वटा वडाहरू, मल्लरानी गा.पा. २,३,४ र ५, झिमरुक गा.पा. ४,५,६,७ र ८, माण्डवी गा.पा. ५	श्याम बहादुर थापा	९८४७९२८४२२
		तरकारी	प्यूठान न.पा. सबै १० वटा वडाहरू, झिमरुक गा.पा. ३,४,५,६ र ७, माण्डवी गा.पा. १,२,३ र ५, ऐरावती गा.पा. ४,५ र ६, मल्लरानी गा.पा. २,३,४ र ५, स्वर्गद्वारी न.पा. २,३,४,५,७ र ९	लोकराज पोखेल	९८४७८५६२८६
५४	रोल्पा	अदुवा/ बेसार	प्यूठान न.पा. १,२,३,५,६ र ८ सरुमारानी गा.पा. १,३,४,५ र ६ गौमुखी गा.पा. ५, ६, र ७, नौ बहिनी गा.पा. १,३,४ र ६, मल्लरानी गा.पा. २,३,४ र ५	रेवत प्रसाद खनाल	९८५७८३३८६०
		सकै	सुनिल स्मृति गा.पा. वडा नं.-२,३,४, रोल्पा न.पा. वडा नं.- १-१०, त्रिवेणी गा.पा. वडा नं.- ७	बल बहादुर के.सी.	९८४१८५५८३२
		आलु	थवाड गा.पा. वडा नं. १-५, परिवर्तन गा.पा. वडा नं. १, २, सुनछहरी गा.पा. वडा नं. १,२,३,७, रोल्पा न.पा. वडा नं.- ८,९,१०	दल बहादुर घर्ति	९८४०२३७४३४

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
५५	रुकुम (पूर्वी भाग)	ओखर	सिस्ने गा.पा. वडा नं.-१,२,४,५,६,७, र ८, भुम्रे गा.पा. वडा नं.-२,३,४,६,७ र ८, पुथाउत्तरगंगा गा.पा. वडा नं.-१,२,३,४,६,७,८, १०,११,१२, १३, र १४	टिकाराम नेपाली	९८६३६२६८७३
		आलु	सिस्ने गा.पा. वडा नं.-४,५,६, भुम्रे गा.पा. वडा नं.-१,२,६,७, पुथाउत्तरगंगा गा.पा. वडा नं.- ८,१०,११,१२	मोतिलाल डोर्गी	९८५७८२४०८२
५६	बाँके	मकै/मकै बीउ	नेपालगन्ज उप - म.न.पा. १०,१५,१६ र १७, कोहलपुर न.पा. ३ र १५, डुडुवा गा.पा. २, ३ र ६ खजुरा गा.पा. २,३,४ र ५ जानकी गा.पा. ३ बैजनाथ गा.पा. ७	उदीराम वली	९८५८०४३७१०
		धान	खजुरा गा.पा. को वडा नं.२ र ४, जानकी गा.पा. को वडा नं.१,२,३ र ४, बैजनाथ गा.पा. को वडा नं. २,३,४,७ र ८	जगत शाही	९८२२५९३२०९
५७	बर्दिया	गाई/भैसी	बासगढी न.पा. २ देखि ९ बारबर्दिया न. पा. १,२,३,७,८ र ९ ठाकुरबाबा न.पा. १ देखि ५	काशीराम पौडेल	९८४३६४११६३
		केरा	गुलरिया न.पा. को १,२,३,४,५,६,७,८ र ९, मधुवन न.पा. को वडा नं. ५,६,७,८ र ९, बाँसगढी न.पा. को वडा नं. १,२ र ३	शम्भु प्रसाद अधिकारी	९८४४८४७०७२
		माछा	बढैयाताल गा.पा. को सबै वडा, ठाकुरबाबा न.पा. १,३, ४,५,७,८ र ९, बारबर्दिया न.पा. ४,५,६,७,८ र ९, गुलरिया न.पा. २,४,५, र ६, मधुवन न.पा. २,३ र ४		
		तोरी	तुलसीपुर उ.म.न.पा. १ र २ वडा, दंगिशरण गा.पा., शान्तिनगर गा.पा. र बबई गा.पा.	भिम बहादुर वली	९८४७८३७५३७
५८	दाङ	मौरी	घोराही उ.म.न.पा., तुलसीपुर उ.प.म.न.पा. र बंगालाचुली गा.पा.	उपेन्द्र के.सी.	९८४७८७०७९८
		बाखा	लमही न.पा. ७,८ र ९, राजपुर गा.पा. ५,६ र ७	पुनम घर्तीमगर	९८१२८०५६०४
कर्णाली प्रदेश					
५९	रुकुम (पश्चिम भाग)	तरकारी बीउ	चौरजहारी न.पा. वडा नं. ३ देखि १४, मुसिकोट न.पा. को वडा नं. १३, त्रिवेणी गा.पा. को वडा नं. ९ र १०, सानीभेरी गा.पा. को वडा नं. १ र ९	तेज बहादुर बटाला	९८६७८१४२१३
		मकै	त्रिवेणी गा.पा. को वडा नं. १-१० सम्म, सानीभेरी गा. पा ८, १०,११, मुसिकोट ९,१०,११,१२,१३,१४	धनराज खड्का	९८५७८२२८७४
		ओखर	मुसिकोट न.पा. १,५,६,७ र ८ आठबसिकोट न. पा. १,२,३,४,६,७,८,१०,१२,१३ र १४	विजय मल्ल	९८६८६६४४३०

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
६०	सल्यान	अदुवा/बेसार	शारदा न. पा. ६,७,१४ र १५, बागचौर न.पा. को वडा नं. १,२,३,६,७,८,९ र १०, सिद्ध कुमाख गा.पा. वडा नं. १ देखि ५ र कुमाख गापाको सबै वडा	तोला के.सी.	९८१०९६४११९
		धान	शारदा न.पा. को वडा नं. १,२ र १५, छत्रेश्वरी गा.पा. को ३,६ र ७ त्रिवेणी र त्रिवेणी गा.पा. को वडा नं. ३ र ६	नविनसिंह भडेल	९८४७८४४४२१
		तरकारी	कपुरकोट गा.पा. १ देखि ६, छत्रेश्वरी गा.पा. ३,४, र त्रिवेणी गा.पा. १ देखि ६	गिता बोहरा	९८४७८४३४८७
		सुन्तला	बागचौर न.पा. ३,७,८,९ र १०, कुमाख गा.पा. ३ र ७, सिद्धकुमाख गा.पा. ३, ४, ५ र छत्रेश्वरी गा.पा. १,२ र ५, सिद्धकुमाख गा.पा. ३,४,५ र छत्रेश्वरी गा.पा. १,२ र ५	प्रदीप कुमार झागी	९८४७९२५१७१
६१	सुर्खेत	अदुवा/बेसार	विरन्द्रनगर न.पा. वडा नं. १४,१५ र १६, भेरीगंगा न.पा. वडा नं. १ देखि १३, लोकवेशी न.पा. वडा नं. १ देखि १०, गुर्भाकोट न.पा. वडा नं. १ देखि १४, चिन्नाड गा.पा. वडा नं. १ देखि ६, सिम्ता गा.पा. वडा नं. १ देखि ९, वराहताल गा.पा. वडा नं. १ देखि १०, पञ्चपुरी न.पा. वडा नं. १ देखि ११ र चौकुने गा.पा. वडा नं. १ देखि १०	अजित कुमार बौडेल	९८४८०७४२७४
		तरकारी	पञ्चपुरी न.पा. वडा नं. २,३,४,५,६,८ र ९, वराहताल गा.पा. वडा नं. ५,६ र ७, चौकुने गा.पा. वडा नं. ७,८	गोविन्द सिंजाली	९८४११२९७८४
		मकै	लोकवेशी न.पा. को वडा नं. १ देखि १० सम्म, गुर्भाकोट न.पा. को १,२,३,४,९,१०,११,१२,१३ र १४	हरिमाया बली	९८४८०१६२३१
		सुन्तलाजात	दुल्लु न.पा. १-१३, भैरवी गा.पा. ३-७	जगत पन्त	९८४८०६४१२२
६२	दैलेख	आलु	डुङ्गेश्वर २,३ र ५, गुराँस गा.पा. ३-८	गणेश कुमार वि.सी.	९८५८०४४२२५
		बाखा	नारायण न.पा. ४ र १०, भैरवी गा.पा. ६-७, महाबु गा.पा. ३-६, चामुण्डा न.पा. १-३	डिल्ली प्रसाद शर्मा	९८४८०६१५१८
		तरकारी	दुल्लु न.पा. १,२,५, भैरवी गा.पा. १,२ र ३, नारायण न.पा. २,३ र ७ गुराँस गा.पा. ५ र ६	भुवन बहादुर थापा	९८४८१००४२८

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
६३	जाजरकोट	सन्तुलाजात	भेरी न.पा. १,२,३,४,५,६,७ र १० कुशो १,२,३,४,५,६,७,८ र ९ नलगाढ न.पा. १,२,३,४,५ र ६ छेडागाढ न.पा. १०,११ र १२	दिपक हमाल	९८६०४५११८५
		मौरी	भेरी न.पा. १,२,३ र ४ कुशो गा.पा. ५ नलगाढ न.पा. १,२,३,४,५ र ६	हेम कुमार विष्ट	९७६८२००७२२
		स्याउ/ओखर	कुशो गा.पा. ३,७,८,९ बरकोट १,२,३,४,५,६ र ९ जुनिचाँदे ५,६,७,८,९ र १० नलगाढ ७,८,९,१०,११,१२ र १३	देव रोकाया	९८४४८३०१२३
६४	डोल्पा	दलहन	शिवालय गा.पा. १,२,३,४,५ र ८, जुनिचाँदे गा.पा. १,२,३,४,५ र ११, छेडागाढ गा.पा. १,२,३,४,५,६ र १३, भेरी गा.पा. ५,७,८,९,१०,११,१२ र १३	दल बहादुर घर्ति	९८७२५६६७५८
		स्याउ	ठुली भेरी न.पा. २,४,५,६,७,८,९,१०,११, त्रिपुरासुन्दरी न.पा. ३,४	कमल श्रेत्री	९८४८३०३७१२
		दलहन	ठुलीभेरी न.पा. १,२,३,४,५,६,७,८,९,१०,११ त्रिपुरासुन्दरी न.पा. ३,४ जगदुल्ला गा.पा. १,२,३,४,५,६	धन बहादुर डाँगी	९८४८३०३३२३
६५	जुम्ला	दलहन	तिला गा.पा. वडा नं. १,२,८ र ९	खड्का राना	९८४८३३५५५१
		आलु	पातारासी गा.पा. १ देखी ७		
६६	कालिकोट	स्याउ	राष्कोट न.पा. वडा नं. १ देखि ८	पुष्प राज बराल	९७६४१९८३१०
		दलहन	तिलागुफा न.पा. वडा नं. १ देखि ४	कमल बहादुर शाही	९७४९२९१७३५
६७	मुगु	सिमी	छायानाथ रारा न.पा. ४,६,७,८,९,१०,११, १२ मुगम कार्मारोङ गा.पा. ४,५,६,७,८ र ९ र सोरु गा.पा. ९,१०	मणिचन्द्र रोकाय	९८४९९४३१४३
		स्याउ/ओखर	छायानाथ रारा न.पा. ३,४,५,६,७,८,९,१०,११,१२, १४ मुगम कार्मारोङ गा.पा. ९,४, र ६ सोरु गा.पा. १,२,६,७,८,९	डुटुप म्यान्जी लामा	
६८	हुम्ला	स्याउ	सिमकोट गा.पा. वडा नं. १ देखि ८ सम्म र नाम्खा गा.पा. १ नं वडा	दत्त बहादुर शाही	९८४८३६४०२९
		भेडा/बाखा	सर्केगाड गा.पा. वडा नं. २,४,५,६,७ र ८ मा	कर्णजंग शाही	९८४८३२५८२२
सुदूरपश्चिम प्रदेश					
६९	बाजुरा	जैतुन	हिमाली गा.पा. ६ र ७ जगन्नाथ गा.पा. १ र २ स्वामीकार्तिक खापर गा.पा. ३,४,५ सम्म र बुढीनन्दा न.पा. का वडा नं. १	लाल बहादुर विष्ट	९८६७४५३८९५

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
७०	बझाङ	स्याउ/ओखर	हिमाली गा.पा.६,७ जगन्नाथ गा.पा. १ देखि ६ स्वामीकार्तिक खापर गा.पा. १ देखि ५ सम्म र बुढीनन्दा न.पा. वडा नं. २ बाहेक १ देखि १० सम्म	नैन वोहरा	९८६५६६८४८१
		आलु	जयपृथ्वी न.पा. १,३,४,७,९ र ११, सूर्मा गा.पा.को १,२,३,४ र ५, खसडछान्ना गा.पा. २,४,५ र ७, छविसपाथिभेरा गा.पा. १,२,५,६ र ७, मष्टा गा.पा. १,२ र ७, तलकोट गा.पा.१,२,६ र ७ दुर्गाथली गा.पा. १,३,५ र ६ केदारस्थूँ गा.पा. १,४,६,७ र ८ विन्थडचिर गा.पा. १,२,३ बुङ्गल न.पा. १,२,८ र ९ थलारा गा.पा. ७,८	रङ्गी बोहारा	९८६६४२४९४४
		दलहन	जयपृथ्वी न.पा. ११, छविसपाथिभेरा ग.पा. ५, तलकोट गा.पा. १,२, सूर्मा गा.पा. १,२,३,४,५, साईपाल गा.पा. १,२ केदारस्थूँ गा.पा. ६,८ खसडछान्ना गा.पा. ३,७ थलारा गा.पा. ३,५,९	युवराज सुर्मेली	९८५८४८०३००
७१	डडेल्धुरा	भटमास	अमरगढी न.पा.-२,४,५,६,७,८,९,१० र ११, गन्यापधुरा गा.पा.-२,३,४ र ५, नवदुर्गा गा.पा.-१ देखि ५ सम्मका वडाहरू, अजयमेरु गा.पा.- १ देखि ६ सम्मका सबै वडाहरू	खड्क विष्ट	९८४८७५१३५१
७२	अछाम	आलु	मंगलसेन न.पा., साँफेबगर न.पा., रामारोशन गा.पा., वान्नीगढी जयगढ गा.पा. र मेलेख गा.पा. (सबै वडा)	छत्र बहादुर वोहरा	९८४८५२४२७४
		बाखा	कमलबजार न.पा., पञ्चदेवल विनायक न.पा., ढकारी गा.पा., तुर्माखाँद गा.पा. र चौरपाटी गा.पा. (सबै वडा)	वृष बहादुर थापाभगर	९७४२९६७८५१
७३	डोटी	अदुवा/बेसार	जोरायल गा पा-२,४ र ६, बडिकेदार गा.पा.-३	कृष्णा सापकोटा	९८६५७४६०७२
		सुन्तलाजात	जोरायल गा.पा. को वडा नं. ३,४,५,६, बडीकेदार गा.पा. को वडा नं. १,२,४, बोगटन फुडशील को वडा नं. १,२,३,७	लक्ष्मण देउवा	९८६६७५०६५५
७४	कैलाली	तरकारी	जोरायल गा.पा. को वडा नं. १ देखि ६, शिखर न.पा. १ देखि ११, दिपायल सिलगढी न.पा. १ देखि ९, के आईसिंह गा.पा. १ देखि ७ र पूर्वी चौकी गा.पा. १ देखि ७	गणेश बहादुर कठायत	९८६५६२६९७९
		तेलहन	जानकी गा.पा. वडा नं. १,२,४ र ७, जोशीपुर गा.पा. १,२,३,४,५,६ र ७, भजनी न.पा. वडा नं. २,३,६ र ८, घोडाघोडी न.पा. वडा नं. १,२,३,४,५,६,७,८ र ९, बर्दीगोरीया गा.पा. वडा नं. १,२,४,५ र ६	दिनेश सापकोटा	९८४४८२८८८१

क्र. सं.	जिल्ला	बाली वस्तु	कमाण्ड क्षेत्र	सञ्चालन समन्वय समितिका संयोजकको नाम	संयोजकको मोबाइल नं.
७५	बैतडी	धान	जोशीपुर गा.पा. वडा नं. १ देखि ५ सम्म, भजनी न.पा. वडा नं. ३, ६ र ८, जानकी गा.पा. वडा नं. ४	धिरज कुमार वि.क.	९८११६०५४५७
		माछा	धनगढी उ.प.स.ना., कैलारी गा.पा., भजनी न.पा., घोडाघोडी न.पा. का सबै वडा	मीना कुमारी चौधरी	९८४८९७०७१९
७६	दार्चुला	मकै	दशरथचन्द न.पा., पञ्चेश्वर गा.पा. सुर्नया गा.पा. दोगडाकेदार गा.पा. पाटन न.पा. (सबै वडा)	धर्मानन्द पाण्डेय	९८६५७७४८३०
		तरकारी	दशरथचन्द न.पा., पञ्चेश्वर गा.पा. सुर्नया गा.पा. दोगडाकेदार गा.पा. पाटन न.पा. (सबै वडा)	महेश राज भट्ट	९८४७५१९२३६
७७	कञ्चनपुर	स्याउ/ओखर	ब्यास गा.पा. दुहुँ गा.पा. महाकाली न.पा., नौगाड गा.पा. मालिकार्जुन गा.पा. लोकम गा.पा. शैल्यशिखर न.पा., मार्मा गा.पा. अपिहिमाल गा.पा. (सबै वडा)	देवेन्द्र सिंह रोकाया	९८६५७७४८३०
		सुन्तलाजात	ब्यास गा.पा. दुहुँ गा.पा. महाकाली न.पा., नौगाड गा.पा. मालिकार्जुन गा.पा. लोकम गा.पा. शैल्यशिखर न.पा., मार्मा गा.पा. अपिहिमाल गा.पा. (सबै वडा)	टेकेन्द्र बहादुर बम	९८४७५१९२३६
७७	कञ्चनपुर	गाहुँ	भीमदत्त न.पा. ३, ७, ८, ९, १० बेदकोट न.पा. १, २, ३, ४, ५, ६ दोधरा चाँदनी न.पा. १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०.	धन सिंह ठगुत्रा	९८४८७८२५३१

५.३ परियोजना व्यवस्थापन एकाइमा हालसम्म कार्यरत परियोजना निर्देशकहरूको विवरण

क्र.सं.	परियोजना निर्देशकको नाम	पद	श्रेणी	अवधि
१	श्री अच्युत प्रसाद ढकाल	परियोजना निर्देशक	रा.प.प्र.प्रा.	२०७३/०८/०१ देखि २०७४/०४/३२ सम्म
२	डा. नरहरि प्रसाद घिमिरे	परियोजना निर्देशक	रा.प.प्र.प्रा.	२०७४/०५/०१ देखि २०७५/०५/०४ सम्म
३	श्री लक्ष्मण प्रसाद पौडेल	परियोजना निर्देशक	रा.प.प्र.प्रा.	२०७५/०५/०४ देखि २०७६/०२/२९ सम्म
४	डा. रेवती रमण पौडेल	परियोजना निर्देशक	रा.प.प्र.प्रा.	२०७६/०३/०९ देखि २०७७/०४/२१ सम्म
५	श्री वैकुण्ठ अधिकारी	परियोजना निर्देशक	रा.प.प्र.प्रा.	२०७७/०४/२१ देखि २०७८/११/१०
६	श्री हस्त बहादुर विष्ट	परियोजना निर्देशक	रा.प.प्र.प्रा.	२०७८/११/२५ देखि २०७९/०७/२१

क्र.सं.	परियोजना निर्देशकको नाम	पद	मोबाइल नं.	श्रेणी	अवधि
७	श्री हिक्मत कुमार श्रेष्ठ	नि. परियोजना निर्देशक	रा.प.दि.प्रा.	रा.प.दि.प्रा.	२०७९/०७/२१ देखि २०८०/०२/०३
८	श्री विनोद कुमार भट्टराई	परियोजना निर्देशक	रा.प.प्र.प्रा.	रा.प.प्र.प्रा.	२०८०/०२/०४ देखि २०८१/०२/०३
९	श्री हिक्मत कुमार श्रेष्ठ	नि. परियोजना निर्देशक	रा.प.दि.प्रा.	रा.प.दि.प्रा.	२०८१/०२/०४ देखि २०८१/०५/१०
१०	श्री वैकुण्ठ अधिकारी	परियोजना निर्देशक	रा.प.प्र.प्रा.	रा.प.प्र.प्रा.	२०८१/०५/११ देखि २०८२/०१/१६
११	डा. ई. जित बहादुर चन्द	नि. परियोजना निर्देशक	रा.प.दि.प्रा.	रा.प.दि.प्रा.	२०८२/०१/१७ देखि २०८२/०२/०५
१२	श्री हिक्मत कुमार श्रेष्ठ	परियोजना निर्देशक	रा.प.प्र.प्रा.	रा.प.प्र.प्रा.	२०८२/०२/०६ देखि हालसम्म

५.४ आ.व. २०८१/८२ मा परियोजना कार्यान्वयन एकाइमा कार्यरत कार्यालय प्रमुखहरूको विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ	मोबाइल नं.	इमेल	फोन नं.	कार्यालयको ठेगाना
कोशी प्रदेश							
१	श्री काशीराम पाण्डे	कृ.अ	प.का.ए., ताप्लेजुङ	९८५२६६०३९९	pmaamp.piu.taplejung@gmail.com	०२४-४६०६९९	फुङ्गलिङ, ताप्लेजुङ
			जोन प्राविधिक एकाइ, पाँचथर		pmaamp.piu.panchthar@gmail.com		०२४-५२१०९८
२	श्री नवराज गुरुङ	कृ.अ.	प.का.ए., संखुवासभा	९८५२०९९८५५	pmaamp.piu.sankhuwasabha@gmail.com	०२९-५६०१३०	खाँदवारी, संखुवासभा
			जोन प्राविधिक एकाइ, भोजपुर		pmaamp.piu.bhojpur@gmail.com		०२९-४२००४९
३	श्री हेम बहादुर आलेमागर	कृ.अ.	प.का.ए., ओखलढुंगा	९८५२८४१७११	pmaamp.piu.ok@gmail.com	०३७-५२०७११	सिद्धिचरण न.पा.११
			जोन प्राविधिक एकाइ, सोलु		pmaamp.piu.solu@gmail.com		०३८-५२०४०६
४	श्री दिपेन्द्र मनोहर चौधरी	नि.व.कृ.अ	प.का.ए., खोटाङ	९८५२८४१७४१	pmaamp.piu.khotang@gmail.com	०३६-४२०७४१	दिक्तेल, खोटाङ
			जोन प्राविधिक एकाइ, उदयपुर		pmaamp.piu.tehathum@gmail.com		
५	श्री सुरेन्द्र यादव	ब.कृ.अ	प.का.ए., तेह्रथुम	९८५२०४८००	pmaamp.piu.chankata@gmail.com	०२६-४०४१९०	सिदुवाबजार, धनकुटा
			जोन प्राविधिक एकाइ, धनकुटा		pmaamp.piu.iliam@gmail.com		०२७-५२०८०८
७	श्री रविन्द्र सुवेदी	ब.कृ.अ	प.का.ए., झापा	९८५२६५५१७०	pmaamp.piu.jhapa@gmail.com	०२३-४५३१८८	भद्रपुर, झापा

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ	मोबाइल नं.	इमेल	फोन नं.	कार्यालयको ठेगाना
८	श्री मनोज कुमार यादव	ब.कृ.अ	प.का.ए. मोरङ (कोशी प्रदेश कोडिनेटर) जोन प्राविधिक एकाइ, सुनसरी	९८५२०३६०२४	pmamp.piu.morang@gmail.com	०२१-५०३०४०	बिराटनगर मुनालपथ म.न.पा-५
मधेश प्रदेश							
९	श्री प्रदिप ठाकुर बरही	ब.कृ.अ	प.का.ए. सिराहा जोन प्राविधिक एकाइ, सप्तरी	९८४१८८६४८७	pmamp.piu.siraha@gmail.com	०३३-५४५५१६६	धनगढीमाई-१०, सिरहा
१०	श्री सुधिर कुमार सिंह	ब.कृ.अ	प.का.ए. धनुषा (मधेश प्रदेश कोडिनेटर) जोन प्राविधिक एकाइ, महोत्तरी	९८५४०२४२३४	pmamp.piu.dhanusa@gmail.com	०४१-४२०४२४	सुरङ्गा-४, सप्तरी मुरलिचोक -जमकपुर
११	श्री राम बलम प्रसाद साह	ब.कृ.अ	प.का.ए. सर्लाही जोन प्राविधिक एकाइ, रौतहट	९८५५०२६४५७	pmamp.piu.saralahi@gmail.com	०४६-५२०४१६	मलंगवा, सर्लाही
१२	डा.हेरराम यादव	ब.कृ.अ	प.का.ए. बारा जोन प्राविधिक एकाइ, पर्सा	९८५४०४८८९९	pmamp.piu.baraa@gmail.com	०५३-४१०२८	कलैया, बारा
बागमती प्रदेश							
१३	श्री सुरेन्द्र पोखरेल	नि.ब.कृ.अ.	प.का.ए. सिन्धुपाल्चोक जोन प्राविधिक एकाइ, काभ्रे	९८५१२००१२५	pmamp.piu.sindhupalchok@gmail.com	०११-६२०३७०	चौतारा, सिन्धुपाल्चोक
१४	श्री रविन्द्र पौडेल	ब.कृ.अ	प.का.ए. नुवाकोट जोन प्राविधिक एकाइ, रसुवा	९८५११२६२१६	pmamp.piu.nuwako@gmail.com	०११-६६२४४९ ०१०-५६०२१६ ०१०-५६१८४९	बनेपा, काभ्रे बिदुर-१, नुवाकोट
१५	श्री धन बहादुर थापामगर	ब.कृ.अ.	प.का.ए. धादिङ जोन प्राविधिक एकाइ, ललितपुर	९८४५०७९०६५	pmamp.piu.rasuwa@gmail.com	०१०-५४००६३ ०१०-५२०९०१ ४०२४५२	धुन्चे, रसुवा धादिङबेसी, धादिङ
१६	श्री चुडामणि भट्टराई	ब.कृ.अ	प.का.ए. भक्तपुर जोन प्राविधिक एकाइ, काठमाडौं	९८५१२६६१८८ ९८५१२१५३३९	pmamp.piu.bhaktapur@gmail.com	०१-५७०८१००	भक्तपुर

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ	मोबाइल नं.	इमेल	फोन नं.	कार्यालयको ठेगाना
१७	श्री थिरलाल गौर	कृ.अ.	प.का.ए, रामेछाप जोन प्राविधिक एकाइ, दोलखा	९८५४०७७५६२	pmamppiu.ramechhap@gmail.com	०४८-५४०५६२	मंथली, रामेछाप
१८	श्री याम कुमार श्रेष्ठ	ब.कृ.अ	प.का.ए, सिन्धुली	९८५४०४१५०९ ९८५४०४२५०९ (सू.अ.)	pmamppiu.sindhuli@gmail.com	०४७-६९२०२७	सिन्धुलीमाढी, सिन्धुली
१९	श्री महेश रेग्मी	ब.कृ.अ	प.का.ए, चितवन (बागमती प्रदेश कोडिनेटर) जोन प्राविधिक एकाइ, मकवानपुर	९८५५०७७७१७०	pmamppiu.chitwan@gmail.com	०५६-५२४३१२	चैक्सकोठी, हस्पिटल रोड भक्तपुर
राण्डकी प्रदेश							
२०	श्री पूर्ण डुंगाना	ब.कृ.अ	प.का.ए, गोरखा जोन प्राविधिक एकाइ, तनहुँ	९८५६०१०९१० ९८५६०१०९२० ९८५६०१०९३० ९८५६०१०९४०	pmamppiu.gorkha@gmail.com pmamppiu.tanahun@gmail.com	०६४-४२०३१६ ९८५६०१०९४०	हरमटारी, गोरखा बरादी, तनहुँ
२१	श्री हरि मिजार	नि.ब.कृ.अ.	प.का.ए, लमजुङ जोन प्राविधिक एकाइ, मनाङ	९८५६०४८८७८०	pmamppiu.lamjung@gmail.com pmamppiu.manaung@gmail.com	०६६-५२१४७६ ०६६-४४०२१३	बेसीसहर, लमजुङ चौमि, मनाङ
२२	श्री देवराज अधिकारी	ब.कृ.अ.	प.का.ए, नवलपरासी पूर्व	९८५७०८७०३१	pmamppiu.nawalparasiest@gmail.com	०७८-५४११२३	कावासोती, नवलपरासी
२३	श्री माधव प्रसाद लाम्सा	ब.कृ.अ	प.का.ए, कास्की (राण्डकी प्रदेश कोडिनेटर)	९८५६००७१०० ९८५६००७१०१	pmamppiu.kaski@gmail.com	०६१-५८३६१३	मालेपटन, कास्की
२४	श्री भरतराज गौतम	ब.प.वि.अ	प.का.ए, मुस्ताङ जोन प्राविधिक एकाइ, स्याङ्दी	९८५७६४५३४५	pmamppiu.mustang@gmail.com pmamppiu.myagdi@gmail.com	०६९-४४०१३० ०६९-५२१३४५	जोमसोम, मुस्ताङ बेनी, स्याङ्दी
२५	श्री अजय अधिकारी	ब.कृ.अ	प.का.ए, स्याङ्जा	९८५६०४०००८	pmamppiu.syangja@gmail.com	०६३-४२४९४५	पुतली बजार-१
२६	श्री नारायण पौडेल	नि.ब.कृ.अ.	प.का.ए, बागलुङ जोन प्राविधिक एकाइ, पर्वत	९८५७६७०६६६ ९८५७६७१६६६ (सू.अ.)	pmamppiu.baglung@gmail.com pmamppiu.parbati@gmail.com	०६८-५२४४०२ ९८५७६७१६६६	बागलुङ बजार कुश्मा पर्वत

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ	मोबाइल नं.	इमेल	फोन नं.	कार्यालयको ठेगाना
लुम्बिनी प्रदेश							
२७	श्री भिन बहादुर के.सी.	कृ.अ.	प.का.ए. रकुम (पूर्व) जोन प्राविधिक एकाइ, रोल्पा	९८५७८४७११४	pmamp.piu.rukumeast@gmail.com pmamp.piu.rolpa@gmail.com	०८८-४१३११४ ०८७-४४०१८८	रकुमकोट, रकुम पूर्व लिवाइ, रोल्पा
२८	श्री चुमानसिंह गिरी	कृ.अ.	प.का.ए. प्युठान	९८५७८३६९२०	pmamp.piu.pyuthan@gmail.com	०८६-४२००५२	खलङ्गा, प्युठान
२९	श्री रमेश जैसवाल	व.कृ.अ.	प.का.ए. गुल्मी	९८५७०७५५५१	pmamp.piu.gulmi@gmail.com	०७९-५२०८६७	तम्घास, गुल्मी
३०	श्री विष्णु बहादुर मग्राती	कृ.अ.	प.का.ए. अर्घाखाँची	९८५७०६९५३३	pmamp.piu.arghakhanchi@gmail.com	०७७-४२०५३३	सन्धिखर्क, अर्घाखाँची
३१	श्री गणेश प्रसाद यादव	व.कृ.अ.	प.का.ए. पाल्पा	९८५७०६८१८१	pmamp.piu.palpa@gmail.com	०७५-५२११८०	तानसेन, पाल्पा
३२	श्री नारायण काफ्ले	व.कृ.अ.	प.का.ए.रूपन्देही (लुम्बिनी प्रदेश कोअडिनटर) जोन प्राविधिक एकाइ, नवलपरासी प.	९८५७०३२२७०	pmamp.piu.rupandehi@gmail.com	०७१-५७०२०१	भैरहवा, रूपन्देही
३३	श्री राकेश ओझा	व.कृ.अ.	प.का.ए. कपिलवस्तु	९८५७०५२३४७	pmamp.piu.kapilvastu@gmail.com	०७६-५५०३४७	जितपुर, कपिलवस्तु
३४	श्री लक्ष्य बहादुर चौधरी	व.कृ.अ.	प.का.ए. दाङ	९८५७८४०६५१	pmamp.piu.dang@gmail.com	०८२-४१७०७०	लमही, दाङ
३५	श्री विरेन्द्रराज पराजुली	व.कृ.अ.	प.का.ए. बर्दिया जोन प्राविधिक एकाइ, बाँके	९८५८०३४४४४	pmamp.piu.bardiya@gmail.com	०८४-४६०१४९ ०८४-४२०१०७	राजापुर, बर्दिया प्रा.ई.गुलरिया
कर्णाली प्रदेश							
३६	श्री गोविन्द बहादुर मल्ल	निकृ.अ.	प.का.ए. डोल्पा	९८५८३६६७८७	pmamp.piu.dolpa@gmail.com	०८७-५९४४८८	दुनै, डोल्पा
३७	श्री तेज विक्रम मल्ल	निकृ.अ.	प.का.ए. मुगु	९८५८३९०९८८	pmamp.piu.mugu@gmail.com	०८७-४६०२९७	गमगढी, मुगु
३८	श्री उमेश फडेरा	निकृ.अ.	प.का.ए. हुम्ला	९८५८३२६५३ ९८५८३२६५९ (ना.सु.)	pmamp.piu.humla@gmail.com	०८७-६८००६५	सिमिकोट, हुम्ला
३९	श्री सन्तोष कुमार चौधरी	व.कृ.अ.	प.का.ए. जुम्ला जोन प्राविधिक एकाइ, कालिकोट	९८५८३६६८३३	pmamp.piu.jumla@gmail.com pmamp.piu.kalikot@gmail.com	०८७-५२०६६६	खलङ्गा बजार रसकोट न.पा. कालिकोट
४०	श्री गणेश बहादुर थापा	निकृ.अ.	प.का.ए. जाजरकोट	९८५८०८५३७७	pmamp.piu.jajarkot2@gmail.com		

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ	मोबाइल नं.	इमेल	फोन नं.	कार्यालयको ठेगाना
४१	श्री केशवराज बस्नेत	कृ.अ.	प.का.ए. सल्यान	९८५७८४४३२७	pmamp.piu.salyan@gmail.com	०८८-४००२२७	सितपाटी, सल्यान
			जोन प्राविधिक एकाइ, रुकुम पश्चिम				०८८-४०११२०
४२	डा. धर्मराज गिरी	नि.कृ.अ.	प.का.ए.सुर्खेत (कर्णाली प्रदेश को अडिनेटर)	९८५८०५५३२५	pmamp.piu.surkhet@gmail.com	०८३-५२५३२४	बिरिन्द्रनगर, सुर्खेत
			जोन प्राविधिक एकाइ, दैलेख				
सुदूरपश्चिम प्रदेश							
४३	श्री चरित्र नारायण यादव	नि.कृ.अ.	प.का.ए. बझाङ	९८५८४९१०५२	pmamp.piu.bajhang@gmail.com	०९२-४२१३०४	चैनपुर-बझाङ
४४	श्री कमल तामाङ	कृ.अ.	प.का.ए. दार्चुला	९८५८७७५०५१	pmamp.piu.darchula@gmail.com	०९३-४२२०१४१	गल्के-दार्चुला
			जोन प्राविधिक एकाइ, बैतडी				देहीमाडौ-बैतडी
४५	श्री पिताम्बर बस्नेत	ब.कृ.अ.	प.का.ए. डडेल्धुरा	९८५८७७०९५३ ९८५८७७०९५२ (सु.अ.)	pmamp.piu.dadeldhura@gmail.com	०९६-४१००९२	कीर्तिपुर-डडेल्धुरा
			जोन प्राविधिक एकाइ, डोटी				बुङर-डोटी
४६	श्री युवराज वि.क.	कृ.अ.	प.का.ए. अछाम	९८५८४८८२३१	pmamp.piu.achham@gmail.com	०९७-६२००८४	मंगलसेन-अछाम
जोन प्राविधिक एकाइ, बाजुरा							
४७	श्री गोविन्दराज जोशी	ब.कृ.अ.	प.का.ए. कैलाली (सुदूरपश्चिम प्रदेश कोडिनेटर)	९८५८४८८२१२	pmamp.piu.kailali@gmail.com	०९१-५२२९९७	धनगढी-कैलाली
४८	श्री सन्जु उपाध्याय रिमाल	ब.कृ.अ.	प.का.ए. कन्चनपुर	९८५८७५१६६५	pmamp.piu.kanchanpur@gmail.com	०९९-५२५९९१	भौसी, कन्चनपुर

५.५ आ.व. २०८१/८२ मा परियोजना व्यवस्थापन एकाइमा कार्यरत जनशक्ति विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	सम्बन्धित शाखा	मोबाइल नं.	इमेल
१	श्री हिकमत कु. श्रेष्ठ	परियोजना निर्देशक		९८४१७८५०४६	
२	श्री हिरालाल भण्डारी	उपसचिव	आर्थिक प्रशासन शाखा	९८५११४०१५४	bhandarip2012@gmail.com
३	डा. ई. जित बहादुर चन्द	व.कृषि इन्जिनियर	पूर्वाधार विकास शाखा	९८४८०३६३६६	chandjeet2021@gmail.com
४	श्री आशा शर्मा	व.कृषि अधिकृत	प्रविधि विस्तार शाखा	९८४१५३०३९२	hope.adhi@gmail.cpm
५	श्री पुष्पराज पौडेल	वरिष्ठ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन अधिकृत	प्रतिफल मूल्याङ्कन शाखा	९८५२०३४६७१	ppushpa57@yahoo.com
६	श्री इन्द्र शर्मा पौडेल	व. योजना अधिकृत	योजना शाखा	९८५५०६३०५२	
६	श्री विकास पौडेल	कृषि अधिकृत	योजना शाखा	९८५५०५४७१८	poudel.bikash1@gmail.com
७	श्री माधव पौडेल	योजना अधिकृत	योजना शाखा	९८५१०१५३०७	lpau-del.madheb@gmail.com
८	श्री अमिषा बस्नेत	शाखा अधिकृत	प्रशासन शाखा	९८६०३१९६४०	basnetamisha47@gmail.com
९	श्री सुस्मिता विसंखे	पशु विकास अधिकृत	प्रविधि विस्तार शाखा	९८४४९२२६०९	susmitabishankhae123@gmail.com
१०	श्री अनुप शर्मा पौडेल	क्यामरामेन	प्रतिफल मूल्याङ्कन शाखा	९८१३०५७१३६	Bitalabanup8@gmail.com
११	श्री प्रकास शिवाकोटी	पशु स्वा. प्राविधिक	प्रतिफल मूल्याङ्कन शाखा	९८४१२७२८२६	
१२	श्री दुर्गा रेग्मी	नायब सुब्बा	प्रशासन शाखा	९८४२७९६६६६	durgaregmi2043@gmail.com
१३	श्री अभय राज काप्ले	लेखापाल	आर्थिक प्रशासन शाखा	९८४१८५८६६६	rajshiwakoti@yahoo.com
१४	श्री अजिता अर्याल	लेखापाल	आर्थिक प्रशासन शाखा	९८४७२२५३२६	
१५	श्री सविता दाहाल	खरिदार	प्रशासन शाखा	९८४३५८०९४४	abhaya.kaphle@gmail.com
करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण					
१६	श्री समिर श्रेष्ठ	कृषि इन्जिनियर	पूर्वाधार विकास शाखा	९८४२०६१७१५	samirstha14@gmail.com
१७	श्री गोपाल तिवारी	आई.टि.विज्ञ	प्रतिफल मूल्याङ्कन शाखा	९८४६७०१७४३	Yubrajtewari06@gmail.com
१८	श्री शान्ता शाह धिताल	कम्प्युटर अपरेटर	आर्थिक प्रशासन शाखा	९८६०५८१०१५	Shantashah362@gmail.com

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	सम्बन्धित शाखा	मोबाइल नं.	इमेल
१९	श्री बन्दना दाहाल	कम्प्युटर अपरेटर	आर्थिक प्रशासन शाखा	९८४२३७३२८२	
२०	श्री देवी खड्का	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन शाखा	९८४९१३७९४२	
२१	श्री सुशीला खतिवडा	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन शाखा	९८४१८७५०७२	
२२	श्री अजय शाह	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन शाखा	९८९५७२०००	
२३	श्री कमल प्रसाद अधिकारी	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन शाखा	९८४१७४४०९३	
२४	श्री रिद्धि खड्का	ह. सवारी चालक	प्रशासन शाखा	९८४१६१९४६७	
२५	श्री अंकुर घिमिरे	ह. सवारी चालक	प्रशासन शाखा	९८४२७९१८६४	
२६	श्री भीम खड्गी	ह. सवारी चालक	प्रशासन शाखा	९८६५७०७६४६	
२७	श्री गोविन्द रिजाल	ह. सवारी चालक	प्रशासन शाखा	९७४५६१७४१८	
२८	श्री संजय गिरी	ह. सवारी चालक	प्रशासन शाखा	९८४३२४३५००	
२९	श्री कृष्ण प्रसाद बजगाई	ह. सवारी चालक	प्रशासन शाखा	९८६९१०८१८२	
३०	श्री अम्बर तामाङ	ह. सवारी चालक	प्रशासन शाखा	९८०८३६४५४३	

कृषि, सहकारी तथा प्राकृतिक स्रोत समितिका माननीय सदस्यज्यूहरूद्वारा परियोजना अनुगमन

कृषि, सहकारी तथा प्राकृतिक स्रोत समितिका माननीय सदस्यज्यूहरूद्वारा परियोजना अनुगमन

श्रीमान् सचिवज्यूको नेतृत्वमा सञ्चालित परियोजना सपोर्ट मिसन

श्रीमान् सचिवज्यूको नेतृत्वमा सञ्चालित परियोजना सपोर्ट मिसन

अलैंची भट्टी निर्माण सहयोग, संखुवासभा

रस्टिक स्टोर निर्माण सहयोग, ओखल

नेपाल सरकार

कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय

राष्ट्रिय कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम

(साविकको प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना)

कार्यक्रम व्यवस्थापन एकाइ

खुमलटार, ललितपुर

फोन नं.: ०१-५४४६८०६, ०१-५४४६७७१, इमेल: pmamp.pmu@gmail.com

वेबसाइट: www.pmamp.gov.np